

Jaarstukken 2022

Jaarverslag & jaarrekening

**gemeente
vaals**

Inhoudsopgave

Aanbieding jaarstukken 2022	5
Deel 1 Programmaverantwoording	7
Programma Mens & Voorzieningen	8
Programma Wonen & Verkeer	13
Programma Werk & Economie	16
Programma Bestuur & Dienstverlening	19
Deel 2 Financiële verantwoording	23
Financiële resultaten 2022 en financiële positie	25
Leeswijzer bij de financiële verantwoording van de programma's	39
Programma Mens & Voorzieningen	41
Programma Wonen & Verkeer	45
Programma Werk & Economie	50
Programma Bestuur & Dienstverlening	52
Deel 3 Paragrafen	57
Paragraaf Bedrijfsvoering	59
Paragraaf Weerstandsvermogen & Risicobeheersing	67
Paragraaf Lokale heffingen	74
Paragraaf Financiering	79
Paragraaf Verbonden partijen	82
Paragraaf Grondbeleid	101
Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen	104
Deel 4 Jaarrekening 2022	107
Balans per 31 december 2022	109
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	110
Toelichting op de balans	113
Baten en Lasten 2022	128
Toelichting op Baten en Lasten 2022	129
Staat van reserves en voorzieningen	131
Beleidsindicatoren	132
SISA bijlage jaarrekening 2022	133
Bijlage taakvelden BBV	146

Aanbieding jaarstukken 2022

Geachte voorzitter en leden van de Raad,

Geachte lezer,

Graag bied ik u de jaarrekening 2022 aan; een jaar waarin we na een doorleefde pandemie onze wonden likten, op zoek naar een nieuwe en hopelijk stabiele werkelijkheid. Het jaar ook waarin de aanvalsoorlog op de Oekraïne startte, waardoor we weliswaar niet meteen in een oorlog werden meegezogen; desondanks toch met buitengewoon vervelende consequenties werden en worden geconfronteerd. Stijgende prijzen voor (primaire) levensmiddelen en energie, naast een forse migratiestroom, maakte dat velen in 2022 scherp langs de klippen moesten zeilen.

In de jaarrekening 2022 legt het college van burgemeester en wethouders verantwoording af aan de gemeenteraad over de uitvoering van het beleid, zoals dat door de raad in de begroting, de tussentijdse rapportages en raadsbesluiten is vastgesteld. Het jaarrekeningresultaat bedraagt uiteindelijk een plus van € 4.113.000. In tabel B op pagina 27 vindt u wellicht het meest interessante overzicht van de gehele jaarrekening: de (nog) niet geautoriseerde bijstellingen. U zal opvallen dat het potige jaarrekeningresultaat mede te danken is aan twee posten welke onze gemeente op de valreep van '22 ontving: een specifieke uitkering voor de opvang Oekraïners en een uitkering uit het gemeentefonds. Enkel al deze twee posten zijn goed voor een bedrag van bijna anderhalf miljoen. Overigens staan die gelden voor de opvang van de Oekraïners helaas nog niet definitief vast en kunnen die in de toekomst (gedeeltelijk) worden teruggevorderd.

De afgelopen jaren stond ons eigen vermogen onder druk. Het is om die reden dat het college u adviseert het jaarrekeningresultaat '22 in te zetten om weer wat "vet op de ribben" te kweken. Netto gaat het dan om een aanvulling van onze algemene reserve met een bedrag van ruim 3,5 miljoen euro.

Namens het college van B & W wens ik u veel leesplezier.

Met vriendelijke groet,

Jean-Paul Kompier
Wethouder Werk & Economie/Financiën

Deel 1

Programmaverantwoording

Programma Mens & Voorzieningen

Structureel werken aan kansengelijkheid voor de inwoners van de gemeente Vaals is de drijfveer van beleid en uitvoering van het programma Mens & Voorzieningen.

Structureel werken aan kansengelijkheid gebeurt door het vergroten dan wel behouden van de zelfstandigheid en participatie van de inwoners.

Daarbij gaan we binnen o.a. de pijlers Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo), Jeugd, Participatiewet, Onderwijs, Sport en bewegen, Cultuur en Vrijwillige inzet uit van de volgende uitgangspunten:

1. De inwoner is baas over zijn eigen leven.
2. De inwoner doet zelf wat hij zelf kan, zo nodig met hulp van zijn persoonlijk en/of het maatschappelijk netwerk.
3. Als dat niet lukt denkt de gemeente mee over een oplossing die past bij de situatie van de inwoner.
4. De gemeente heeft zo nodig een breed aanbod dat aansluit bij de situatie van de inwoner.

Deze uitgangspunten zijn vertaald in de kernwaarden in de Verordening Wmo en Jeugdhulp gemeente Vaals 2023, die in december 2022 door de gemeenteraad is vastgesteld. Zo zijn de strategische keuzes die de gemeente de afgelopen jaren heeft gemaakt over het uitvoeren van de taken in het sociaal domein naar de kaders voor de uitvoering.

Meerjarige ambitie

Het meerjarig beleid wordt met name afgeleid uit het coalitieakkoord 2018 – 2022. Dit kent de volgende ambities:

- **Zorg en ondersteuning op maat en dicht bij huis:** Uitgaan van de leefwereld van de inwoner, kijken wat er nodig is om verder en mee te kunnen komen in de samenleving.
- **Verenigen als machtige pilaar voor de leefbaarheid:** Herbezinning van het subsidiebeleid.
- **Leesbevordering ondersteunen:** Bibliotheekwerk borgen en ontwikkelingen op laaggeletterdheid.
- **Maatschappelijke accommodaties:** Zorgen dat de huisvesting toereikend en aan de maat is.
- **Versterken eigenheid van de kernen:** Aanpak en uitvoeringsafspraken die passen bij de kern.

Speerpunten jaarplan 2022

De ambities hebben in 2022 onder meer invulling gekregen door te werken aan de volgende speerpunten.

WijVaals

In 2022 is onze integrale aanpak verder doorontwikkeld met de investering van maatschappelijk werk en daarmee het toevoegen van expertise aan het team **WijVaals**. Per 1 oktober 2022 is de maatschappelijke werker gestart.

Door deze ontwikkelingen zijn de afspraken met MEE Zuid-Limburg per 1-1-2023 gewijzigd. Met een aangescherpte opdracht voert MEE binnen onze gemeente de wettelijk verplichte, onafhankelijke clientondersteuning uit. Daarnaast voert MEE integrale vroeghulp uit. Voor de doorontwikkeling van de functie onafhankelijke clientondersteuning is een subsidie ontvangen van de rijksoverheid. Onze werkwijze WijVaals hebben we verder geprofessionaliseerd door het team te bekwamen in stress-sensitief werken.

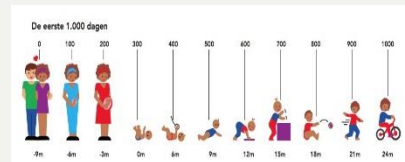
Eenzaamheid

We weten dat **eenzaamheid** grote gevolgen heeft voor de gezondheid, zowel mentaal als fysiek. Ook in Vaals is het probleem groot: uit de GGD Gezondheidsmonitor blijkt dat bijna de helft van de volwassen inwoners eenzaam is. Hierbij is sprake van sociale en/of emotionele eenzaamheid. De gemeente Vaals is in 2021 aangesloten bij het landelijke actieprogramma 'Een tegen eenzaamheid'. Vanuit dit actieprogramma is in 2022 een "lokale coalitie" met meerdere partijen opgestart. Er is met name ingezet op bewustwording en signalering, bijvoorbeeld met de organisatie van een cursus signaleren in de week tegen de eenzaamheid en een regionale campagne tijdens de feestdagen. Tijdens de week tegen de eenzaamheid zijn er meer dan 90 activiteiten aangeboden. Deze activiteiten worden bijna allemaal regulier aangeboden. De activiteiten waren deze week geopend voor niet-leden ter kennismaking, bijvoorbeeld de Vitaal 50+ sportlessen en Samen Koken, Samen Eten.

Kansrijke Start

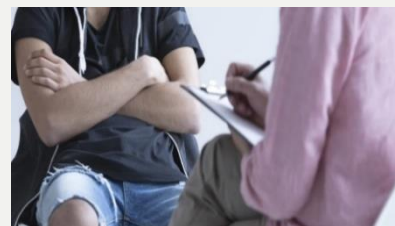
Vaals is in 2022 aangesloten bij de pilot Knooppunt **Kansrijke Start**, waarbij de verbinding van het medisch en sociale domein rondom pre- en postnatale zorg voor kwetsbare zwangeren centraal staat. De pilot wordt gefinancierd door een subsidie van ZonMw en ondersteund door de GGD Zuid Limburg. In Vaals is sinds de start van de pilot een "lokale coalitie Kansrijke Start" actief, waarmee partners uit het medisch en sociaal domein zich committeren aan de aanpak.

Er is in 2022 in 6 casussen gezamenlijk gekeken naar ondersteuning. Dit zijn met name gesprekken/huisbezoeken die door jeugdconsulente en verpleegkundige vanuit de jeugdgezondheidszorg worden gedaan, na signalen van verloskundigen. Vanuit deze samenwerking is tevens het initiatief "Kids & Koffie" opgestart, een laagdrempelige ontmoetingsplek voor ouders, verzorgers, professionals etc. rondom opvoeden en opgroeien. Hierover is ook een podcast opgenomen. Over dit initiatief is de gemeenteraad uitgebreid geïnformeerd via een raadsinformatiebrief d.d. 21 september 2022.

Wmo en Jeugd

De integrale verordening **Wmo en Jeugd** is in december 2022 vastgesteld en per 1-1-2023 in werking getreden. Na de vaststelling van de verordening heeft het college ook de nadere uitvoeringsregels Wmo en Jeugd aangepast. Ook deze nadere uitvoeringsregels zijn opgesteld volgens de principes van de omgekeerde toets. Onze totale set aan lokale regels is daarbij aangepast aan het principe van "niet vanuit het systeem, maar vanuit de leefwereld in gesprek gaan om samen op zoek te gaan naar wat we willen bereiken en hoe we dat doel het beste bereiken". Daarnaast is in 2022 gestart met de publieksversie van de verordening in de vorm van een praatplaat.

Vanuit de Wet Maatschappelijke Ondersteuning zijn gemeenten verplicht om elke vier jaar een nieuw beleidsplan op te stellen. Het oude beleidsplan liep af op 31 december 2022. In mei 2022 is gestart met het schrijven van een nieuw beleidsplan Wmo, dat in samenwerking met de regiogemeenten Maastricht Heuvelland is opgesteld. Dit plan steekt in op het investeren in optimale deelname aan de samenleving ter bevordering van welzijn en gezondheid van alle inwoners.

In het beleidsplan is nadrukkelijk verbinding gelegd met onze manier van werken. Onze aanpak WijVaals sluit aan en is mede input geweest voor dit plan.

Plan Zicht op Thuis

Met het **Plan Zicht op Thuis** geven we richting aan het organiseren van een passend thuis voor kwetsbare mensen uit Vaals en omliggende gemeenten die een beroep moeten doen op de Maatschappelijke Opvang voor Beschermd Wonen. Dit taakgebied uit de Wmo kent een centrumgemeenteconstructie waarbij de gemeente Maastricht voor onze regio als centrumgemeente is aangewezen door het Rijk. In juni 2022 is de centrumregeling: "Beschermd Thuis, Maastricht-Heuvelland, 2022 e.v." door alle gemeenteraden vastgesteld. Onder andere door het uitblijven van een antwoord op een aantal vraagstukken (woonplaatsbeginsel, financieel verdeelmodel, Wet langdurige zorg (Wlz) migratie) door het rijk is het beleidsplan: "Zicht op Thuis" pas medio 2022 door alle afzonderlijke gemeenteraden Maastricht-Heuvelland vastgesteld. In oktober 2022 is de 'nieuwe' inkoop voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang afgerond. De toegang tot beschermd wonen en maatschappelijke opvang is ingericht bij Maastricht. Medio 2023 wordt het uitvoeringsplan Beschermd Thuis 2023 voorgelegd ter besluitvorming met daarin concrete uitvoeringacties.

Vrijwillige inzet

Vrijwillige inzet is zowel doel als middel: een investering in sociale activering, sociale cohesie, een levendig vrijetijdsaanbod, etc. Vrijwilliger worden betekent vaak meer dan participeren. Dit heeft positieve effecten op o.a. zelfstandigheid, gezondheid en welzijn. Ondersteuning bieden door vrijwilligers is vaak meer passend dan professionele ondersteuning.

Binnen WijVaals wordt de samenwerking met inwoners die zich vrijwillig willen inzetten actief opgezocht. Inwoners kunnen zo meedoen in de samenleving en van betekenis zijn voor andere inwoners. In 2022 is contact gelegd met ANWB Automaatje en aansluiting bij dit vervoersinstrument is in gang gezet, zodat de diensten van Vaals Helpt uitgebreid worden met vervoer. Naar verwachting zal deze dienst medio 2023 ingevoerd worden.

Daarnaast zijn regelmatig inwoners geworven voor andere vrijwillige diensten zoals strijk- en boodschappenvrijwilligers. Verenigingen worden zoveel mogelijk ondersteund met vragen over subsidies en andere regelingen. Via het Lokaal Sportakkoord is in november een verenigingsavond georganiseerd.

Onderwijs en taalachterstanden

Per peildatum 1 januari 2022 zijn 40 peuters door de jeugdgezondheidszorg geïndiceerd voor het vve-programma (voor- en vroegschoolse educatie). Zij zijn op dat moment ongeveer 14 maanden en kunnen vanaf 2 jaar deelnemen aan de peuteropvang. Het bereik van de peuteropvang bedraagt 87,5 %. Niet-bereikte peuters maken gebruik van de reguliere kinderopvang of ouders maken de afweging geen gebruik te maken van de peuteropvang.

De aanpak ouderbetrokkenheid voor vve-kinderen bij peuteropvang Spelentere is in 2021 als pilot opgestart vanuit de aanbevelingen van de onderwijsinspectie en inmiddels in de aanpak ingebed. De ervaringen zijn positief bij de ouders en de betrokken medewerkers. De aanpak levert op de volgende gebieden resultaat op:

- vergroten van ouderbetrokkenheid
- taalontwikkeling en spelend leren van vve-peuters
- vergroot de sociale kring van ouders
- vroegtijdige signalering van opvoedvragen
- laagdrempelige opvoedondersteuning.

Op de beide basisscholen in de kern Vaals is ingezet op het verminderen van taalachterstanden.

De Kleine Wereld heeft daartoe een interne taalklas opgezet. Deze taalklas heeft een regiofunctie voor de gemeenten Vaals en Gulpen-Wittem. Naast socialisatie, kwalificatie en persoonsvorming staat ook de integratie in Vaals centraal.

De Robbedoes heeft een taalaanpak ontwikkeld waarbij wordt samengewerkt met Taalschool De Werelddelen in Heerlen. De Robbedoes gebruikt een speciale woordenschat methode en zet een eigen logopedist in (risico leerlingen, taalachterstand). De eerste resultaten leidden tot voortzetting van de aanpak in schooljaar 2022-2023. Naast de taalontwikkeling is aandacht voor ouderbetrokkenheid en meedoen in de samenleving, waarvoor wordt samengewerkt met de buurtsportcoach.

Begin 2022 is op basisschool De Kleine Wereld gestart met een wekelijkse huiswerkklas. Hieraan nemen ruim 20 kinderen deel. Doel van de huiswerkklas is het bevorderen van gelijke onderwijskansen door het bieden van een rustige huiswerkplek.

De Robbedoes geeft vanuit de school inhoud aan laagdrempelige opvoed- en opgroevragen en zet daarvoor een eigen schoolmaatschappelijk werker in. Dit heeft o.a. geleid tot het aanbieden van huiswerkbegeleiding voor m.n. kinderen in een minder stabiele thuissituatie. Er is een maandelijkse 'Moeder-bijeenkomst' voor ouders met opvoed- en opgroevragen.

In 2023 start de nieuwe beleidsperiode voor het **onderwijsachterstandenbeleid**. De voorbereidingen voor de evaluatie van de huidige lokale educatieve agenda en het opstellen van de educatieve agenda voor de nieuwe beleidsperiode zijn in 2022 opgestart.

Jeugdhulp

In het lokale plan “lokale toegang aan zet voor de doorontwikkeling van **jeugdhulp 2022-2023-2024**” zijn 3 prioriteiten benoemd waar de volgende ontwikkeling in heeft plaatsgevonden:

1. Triage in de toegang; sturen op de inzet van dat doen wat nodig is.
2. Voorliggende voorzieningen (door)ontwikkelen.
3. Ketensamenwerking en regievoering

Binnen jeugd zien we de volgende ontwikkelingen in 2022:

	2020	2021	2022
Ambulante jeugdhulp	170	166	151
Jeugdhulp met verblijf	19	18	21
Jeugdbescherming-jeugdreclassering	15	17	18
Persoonsgebonden budget	Dit aantal is gelijk gebleven (<10).		

De kosten van ambulante jeugdhulp dalen. De totale kosten van jeugdhulp nemen toe als gevolg van het effect van het woonplaatsbeginsel en door de relatief grote impact van de stijging van de overige zware vormen van jeugdhulp.

Voor de toerusting op nieuwe werkwijzen hebben de medewerkers een scholingsprogramma doorlopen. Vanuit ons toegangsmodel wordt ongeveer de helft van de vragen jeugd binnen de aanpak WijVaals tenminste gedeeltelijk met voorliggende inzet opgelost.

De training opvoeden met vallen en opstaan is in 2022 een eerste keer uitgerold en hebben 15 kinderen deelgenomen aan een training uit het regionale trainingsaanbod van CJG043 (zoals Rots en Water weerbaarheidstrainingen, Kies-Coaching voor kinderen in echtscheidingsituaties en opvoedtrainingen).

Jongeren in onze gemeente maken gebruik van het jeugd- en jongerenwerk. Circa 10 jongeren zijn hierbij vanuit het individuele jeugd- en jongerenwerk ondersteund. Tientallen jongeren worden met ambulant jongerenwerk bereikt, zoals bijvoorbeeld de chill-avonden (maandelijks circa 50 deelnemers en 10 actieve jeugdigen vanuit het preventieteam Fraiche), jeugdgroepen in Vaals, die ondersteund door de jongerenwerker activiteiten voor en door jongeren ontplooiën en die per activiteit circa 10 deelnemers bereiken.

Vanuit de lokale coalitie Kansrijke Start is het initiatief Kids & Koffie opgestart, een laagdrempelige ontmoetingsplek voor ouders, verzorgers, professionals etc. rondom opvoeden en opgroeien. Hierover is ook een podcast opgenomen.

2022 stond regionaal in het teken van de inkoop jeugdhulp; dit heeft geleid tot nieuwe inkoopcontracten op het gebied van wonen en ambulante jeugdhulp per 1-1-2023.

Inburgering

De nieuwe **inburgeringswet** is op 1 januari 2022 ingegaan met als doel dat de snelst en meest passende weg wordt ingezet voor inburgeraars om mee te doen aan de maatschappij. Gemeenten zijn aan zet voor het begeleiden van A tot Z via een **inburgeringsplan** om daadwerkelijk invulling te geven aan het inburgeringsprogramma.

Sociale Zaken Maastricht-Heuvelland voert namens de gemeente Vaals deze wet uit. De inburgeringstrajecten, maatschappelijke begeleiding en het financieel ontzorgen waren al ingericht. Met de inkoop van de onderwijsroutes zijn alle inburgeringstrajecten ondertussen ingericht. De eerste inburgeraars onder de nieuwe wet zijn medio 2022 gestart met inburgeren.

Programma Wonen & Verkeer

Het doel van het beleidsprogramma Wonen & Verkeer is het zodanig inrichten, reguleren en stimuleren van de leef- en woonomgeving dat mensen zich er prettig en thuis in voelen. Daarbij proberen we het individuele belang, het groepsbelang én algemeen belang zo optimaal mogelijk met elkaar in evenwicht te brengen. Die afweging kun je als gemeente niet alleen maken, maar moet je samen met belanghebbenden maken. In veel gevallen is sprake van gedeeld eigenaarschap en gedeelde verantwoordelijkheid. Daarbij sluiten we nauw aan bij het participatiefundament dat onder de Transitievisie Vaals Verbind(t) ligt.

Meerjarige ambitie

Het coalitieakkoord 2018 – 2022 kent de volgende ambities:

- **Meer doorstrom op de woningmarkt:** perspectief bieden voor het behoud en aantrekken van jongeren en starters, levensloopbestendige woningen voor ouderen.
- **Kwalitatieve verbetering openbare ruimte:** de algemene begaanbaarheid van trottoirs en paden alsook de toegankelijkheid voor mindervaliden dient verbeterd te worden. Idem de kwaliteit en kwantiteit van het openbaar groen.
- **Omgevingswet – landschap:** de kaders van de nieuwe Omgevingswet richten op het intact houden van het 5-sterren landschap.
- **Verkeerscirculatie in het teken van leefbaarheid:** ingrepen middels verkeersmaatregelen behoeven extra expertise maar zeker ook afstemming met de samenleving. De leefbaarheid en gezondheid staan voorop.
- **Betere bereikbaarheid:** enerzijds dient de toenemende druk op het buitengebied aangepakt te worden, anderzijds de beperkte verbindingen in het openbaar vervoer.
- **Helderheid in parkeerbeleid:** parkeerbeleid gericht op het ordenen, geen winstbejag. We streven naar duidelijkheid en daarbij hoort ook een adequate handhaving.

Speerpunten jaarplan 2022

De ambities hebben in 2022 onder meer invulling gekregen door te werken aan de volgende speerpunten.

Beheer openbare ruimte

Sinds 2018 werken we aan een kanteling van het beleidsveld **openbare ruimte:** een kwantitatieve en kwalitatieve objectivering van na te streven resultaten via IBOR, het leggen van directe verbindingen met onze inwoners door de inzet van kantoniers, wijkmanager en omgevingsbeheerders, een voortschrijdende professionalisering door een personele reorganisatie, met als voorlopig hoogtepunt het in 2022 van start gegane proces om te komen tot het **Masterplan Openbare Ruimte**. Het Masterplan Openbare Ruimte legt een verbinding tussen (groot) onderhoud openbare ruimte en geplande investeringen in de infrastructuur van Vaals (wegen, groen, riool), met als doel om werkzaamheden zodanig op elkaar af te stemmen dat we de beschikbare middelen met zoveel mogelijk resultaat inzetten. Daarbij meten we resultaat niet alleen als een financieel voordeel, maar zeer zeker ook het beperken van overlast voor onze inwoners als gevolg van grootschalige ingrepen. Tenslotte moet het Masterplan ook leiden tot een realistische planning van onze investeringsagenda, zowel voor wat betreft financiële middelen als ambtelijke capaciteit. Uiteindelijk zal dit alles resulteren in een afweging en het stellen van prioriteiten. Besluitvorming is voorzien medio 2023.

De voorbereidingen om te komen tot het Masterplan zijn gestart met het inventariseren en actualiseren van bestaand beleid en voorgenomen investeringen. In 2022 is bijvoorbeeld gestart met een actualisatie van het beleidsplan openbare verlichting en is het Waterketenplan inclusief klimaatadaptatieplan (o.a. hittestress, wateroverlast en droogte) in concept afgerond. In deze beide voorbeelden komt het integrale karakter van het beleidsveld prominent naar voren, want het gaat in deze plannen niet primair om de technische stand van zaken, maar vooral om de betreffende infrastructuur zodanig te hervormen dat we voorbereid zijn op de effecten van klimaatverandering.

Openbare ruimte is van belang voor en positieve beleving van de leefbaarheid. Maar alleen een kwalitatieve openbare ruimte is niet voldoende. In die ruimte wonen, werken en leven mensen. Het is dan ook zaak om ook op het gebied van openbare ruimte steeds meer de integratie met andere beleidsvelden op te zoeken, zoals sociaal domein en veiligheid. De aanpak van het gebied Aan de Noot is daarvan een sprekend voorbeeld. Niet alleen voor wat betreft de integrale benadering, maar zeer zeker ook door de bottom-up benadering die daarbij centraal staat.

Omgevingswet

Ook in 2022 is de **Omgevingswet** niet in werking getreden, hoofdzakelijk door grote twijfels over de betrouwbaarheid en werkzaamheid van het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO), het digitale fundament onder de Omgevingswet. Maar het herhaalde uitstel van invoering heeft weinig consequenties gehad voor onze voorbereidingen. Immers, de inhoud en reikwijdte van de Omgevingswet is reeds door Tweede en Eerste Kamer goedgekeurd en dus bekend. Een wet die niet allen 26 verschillende wetten en tientallen Algemene Maatregelen van Bestuur vervangt, maar deze ook koppelt aan een meer centrale rol voor de samenleving (initiatiefnemers, belanghebbenden en anderen) en daaruit voortvloeiende cultuuromslag bij de overheid: minder regels, minder centrale sturing, meer samenspraak, minder juridisering. Belangrijke delen van dit transitie- en transformatieproces hebben we ondergebracht in Lijn-50 verband. In wezen staat alles klaar om met de Omgevingswet aan de slag te gaan. De gezamenlijke Omgevingsvisie Lijn-50 krijgt steeds meer vorm, mede door (inter)actieve participatierondes met inwoners, stakeholders, belangengroepen en gemeenteraden. Besluitvorming is voorzien direct na de zomer van 2023.

Duurzaamheid

In de **Regionale Energie Strategie 1.0 (RES)** heeft de gemeenteraad besloten om de ambitie te leggen bij het gebruik van zon op daken in de bebouwde omgeving. Zonneweides in het landschap en wind zijn weliswaar (technisch) onderzocht in het kader van de RES 1.0, maar niet in de ambities opgenomen. Veel tijd en capaciteit is in 2022 gestoken in de voorbereiding op de RES 2.0; eind 2023 stelt de gemeenteraad deze vast voor de jaren 2024 en 2025. Die intensieve voorbereiding is nodig omdat het dossier door de geopolitieke situatie (de oorlog in de Oekraïne) en de daardoor ontstane druk op het energievraagstuk, onder een heel ander gesternte staat. Versnelde afbouw van de afhankelijkheid van gas is direct gekoppeld aan een versnelde opbouw van alternatieven, met als gevolg meer druk op het landschap. Het is duidelijk dat de reikwijdte van een en ander nu nog moeilijk in te schatten is.

Een ander punt dat direct samenhangt met de geopolitieke situatie is het fenomeen energiearmoede. Werd energiearmoede voorheen nog gezien als een mogelijk, toekomstig maatschappelijk effect waarop we ons moeten voorbereiden; nu is het dagdagelijkse realiteit voor tal van inwoners. Naast de directe financiële ondersteuning vanuit het rijk, zetten gemeenten veeleer in op een mix van een generieke en doelgroepenaanpak. De generieke aanpak richt zich op algemene voorlichting, onder ander via energiecoaches en dienstverlening via de woonwijzerwinkel. De doelgroepenaanpak heeft zich in 2022 onder andere gericht op Verenigingen van Eigenaren en huurders, waarbij ook via rijkssubsidies besparingspakketten verstrekt zijn.

De resultaten met de pilots verduurzaming maatschappelijk vastgoed zijn verwerkt en worden meegenomen in een raadsvoorstel voor wat betreft de uitrol van de verduurzaming. Dit raadsvoorstel zal in de 1ste helft 2023 aan de gemeenteraad voorgelegd worden.

Strategische bouwlocaties

De resterende smalle strook in het **Van Clermontpark** wordt in de nabije toekomst door Laudy Vastgoedontwikkeling verder ontwikkeld. De bedoeling is om hier een mix van woontypen voor diverse doelgroepen (ouderen, starters, gezinnen) te realiseren. Het jaar 2022 stond voor dit project in het teken van het haalbaarheidsonderzoek en met name door de forse stijging van de bouwkosten is er vertraging ontstaan (deels opnieuw moeten onderzoeken). Inmiddels is het perceel voor de gevraagde prijs van € 2 mio verkocht. Momenteel is de procedure bestemmingsplan in voorbereiding en kan naar verwachting begin 2024 met de bouw gestart worden. Het gaat om 49 woningen, waarvan 27 appartementen, 16 stadswoningen en 6 bouw kavels.

Het haalbaarheidsonderzoek m.b.t. de locatie Beemderlaan (voormalig bedrijfsverzamelgebouw) staat in die zin 'on hold' omdat van de gemeente nog uitspraken worden verwacht m.b.t. een mogelijke centrale maatschappelijke accommodatie. Daartoe zal het accommodatiebeleid, waarvoor de voorbereidingen zijn gestart, meer duidelijkheid moeten bieden.

De ontwikkeling van de **Esso-locatie** heeft eerder forse vertraging opgelopen. Enerzijds omdat er een verplicht onderzoek nodig was naar inheemse diersoorten in het kader van de Natuurbeschermingswet. Anderzijds omdat in de tussentijd de prijzen van bouwmaterialen zodanig gestegen zijn, dat initiatiefnemer Vanhier Wonen het oorspronkelijke plan heeft moeten aanpassen. In plaats van 3 appartementenblokken van in totaal 35 woningen worden er nu 2 gerealiseerd, met in totaal 37 woningen. Het midden-blok (binnenterrein) met ondergronds parkeren is vervallen. Parkeren wordt echter nog steeds opgelost via het binnenterrein.

In 2022 is de sloop en sanering van de Esso-locatie voor het overgrote deel afgerond. Afhankelijk van de exacte plek van de toekomstige bebouwing is eventueel nog in beperkte mate bodemsanering nodig. Bij het slopen zijn we op een aantal onverwachte tegenvallers gestoten, waardoor de kosten hoger uitvallen dan vooraf verwacht (zie ook de paragraaf Grondbeleid). Inmiddels is het nieuwe ontwerp voor een belangrijk deel gereed en is de omgevingsdialoog opgestart. Verwachting is dat nog voor het einde van dit jaar gestart kan worden met bouwen.

Ook de ontwikkeling van de **Pastoerswei** in de Lindenstraat, alwaar een 18-tal levensloopbestendige woningen worden gerealiseerd door Burgt Bouw Zuid, is in 2022 niet zo voortvarend verlopen als eerst gedacht. De ontwikkelaar heeft zoveel mogelijk rekening willen houden met diverse wensen van de omwonenden en op grond daarvan regelmatig het ontwerp aangepast. De omgevingsvergunning is inmiddels onherroepelijk, maar er kan nog niet gestart worden omdat de kap van een aantal bomen (hetgeen als eerste moet gebeuren) moet wachten tot het einde van het broedseizoen (medio juli). Verwachting is dan ook dat na de zomer de aanleg van de infrastructuur en vervolgens het bouwen zal worden gestart.

In het project **Vijlen Zuid-Oost fase 3** werkt de gemeente als eigenaar van een groot deel van de (bouw-) grond samen met de andere grondeigenaar VOC Vastgoed. In een gezamenlijke grondexploitatie worden kosten en opbrengsten verdeeld naar rato van de in te brengen grondposities. Inmiddels zijn de benodigde procedures doorlopen en is de aanleg van de infrastructuur in een vergevorderd stadium. Op korte termijn start de verkoop van de 3 bouw kavels en de 19 woningen. De belangstelling onder inwoners in het voorstadium is groot.

In 2022 zijn de eerste aanzetten gemaakt voor een eventuele gebiedsvisie op het gehele gebied **Selzerbeek**. Het college is hiermee gestart mede naar aanleiding van het uiteindelijk ongewenst geachte project woningenbouw voor studenten en young-professionals naast de outdoor-kartingbaan. Onder andere vanwege de reacties van vele buurtbewoners is dit project van de 'baan'. Beoogd ontwikkelaar XIOR heeft vervolgens als alternatief de locatie Jardon onderzocht en is tot de conclusie gekomen om daar voornamelijk geen project te starten. Maar de eigenaar van deze locatie is ook in gesprek met andere partijen om een dergelijk initiatief mogelijk te maken. Het college staat, op grond van de consistente lijn van de raad t.a.v. huisvesting voor studenten, in principe nog steeds positief tegenover een mogelijke ontwikkeling. Verder ligt in dit gebied onder andere ook het voormalig **Hekkert-terrein** waar voornamelijk geen concrete ontwikkeling loopt. Het is belangrijk dat de raad in 2023 opdracht geeft tot het uitwerken van een gebiedsvisie, om zodoende meer sturing te kunnen geven op ontwikkelingen in dit gebied en vooral ook de onderlinge samenhang daarvan. Daartoe ligt inmiddels een voorstel voor.

Programma Werk & Economie

Centraal in dit programma staat het stimuleren van de lokale en (eu)regionale economie, waarbij het toerisme en het “funshoppen”, de belangrijkste lokale pijlers zijn.

De grensligging biedt veel perspectief, zowel voor het ondernemerschap als ook voor onze werkgelegenheid. Er wordt zeer actief gewerkt aan het zo optimaal mogelijk benutten van die kansen. De toestroom van de vele studenten en de huisvesting van start-ups biedt in dit kader zeker mogelijkheden. In samenwerking met ketenpartners zoals Podium24, de sociale dienst Maastricht-Heuvelland (SZMH) en Hallo Collega, wordt actief gewerkt aan het begeleiden van mensen naar werk in Zuid-Limburg, maar zeker ook over de grens. En daar waar arbeidsmogelijkheden (tijdelijk) ontoereikend zijn wordt het accent gelegd op maatschappelijke participatie van mensen die zonder werk zitten.

Meerjarige ambitie

Het meerjarig beleid wordt met name afgeleid uit het Coalitieakkoord 2018 – 2022. Dit kent de volgende ambities:

- **Groot belang hechten aan toerisme:** iconen fraaie kernen, historisch centrum, Drielandenpunt en buitengebied versterken als onderscheidend vermogen.
- **Verbinding Drielandenpunt en historische kern:** kwalitatieve opwaardering Drielandenpunt met duurzame verbinding naar het centrum.
- **Invulling leefbaarheid Koningin Julianaplein:** sterke morele plicht om de commerciële plint gevuld te krijgen.
- **Aantrekken van evenementen:** passend bij de maat en schaal van Vaals, met name op het gebied van kunst en cultuur.
- **Openbare vervoersvoorzieningen voor toerist en inwoner:** door gebruik te maken van de grote hoeveelheid toeristen in het gebied Lijn 50 proberen we vervoersvoorzieningen tot stand te brengen die zowel voor de bezoeker als de inwoner een meerwaarde betekenen.
- **Duurzame gemeente:** onderzoeken in hoeverre we in onze eigen energie kunnen voorzien, mede door aan te sluiten bij reeds bestaande initiatieven. Nadrukkelijk onder de aandacht brengen van duurzaamheidsregelingen voor inwoners.

Speerpunten jaarplan 2022

De ambities hebben in 2022 onder meer invulling gekregen door te werken aan de volgende speerpunten.

Commerciële plint Koningin Julianaplein

Hoewel de ontwikkeling van ‘Festivals’ in 2022 weer enige stappen concreter is geworden, is er tot op heden ook nog veel onduidelijkheid. De eerste omgevingsvergunning voor de invulling van de commerciële plint van het Koningin Julianaplein is in 2022 weliswaar aangevraagd, maar onderdeel van de procedure vormt ook een Bibob-toets. Deze kan enige tijd in beslag nemen, zodanig dat nog geen duidelijkheid te geven is over een eventuele planning en start van werkzaamheden. De ontwikkeling van de commerciële plint blijft echter van groot belang voor de leefbaarheid van de kern Vaals.

Armoede

Duurzaam **armoede** aanpakken gebeurt binnen meerdere beleidsterreinen, zoals gezondheid, onderwijs, participatie en duurzaamheid. Armoedebestrijding bestaat voor een groot deel uit ondersteuningsregelingen.

In 2022 is de folder “Meedoen met een laag inkomen” vernieuwd en huis aan huis bezorgd. De inkomensgrens voor een aantal regelingen is verhoogd naar 110% van de bijstandsnorm.

Er is geïnvesteerd in de financiële keten, zodat de partners nog beter samenwerken, eerder signaleren en gerichter kunnen ondersteunen. Verschillende overleggen met de Kredietbank Limburg (KBL) leiden tot meer instroom en ondersteuning. In 2022 is gestart met een pilot met Thuisadministratie, om inwoners te ondersteunen bij hun financiële

situatie. De medewerkers van WijVaals zijn getraind in stress-sensitieve dienstverlening, waardoor o.a. het gesprek over financiën eerder en beter gevoerd kan worden.

Participatiewet

De stijgende trend van het cliëntenbestand **P-wet** in 2021 is in 2022 weer omgezet in een dalende trend. In december 2022 waren er 237 uitkeringsdossiers tegen 251 in december 2021. In Vaals wordt nauw samengewerkt door de consultants van SZMH met Wijvaals om te kijken naar wat nodig is om al dan niet via vrijwilligerswerk/scholing of een ander voortraject uit te stromen naar werk. Hierbij wordt regelmatig samengewerkt met Hallo Collega, naast de trajecten door de uitvoeringsorganisaties. In 2022 is gestart met het traject om te komen tot samenvoeging van de drie uitvoeringsorganisaties (SZMH, Podium 24 en Hallo Collega) en de wijzigingen in de Participatiewet.

Toerisme en economie

Basis voor het in voorbereiding zijnde lokale beleid is de door de gemeenteraad vastgestelde regionale beleidsvisie Vrije Tijds Economie. Daarin staan het streven naar een meer **kwalitatieve vorm van toerisme** en het spanningsveld tussen leefbaarheid en toeristische drukte centraal. Voor wat betreft het streven naar meer kwalitatief toerisme heeft de gemeente Vaals specifiek aandacht voor een goede verhouding tussen dat streven, de kwalitatieve potenties van toeristische attracties en de innovatieve draagkracht van de sector.

Veel aandacht is uitgegaan naar het project Verantwoord op Weg. Opgezet als een poging om een evenwichtige situatie te bereiken tussen leefbaarheid, landschap en toeristische exploitatie, heeft de gemeenteraad geconcludeerd dat het opgeleverde uitvoeringsprogramma niet voldoet aan de verwachtingen: te veel inzet op gedragsverandering, te weinig fysieke maatregelen. Deze conclusie gekoppeld aan de financiële vertaling hebben geleid tot het uittreden van Vaals uit Team Heuvelland. Op basis van twee moties (motie fysieke belemmeringen - medio 2022 en motie integrale aanpak verkeersoverlast buitengebied – eind 2022) zal in 2023 een lokale doorstart gemaakt worden met de poging om een evenwichtige situatie te bereiken.

Ruilwinkel

Per 01-01-2022 is de **Ruilwinkel** ingebed in de gemeentelijke organisatie, nadat het bestuur van Stichting Ruilwinkel Vaals de Ruilwinkel heeft overgedragen aan de gemeente. In 2022 is de evaluatie van de Ruilwinkel ten aanzien van de resultaten van de Ruilwinkel en het ontwikkelpotentieel voor de resterende subsidieperiode afgerond met een positieve evaluatie.

De ruilwinkel heeft op 31-12-2022 2.099 leden (01-01-2022: 1.782). In 2022 zijn 6.105 goederen geruild. In de ruilwinkel zijn 31 vrijwilligers actief, waarvan 8 vrijwilligers een participatieplek invulden.

Evenementen

Vanuit de beleidsnota Stads promotie/**Evenementen** (2019) wordt gewerkt aan de promotie van de gemeente/gemeenschap Vaals. Het doel van het Stads promotie- en evenementenbeleid is het aanspreken van de Vaalser trots, het stimuleren van een gemeenschap die mede investeert in de aantrekkelijkheid van het gebied, het zoeken naar verbindingen, het uitdragen en promoten van onze identiteit, maar bovenal bijdragen aan een prettige leefomgeving waar men zich thuis voelt en graag verblijft.

Hierbij worden initiatieven gestimuleerd die passen binnen de vier V's van de gemeente Vaals:

- Verbinden; verbindt Vaals, tussen kernen en aan sterke steden Maastricht en Aken.
- Versterken; versterken van voorzieningen en ontwikkelen nieuw aanbod.
- Verleiden; verleiden van doelgroepen om hier te komen en te blijven om meer te genieten van Vaals.
- Vertellen; vertellen van authentieke verhalen waar we trots op zijn en Vaals tot leven brengen.

Onderdeel van deze beleidsregel is de door de gemeenteraad benoemde Evenementen Advies Commissie (EAC) die het college over toekenning van deze subsidie adviseert.

In 2022 hebben de volgende evenementen conform deze beleidsregel een financiële bijdrage ontvangen: de sterkste man van Vaals, Vocallis 2022, Vaals in Beeld 2022, The Armed Mann - a mass for Peace, de Schneebergtrail 2022 en de Völser Adventstreff.

Daarnaast hebben in 2022 de volgende evenementen plaats gevonden: het Drielanden Feest (in samenwerking met de AG Charlemagne), het kleine WMC (in samenwerking met WMC Kerkrade) en de Cols de Vallis 2022.

Programma Bestuur & Dienstverlening

Het lokale bestuur (en organisatie) kan van grote meerwaarde zijn als er gedacht en gehandeld wordt vanuit de nabijheid bij mensen en de kennis van de context waarin ze leven.

Lokale regie staat in zaken die er voor onze inwoners toe doen voorop. Samenwerking is nodig om krachten te bundelen, waardoor meer strategische daadkracht maar ook specialistische kennis kan worden gecreëerd. Een goed netwerk is daarbij van belang, zowel in de regio Maastricht – Heuvelland maar zeker ook in de regio Aken. Net als goede verbindingen met onze inwoners.

Onderscheidend vermogen willen we tonen in de kwaliteit van dienstverlening naar onze inwoners, waarbij we zo dicht mogelijk bij de inwoners maatwerk willen leveren. Maar ook door inwoners te betrekken bij plan- en besluitvorming middels een op maat gesneden burgerparticipatie.

Meerjarige ambitie

Het meerjarig beleid wordt met name afgeleid uit het coalitieakkoord 2018 - 2022. Dit kent de volgende ambities:

- **Behoud van zelfstandigheid:** zolang de aan inwoners geboden kwaliteit van dienstverlening aan de maat is. Die zelfstandigheid wordt geborgd door samenwerking met omliggende gemeenten.
- **Kwaliteit van dienstverlening en communicatie:** onderscheidend zijn voor en met onze inwoners, waarbij we de inwoner in zijn (vaak complexe) omgeving centraal stellen. Inspelen op vragen en behoeften vanuit die context is uitgangspunt van ons handelen. Als het nodig en mogelijk is worden procedures en regels losgelaten in het belang van de inwoners.
- **Gezamenlijk kompas bepalen:** in nauwe samenspraak met de samenleving de nieuwe bestuurlijke koers voor Vaals bepalen.
- **Vernieuwend besturen:** de gemeenteraad wenst meer ruimte te geven aan de dialoog met de samenleving en uitnodigende participatie in een vroegtijdig stadium. Open, transparant, vriendelijk en beleefd zijn de kernwoorden voor de nieuwe bestuursstijl.
- **Actieve burgerparticipatie:** onderzoeken hoe de burgerparticipatie voor de verschillende kernen Vaals, Vijlen en Lemiers vorm gegeven kan worden.
- **Veilige leefomgeving:** sterk op inzetten. Ook bij grensoverschrijdende thema's wensen wij alert de ontwikkelingen op dit gebied te volgen.
- **Stabiele financiële positie:** waarbij gestreefd wordt naar een gematigde ontwikkeling van de belastingdruk. Het principe van de vervuiler betaalt blijft overeind. Geen structurele uitgaven als daar geen structurele dekkingsmiddelen tegenover staan.

Speerpunten jaarplan 2022

De ambities hebben in 2022 onder meer invulling gekregen door te werken aan de volgende speerpunten.

Samenwerking

Het beleid ten aanzien van het thema **samenwerking** is sinds 2020 gewijzigd: samenwerking is niet langer het doel maar een **middel**. Samenwerking en de daarbij horende partijen komen om de hoek kijken wanneer dit uit beleidsvelden wordt ingegeven. We concentreren ons dus niet op één regio of partner. Vaals is gezien haar ligging en haar karakter ook niet onder te brengen in één samenwerkingsverband: qua landschap en toerisme sluit Vaals het beste aan bij de regio Maastricht – Heuvelland en Lijn 50, voor wat betreft de problematiek grensligging in combinatie met de sociaaleconomische status en de transformatieopgave is de regio Parkstad onze ketenpartner en voor grensoverschrijdende zaken sluiten we aan bij Aken, via Charlemagne A.G. De Lijn-50 heeft zich in 2022 onder andere bewezen bij onze voorbereidingen op de invoering van de Omgevingswet. In 2022 is op basis van een evaluatie besloten om te blijven participeren in de Charlemagne A.G. Ook is in 2022 gestart met de evaluatie van de Structuurvisie Ruimtelijke Economie Zuid-Limburg (SVREZL). We ontplooiën activiteiten en projecten in het kader van het Middengebied. Er is in 2022 een begin gemaakt met de regionale aanvraag in het kader van de RegioDeal. Kortom, er is voldoende beweging op het gebied van de regionale samenwerking en afstemming. Dat overigens niet alles even glad verloopt, mag duidelijk worden door de gang van zaken rond het project Verantwoord op Weg/Team Heuvelland. Samenwerking betekent per definitie het afwegen van een breed scala aan belangen en het sluiten van compromissen. Vaak lukt dat, soms lukt dat niet.

Communicatie

In het kader van **communicatie** is in 2022 de focus met name gelegd op enkele voorziene en onvoorziene projecten zoals Gemeenteraadsverkiezingen, Omgevingswet, Week tegen eenzaamheid, Bocagelandschap, Open dag in het kader van vacatures, Overgang van de gemeentelijke publicaties in het Vaalser Weekblad naar Weekblad d'r Troebadoer.

Na het nieuws dat drukkerij Thoma per 31 december 2022 zou gaan stoppen, is het besluit genomen om door te gaan met het verspreiden van gemeentelijke berichten in gedrukte vorm. Er is een overeenkomst gesloten met Weekblad d'r Troebadoer per 1 januari 2023. Als gevolg van een tekort aan bezorgers lukt het nog niet om per 1 januari d'r Troebadoer huis-aan-huis te bezorgen in de hele gemeente Vaals. Met d'r Troebadoer is de afspraak gemaakt dat wordt ingezet op de werving van meer bezorgers zodat het verspreidingsgebied van d'r Troebadoer kan worden uitgebreid.

In het Besluit Digitale Toegankelijkheid Overheid (BDTO) is bepaald dat websites en mobiele apps van Nederlandse overheidsinstanties moeten voldoen aan de toegankelijkheidseisen. Hiervoor moet verantwoording worden afgelegd in een Toegankelijkheidsverklaring. In 2022 is door een extern bureau onderzoek uitgevoerd naar de toegankelijkheid van de gemeentelijke website (www.vaals.nl). Aan de hand van dit onderzoek is de Toegankelijkheidsverklaring bijgewerkt en heeft de gemeente Vaals op dit moment status B (op schaal van A t/m E). Deze status betekent dat de website gedeeltelijk voldoet en dat er nog een paar punten zijn die verbeterd kunnen worden.

Verklaring over de rechtmatigheid

De accountant geeft jaarlijks een dubbele accountantsverklaring af bij de jaarstukken van gemeenten en provincies: 1) een verklaring over de getrouwheid (juiste, volledige en tijdige verantwoording) en 2) een verklaring over de rechtmatigheid (handelen in overeenstemming met de geldende in- en externe wet- en regelgeving).

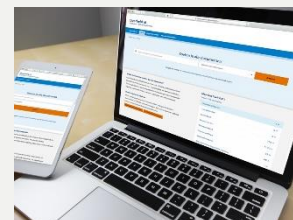

Vanaf het begrotingsjaar 2023 doet de **rechtmatigheidsverantwoording** zijn intrede. In de rechtmatigheidsverantwoording, die opgenomen wordt in de jaarrekening, legt het **college van B&W** verantwoording af over fouten en onzekerheden omtrent rechtmatigheid met betrekking tot baten, lasten en balansmutaties rekening houdend met de door de gemeenteraad vastgestelde verantwoordingsgrens. In 2022 hebben wij de interne controlewerkzaamheden al uitgevoerd op basis van de werkplannen die met externe advisering op het gebied van rechtmatigheid zijn geactualiseerd.

De aanbesteding van de accountantscontrole voor de periode 2022 tot en met 2025 hebben wij dit jaar in samenwerking met de Auditcommissie succesvol afgerond.

Wet Elektronische Publicaties

Per 1 juli 2022 is het 2e deel van de **Wet Elektronische Publicaties (WEP)** in werking getreden. Het doel hiervan is dat alle informatie op één centrale plaats vindbaar is voor inwoners. Vanaf 1 juli 2022 geldt dat alle geldende beleidsregels en lokale regelgeving (ook bestemmingsplannen) gepubliceerd moeten zijn op www.overheid.nl. Alles wat daar niet op gepubliceerd wordt, is per definitie juridisch niet geldig. Ook de terinzagelegging geschiedt vanaf 1 juli 2022 via dat centrale systeem.

Ter voldoening aan de Wet verloopt de verplichte bekendmaking en ter inzage legging via externe partij Daadkracht.

Dienstverlening

Dienstverlening vanuit het Klant Contact Centrum (KCC) is voor veel inwoners het enige contactpunt met de gemeente en van daaruit een belangrijk aspect van ons streven naar meerwaarde.

De algemene dienstverlening behelst receptie, telefonie en algemene informatie- en productvoorziening.

De dienstverlening burgerzaken is strak geprotocolleerd. Enerzijds omdat de BRP de basis is voor een breed scala aan (niet-gemeentelijke) diensten en producten zoals toeslagen belastingen, uitkeringen, pensioenen; anderzijds omdat de BRP een belangrijke schakel is in het brede veiligheidsbeleid van zowel gemeente als rijk. In dat licht wordt de BRP steeds vaker ingezet als vindplaats van data gericht op preventie en vroeg-signalering.

De dienstverlening KCC in 2022 stond in het teken van een discussie over bestuurlijke wensbeelden in relatie tot beschikbare capaciteit, uiteindelijk resulterend in een raadsbesluit in 2022 en in de begroting 2023 om beide grootheden bij elkaar te brengen. Een direct zichtbaar resultaat was een verruiming van de vrije inloop, waaraan in de gemeente Vaals opvallend meer behoefte blijkt te zijn dan elders in de regio. Ook heeft de impuls ervoor gezorgd dat de voor de buitenwacht minder zichtbare taken, maar die wel wettelijk verplicht zijn en die voornamelijk in de backoffice liggen, weer met volle kracht opgepakt zijn. Het resultaat daarvan is dat opgebouwde achterstanden in rap tempo aangepakt en nagenoeg weggewerkt zijn.

iBurgerzaken is de applicatie waarop alle werkprocessen binnen het KCC draaien. Ook in 2022 hebben we vol ingezet op een optimale uitrol van de mogelijkheden, die de applicatie biedt, ook voor onze burgers, aangezien door iBurgerzaken inwoners digitaal zaken met de gemeente kunnen doen.

Deel 2

Financiële verantwoording

Financiële resultaten 2022 en financiële positie

Onderstaand wordt nader inzicht gegeven in de financiële positie van de gemeente Vaals middels de volgende volgorde:

- A) Rekeningresultaat 2022
- B) Analyse rekeningresultaat 2022:
  1. Bijstellingen 2022
  2. Mutaties per programma
  3. Realisatie dekkingsplan
  4. Consequenties geraamde “p.m.”-posten
- C) Rekeningresultaat vóór en na reserveringen
- D) Reserves en voorzieningen
- E) Besluitvorming jaarstukken

A. Rekeningresultaat 2022

Het meest in het oog springend in een jaarrekening is vanzelfsprekend het resultaat. Wordt het jaar afgesloten met een overschot of met een tekort? **Het jaar 2022 laat een positief resultaat zien van € 4.113.000**

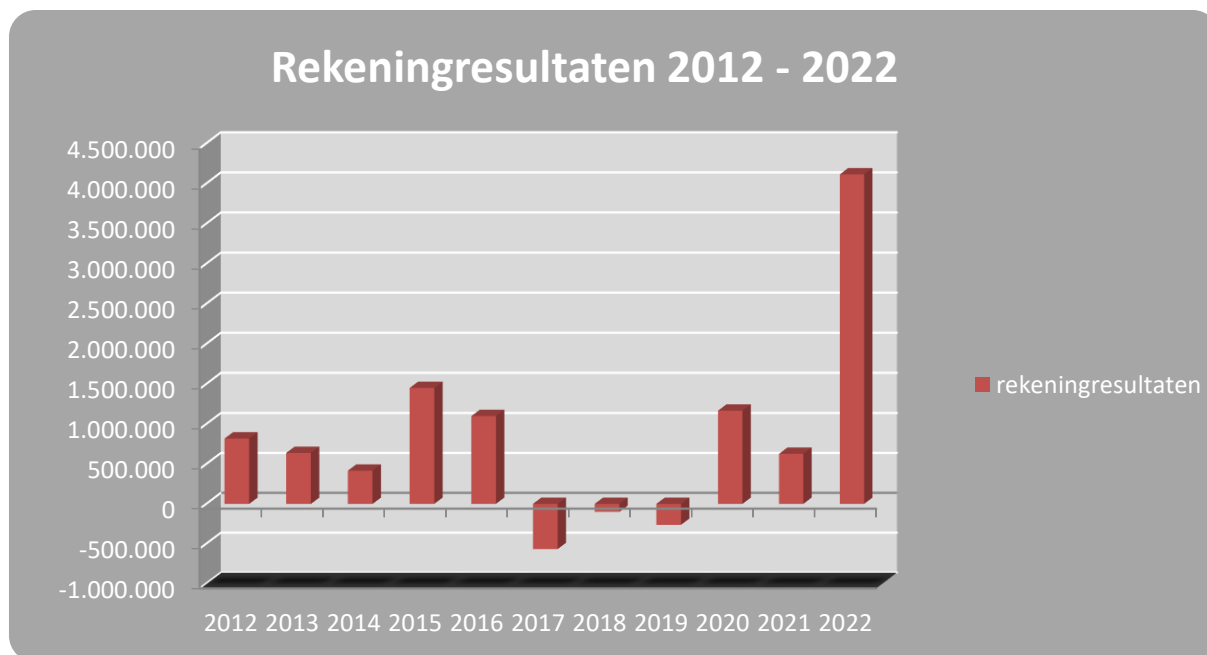
Het rekeningresultaat is het uiteindelijke verschil tussen baten en lasten. De primaire begroting 2022 toonde een voordelig saldo van € 12.000. In de loop van 2022 is dat oorspronkelijke resultaat aan veranderingen onderhevig geweest, zoals weergegeven in de verschillende bestuursrapportages. Ten tijde van het laatste raadsbesluit werd een voordeel van € 1.154.000 geprognostiseerd.

In onderstaand overzicht wordt de ontwikkeling van het rekeningresultaat 2022 aan de hand van de bestuursrapportages en overige raadsbesluiten getoond.

Rekeningresultaat 2022		Bedrag
Primaire begroting 2022 (november 2021) inclusief amendementen	+	12.000
Raadsbesluiten December 2021 t/m Juni 2022	-/-	109.000
Voorjaarsnota 2022 / 1e BURAP	+	1.205.000
Raadsbesluiten Juli t/m November 2022	-/-	42.000
Najaarsnota 2022 / 2e BURAP (incl. onvoorzien)	+	88.000
Totaal gewijzigde begroting 2022	+	1.154.000
Effecten bij het opmaken van de jaarrekening 2022:	+	2.959.000
Saldo jaarrekening 2022	+	4.113.000

Deze eindstand noemen we het resultaat voor resultaatbestemming. In onderdeel E ‘besluitvorming jaarstukken’ wordt nader ingegaan op de resultaatbestemming. Hierin wordt voorgesteld om diverse (verplichte) reserveringen te doen, waardoor per saldo € 3.556.000 zal worden toegevoegd aan de algemene reserve.

Deze grafiek toont de rekeningresultaten (voor resultaatbestemming) van de afgelopen 10 jaren. In de volgende onderdelen volgt een verdere analyse van het rekeningresultaat 2022.

B. Analyse rekeningresultaat 2022

De raad heeft ten behoeve van begrotingsjaar 2022 alle wijzigingen tot en met de decembervergadering geaccordeerd. Enerzijds zal dan ook de totstandkoming van het verschil tussen het positieve saldo van € 12.000 van de primaire begroting 2022 en het voorlopige positieve saldo van € 1.154.000 na het laatste raadsbesluit met financiële consequenties worden geanalyseerd (onderdeel A in de tabel in onderdeel B.1). Anderzijds zullen ook de verschillen bij het opmaken van de jaarrekening 2022 geanalyseerd worden (onderdeel B in de tabel in onderdeel B.1).

In die paragraaf wordt verder ingegaan op de afwijkingen per programma, de mate van realisatie van het dekkingsplan 2022 en de effecten van de oorspronkelijk in de begroting 2022 opgenomen p.m.-posten. Deze uitgebreide analyse heeft voornamelijk tot doel inzicht te krijgen in de leereffecten (in financieel opzicht) voor de volgende jaren.

B.1 Bijstellingen 2022

In de volgende tabel wordt een inzicht gegeven in de wijzigingen ten opzichte van de oorspronkelijke begroting 2022, die hebben geleid tot het uiteindelijke rekeningresultaat 2022. Deze bijstellingen zijn voor een groot deel reeds door de Raad geautoriseerd (deel A) en voor een deel gebleken bij het opmaken van de jaarrekening (deel B).

Een '-' teken voor de lasten betekent een nadeel, dus hogere lasten. Bij de baten betekent een '-' een lagere opbrengst.

Analyse rekeningresultaat 2022	Effecten 2022		Saldo 2022
	Lasten	Baten	
Resultaat primaire begroting inclusief post onvoorzien			12.000
A. Geautoriseerde bijstellingen (a.d.h.v. raadsvergaderingen 2022)			
<u>Raadsbesluiten december 2021 t/m december 2022:</u>			
WOZL (Rb. 21.02.22)	-89.000		
Marktgeden (Rb. 30.05.22)		-12.000	
Indexering GGD (Rb. 30.05.2022)	-8.000		
Voorjaarsnota 2022 (Rb. 04.07.22 - 22.0003589)	1.205.000		
WOZL (Rb. 12.12.22)	-42.000		
Najaarsnota 2022 (Rb. 12.12.22-22.0007179) / vrijval onvoorzien	+88.000		
Subtotalen raadsbesluiten begroting 2022	1.154.000	-12.000	1.142.000
Begroot jaarresultaat 2022 na de najaarsnota			1.154.000
Analyse rekeningresultaat 2022			
B. Nog niet geautoriseerde bijstellingen in verband met het opmaken van de jaarstukken 2022	Lasten	Baten	
Nadeel Jeugd (m.n. gespecialiseerde en intensieve jeugdzorg)	-249.000		
Voordeel Afrekening Jeugd 2017-2019	149.000		
Voordeel Wmo Begeleiding	95.000		
Voordeel Wmo Huishoudelijke hulp	76.000		
Voordeel Wmo vervoer (Omnibuzz)	19.000		
Voordeel Schadevergoeding cyberincident		17.000	
Voordeel Inburgering	112.000		
Voordeel Opvang vluchtelingen Oekraïne	1.077.000		
Voordeel Afrekeningen GGD voorgaande jaren	23.000		
Voordeel Vrijwilligerswaardering	19.000		
Voordeel Auw Sjoël en BMA Lemiers	19.000		
Voordeel Subsidie voor de Kopermolen	35.000		
Nadeel Bestemmingsplannen	-76.000		
Voordeel Omgevingswet	195.000		
Voordeel Openbaar groen	42.000		
Nadeel Pilot Regionale Uitvoeringsdienst	-18.000		
Voordeel Uitvoeringskosten klimaatadaptatie	164.000		
Voordeel Afvalverwijdering	63.000		
Voordeel Riolen en Pompgemalen	20.000		
Nadeel Verkeersveiligheid	-20.000		
Nadeel Parkeren	-37.000		
Voordeel WWB werkdeel, Inkomensdeel, Minimabeleid	164.000		
Voordeel Aanpak energie armoede	107.000		
Voordeel Arche o route	7.000		
Voordeel Toeristenbelasting		132.000	
Voordeel Bestuur (kopjes Raad, Transitievisie, Accountantscontrole)	23.000		
Voordeel Vergunningverlening en Handhaving		178.000	
Voordeel Veiligheidsplan en APV	20.000		
Nadeel Brandweer	-40.000		
Voordeel Gemeentefonds		405.000	
Voordeel belastingen (OZB, Forensen- en Reclamebelasting)		41.000	
Voordeel Communicatie en voorlichting	33.000		
Nadeel ICT en onderhoud computerapparatuur	-22.000		
Nadeel energiekosten	-86.000		
Nadeel salarissen	-39.000		
Voordeel kapitaallasten	48.000		
Voordeel vrijval posten Reserves	155.000	85.000	
Overige voordelen -en nadelen	23.000		
Totaal bijstelling begrotingsjaar 2022	2.101.000	858.000	2.959.000
			4.113.000

Ten tijde van het laatste raadsbesluit met financiële consequenties in 2022 werd uitgegaan van een positief resultaat van € 1.154.000. De opmerkelijkste verschillen (positief en negatief) met het voorliggend resultaat van € 4.113.000 worden onderstaand op hoofdlijn toegelicht:

Jeugd ZIN 18-

Nadeel € 249.000. De (financiële) ontwikkelingen bij jeugd liggen in lijn met de eerdere geschetste en toegelichte ontwikkelingen. We constateren een daling in het aantal jeugdigen alsook in de lichte begeleidingsvormen, die mede te danken is aan ons toegangsmodel. Hier staat tegenover dat we een forse groei in de zwaardere maatwerk- en verblijfsvoorzieningen constateren waarbij een groot deel van deze kosten ook samenhangen met het 'gedwongen kader'. De kostbaarheid van verblijfstrajecten maakt, dat de forse daling in de kosten van de reguliere jeugdzorg niet opwegen tegen de kosten die samenhangen met zware verblijfstrajecten. Aanvullend nadeel zien we terug in de wijzigingen in het woonplaatsbeginsel dat per 01-01-2022 is ingegaan en waarin de (financiële) verantwoordelijkheden van gemeenten zijn gewijzigd door een wetsaanpassing. Helaas heeft deze wijziging ook een nadelig financieel gevolg voor onze gemeente, omdat wij meer aan kosten hebben dan wij aan opbrengsten vanuit het rijk hiervoor ontvangen. Per saldo levert dit een nadeel op van € 249.000. Bij de najaarsnota hebben wij de raad geïnformeerd over het risico van hoge kosten bij de zwaardere jeugdzorg ook via andere rapportages en stukken is meerdere keren geweest op het risico. Met name in de laatste periode van 2022 zijn 3 zeer kostbare verblijfsarrangementen afgegeven binnen GIKJ (Gespecialiseerde en Intensief-Klinische Jeugdzorg) van ca € 600 per etmaal per kind.

Afrekeningen Jeugd 2017 - 2021

Voordeel € 149.000. De mogelijkheden voor zorginstellingen om met terugwerkende kracht over voorgaande jaren zorg in rekening te brengen zijn ingeperkt. Dit verval van rechten bleek bij deze jaarrekening een bedrag van € 149.000 te zijn, waardoor deze gelden terugvloeien naar de gemeente.

Wmo begeleiding

Voordeel van € 95.000. Net als bij de jeugd constateren we ook bij de Wmo begeleiding een forse daling in de aantallen en kosten cliënten. Dit succes is met mede te danken aan ons toegangsmodel waarbij, vooral vanuit de leefwereld van de zorgvrager vanuit een integrale benadering, bekeken wordt welke ondersteuning nodig is. Waar mogelijk wordt voorliggend (dus buiten geïndiceerde zorg) ingezet wat leidt tot een daling in de kosten van maatwerkvoorzieningen. De eerder in de najaarsnota toegelichte positieve trend heeft zich in de laatste maanden van 2022 doorgezet wat leidt tot een financieel voordeel van € 95.000.

Wmo huishoudelijke hulp

Voordeel € 76.000. De afgelopen jaren zien we zowel een stijging in de aantallen alsook in de kosten. De stijging in de kosten wordt niet alleen veroorzaakt door hogere aantallen maar vooral ook door forse CAO-stijgingen. Hier tegenover staat dat de afgelopen periode (landelijk) veel arbeidsmarktproblematiek speelt waardoor de vraag het aanbod overstijgt. Binnen de gemeente Vaals hebben we succesvol een centrale wachtlijst ingevoerd waardoor we dit in de laatste periode van 2022 goed onder controle hebben gekregen waardoor de wachtlijsten in december 2022 nagenoeg helemaal waren weggewerkt. De achterblijvende benutting van de indicaties heeft echter geleid tot een onder-uitputting van het budget waardoor we een positief resultaat hebben van € 76.000.

Wmo vervoer

Voordeel € 19.000. De kosten van het vervoer door de Wmo doelgroep zijn gedaald vanwege het feit dat het vervoervolume zich na Corona nog niet heeft hersteld waardoor een afname in de kosten van € 25.000. Door het lagere beroep op de vervoersvoorziening is de bate - in de vorm van de eigen bijdrage - ook gedaald met € 6.000. Vandaar een voordeel van per saldo € 19.000.

Schadevergoeding cyberincident

Voordeel € 17.000. Betreft een schadevergoeding, die eind 2022 aan softwareleverancier Blinqt in rekening is gebracht voor de herstelwerkzaamheden als gevolg van een cyberincident in de geleverde software van het productieregistratiesysteem X-Works.

Inburgering

Voordeel € 112.000. In 2022 waren er minder inburgeraars dan we mochten aannemen op basis van de daarvoor beschikbare berekeningen. Hierdoor bleven ook de bestedingen in 2022 achter. De inburgeraars die er waren, bleken voor een groot deel de zogenoemde na-reizigers te zijn, die de inburgering onder eigen verantwoordelijkheid (en kosten) inzetten. Door een lager aantal en een ander aanbod van aanmeldingen werd

dit onderdeel van het budget voor een deel niet besteed waardoor een voordeel van € 84.000 ten opzichte van de begroting ontstaat. Voor de onderwijsroute door inburgeraars is in het budget een bedrag begroot van € 28.000 dat niet is uitgegeven doordat doordat inburgeraars in Vaals geen onderwijsroute hebben gevolgd.

Vluchtelingen Oekraïne

Voordeel € 1.077.000. De totale bate op dit product is gebaseerd op een berekening van een dagvergoeding per opvangplek conform de regelgeving bekostiging opvang vluchtelingen Oekraïne. Hierdoor ontstaat een voordeel in de baten die € 1.224.000 hoger is dan de begroting na vaststelling van de najaarsnota, waarin de baten zijn geraamd op een opbrengstenniveau dat de kosten dekt.

In de lasten is er een nadeel doordat ook eigen personeel is ingezet en voor een bedrag van € 126.000 wordt toegerekend aan dit product en € 21.000 hogere kosten grotendeels voor werkzaamheden door derden.

Na aftrek van de laatste twee nadelen resteert een voordeel van € 1.077.000 (= € 1.224.000 - € 126.000 - € 21.000).

Het is bij specifieke regelingen - zoals ook in de voorjaars- en najaarsnota is gesteld - gebruikelijk dat het rijk op een later tijdstip de subsidie gaat herberekenen, hetgeen zich kan vertalen in een bijstelling van de opbrengst over 2022 of een andere wijze van herverdeling van middelen over Nederland.

De gemeente ziet daarom af van de mogelijkheid een her-bepaling van de subsidie te vragen en legt de vraag om vaststelling van de subsidie via de Sisa -verantwoording 2022 voor aan de subsidieverstrekker.

Gezondheidszorg

Voordeel € 23.000. Dit voordeel bestaat uit afrekeningen van voorgaande jaren (2021 en 2020) van GGD waaronder subsidiegelden voor huishoudelijk geweld kindermishandeling door de Veilig thuis organisatie.

Vrijwilligers

Voordeel € 19.000. De vrijwilligersdag is een vorm van waardering voor de vrijwilligers die elke 2 jaar wordt georganiseerd. Helaas kon de dag 2020 en 2021 niet worden georganiseerd vanwege Covid. In 2022 kon de dag wel doorgaan maar was onvoldoende capaciteit beschikbaar om de dag te organiseren, waardoor wordt voorgesteld een deel van het voordeel van € 10.000 via de reserve overloop over te hevelen naar 2023 zodat dit bedrag van € 10.000 in 2023 alsnog ingezet worden voor de vrijwilligerswaardering.

Auw Sjoël en BMA Lemiers

Voordeel € 19.000. Het toekomstige gebruik van deze locaties wordt gezien. Daardoor zijn de uitgaven gericht op instandhouding, hetgeen in hoofdzaak leidt tot deze lagere kosten.

Subsidie voor de Kopermolen

Voordeel € 35.000. Door de provincie Limburg is een subsidiebedrag toegekend van € 35.000 voor het verbeteren van de Kopermolen in het kader van het project Versterken centra, kernen en wijken gemeente Vaals.

Bibliotheek

Bij het vaststellen van de jaarrekening 2021 in juli 2022 bleek, dat van de Coronagelden voor cultuur een bedrag van € 56.000 resteerde dat is toegevoegd aan het jaarresultaat 2021.

Aan de raad is toegezegd dat de wethouder in gesprek zou gaan met de Bibliotheek in verband met mogelijke extra kosten vanwege Corona. Voorgesteld wordt een bedrag van € 20.000 via de reserve overloop voor 2023 te reserveren.

Bestemmingsplannen

Nadeel € 76.000. Dit bedrag is een saldo van een voordeel en een nadeel. Er is een klein voordeel van € 24.000 als gevolg van daadwerkelijke inkomsten en uitgaven in verband met de handhaving van bestemmingsplannen. Daarnaast was het als gevolg van het grondbeleid noodzakelijk om voor een bedrag van € 100.000 een verliesvoorziening te vormen voor de exploitatie van het Esso-terrein. Zie ook de paragraaf Grondbeleid.

Omgevingswet

Voordeel € 195.000. De 2e fase van omgevingsvisie werd gezamenlijk met de Lijn 50-gemeenten aanbesteed. De gemeenten Eijsden-Margraten en Gulpen Wittem hebben hun aandeel bijgedragen waardoor een eerste voordeel van € 69.000 voor 2022 ontstaat.

Als volgende punt is via de najaarsnota een bedrag geormerkt als uitgavenbudget voor implementatie van de omgevingswet van € 145.000. Dit betreft door de raad geormerkte gelden die zijn gekoppeld aan de bijbehorende ontvangsten vanuit het gemeentefonds. Enkele kosten zijn gemaakt, maar een groot deel is nog niet besteed waardoor er eind 2022 nog een tweede voordelig restant is van € 126.000 op deze kostenplaats. Voorstel is derhalve om dit bedrag van € 126.000 via de reserve overloop over te hevelen naar 2023.

Openbaar Groen

Voordeel € 42.000. Een substantieel deel (€ 19.000) van dit voordeel wordt veroorzaakt door een gebrek aan personeel bij aannemers waardoor een lagere frequentie van dienstverlening ontstaat. Een ander voordeel van € 23.000 vloeit voort uit onder meer een vergoeding voor het verplaatsen van bomen en verkoop van een reststrook groen.

Pilot Regionale uitvoeringsdienst

Nadeel € 18.000. De Regionale Uitvoeringsdienst (RUD ZL) is een gemeenschappelijke regeling en als zodanig een verlengstuk van de eigen ambtelijke organisatie, gespecialiseerd in wet- en regelgeving op milieugebied. De RUD ZL voert basistaken uit die wettelijk ondergebracht zijn bij de dienst. Deze zijn opgenomen in een jaarlijks werkprogramma. Daarvoor betalen we een bijdrage op basis van uitgevoerde werkzaamheden. Daarnaast is de RUD ook onze belangrijkste adviseur voor de milieucapitaal in ruimtelijke ontwikkelingen. Daar waar nodig, bijvoorbeeld voor vergunningverlening, vragen wij advies. Hetzelfde geldt voor specifieke milieuhandhavingstaken. De kosten voor deze aanvullende vragen komen bovenop de kosten voor de basistaken. Een en ander varieert al naar gelang aantal en complexiteit van onze adviesaanvragen.

Duurzaamheid

Voordeel € 164.000. Voor de uitvoeringskosten van de klimaatadaptatie is bij de najaarsnota 2022 een budget toegekend van € 141.000. Het betreft een lastenbudget dat is gekoppeld aan de bijbehorende ontvangsten vanuit het gemeentefonds. Dit budget is nog niet besteed. Daarnaast zijn enkele geplande werkzaamheden in verband met een budget van € 23.000 voor verduurzaming o.a. van het gemeentelijk vastgoed nog niet afgerond. Het gaat daarbij om de geschiktheid van daken voor opwek. Het restantbudget in totaal bedraagt € 164.000. Voorstel is derhalve om een budgetbedrag van € 164.000 via de reserve overloop over te hevelen naar 2023.

Afvalverwijdering

Voordeel in de heffingen van per saldo € 63.000. In de realisatie zijn meer percelen binnen de afvalstoffenheffing betrokken dan begroot. Daarnaast zijn meer ledigingen van toepassing. Dit bij elkaar genomen leidt tot het positief resultaat. Een positief resultaat wordt toegevoegd aan de de voorziening gebonden heffingen zodat een overschot via lagere heffingen in jaar T+1 (2024) wordt teruggeven aan de burger.

Rioleringen en pompgemalen

Voordeel € 20.000. Dit voordeel ontstaat met name doordat een bijdrage uit de voorziening gebonden heffingen zorgt voor dekking van posten die elders in de jaarstukken zijn verantwoord. Zoals de BTW die is verbonden aan de investeringen (Deltaplan en relining van de riolering Prins Bernhardstraat).

Verkeersveiligheid

Nadeel € 20.000. Binnen dit product kon dit jaar een motie van de raad worden opgepakt omtrent verkeersveiligheid (Motie Vijlenberg) waaraan in het verslagjaar kosten waren verbonden. Onder meer is ingezet op de gewenste verkeerskundige ondersteuningsmaatregelen ten behoeve van de veiligheid.

Parkeren

Nadeel € 37.000. De opbrengsten van de parkeergarage (met name de parkeerapparatuur) zijn iets lager dan begroot (nadeel € 6.000). De parkeeropbrengsten wegen zijn € 14.000 hoger dan begroot. De kosten zijn in 2022 € 28.000 hoger dan begroot, met name veroorzaakt door een afrekening voorgaande jaren, die hoger was, dan voorzien.

Participatiewet

Voordeel € 100.000. Op het werkdeel is een voordeel van € 87.000 behaald terwijl op het inkomensdeel een voordeel van € 13.000 bestaat.

Inkomensdeel WWB. Voordeel van € 13.000 door lagere uitkeringslasten van € 55.000 en hogere uitvoeringskosten van € 42.000 met name als gevolg van het CAO effect 2022.

Werkdeel WWB. Een voordeel van € 87.000. Het voorstel is om de overschotten van de intensivering re-integratie die hier zijn begroot conform de voorjaarsnota 2021 in te zetten in de komende jaren tot en met 2025.

Dit gebeurt door de niet bestede middelen van € 42.000 toe te voegen aan de reserve re-integratie en door € 45.000 via de reserve overloop over te hevelen naar 2023. In 2022 is gestart met de uitvoering van de intensiveringsagenda. In het plan van aanpak worden mensen actief naar werk begeleid. In 2023 zal de verdere uitvoering van dit plan van en de besteding van laatstgenoemd bedrag van € 45.000 plaatsvinden. Het andere voordeel van € 42.000 bestaat uit besparing op projecten van Podium24 van € 20.000, een voordeel op re-integratievoorzieningen SZMH voor € 8.000, een voordeel in verband met vroegsignalering van € 12.000, en enkele kleinere bedragen.

Minimabeleid

Voordeel € 64.000. Dit zijn lagere uitgaven van € 89.000 voor bijstandsuitkeringen, de gemeentelijke armoederegelingen en een nadeel van € 25.000 op kwijtscheldingen voor de gemeentelijke heffingen.

Energiearmoede

Voordeel € 107.000. In 2022 bedragen de lasten een totaal van € 1.160.000. Vanwege de afronding van de uitvoering in 2023 wordt voorgesteld dit bedrag van € 107.000 via de reserve overloop over te hevelen naar 2023.

Stadspromotie

Voordeel € 7.000. Het opzetten van de Archeo-route voor Vaals is met behulp van het Stadspromotie budget van 2022 opgestart in de wetenschap dat de route in 2023 zou worden opgeleverd, waardoor wordt voorgesteld dit budgetbedrag van € 7.000 via de reserve overloop over te hevelen naar 2023.

Toeristenbelasting

Voordeel van € 132.000. Door het herstel van toerisme zijn meer overnachtingen gerealiseerd dan begroot, dit resulteert in positief resultaat van € 95.000 voor 2022. Los hiervan zijn extra inkomsten ontvangen die betrekking hebben op andere belastingjaren van iets minder dan € 40.000. Verder kan de post oninbaar pas na het afloop van het jaar worden vastgesteld en begrotingstechnisch was hiervoor geen bedrag geraamd. Dit heeft een negatief effect tot gevolg van € 6.000. Tot slot is sprake van een iets hogere bijdrage aan de BsGW van bijna € 3.000. Alles bij elkaar genomen is sprake van een voordeel van € 132.000.

Raad

Voordeel € 19.000. In 2022 zijn geen materialen aangeschaft. Daarnaast zijn de bijdragen aan derden beperkt gebleven. De begrote training (€ 13.000) heeft nog niet plaats gevonden waardoor wordt voorgesteld het een deel van het restantbudget van € 13.000 via de reserve overloop over te hevelen naar 2023.

Transitievisie

Voordeel € 30.000. Vanuit de Visie voor verbinding is een stichting opgericht en inmiddels zijn 2 projecten opgestart. Door de raad is besloten hiervoor een structureel budget van € 50.000 beschikbaar te stellen. Nieuwe initiatieven zijn gepland in het VSB fonds. Onderschrijding begroting wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door de Corona(maatregelen), die nog steeds van toepassing waren begin 2022. In verband met het hierdoor ontstane restantbudget wordt voorgesteld het bedrag van € 30.000 via de reserve overloop over te hevelen naar 2023 zodat de reeds ingezette initiatieven dan verder kunnen worden uitgevoerd.

Accountantscontrole

Nadeel € 26.000. Het contract met de accountant is ingaande 2022 uitgebreid. De lasten 2022 zullen € 69.000 belopen.

Vergunningverlening en handhaving

Voordeel van € 178.000. Bestaande uit:

€ 30.000 voordeel vergunningverlening. Dit voordeel is in hoofdzaak terug te voeren naar minder kosten voor de stadsbouwmeester. De primaire begroting hiervoor werd in de najaarsnota verdubbeld, echter de kosten zijn niet gemaakt. Tevens is er een voordeel op onderhoud computerprogrammatuur door minder ondersteuning van een consultant voor Squit.

€ 115.000 voordeel leges. Deze opbrengsten zijn moeilijk te sturen. Er zijn meer aanvragen gedaan dan geraamd. € 33.000 voordeel Handhaving. Dit voordeel komt met name door het begroten van € 30.000 extra middelen Boa. Dit betreft door de raad geormerkte gelden voor de wet kwaliteitsborging bouw die zijn gekoppeld aan de bijbehorende ontvangsten vanuit het gemeentefonds. De wet kwaliteitsborging bouw regelt dat de bouwer moet

toezien dat wordt voldaan aan de kwaliteitseisen. De gemeente zal regelen dat de door de bouwer aan te leveren informatie wordt geleverd. Het hiervoor benodigde bedrag € 24.000 is opgenomen in voorstel voor overheveling naar 2023 2 E.

Veiligheidsplan/APV

Voordeel € 20.000. De POK gelden (parlementaire ondervragingscommissie kinderopvangtoeslag) zijn door Gemeente Maastricht voor de jaren 2021-2022 in december 2022 overgeboekt. Wij stellen voor deze gelden in te zetten voor training op het gebied van samenwerking tussen Sociaal Domein, Openbare Orde en Veiligheid en andere netwerkpartners. Tevens wordt ingezet op training in het kader van Wet verplichte GGZ en Wet Aanpak Woonoverlast. Omdat deze activiteiten in 2022 nog niet werden afgerond is het voorstel een bedrag van € 11.000 via de reserve overloop over te hevelen naar 2023.

Brandweer

Nadeel € 40.000. Dit betreft de indexerings op basis van besluit Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio van 2 december 2022.

Gemeentefonds

Voordeel ad € 405.000 Het voordeel wordt voor een groot deel (€ 390.000) veroorzaakt door de decembercirculaire 2022 die, pas na de behandeling van de najaarsnota 2022 in de raad, is ontvangen. Dit betreft met name een compensatie ad € 334.000 voor energiearmoede als gevolg van de extreme stijging van de energiekosten. Daarnaast zijn de uitkeringen gemeentefonds voor de jaren 2021 en 2020 bijgesteld. Alhoewel de bedragen begin 2023 zijn ontvangen dienen deze conform de regels van het Besluit Begroting en verantwoording (BBV) verantwoord te worden in verslagjaar 2022.

OZB-gebruikers niet woningen, OZB-eigenaren woningen, OZB-eigenaren niet woningen

Voordeel € 24.000. In de realisatie is de totale WOZ waarden som hoger uitgekomen dan begroot waardoor nu sprake is van een positief resultaat € 16.000. Tegelijkertijd is sprake van het oninbare deel en de bijdrage BsGW met een positief effect van ongeveer € 8.000. In totaal een voordeel van € 24.000.

Forensenbelasting

Betreft een voordelig resultaat van in totaal € 12.000 veroorzaakt door hogere waardering van de WOZ-waardes ad € 7.000 in combinatie met meer belastingplichtigen voor wat betreft het belastingjaar 2022. Tot slot kan worden aangegeven dat nog aanslagen met een omvang van € 5.000 zijn opgelegd die betrekking hebben op het belastingjaar 2021 en 2020.

Reclamebelasting

Begrotingstechnisch is rekening gehouden met perceptiekosten voor een bedrag van € 5.000. Uiteindelijk zijn hier geen kosten geboekt. Voor de rest zijn geen significante verschillen tussen de realisatie en begroting waarneembaar.

ICT en onderhoud computerapparatuur

Nadeel € 22.000. Dit is een saldo opgebouwd uit enkele nadelen en voordelen: € 5.000 hogere licentiekosten voor CADAC autodesk, € 21.000 door aanschaf materialen, € 16.000 hogere licentiekosten voor office en antivirussoftware. Verder € 26.000 lagere kosten van onderhoud computerprogrammatuur en lagere afschrijvingen op het gebied van Informatiebeveiligingsbeleid en Documentaire informatievoorziening

Energiekosten

Nadeel € 86.000. Vanwege de stijgende energieprijzen is rekening gehouden met een verplichting voor met name de elektriciteitskosten.

Salarissen

Nadeel € 39.000. Dit nadeel bestaat uit een voordeel van € 38.000 op inzet van personeel, een nadeel van € 102.000 door afkoop van pensioen van een wethouder. Verder een voordeel van € 25.000 op overige personele kosten.

Een deel van de salarislust wordt gedekt door subsidie voor de bekostiging voor opvang van vluchtelingen Oekraïne. Hierdoor wordt een salarislust van € 126.000 gedekt. Dit bedrag is eveneens in bovenstaand nadelig saldo van € 39.000 begrepen.

Reserves en Voorzieningen

- Reserves. Voordeel € 85.000. Ten aanzien van reserves heeft er op basis van een door het BBV verplicht gestelde actualisering een vrijval (bate) gerealiseerd van de reserve overloop van 2019 en 2020 van € 85.000.
- Voorzieningen/ Masterplan openbare ruimte. Dit jaar is voor € 155.000 opbrengsten gefactureerd aan nutsbedrijven voor het openbreken van de wegen om de leidingeninfrastructuur te onderhouden. De kosten die nodig zijn voor het aanbrengen van deze permanente bestrating worden ingebracht in het Masterplan openbare ruimte en bijbehorende voorzieningen groot onderhoud. Daardoor valt dit bedrag vrij in het resultaat.

Kapitaallasten en dividenden

Voordeel € 48.000. Dit voordeel bestaat uit de rente, afschrijvingen dividenden. Er is een gering voordeel van € 8.000 in de rente en afschrijvingen ten opzichte van de begroting. Het grootste deel, namelijk € 40.000, is het gevolg van fluctuaties van dividenduitkeringen. Met name voor Enexis Infra is het dividend € 25.000 hoger dan in de begroting geraamd. Ook het dividend BNG en het dividend Rd 4 zijn hoger met respectievelijk € 10.000 en € 5.000.

B.2 Mutaties per programma

In dit onderdeel wordt belicht op welke wijze het rekeningresultaat 2022 tot stand is gekomen, gezien vanuit de afwijkingen per programma ten opzichte van de oorspronkelijke begroting 2022.

Rekeningresultaat 2022 (bedragen * € 1.000)	Begroting 2022			Rekening 2022			Resultaat-afwijking	
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Abs.	%
Programma's								
Mens & Voorzieningen	-9.308	739	-8.569	-10.482	3.336	-7.146	1.423	17%
Wonen & Verkeer	-7.169	4.372	-2.797	-8.259	6.118	-2.141	656	23%
Werk & Economie	-9.015	5.912	-3.103	-10.096	6.084	-4.012	-909	-29%
Bestuur & Dienstverlening	-3.732	409	-3.323	-4.098	892	-3.206	117	4%
Subtotaal programma's	-29.224	11.432	-17.792	-32.935	16.430	-16.505	1.287	7%
Overhead	-3.718	9	-3.709	-4.208	33	-4.175	-466	-13%
Financiering / algemene dekkingsmiddelen	-1.720	23.233	21.513	-2.378	27.171	24.793	3.280	15%
Totaal	-34.662	34.674	12	-39.521	43.634	4.113	4.101	34175%

Actuele Begroting: Rechtmatigheid – begrotingscriterium

Voorgaand zijn steeds de verschillen belicht tussen de oorspronkelijke ramingen in de begroting 2022 en de uiteindelijke realisatie in de jaarrekening 2022. Aangegeven is dat een deel van deze wijzigingen reeds door de gemeenteraad bij eerdere raadsbesluiten is geaccordeerd. In de financiële verordening gemeente Vaals 2017, welke 6 februari 2017 door de Raad is vastgesteld, zijn bepalingen opgenomen omtrent het al dan niet autoriseren van begrotingsoverschrijdingen. In art. 3 lid 2a is opgenomen dat de Raad overschrijdingen, die per programma het totaal van de programmalasten niet met € 15.000 te boven gaan, niet vooraf behoeft te autoriseren.

De wijzigingen, die bij het opmaken van de jaarrekening naar voren komen, zijn per definitie nog niet door de Raad geautoriseerd. Door het vaststellen van de jaarrekening stemt de Raad achteraf in met de gehele verantwoording en verleent het College op die manier decharge van het gevoerde bestuur en de financiële verantwoording. De niet eerder geautoriseerde overschrijdingen, hoger dan € 15.000 per programma, zijn strikt genomen onrechtmatig. Echter de overschrijdingen waarbij het College bij het doen van de uitgaven binnen het door de Raad uitgezette beleid is gebleven, betreft de accountant niet bij de beslissing of al dan niet een goedkeurende controleverklaring kan worden afgegeven. De accountant stelt de bedragen, waarvan het College in de jaarrekening heeft aangegeven, dat ze nog door de Raad geautoriseerd dienen te worden, in het accountantsverslag aan de orde.

Rekeningresultaat 2022 (bedragen * € 1.000)	Begroting 2022			Rekening 2022		
	na wijzigingen					
Programma's	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Mens & Voorzieningen	-10.531	1.965	-8.566	-10.482	3.336	-7.146
Wonen & Verkeer	-8.211	5.929	-2.282	-8.259	6.118	-2.141
Werk & Economie	-10.494	5.970	-4.524	-10.096	6.084	-4.012
Bestuur & Dienstverlening	-4.154	780	-3.374	-4.098	892	-3.206
Subtotaal programma's	-33.390	14.644	-18.746	-32.935	16.430	-16.505
Overhead	-4.077	9	-4.068	-4.208	33	-4.175
Financiering/ algemene dekkingsmiddelen	-2.842	26.810	23.968	-2.378	27.171	24.793
Totaal	-40.309	41.463	1.154	-39.521	43.634	4.113

Geconstateerd is dat in het programma Wonen & Verkeer en het onderdeel Overhead de overschrijding van de werkelijke totale lasten, afgezet tegen de laatst bijgestelde begroting, de vooraf toegestane marge van € 15.000 te boven gaan. De lasten in het programma Wonen & Verkeer zijn overschreden met € 48.000 en zijn met name het gevolg van een hogere toevoeging aan de voorziening voor gebonden heffingen vanuit het overschot op het taakveld afvalverwijdering. De lasten in het onderdeel Overhead zijn met € 131.000 overschreden en zijn met name het gevolg van hogere energiekosten en hogere kosten van ICT.

B.3 Realisatie dekkingsplan

Bij de totstandkoming van de begroting 2022 is een dekkingsplan opgesteld dat bestond enerzijds uit enkele onttrekkingen uit reserves, naast de onttrekkingen die reeds middels eerdere raadsbesluiten (waaronder voorgaande begrotingen) zijn gevoteerd en anderzijds uit ombuigingsmaatregelen en belasting-verhogende maatregelen. In onderstaand overzicht is zichtbaar hoe het in de begroting 2022 opgenomen dekkingsplan is gerealiseerd en zijn de afwijkingen toegelicht.

Dekkingsplan 2022	Raming	Realisatie	Toelichting
Incidentele inzet gemeentelijke reserves (waarover nog niet eerder is besloten):			
Dekking incidentele kosten omgevingswet uit algemene reserve	20.000	0	De totale geraamde onttrekking was € 55.000 en is met dit dekkingsplan verhoogd naar € 75.000. De daadwerkelijke onttrekking t.l.v. de algemene reserve bedroeg € 46.000.
Dekking incidentele kosten ICT (2022) en DIV (documentaire informatievoorziening uit algemene reserve)	65.000	28.000	Gedeeltelijk gerealiseerd vanwege incidentele kosten voor genoemd bedrag.
Doorontwikkeling Jeugd uit reserve WMO/Jeugd	55.000	0	Bij een integraal overschot ten opzichte van de begroting WMO + Jeugd (i.c. € 43.000) wordt de reserve niet ingezet.
Vervallen voeding algemene reserve (begroting 2021)	250.000	250.000	Geheel gerealiseerd.
Belasting verhogende maatregelen			
Verhoging toeristenbelasting	186.000	134.000	Een hogere opbrengst is voor een deel gerealiseerd.
Dekkingsplan begroting inzet reserves 2022	576.000	412.000	

B.4 Realisatie P.M.-posten

Naast bovengenoemd dekkingsplan is in de begroting 2022 tevens gewezen op een aantal zogenaamde p.m.-posten. Bij deze posten kon bij het opstellen van de begroting niet concreet worden aangegeven wat de financiële impact ervan zou zijn. Voor deze posten werd derhalve geen bedrag geraamd. Wat dat betreft hielden deze posten een zodanig risico in, dat bij het oordeel omtrent de financiële positie hiermee rekening moest worden gehouden. In het volgende overzicht blijkt in welke mate deze posten tot consequenties voor de jaarrekening 2022 hebben geleid. Hier wordt ingegaan op de p.m.-posten die voor begrotingsjaar 2022 verwacht werden.

In de begroting opgenomen PM-posten	Realisatie	Toelichting
Kleine financiële impact < € 25.000		
Het onderhoud aan bruggen / kunstwerken en graffitiwrijving is vanaf de begroting 2017 PM geraamd, omdat de omvang daarvan niet te bepalen is. Reparaties gebeuren op basis van visueel inspecteren en controleren. Een regelmatige jaarlijkse cyclus zit hier niet in. De afgelopen jaren schommelden de werkelijke uitgaven op dit onderdeel tussen de € 0 en € 7.000.	€ 0	Geen uitgaven in 2022.
Gemeenten zijn op grond van art. 21 van de Wet Lijkbezorging verantwoordelijk voor de lijkbezorging van overledenen, indien niemand anders (nabestaanden) daarin voorziet. Of dit voorkomt en in welke mate, en de daarmee gemoeide kosten, is vooraf niet te voorspellen. Vandaar dat deze post als PM-post staat geraamd.	€ 0	Geen uitgaven in 2022.
De inwerkingtreding van de omgevingswet komt steeds dichterbij. In deze begroting zijn dan ook weer concretere ramingen hiervoor opgenomen die leiden tot de invoering per 1 juli 2022. Daarmee lijkt de periode (2021 - 2023) nagenoeg financieel afgedekt. Er is nog enige ontwikkeling in de kosten voor de ICT en de omgevingsvisie (nog niet aanbesteed bij het opstellen van deze begroting).	€ 35.000	Dit is de aan-neemsom voor de omgevingsvisie in 2022
Uitgangspunt van de nieuwe Wet Open Overheid (Woo) is alle informatie openbaar te maken, geanonimiseerd, die voor een burger op een makkelijke manier toegankelijk is. Verwachte invoering is vooralsnog het eerste kwartaal van 2022. Op dit moment zijn de hiermee gepaard gaande kosten nog niet inzichtelijk. Zodra deze inzichtelijk zijn wordt dit aan de raad voorgelegd.	Nog niet voorgelegd.	Structureel met ingang van 2023
Het doel van de Wet Elektronische Publicaties (WEP) is dat alle informatie op één centrale plaats vindbaar is voor burgers. Vanaf 1 juli 2022 geldt dat alle geldende beleidsregels en lokale regelgeving (ook bestemmingsplannen) gepubliceerd moeten zijn op www.overheid.nl . Alles wat daar niet op gepubliceerd wordt, is per definitie juridisch niet geldig. Ook de terinzagelegging geschiedt vanaf 1 juli 2022 via dat centrale systeem. Zodra de kosten inzichtelijk zijn wordt dit aan de raad voorgelegd.	Nog niet voorgelegd.	Structureel met ingang van 2023
Grote financiële impact > € 100.000		
Gelet op mogelijke additionele kosten in het kader van beheer openbare ruimte (zie beleidsbegroting – programma Wonen & Verkeer) kan, afhankelijk van nog te maken keuzes, sprake zijn van financiële lasten.	Nog niet voorgelegd.	De keuzes beheer openbare ruimte die leiden tot additionele kosten worden beleidsmatig geconcretiseerd in het Masterplan Openbare Ruimte en financieel in de begroting 2024 en verder.

C. Rekeningresultaat vóór en na reserveringen

De rekening 2022 sluit met een voordelig verschil tussen baten en lasten van € 4.113.000. Toch is dit resultaat niet puur het verschil tussen baten en lasten. Wat hierin meespeelt zijn de onttrekkingen, alsmede de toevoegingen aan reserves. Met andere woorden, het resultaat komt mede tot stand door deels de zogenaamde “gemeentelijke spaarpotten” aan te wenden en/of aan te vullen. Conform het Besluit Begroting en Verantwoording gemeenten (BBV) dient het totale begrotings- en jaarrekeningresultaat echter zowel inclusief als exclusief de onttrekkingen aan reserves inzichtelijk te worden gemaakt. Uit onderstaand overzicht blijkt dat als wordt afgezien van onttrekkingen en toevoegingen aan de reserves, sprake is van een exploitatiesaldo van € 4.815.000 positief.

Onderstaand wordt gespecificeerd aangegeven hoe we vanuit dit resultaat tot het voordeel van € 4.113.000 zijn gekomen.

Analyse rekeningresultaat vóór en ná reserveringen (bedragen * € 1.000)			
Programma-resultaten excl. reserveringen	Lasten	Baten	Saldo
Mens & Voorzieningen	-10.482	3336	-7.146
Wonen & Verkeer	-8.259	6.118	-2.141
Werk & Economie	-10.096	6.084	-4.012
Bestuur & Dienstverlening	-4.098	892	-3.206
Overhead	-4.208	33	-4.175
Totaal programma's	-37.143	16.463	-20.680
Financiering/Algemene dekkingsmiddelen	-817	26.312	25.495
Resultaat vóór reserveringen	-37.960	42.775	4.815
Reserveringen per programma	Toevoegingen	Onttrekkingen	
Mens & Voorzieningen			
Onttrekking aan reserve overloop t.b.v. een tegen eenzaamheid		18	
Onttrekking aan reserve overloop t.b.v. wet inburgering		20	
Onttrekking aan reserve overloop t.b.v. vrijwilligerswaardering		10	
Wonen & Verkeer			
Onttrekking algemene reserve t.b.v. Verantwoord op weg!		38	
Onttrekking algemene reserve t.b.v. omgevingswet		46	
Onttrekking reserve Bestemmingsplannen t.b.v. omgevingswet		26	
Onttrekking strategisch ontwikkelfonds t.b.v. visueel onderzoek belevingskwaliteit		10	
Onttrekking reserve Masterplan t.b.v. onderhoud Wegen infrastructuur			
Toevoeging / vorming BR "Masterplan openbare ruimte"	-255		
Toevoeging aan reserve parkeerfonds	-6		
Onttrekking aan reserve overloop t.b.v. inventarisatie landschapselementen		19	
Onttrekking aan reserve overloop t.b.v. deltaplan		15	
Onttrekking aan reserve overloop t.b.v. deltaplan		90	
Onttrekking aan reserve overloop t.b.v. beheer infrastructuur		13	
Onttrekking aan reserve overloop t.b.v. transitievisie		18	
Werk & Economie			
Toevoeging reserve re-integratie	-73		
Onttrekking Minimabeleid t.b.v. Stop kinderarmoede		20	
Onttrekking aan reserve overloop t.b.v. Vaals werkt		20	
Bestuur & Dienstverlening			
Toevoeging algemene reserve opbrengst Brandweerkazerne	-436		
Toevoeging / vorming BR "Strategisch ontwikkelfonds"	-444		
Onttrekking aan reserve overloop t.b.v. overschot salarissen		89	
Onttrekking aan reserve overloop t.b.v. SVREL		10	
Onttrekking aan reserve overloop t.b.v. Gegevenshuis		7	
Overhead & financiering			
Onttrekking algemene reserve incidentele lasten ICT en DIV		28	
Onttrekking aan reserve overloop t.b.v. overbrengen archiefbescheiden		15	
Mutaties tussen reserves / voorzieningen			
Onttrekking algemene reserve t.b.v. voeding reserve overloop (resultaatbestemming 2021)		347	
Toevoeging res. overloop t.b.v. resultaatbestemming 2021	-347		
Totaal reserveringen	-1.561	859	-702
Resultaat ná reserveringen	-39.521	43.634	4.113

Bij de meeste onttrekkingen- en toevoegingen gaat het veelal om beleid waartoe in eerdere jaren is besloten (zoals bijvoorbeeld incidentele kosten omgevingswet, de toevoeging aan het ontwikkelfonds e.d.). Alle mutaties in de reserves zijn op grond van een raadsbesluit uitgevoerd.

D. Reserves en voorzieningen

Voor een juist inzicht in de financiële positie is het van groot belang om de omvang van het eigen vermogen van de gemeente nader te beschouwen. Dit eigen vermogen wordt gevormd door de reserves. We onderscheiden daarbij de algemene reserve, die dienstdoet als zogenaamde “buffer” voor toekomstige incidentele tegenvallers, enerzijds en de bestemmingsreserves, gelden die opzij gezet zijn voor specifieke bestemmingen, anderzijds. Verder is het ook van belang om oog te hebben voor de omvang en vooral de toereikendheid van de diverse voorzieningen, waarmee toekomstige risico's en verplichtingen zoveel mogelijk dienen te worden afgedekt. In onderstaand overzicht wordt de omvang (en het verloop) van de diverse reserves en voorzieningen in 2022 ten opzichte van de begroting 2022 neergezet.

Verloop reserves / voorzieningen (bedragen * € 1.000)	Begroting 2022			Jaarrekening 2022		
	Begin 2022	Mutaties 2022	Eind 2022	Begin 2022	Mutaties 2022	Eind 2022
Algemene reserve	3.790	-160	3.630	4.618	-24	4.594
Bestemmingsreserves	1.044	389	1.432	1.419	726	2.145
Totaal reserves	4.834	229	5.062	6.037	702	6.739
Voorzieningen	2.505	-600	1.905	3.348	-618	2.730
Totaal reserves en voorzieningen	7.339	-371	6.967	9.385	84	9.469

De reserves en voorzieningenportefeuille neemt in 2022 met € 84.000 toe. De resultaatbestemming van deze jaarstukken is in bovenstaande saldi nog niet meegenomen. Onderstaand worden de mutaties in 2022 nader belicht.

Mutaties reserves / voorzieningen 2022	Beginsaldo	Toevoegingen	Onttrekkingen	Eindsaldo
Algemene reserve	4.618.000	436.000	-460.000	4.594.000
Onttrekking t.b.v. incidentele lasten ICT			-28.000	
Onttrekking t.b.v. Omgevingswet			-46.000	
Onttrekking t.b.v. budget Verantwoord op weg!			-39.000	
Onttrekking t.b.v. voeding reserve overloop			-347.000	
Toevoeging opbrengst verkoop Brandweerkazerne		436.000		
Bestemmingsreserves	1.419.000	1.737.000	-1.011.000	2.145.000
Onttrekking t.b.v. minimabeleid			-20.000	
Onttrekking reserve overloop 2020 t.g.v. exploitatie 2022			-85.000	
Onttrekking reserve overloop 2021 t.g.v. exploitatie 2022			-258.000	
Onttrekking reserve ontwikkelfonds t.b.v. visueel onderzoek belevingskwaliteit			-10.000	
Onttrekking reserve bestemmingsplannen t.b.v. omgevingswet			-26.000	
Onttrekking reserve Masterplan openbare ruimte t.b.v. onderhoud wegen			-612.000	
Toevoeging reserve overloop 2021		347.000		
Toevoeging voeding reserve re-integratie		73.000		
Toevoeging reserve ontwikkelfonds		444.000		
Toevoeging voeding reserve parkeerbonds		6.000		
Toevoeging reserve Masterplan openbare ruimte		867.000		
Voorzieningen	3.348.000	592.000	-1.210.000	2.730.000
Onttrekking t.b.v. wachtgelduitkeringen gewezen wethouders			-12.000	
Onttrekking t.b.v. onderhoud gemeentelijke gebouwen			-80.000	
Onttrekking voorziening wegen infrastructuur t.g.v. vorming reserve Masterplan openbare ruimte (opheffing)			-612.000	
Onttrekking voorziening openbare verlichting t.g.v. vorming reserve Masterplan openbare ruimte (opheffing)			-225.000	
Onttrekking voorziening riolering t.b.v. subsidieregeling afkoppelen hemelwater			-2.000	
Onttrekking voorziening kwaliteitsfonds			-12.000	
Onttrekking voorziening egalisatie gebonden heffingen			-255.000	
Onttrekking voorziening voormalig personeel			-13.000	
Toevoeging voeding voorziening uitkering gewezen wethouders		12.000		

Toevoeging voorziening gemeentelijke gebouwen volgens MJOP		382.000		
Toevoeging voeding voorziening debiteuren		8.000		
Toevoeging voeding Verliezen bestemmingsplannen		100.000		
Toevoeging voeding egalisatie gebonden heffingen		90.000		

Bij de meeste onttrekkingen- en toevoegingen gaat het veelal om reeds jaren geleden ingezet beleid, waartoe in eerdere jaren is besloten (zoals bijvoorbeeld incidentele kosten omgevingswet, de toevoeging aan het ontwikkelfonds e.d.). Alle mutaties in de reserves zijn op grond van een raadsbesluit uitgevoerd.

E. Besluitvorming jaarrekening 2022

Met het vaststellen van de Jaarstukken 2022 verleent de gemeenteraad het college van burgemeester en wethouders decharge over het gevoerde beleid van 2022. Daarnaast wordt de raad gevraagd in te stemmen met de bestemming van het positieve jaarrekeningresultaat van € 4.113.000 Voorgesteld wordt:

1. Het positieve rekeningresultaat 2022 ad € 4.113.000 ten gunste te brengen van de algemene reserve;
2. Een bedrag ad € 557.000 van de algemene reserve toe te voegen aan de reserve overloop, zijnde niet in 2022 ingezette budgetten waarvan de overtuiging bestaat dat deze budgetten in 2023 ingezet zullen worden voor het uitvoeren van deze activiteiten.

Opbouw resultaatbestemmingen:

Bedrag	Omschrijving toevoeging aan reserve overloop
€ 10.000	Vrijwilligerswaardering (vrijwilligersdag 2022)
€ 20.000	Bibliotheek
€ 126.000	Transitiekosten omgevingswet (geoormerkte middelen gemeentefonds najaarsnota)
€ 164.000	Uitvoeringskosten klimaatakkoord (geoormerkte middelen gemeentefonds)
€ 45.000	Vertraging plan van aanpak uitvoering intensivering re-integratie
€ 107.000	Energiearmoede toeslag (geoormerkte middelen gemeentefonds)
€ 7.000	Inrichten van "archeoroute" ter uitvoering in 2023.
€ 13.000	Training nieuwe raadsleden - doorschuiven naar 2023; kon in 2022 niet gepland worden (door Corona vertraagd)
€ 30.000	Visie voor verbinding; raadsbesluit voor structurele begroting van 50k€; stichting gestart en inmiddels zijn 2projecten hiervoor opgestart; nieuwe initiatieven VSB fonds; door Corona vertraagd
€ 24.000	Wet kwaliteitsborging bouw (geoormerkte middelen gemeentefonds najaarsnota)
€ 11.000	In december ontvangen POK middelen voor inzet op het gebied van samenwerking tussen Sociaal Domein, Openbare Orde en Veiligheid en andere netwerkpartners en tevens voor training in het kader van de Wet verplichte GGZ en Wet Aanpak Woonoverlast.
€ 557.000	Totaal reserve overloop

Het resultaat komt ten gunste van de Algemene reserve terwijl de de toevoegingen aan de reserve overloop ten laste komen van de Algemene reserve . Dit resulteert in een netto toename van de algemene reserve van € 3.556.000 (€ 4.113.000 - € 557.000).

Voor een toelichting van de posten in de reserve overloop wordt verwezen naar de analyse van het rekeningresultaat in onderdeel 2B pagina 28 tot en met 33.

Leeswijzer bij de financiële verantwoording van de programma's

Dit deel van de Jaarstukken 2021 bevat de financiële toelichtingen per programma.

Zowel de lasten als baten in een jaarrekening moeten afzonderlijk zichtbaar zijn (mogen niet worden gesaldeerd). De financiële verantwoording in dit deel laat dat zien.

Waardoor:

- Eerst de lasten en vervolgens de baten per beleidsveld worden toegelicht.
- De regels waarvan de lasten en baten bij elkaar opgeteld € 0 bedragen, zijn op die manier eerst in de lasten en vervolgens in de baten zichtbaar. Dit wordt ook “budgettair neutraal” genoemd. Ofwel die post heeft geen invloed op het jaarresultaat.
- Dit is bijvoorbeeld het geval als de kosten 1:1 worden gedekt uit een (eerder) ontvangen subsidie of vergoeding.
- Kosten die worden gedekt middels een onttrekking uit een reserve hebben geen invloed op het resultaat.
- De salarislasten worden in de kolom realisatie verdeeld op basis van een inschatting van de ingezette capaciteit. Hierdoor worden op het ene beleidsveld meer en op het andere beleidsveld minder salarislasten verantwoord dan begroot.

Programma Mens & Voorzieningen

	bedragen x € 1.000			
	realisatie	raming 2022 (begroting)	raming 2022 (na wijzigingen)	realisatie
	2021			2022
Lasten:				
Leefbaarheid buurten & wijken	-52	-64	-65	-78
Jeugd & Jongeren	-2.436	-2.880	-2.758	-3.032
Onderwijs	-850	-778	-878	-864
Ouderenzorg	-26	-15	-15	-16
Maatschappelijke ondersteuning	-2.883	-3.199	-4.294	-4.103
Gezondheidszorg	-574	-644	-677	-610
Vrijwilligers	-52	-71	-71	-38
Cultureel verenigingsleven	-467	-425	-473	-463
Kunst & vorming	-443	-304	-316	-302
Sport	-902	-928	-984	-976
Totaal lasten:	-8.683	-9.308	-10.531	-10.482
Baten:				
Leefbaarheid buurten & wijken	-	0	0	0
Jeugd & Jongeren	30	3	3	20
Onderwijs	226	295	295	337
Ouderenzorg	0	0	0	0
Maatschappelijke ondersteuning	151	184	1373	2671
Gezondheidszorg	13	0	11	-11
Vrijwilligers	3	3	3	3
Cultureel verenigingsleven	108	147	147	147
Kunst & vorming	117	21	21	41
Sport	63	86	112	128
Totaal baten:	711	739	1965	3.336
Saldo programma:	-7.972	-8.569	-8.566	-7.146

Toelichting realisatie versus raming na wijzigingen

Leefbaarheid Buurten en Wijken

Hogere lasten dan begroot van € 13.000 met name te verklaren door een andere inzet van capaciteit (€ 17.000) en iets lagere kosten onderhoud groen.

Jeugd en jongeren

Hogere lasten dan begroot van per saldo € 274.000, hoofdzakelijk te verklaren door:

- € 100.000 hogere lasten Jeugd ZIN 18- vanwege hogere lasten in 2022 van € 249.000 min een voordeel van € 149.000 vanwege een afrekening van voorgaande jaren 2017 – 2021. Een uitgebreidere toelichting is opgenomen in de financiële analyse van het jaarresultaat 2022.
- € 134.000 hogere salarislasten vanwege een andere verdeling van de capaciteit.
- € 31.000 hogere lasten in het Peuterspeelzaalwerk. Dit zijn hogere lasten door inzet van hogere baten vanuit de rijksmiddelen voor Onderwijsachterstandsbeleid (zie het beleidsveld onderwijs). Deze post is daardoor budgettair neutraal. De gelden voor onderwijsachterstand worden optimaal ingezet zodat deze ten gunste van de ontwikkeling van de doelgroep komen en wordt gelijktijdig voorkomen dat onbenut budget terugvloeit naar het rijk.
- € 17.000 hogere lasten. Dit zijn uitgaven voor het project Meedoen in Vaals voor het opzetten van een project om de kinderen in armoede en vluchtelinggezinnen te laten participeren in sport en cultuur. Voor een deel van € 13.000 vindt de uitvoering plaats in 2023. Dit laatste budget is beschikbaar voor uitgave in 2023.

Hogere baten van € 17.000 dan begroot. Tegenover voornoemde lasten van het project Meedoen staan de van de Stichting Jeugdfonds voor de Sport ontvangen middelen van € 17.000 zodat het project budgettair neutraal in de jaarrekening is verwerkt.

Onderwijs

Lagere lasten dan begroot voor in totaal € 14.000 te verklaren door:

- € 14.000 lagere lasten voor de uitvoeringsregelingen leerlingenvervoer en leerplicht (lagere beroep op de voorzienig leerlingenvervoer en lagere berekening uitvoeringskosten voor leerplicht).
- € 4.000 lagere salarislasten. Deze hogere lasten ontstaan als gevolg van een andere inzet van de capaciteit.
- € 7.000 hogere lasten voor en vroegschoolse educatie. Dit zijn hogere lasten door inzet van hogere baten vanuit de rijksmiddelen voor Onderwijsachterstandsbeleid. Deze post is daardoor budgettair neutraal. De gelden voor onderwijsachterstand worden optimaal ingezet zodat deze ten gunste van de ontwikkeling van de doelgroep komen en wordt gelijktijdig voorkomen dat onbenut budget terugvloeit naar het rijk.

Hogere baten dan begroot van € 42.000 voornamelijk verklaard door

- € 38.000 hogere baten vanuit het onderwijsachterstandsbeleid (ter dekking van de lasten hogere lasten in beleidsveld Jeugd en Jongeren voor Peuterspeelzaalwerk ad € 31.000 en Voor- en vroegschoolse educatie zoals boven aangegeven € 7.000).

Ouderenzorg

Nagenoeg geen afwijking in baten en lasten ten opzichte van de begroting.

Maatschappelijke ondersteuning

Lagere lasten dan begroot voor in totaal € 191.000. Hoofdzakelijk te verklaren door:

- € 95.000 lagere lasten ZIN 18+ Begeleiding. Net als bij de jeugd constateren we ook bij de Wmo begeleiding een forse daling in de aantallen en kosten cliënten. Dit succes is mede te danken aan ons toegangsmodel waarbij we vooral vanuit de leefwereld van de zorgvrager vanuit een integrale benadering bekeken wordt welke ondersteuning nodig is. Waar mogelijk wordt voorliggend (dus buiten geïndiceerde zorg) ingezet wat leidt tot een daling in de kosten van maatwerkvoorzieningen. De eerder in de najaarsnota toegelichte positieve trend heeft zich in de laatste maanden van 2022 doorgezet wat leidt tot een financieel voordeel van € 95.000.
- € 76.000 lagere lasten ZIN 18+ Huishoudelijke Hulp. De afgelopen jaren zien we zowel een stijging in de aantallen alsook in de kosten. De stijging in de kosten wordt niet alleen veroorzaakt door hogere aantallen maar vooral ook door forse CAO-stijgingen. Hier tegenover staat dat de afgelopen periode (landelijk) veel arbeidsmarktproblematiek speelt waardoor de vraag het aanbod overstijgt. Binnen de gemeente Vaals hebben we succesvol een centrale wachtlijst ingevoerd waardoor we dit in de laatste periode van 2022 goed onder controle hebben gekregen waardoor de wachtlijsten in december 2022 nagenoeg helemaal waren weggewerkt. De achterblijvende benutting van de indicaties heeft echter geleid tot een onder-uitputting van het budget waardoor dit positieve resultaat.
- € 6.000 lagere lasten voor de aanpak van eenzaamheid. Gemeente Vaals is in 2022 aangesloten bij de landelijke aanpak "Een tegen Eenzaamheid". De geplande aanwending van het budget kon niet geheel worden gerealiseerd, waardoor een voordeel van € 6.000 ontstaat in 2022.
- € 25.000 lagere lasten Wmo Vervoersvoorzieningen. In het Jaarverslag van Omnibuzz wordt er op gewezen dat ondanks een goede klanttevredenheid de vervoerbewegingen na Corona nog niet zijn hersteld waardoor dit voordeel van € 25.000.
- € 9.000 lagere lasten Wmo Hulpmiddelen. In 2022 is een stabiele verhuur van hulpmiddelen te zien met enkele fluctuaties in het laatste kwartaal waardoor een voordeel is ontstaan van € 9.000.
- € 102.000 lagere lasten Inburgering. Dit voordeel is te verklaren doordat er in 2022 minder inburgeraars waren dan we mochten aannemen op basis van de daarvoor beschikbare berekeningen. Door dit lagere aantal inburgeraars en een ander aanbod inburgeraars werd dit onderdeel van het budget voor een deel niet besteed waardoor een voordeel van € 74.000 ten opzichte van de begroting. Daarnaast een voordeel van € 28.000 omdat geen onderwijsroutes werden gevolgd.
- € 21.000 hogere lasten Opvang vluchtelingen Oekraïne. De kosten van de opvang waren € 21.000 hoger dan bij de najaarsnota begroot. Deze kosten worden volledig gedekt door de specifieke regeling die hiervoor is ontworpen.
- € 126.000 hogere lasten in verband met aan de opvang vluchtelingen Oekraïne toegerekende salarissen. Al deze kosten worden gedekt door de specifieke regeling.
- € 66.000 lagere salarislasten. Dit verschil ten opzichte van de begrote lasten ontstaat verder als gevolg van als gevolg van een andere inzet van de capaciteit.
- € 57.000 hogere lasten vanwege versterking cliëntondersteuning. Deze hogere kosten worden hoofdzakelijk verklaard door de kosten van onderzoek naar een onafhankelijke cliëntondersteuning.

Voor eenzelfde bedrag is een aanvraag voor een specifieke uitkering aangevraagd en ontvangen (zie ook de toelichting in de baten). Hiermee is het onderzoek budgettair neutraal. In de periode na dit verslagjaar dat wil zeggen tot en met juni 2024 gaat het onderzoek plaatsvinden.

Hogere baten dan begroot voor in totaal van € 1.298.000. Hoofdzakelijk te verklaren door:

- € 52.000 hogere baten vanwege versterking cliëntondersteuning. In verband met onderzoek naar een versterking van de cliëntondersteuning in Vaals is via een specifieke regeling subsidie aangevraagd en ontvangen van € 50.000. Verwezen wordt naar de eerdere toelichting in de lasten.
- € 6.000 lagere baten in verband met Eigen bijdrage vervoersvoorzieningen. De geringere vervoersbewegingen leiden tot geringere ontvangsten van eigen bijdragen waardoor dit nadeel ontstaat.
- € 10.000 hogere baten Inburgering vanwege een subsidietoekenning voor de onderwijsroutes verbonden aan de inburgeringstrajecten.
- € 1.224.000 hogere baten vanuit de specifieke uitkering vanuit de bekostigingsregeling voor opvang van de vluchtelingen Oekraïne.

Gezondheidszorg

Lagere lasten van in totaal € 68.000 in hoofdzaak te verklaren door:

- € 46.000 lagere lasten vanwege afrekening van subsidie gelden 2020 en 2021. De centrum gemeente Maastricht heeft in 2020 rijksmiddelen ontvangen voor regionale projecten in het kader van bestrijding van huiselijk geweld en kindermishandeling. De overschotten van die jaren worden nu via de GGD (Veilig thuis) terugbetaald aan de gemeenten.
- € 17.000 hogere salarislasten. Deze hogere lasten ontstaan als gevolg van een andere inzet van de capaciteit.

Lagere baten van in totaal € 22.000 met betrekking tot de afwikkeling van de resultaatverdeling van GGD uit boekjaar 2020.

Vrijwilligers

Lagere lasten van in totaal € 33.000 met name te verklaren door:

- € 19.000 lagere lasten vrijwilligerswaardering. De vrijwilligersdag is een vorm van waardering voor de vrijwilligers die elke 2 jaar wordt georganiseerd. Helaas kon de dag 2020 en 2021 niet worden georganiseerd vanwege Covid. In 2022 kon de dag wel doorgaan maar was onvoldoende capaciteit beschikbaar om de dag te organiseren. Een deel van het overschot van € 10.000 is opgenomen in onderdeel 2E voor overheveling via de reserve overloop.
- € 15.000 lagere salarislasten vanwege een andere verdeling van de capaciteit.

De baten verlopen nagenoeg conform begroting.

Cultureel Verenigingsleven

Lagere lasten van € 10.000 zijn hoofdzakelijk te verklaren door:

- € 19.000 lagere lasten voor de Auw Sjoël en BMA Lemiers. Het toekomstige gebruik van deze locaties wordt bezien. Daardoor zijn de uitgaven gericht op instandhouding en leiden met name deze lagere kosten tot dit voordeel.
- € 9.000 hogere lasten voor Multifunctionele accommodatie Beemderlaan. Dit is de afronding van de onderhoudswerkzaamheden van 2021 met kosten voor de maatregelen tegen vocht waarvoor ook in het eerste kwartaal van 2022 apparatuur is gehuurd (warmtekanon) en verder kosten vanwege een iets hoger gasverbruik en de alarm/ inbraakinstallatie.

De baten verlopen nagenoeg conform begroting.

Kunst en vorming

Hogere lasten van € 14.000 hoofdzakelijk te verklaren door:

- € 15.000 lagere lasten voor kosten laaggeletterdheid via de Heuvelland bibliotheken. In 2022 waren er geen uitgaven. Het laaggeletterdheidsproject wordt gesubsidieerd vanuit de provincie en verloopt budgettair neutraal. In de baten is ook geen realisatie te zien.

Hogere baten van € 20.000 te verklaren door:

- € 15.000 lagere baten vanuit de balanspost subsidie laaggeletterdheid waardoor het project budgettair neutraal verloopt.

- € 35.000 hogere baten doordat de provincie Limburg een subsidiebedrag voor dit bedrag heeft toegekend voor het verbeteren van de Kopermolen. Dit in het kader van het project Versterken centra, kernen en wijken gemeente Vaals (in samenwerking met de Provincie).

Sport

Lagere lasten van per saldo € 8.000 hoofdzakelijk te verklaren door:

- € 12.000 lagere lasten vanwege besparing aanschaf materialen en een kleinere post onderhoud sportterreinen.
- € 10.000 lagere salarislasteren in verband met een andere verdeling van de capaciteit
- € 15.000 hogere lasten vanwege een reservering van bijdragen van instellingen ondersteunend aan het sportakkoord.

Hogere baten van € 16.000 hoofdzakelijk te verklaren door:

- € 15.000 hogere baten door een bijdrage van instellingen ondersteunend aan het sportakkoord.

Investeringsprojecten programma Mens & Voorzieningen

Lopende investeringen	Oorspr. plan jaar van uitvoering	Gevoteerd krediet		Huidige stand van zaken		
		Raadsbesluit	Bedrag	Gerealiseerd	Restant	Gereed
LED verlichting sportvelden	2022	Begr. 2022	63.000	0	63.000	2023
Sporthal Grenslandhal	2022	2022	14.000	-13.666	334	2023*

*Budget en besteding specifiek voor de Grenslandhal (vanwege vandalisme en advisering opstellen verkoopovereenkomst) na vaststelling jaarstukken.

Verloop Jeugd en WMO

Jeugd	2019	2020	2021	2022
Aantal unieke jeugdigen	172	178	170	151
Aantal ingezette jeugdarrangementen**	302	351	326	288
Percentage inzet via alternatieve route	46%	45%	44%	43%

**Vanwege wijzigingen in de wijze van inkoop van maatwerkvoorzieningen is dit niet 1 op 1 te vergelijken omdat deze inhoudelijk niet gelijk zijn. Sommige producten worden toegevoegd of juist uit de arrangementen gehaald. Zoals crisis.

Wmo	2019	2020	2021	2022
Aantal Wmo meldingen + klantgesprekken	1.051	1.083	*	1.105
Aantal unieke cliënten Wmo Huishoudelijke hulp	372	386	398	382
Aantal unieke cliënten Wmo Begeleiding	160	129	142	148
Aantal unieke cliënten overige Wmo-voorzieningen	280	292	301	305

*Vanwege een overgang naar een nieuwe applicatie met nieuwe werkprocessen is deze situatie niet meer 100% vergelijkbaar.

Programma Wonen & Verkeer

	bedragen x €			
	1.000			
	realisatie	raming 2022 (begroting)	raming 2022 (na wijzigingen)	realisatie
	2021			2022
Lasten:				
Volkshuisvesting	-53	-138	-48	-46
Woningbouw	-98	-87	-97	-97
Monumentenzorg	-40	-16	-19	-17
Ruimtelijke ordening	-927	-532	-1.067	-979
Buitengebied	-35	-33	-69	-60
Openbaar groen	-1080	-1126	-1.193	-1.174
Algemene begraafplaats	-22	-14	-14	-5
Milieu	-618	-428	-903	-1.049
Afval	-1447	-1486	-1.497	-1.631
Riolen	-1039	-1008	-1.020	-956
Infrastructuur	-1858	-1428	-1.425	-1.337
Verkeer	-275	-292	-294	-311
Parkeren	-545	-581	-565	-597
Totaal lasten:	-8.037	-7.169	-8.211	-8.259
Baten:				
Volkshuisvesting	-	-	-	-
Woningbouw	9	3	3	7
Monumentenzorg	-	-	-	-
Ruimtelijke ordening	10	2	2	156
Buitengebied	-	-	-	-
Openbaar groen	18	13	13	36
Algemene begraafplaats	3	6	6	1
Milieu	455	160	494	836
Afval	1.938	2.120	2.120	2.316
Riolen	1.148	1.325	1.341	1.314
Infrastructuur	88	51	1.208	707
Verkeer	16	7	7	3
Parkeren	656	685	735	742
Totaal baten:	4.341	4.372	5.929	6.118
Saldo programma:	-3.696	-2.797	-2.282	-2.141

Toelichting realisatie versus raming na wijzigingen

Volkshuisvesting

Zowel de lasten als de baten zijn vrijwel geheel conform begroting gerealiseerd.

Woningbouw

Zowel de lasten als de baten zijn nagenoeg conform begroting gerealiseerd.

Monumentenzorg

Zowel de lasten als de baten zijn nagenoeg conform begroting gerealiseerd.

Ruimtelijke ordening

Lagere lasten van in totaal € 88.000 ontstaan voornamelijk door:

- € 108.000 lagere lasten als gevolg van uitstel van de omgevingswet. Het betreft met name lagere kosten vanwege uitstel door de implementatie.
- € 32.000 hogere lasten vanwege handhaving voor de naleving van de bestemmingsplannen.
- € 100.000 hogere lasten vanwege een storting in een voorziening voor het opvangen van verwachte tekorten in verband met de exploitatie van het Esso terrein. Verder beschreven in de paragraaf Grondbeleid.
- € 116.000 lagere lasten als gevolg van een andere verdeling van de capaciteit.

Hogere baten van € 154.000 voornamelijk te verklaren door:

- € 53.000 hogere baten vanwege inkomsten vanuit de handhaving van bestemmingplannen.
- € 69.000 hogere baten vanwege bijdragen van de Lijn-50 gemeenten voor de 2^e fase van omgevingsvisie.

Buitengebied

Lagere lasten van € 9.000 ontstaan door:

- € 9.000 lagere lasten vanwege de inventarisatie van landschapselementen. Voor deze inventarisatie is in de raad van november 2021 een budget beschikbaar gesteld, via de reserve overloop dat nog niet geheel is afgerond.

Openbaar groen

Lagere lasten van voor een totaal van € 19.000 die voornamelijk ontstaan door:

- € 26.000 lagere uitgaven voor onderhoud groen voor een groot deel vanwege een gebrek aan personeel bij aannemers waardoor een lagere frequentie van dienstverlening plaatsvindt.
- € 13.000 hogere kosten voor hekwerken rond gemeentegronden.
- € 8.000 hogere kapitaallasten en onderhoudslasten.
- € 15.000 lagere salarislasten vanwege een andere verdeling van de capaciteit.

Hogere baten voor een bedrag van € 23.000 ontstaan voornamelijk door:

- € 23.000 hogere baten door verkoop van een reststrook groen en een vergoeding voor het verplaatsen van bomen.

Algemene begraafplaats

Lagere lasten van € 9.000. Vanwege ontbreken begravingen voor onbemiddelden en lagere kosten onderhoud computerapparatuur.

Lagere baten van € 5.000. Vanwege lagere inkomsten begravingen onbemiddelden en beperktere baten begrafeniskosten.

Milieu

Hogere lasten van € 146.000 in hoofdzaak door:

- € 164.000 lagere lasten in verband met de uitvoeringskosten voor klimaatadaptatie en duurzaamheid. Bij de najaarsnota 2022 is een budget toegekend van € 141.000 voor de uitvoeringskosten. Het betreft een lastenbudget dat is gekoppeld aan de bijbehorende ontvangsten vanuit het gemeentefonds. Dit budget is nog niet besteed. Daarnaast zijn er enkele geplande werkzaamheden in verband met een budget van € 23.000 voor verduurzaming o.a. van het gemeentelijk vastgoed, de geschiktheid van daken voor opwek, nog niet afgerond, waardoor er met eerstgenoemd bedrag samen een restantbudget is van € 164.000. (Opgenomen in het voorstel voor resultaatbestemming onder 2E inzake de reserve overloop).
- € 18.000 hogere lasten vanwege de Pilot regionale uitvoeringsdienst. Dit zijn de kosten voor aanvullende adviesvragen aan de regionale uitvoeringsdienst voor de milieucomponent in ruimtelijke ontwikkelingen en specifieke milieuhandhavingstaken die bovenop de kosten voor de basistaken van de uitvoeringsdienst komen. De kosten variëren al naar gelang aantal en complexiteit van onze adviesaanvragen.
- € 50.000 lagere salarislasten vanwege een andere verdeling van de capaciteit.
- € 342.000 hogere lasten vanwege de uitvoering van projecten die volledig door baten in de vorm van specifieke uitkeringen worden gedekt en daardoor budgettair neutraal in de jaarstukken zijn verwerkt. Het betreft:
  - € 208.000 hogere lasten voor Energiek Heuvelland. Dit is een project voor het aanjagen van verduurzaming van het woningbestand met lage energie-labels dat voor 50% door de Provincie en voor 50% door enkele gemeenten wordt gefinancierd en waarvan de uitvoering in 2023 tot en met augustus 2024 gaat plaatsvinden. De last van € 208.000 is een overboeking naar de balans zodat in die jaren uit dit “potje” - of beter: balanspost - kan worden gefinancierd. Tegenover deze last staat de ontvangen subsidie van Provincie en samenwerkende gemeenten (zie hiervoor de baten);
  - € 37.000 voor geluidswerende maatregelen verkeerslawaaai. Dit is een lopend project waarvan de kosten in 2022 € 37.000 bedragen. Deze last wordt gedekt uit de voor dit doel gevormde balanspost (zie hiervoor het bedrag van gelijke hoogte van € 37.000 in de baten).
  - € 97.000 voor de regeling reductie energieverbruik woningen. Dit project is afgerond en succesvol uitgevoerd met een deelname van 2.047 huurwoningen en 1.237 koopwoningen in Vaals die samen kleinere energiebesparende maatregelen hebben afgenomen voor verduurzaming van hun huis voor in totaal een bedrag van € 240.000. De hoge deelname heeft

geleid tot een hogere last van € 97.000 ten opzichte van de begroting. Deze last wordt volledig gedekt uit de voor dit doel gevormde balanspost (zie hiervoor het bedrag van eveneens € 97.000 in de baten). De financiële afwikkeling van het project zal in boekjaar 2023 plaatsvinden.

Hogere baten van € 342.000. Dit zijn de baten die horen bij de drie laatstgenoemde projecten (€ 208.000, € 37.000 en € 97.000).

Afval

Hogere lasten van € 134.000 hoofdzakelijk door:

- € 144.000 hogere lasten als gevolg van de storting in de voorziening gebonden heffingen. Dit betreft het integrale 'overschot' op de geïnde afvalstoffenheffing, welke in 2024 zal worden ingezet ter bepaling van de tarieven.

Hogere baten van € 196.000. Dit betreft in hoofdzaak de volgende verklaring.

- € 66.000 hogere baten door een hogere ontvangst van heffingen. In de realisatie zijn meer percelen binnen de afvalstoffenheffing betrokken dan begroot. Daarnaast zijn meer ledigingen van toepassing. Dit bij elkaar genomen leidt tot het positief resultaat. Een positief resultaat wordt toegevoegd aan de de voorziening gebonden heffingen zodat een overschot via lagere heffingen in jaar T+1 (2024) wordt teruggeven aan de burger.
- € 129.000 hogere baten door hogere vergoedingen voor met name papier en verder ook vergoedingen voor andere materialen (marktafhankelijk) via Rd4. In de afrekening 2022 van Rd4 bedroeg de vergoeding voor deze variabele component € 116.000.

Riolen

Lagere lasten van € 64.000 met name door:

- € 21.000 voor lagere lasten vanwege werkzaamheden en onderhoud door derden (inspecties, proeven, kwaliteitscontroles, reinigingen, en ontstoppingen).
- € 16.000 lagere lasten vanwege een lager toegerekende bijdrage voor de kosten gemeenschappelijke regeling BsGW.
- € 16.000 lagere kapitaallasten vanwege lopende kredieten, die pas na afronding leiden tot de volledige rente en afschrijvingslasten.
- € 5.000 vanwege het ontstaan van oninbare heffingen.

Lagere baten van € 27.000 hoofdzakelijk te verklaren door:

- € 5.000 lagere baten rioolheffing.
- € 22.000 lagere bijdrage uit de voorziening gebonden heffingen dan begroot. Dit voordeel ontstaat met name doordat een bijdrage uit de voorziening gebonden heffingen zorgt voor dekking van posten die elders in de jaarstukken zijn verantwoord. Zoals de BTW die is verbonden aan de investeringen (Deltaplan en relining van de riolering Prins Bernhardstraat). Een sluitende exploitatie wordt in 2022 derhalve niet bereikt via een kostendekkende rioolheffing, maar via de egalisatiefunctie van de voorziening gebonden heffingen.

Infrastructuur

Lagere lasten van per saldo € 88.000 in hoofdzaak als volgt te verklaren:

- € 43.000 lagere lasten op klein onderhoud wegen, onderhoud veldwegen en klachtenonderhoud voor een groot deel vanwege een tekort aan capaciteit bij aannemers om opdrachten uit te voeren.
- € 6.000 lagere kapitaallasten vanwege lopende kredieten, die pas na afronding leiden tot de volledige rente en afschrijvingslasten.
- € 33.000 lagere lasten openbare verlichting door terughoudende vervanging van materialen zoals masten.

Lagere baten van € 501.000 hoofdzakelijk te verklaren als een saldo van:

- Hogere baten dan begroot van € 103.000 door vergoedingen van nutsbedrijven voor het openbreken van de wegen om de leidingeninfrastructuur te onderhouden. De kosten die nodig zijn voor het aanbrengen van deze permanente bestrating worden ingebracht in het Masterplan openbare ruimte en bijbehorende voorzieningen groot onderhoud. Daardoor valt dit bedrag vrij in het resultaat.
- Lagere baten van € 612.000. In de najaarsnota is besloten een reserve Masterplan openbare ruimte te voeden uit de vrijval van de voorziening wegen (voor € 612.000). Met deze geraamde bate én een geraamde lastenpost van eveneens € 612.000 op Programma Bestuur & Dienstverlening, is de vorming van de reserve dus budgettair neutraal. Deze vorming van de reserve heeft voor genoemd bedrag niet kunnen plaatsvinden omdat groot onderhoud plaats moest vinden aan de Vaals-Vijlenerweg. Door het groot onderhoud vervallen zowel de bate in Wegen als de last op Bestuur & Dienstverlening, waardoor ook de realisatie budgettair neutraal is. Consequentie is dat de te vormen reserve per ultimo 2022 daardoor

€ 612.000 lager is dan geraamd. Voor het uit te voeren groot onderhoud wegen leidt dat niet tot problemen omdat in de begroting 2023 en verder rekening is gehouden met een bedrag van € 191.000 voor groot onderhoud wegen.

Verkeer

Hogere lasten van € 17.000 met name te verklaren door:

- € 17.000 hogere lasten. Binnen dit product kon dit jaar een motie van de raad worden opgepakt omtrent verkeersveiligheid (Motie Vijlenberg) waaraan in het verslagjaar kosten waren verbonden. Onder meer is ingezet op de gewenste verkeerskundige ondersteuningsmaatregelen ten behoeve van de veiligheid.

Lagere baten van € 4.000 met name te verklaren door:

- € 4.000 lagere baten door lagere bijdragen voor toeristische bewegwijzering.

Parkeren

Hogere lasten van € 32.000 voornamelijk te verklaren door:

- € 28.000 hogere kosten. De kosten zijn in 2022 hoger dan begroot, met name veroorzaakt door een afrekening voor de parkeergarage over voorgaande jaren, die hoger was, dan was voorzien.
- € 4.000 nadeel in de salarissen vanwege een andere verdeling van de capaciteit.

Hogere baten van € 7.000.

- De opbrengsten van het parkeren op de openbare weg zijn € 14.000 hoger dan begroot, terwijl de opbrengsten van de parkeergarage € 6.000 lager zijn dan de raming.

Investeringsprojecten programma Wonen & Verkeer

Lopende investeringen	Oorspr. plan jaar van uitvoering	Gevoteerd krediet	Huidige stand van zaken		Lopende investeringen	Oorspr. plan jaar van uitvoering
			Raadsbesluit	Bedrag		
Groenstructuurplan	2010 – 2024	Rb. 17.07.09	475.000	175.000	300.000	n.t.b.**
Wegreconstructie en rioolvervang. Camilluspark	2014	Kadernota 2011 / voorjaarsnota 2017	1.485.000	2.000	1.483.000	n.t.b.**
Wegreconstructie en rioolvervang. Zevensterweg	2019	Begr. 2017 en voorjaarsnota 2017	410.000	0	410.000	n.t.b.**
Wegreconstructie en rioolvervang. St. Martinusstraat	2020	Begr. 2017 en voorjaarsnota 2017	593.000	0	593.000	n.t.b.**
Wegreconstructie en rioolvervang. Irmgardstraat	2022	Begr. 2019	431.000	0	431.000	n.t.b.**
Wegreconstructie en rioolvervang. Schoolstraat Lemiers	2024	Begr. 2021	765.000	0	765.000	n.t.b.**
Rehabilitatie wegennetwerk	2015 – 2019	Begr. 2015	1.175.000	1.023.953	151.047	2023
Relinen riolering Viergrenzenweg	2020	Begr. 2018	250.000	0	250.000	n.t.b.**
Relinen riolering Pr. Bernhardstraat	2023	Begr. 2022	59.000	46.187	12.813	n.t.b.**
Verkeersveilig-/leefbaarheid Vijlen e.o.	2023	Rb 12.12.2022	358.400	0	358.400	n.t.b.**
Afwatering rotonde randweg	2023	Begr. 2021	145.000	0	145.000	n.t.b.**
Ontwikkeling plangebied Aken	2022	Jaarrek. 2022	11.000	10.500	500	n.t.b.***
Ontwikkeling Selzerbeek gebied	2022	Jaarrek. 2022	28.000	27.576	-224	n.t.b.***
Zonnepanelen gebouwen	2018 – 2019	Rb 25.06.2018	275.388	0	275.388	2023
Deltaplan Vaals	2019 – 2020	Rb. 15.04.19 en najaarsnota 2022	470.000	484.317	-14.317	2022*
Nieuw parkeerbeleid (PRISS)	2016 / 2017	Rb. 27.06.2016	50.000	0	50.000	n.t.b.
Vorbereidingskrediet verkeerspanel	2019	Begr. 2019	100.000	15.000	85.000	2023
Laadpalen elektrische fietsen	2019	Rb. 25.03.19	65.000	67.204	-2.204	2022*
Pick up Ford (ingeruild/	2021	Begr. 2019	24.000	0	24.000	2022
Goupille	2022	Begr. 2019	24.079	24.346	-267	2022*
Renault VRX-25-D	2022	Begr. 2022	26.000	24.741	1.259	2022*
Aanschaf voertuig buitendienst	2023	Begr. 2021	40.000	0	40.000	2023
Aanschaf voertuig buitendienst	2025	Begr. 2022	40.000	0	40.000	2025
Aanschaf voertuig buitendienst	2025	Begr. 2022	40.000	0	40.000	2025

Aanschaf voertuig buitendienst	2025	Begr. 2022	40.000	0	40.000	2025
Aanschaf voertuig buitendienst	2026	Begr. 2022	40.000	0	40.000	2026
Aanschaf voertuig buitendienst	2026	Begr. 2022	50.000	0	50.000	2026

* Deze kredieten zijn gereed gekomen in 2022. De over- (binnen bandbreedte van 15%) of onderschrijdingen zijn bij- of afgeraamd.

** Deze kredieten vormen een onderdeel van het op te maken masterplan (compleet in beeld brengen van het groot onderhoud voor het hele areaal) welke in 2021 is gestart. In 2022 wordt dit masterplan verder uitgewerkt waarbij de uitvoeringsjaren opnieuw worden bepaald.

*** Budget en besteding specifiek voor ontwikkelingen plangebieden Aken respectievelijk Selzerbeek na vaststelling jaarstukken.

Programma Werk & Economie

bedragen x € 1.000				
	realisatie	raming 2022 (begroting)	raming 2022 (na wijzigingen)	realisatie
	2021			2022
Lasten:				
Inkomenszorg	-8.595	-8.513	-9.873	-9.513
Economie	-202	-149	-264	-247
Toerisme	-186	-198	-198	-198
Evenementen	-133	-155	-159	-138
Totaal lasten:	-9.116	-9.015	-10.494	-10.096
Baten:				
Inkomenszorg	4.750	4.369	4.339	4.319
Economie	44	62	150	139
Toerisme	1.277	1.481	1.481	1.621
Evenementen	1	-	-	5
Totaal baten:	6.072	5.912	5.970	6.084
Saldo programma:	-3.044	-3.103	-4.524	-4.012

Toelichting realisatie versus raming na wijzigingen

Inkomenszorg

Lagere lasten van in totaal € 360.000 in hoofdzaak te verklaren door:

- € 55.000 lagere lasten Inkomensdeel WWB. door lagere uitkeringen voor genoemd bedrag
- € 42.000 hogere lasten lasten Inkomensdeel WWB voor de uitvoeringskosten SZMH met name als gevolg van het CAO effect 2022.
- € 118.000 lagere lasten voor het Werkdeel WWB. De raad heeft in 2021 besloten de overschotten voor de intensivering re-integratie in te zetten in de komende jaren. Dit gebeurt door het toevoegen van de niet bestede middelen aan de reserve re-integratie waarna de middelen hieruit geput kunnen worden nadat de raad hierover heeft besloten waardoor € 73.000 van het overschot wordt toegevoegd aan de reserve re-integratie. Een deel van de de intensiveringsmiddelen van € 45.000 is echter benut en inmiddels is gestart met de intensiveringsagenda waarvoor in 2023 een besteding van € 45.000 zal volgen. In het plan van aanpak worden mensen actief naar werk begeleid. Voorstel is derhalve om dit bedrag van € 45.000 via de reserve overloop over te hevelen voor de naar 2023 voor de verdere uitvoering van dit onderdeel van de intensivering.
- € 20.000 lagere lasten Werkdeel WWB door besparingen in activiteiten van Podium24.
- € 12.000 lagere lasten vroegsignalering € 12.000.
- € 64.000 lagere lasten minimabeleid. Dit zijn lagere uitgaven van € 89.000 voor bijstandsuitkeringen, de gemeentelijke armoederegelingen en een hogere lasten van € 25.000 op kwijtscheldingen voor de gemeentelijke heffingen.
- € 107.000 lagere lasten energiearmoede. Inmiddels zijn er betalingen verplichtingen aangegaan voor een totaal van € 1.160.000. Het restant van € 107.000 is vanwege verschuiving in de afwikkeling nodig voor de uitvoering in 2023 en daardoor opgenomen in de reserve overloop.
- € 45.000 lagere lasten TOZO. Deze regeling wordt uitgevoerd door SZMH en is budgetneutraal. Er is slechts een administratieve afrekening opgenomen van € 2.000. De lasten zijn voor € 45.000 niet gerealiseerd.
- € 20.000 Hogere lasten Ruilwinkel Vaals in verband met de reservering van het van de voormalige stichting ontvangen bedrag.

Lagere baten van € 20.000 in hoofdzaak te verklaren door:

- € 45.000 lagere baten. Ook in de baten is voor TOZO dit bedrag niet gerealiseerd.
- € 20.000 hogere baten vanwege het van de voormalige stichting ruilwinkel ontvangen bedrag.

Economie

Lagere lasten van € 17.000 met name door:

- € 10.000 lagere lasten Startup-Alliance. Er zijn nagenoeg geen uitgaven geweest onder meer voor het Grenz-infopunkt dat hier wordt begroot. waardoor het genoemde bedrag kan vrijvallen in het resultaat.
- € 7.000 lagere lasten stadspromotie in verband met het opzetten van de Archeo-route voor Vaals die in 2022 is opgestart in de wetenschap dat de route in 2023 zou worden opgeleverd. Het budget hiervoor is in de najaarsnota beschikbaar gesteld. Vanwege de oplevering 2023 is dit bedrag opgenomen in het voorstel voor de reserve overloop 2 E.

Lagere opbrengsten € 10.000 vergoedingen derden en huuropbrengsten.

Toerisme

- Lasten lopen nagenoeg gelijk met de begroting. Hogere baten toeristenbelasting van € 140.000 met name door een hoger aantal overnachtingen dan begroot. Door het herstel van toerisme (in 2022) zijn meer overnachtingen gerealiseerd dan begroot, dit resulteert in positief resultaat van € 95.000 per belastingjaar 2022. Los hiervan zijn extra inkomsten ontvangen die betrekking hebben op andere belastingjaren van iets minder dan € 40.000. Verder kan de post oninbaar pas na het afloop van het jaar worden vastgesteld. Dit heeft een negatief effect tot gevolg van € 6.000.

Evenementen

Lagere lasten van € 21.000 met name door:

- € 19.000 lagere salarislaster. Deze lasten zijn lager door een andere verdeling van de capaciteit.
- € 2.000 hogere lasten vanwege aanschaf en huur materialen. Het deel van het budget dat resteert, kan vrijvallen in het resultaat.

Hogere baten € 5.000. Dit zijn voornamelijk bijdragen van derden voor “Vaals in Beeld”.

Aantallen per 31-12	2018	2019	2020	2021	2022
WWB – participatiewet	259	246	267	265	237
IOAW	17	16	14	12	11
IOAZ	1	2	2	2	1
BBZ	0	3	2	1	1
Totaal	277	267	285	280	250

Bron: SoZa MH

Uitstroom	2018	2019	2020	2021*	2022
Arbeid uit dienstbetrekking (banen v15-64 jr)	39%	34%	37%	42%	39%*

*(2022 per 1-1-2021) Bron: waarstaatjegemeente.nl

	2018	2019	2020	2021*	2022
VolWerkloosheidspercentage Vaals	5,1%	4,6%	n.b.	2,3%	4,5%
Werkloosheidspercentage Nederland	3,8%	3,4%	n.b.	2,1%	3,5%

*(per 1-1-2022) Bron: waarstaatjegemeente.nl

Minimaregelingen Vaals	2018	2019	2020	2021	2022
Bijzondere bijstand	449	430	176	169	159
Langdurigheidstoelage (individuele inkomensvoet)	173	187	158	162	157
Gemeentelijke regelingen:					
Premie aanvullende ziektekostenverzekering			183	168	171
Schoolkosten	29	22	21	15	22
Participatieregeling schoolgaande kinderen	288	283	256	242	218
Jeugdportfonds	80	83	91	77	67
Jeugdcultuurfonds	8	13	19	13	14
Leergeld	28	32	54	54	67
Peuterspeelzaalregeling	9	5	2	3	1

Bron: SoZa MH

Programma Bestuur & Dienstverlening

Jaarrekening BESTUUR en DIENSTVERLENING	bedragen x € 1.000			
	realisatie	raming 2022 (begroting)	raming 2022 (na wijzigingen)	realisatie
	2021			2022
Lasten:				
Bestuur	-1.211	-1.255	-1.338	-1.409
Samenwerking	-53	-30	-65	-21
Dienstverlening	-1.489	-1.448	-1.683	-1.558
Openbare orde en veiligheid	-1.033	-999	-1.068	-1.110
Financiering	-3.252	-1.720	-2.842	-2.378
Overhead	-3.417	-3.718	-4.077	-4.208
Totaal lasten:	-10.455	-9.170	-11.073	-10.684
Baten:				
Bestuur	20	-	-	20
Samenwerking	29	-	-	-
Dienstverlening	274	409	319	388
Openbare orde en veiligheid	21	-	461	484
Financiering	25.435	23.233	26.810	27.171
Overhead	17	9	9	33
Totaal baten:	25.796	23.651	27.599	28.096
Saldo programma:	15.341	14.481	16.526	17.412

Toelichting realisatie versus raming na wijzigingen

Bestuur

Lagere lasten voor € 71.000 voornamelijk te verklaren door:

- € 19.000 lagere lasten doordat de voor de gemeenteraad begrote training van € 12.500 nog niet heeft plaatsgevonden. Verder zijn geen materialen aangeschaft als ook de bijdrage aan derden zijn beperkt gebleven. Het hierdoor ontstane restantbudget is meegenomen in het voorstel voor overheveling van budget naar 2023 via de reserve overloop onder 2 E.
- € 26.000 lagere lasten voor de transitievisie. Vanuit de Visie voor verbinding is een stichting opgericht en inmiddels zijn 2 projecten opgestart. Door de raad is besloten hiervoor een structureel budget van € 50.000 beschikbaar te stellen. Nieuwe initiatieven zijn gepland in het VSB fonds. Onderschrijding begroting wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door de Coronamaatregelen, die nog steeds van toepassing waren begin 2022. Het hierdoor ontstane restantbudget is meegenomen in het voorstel voor overheveling van budget naar 2023 via de reserve overloop onder 2 E.
- € 100.000 hogere kosten vanwege een pensioenoverdracht voor een wethouder.
- € 29.000 hogere kosten vanwege uitbreiding van het contract met de accountant met ingang van 2022. De lasten in 2022 zullen € 69.000 belopen.
- € 16.000 hogere lasten in verband met een WGA traject (werkherhating gedeeltelijk arbeidsgeschikten) waartegenover:
€ 16.000 hogere baten vanuit de verzekeraar staan. Is derhalve budgettair neutraal.

Samenwerking

Lagere lasten van € 43.000. Het budget voor regionale samenwerking betreft mede dekking voor kosten voor samenwerking middengebied. Voor een deel niet uitgegeven waardoor de begroting met € 30.000 kan worden bijgesteld in de voorjaarsnota. Het voordeel kan vrijvallen t.g.v. het resultaat.

Dienstverlening

Lagere lasten van € 125.000. Voornamelijk te verklaren door:

- € 30.000 lagere lasten vergunningverlening. Dit voordeel is in hoofdzaak terug te voeren naar minder kosten voor de stadsbouwmeester. De primaire begroting hiervoor werd in de najaarsnota verdubbeld, echter de kosten zijn niet gemaakt. Tevens is er een voordeel op onderhoud computerprogrammatuur door minder ondersteuning van een consultant voor Squit.
- € 68.000 lagere kosten voor salaris. Deze lasten ontstaan door een andere verdeling van de capaciteit waardoor dit voordeel ontstaat.

- € 33.000 lagere kosten Handhaving. Dit voordeel komt met name door het begroten van € 30.000 extra middelen Boa. Dit betreft door de raad geormerkte gelden die zijn gekoppeld aan de bijbehorende ontvangsten vanuit het gemeentefonds.

Hogere baten van € 69.000 voornamelijk te verklaren door:

- € 115.000 voordeel leges. Deze opbrengsten zijn moeilijk te sturen. Er zijn meer aanvragen gedaan dan verwacht.
- € 40.000 lagere baten doordat duidelijk werd dat een onterechte vordering was opgenomen voor de dienstverlening vanuit onze organisatie. Dit nadeel betreft de correctie.

Openbare orde en Veiligheid

Hogere lasten van € 42.000 voornamelijk te verklaren door:

- € 40.000 hogere lasten voor de Brandweer. Dit betreft de indexering op basis van besluit Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio van 2 december 2022.

Hogere opbrengsten van € 23.000 hoofdzakelijk te verklaren door:

- € 11.000 hogere opbrengsten voor Veiligheidsplan en APV. De POK gelden (parlementaire ondervragingscommissie kinderopvangtoeslag) zijn door Gemeente Maastricht voor de jaren 2021-2022 in december 2022 overgeboekt. Wij stellen voor deze gelden in te zetten voor training op het gebied van samenwerking tussen Sociaal Domein, Openbare Orde en Veiligheid en andere netwerkpartners. Tevens wordt ingezet op training in het kader van Wet verplichte GGZ en Wet Aanpak Woonoverlast. Omdat deze activiteiten in 2022 nog niet werden afgerond is het voorstel een bedrag van € 11.000 via de reserve overloopt over te hevelen naar 2023.
- € 11.000 hogere opbrengsten vanwege dienstverlening door onze organisatie aan de Veiligheidsregio.

Financiering

De grootste onderdelen van de post ‘financiering’ vormen de algemene uitkering uit het gemeentefonds, de gemeentelijke belastingen (zie paragraaf lokale heffingen) en de toevoegingen en onttrekkingen aan reserves (zie deel 1 van deze jaarstukken). Onderstaand volgt een toelichting op de ontwikkelingen van de algemene uitkering in het afgelopen jaar.

De algemene uitkering uit het gemeentefonds vormt de voornaamste inkomstenbron voor de gemeente. Ongeveer 50% van alle kosten worden hieruit gefinancierd. Het gemeentefonds is direct gekoppeld aan de omvang van de rijksuitgaven: hogere rijksuitgaven betekenen voor gemeenten een hogere uitkering uit het gemeentefonds (nog onder het motto “gelijk de trap op en gelijk de trap af”).

Algemene uitkering gemeentefonds	Raming 2022 (begroting)	Raming 2022 na wijzigingen	Verschil	Realisatie 2022	Verschil
Basisuitkering:					
Basisbedrag algemene uitkering	18.784.000	21.261.939	2.477.939	21.284.400	22.461
Korting algemene uitkering i.v.m. belastingcapaciteit	-881.000	-881.000	-	-989.827	-108.827
Algemene uitkering:	17.903.000	20.380.939	2.477.939	20.294.572	-86.367
Integratie- en decentralisatieuitkeringen:					
Voogdij/18+	322.000	322.262	262	334.275	12.013
Participatie	1.413.000	1.414.456	1.456	1.605.187	190.731
Combinatiefuncties	35.000	35.009	9	35.009	-
Gezond in de Stad	36.000	36.178	178	46.321	10.143
Armoedebestrijding kinderen	41.000	41.293	293	41.293	-
Voorschoolse voorziening peuters	19.000	18.998	-2	19.125	127
Versterking omgevingsveiligheidsdiensten	1.000	1.000	-	1.000	-
Vergunning, toezicht & handhaving	29.000	29.186	186	29.186	-
Vergoeding raadsleden kleine gemeenten	96.000	95.959	-41	110.742	14.783
Inburgering	36.000	35.898	-102	38.771	2.873
Begeleiding statushouders	-	24.000	24.000	23.700	-300
Extra capaciteit BOA 's	-	30.000	30.000	30.218	218
Klimaatakkoord	-	141.000	141.000	140.566	-434
Omgevingswet	-	145.000	145.000	144.797	-203
Wet kwaliteitsborging bouw	-	24.000	24.000	23.748	-252
Einde lening inburgeringsplicht	-	-	-	2.071	2.071

Gemeenteraadsverkiezingen	-	-	-	22.413	22.413
Leerlingenvervoer Oekraïne	-	-	-	22.580	22.580
Inkomstendering 2020 (covid-19)	-	-	-	14.000	14.000
Meerkosten Oekraïne	-	-	-	28.950	28.950
Versterken sociale basis	-	-	-	9.039	9.039
Afrekening voorgaande jaren	-	-	-	162.615	162.615
Uitkeringsfactor (gerelateerd aan accres)	1,757	1,823	0,066	1,823	-
Totaal algemene uitkering gemeentefonds	19.931.000	22.775.178	2.844.178	23.180.178	405.000

De ramingen van de algemene uitkering in de begroting 2022 waren gebaseerd op de septembercirculaire 2021. Op basis van het inzicht op dat moment was een totale omvang van de algemene uitkering van € 19.931.000 geraamd.

Bij de voor- en najaarsnota 2022 heeft reeds een bijstelling van de algemene uitkering plaatsgevonden van per saldo € 2.844.000 (meeropbrengst) tot een totale uitkering van € 22.775.000.

Het daadwerkelijk ontvangen bedrag over 2022 bedraagt € 23.180.000. Dat betekent dat de uitkering gemeentefonds voor het jaar 2022 na de septembercirculaire (najaarsnota) is toegenomen met € 405.000. Dit wordt door 3 aspecten veroorzaakt: een lagere algemene uitkering ad € 86.000, een hogere opbrengst van de integratie- en decentralisatie-uitkeringen ad € 329.000 en afrekeningen van voorgaande jaren ad € 163.000 (voordelig).

Algemene uitkering. De algemene uitkering gemeentefonds valt in werkelijkheid € 86.000 lager uit dan begroot na wijzigingen. Dit komt met name door aanpassingen van diverse aantallen van maatstaven, waarbij het Rijk gebruik maakt van de brongegevens van het CBS.

Specifieke uitkeringen. De hogere opbrengst specifieke uitkeringen is grotendeels het gevolg van de stijging van de integratieuitkering Participatie van € 191.000 en van een aantal nieuwe decentralisatie-uitkeringen, zoals bijvoorbeeld Oekraïne (+ € 52.000), Gemeenteraadsverkiezingen (+ € 22.000) en Inkomstendering 2020 (covid-19) (+ € 14.000).

Afrekening voorgaande jaren. De afrekening voorgaande jaren ad € 163.000 valt uiteen in 2021 (€ 136.000) en 2020 (€ 26.000).

Omdat diverse maatstaven, die de omvang van de algemene uitkering bepalen, pas in een later stadium definitief worden vastgesteld door het CBS, volgt na afloop van het boekjaar nog een afrekening. Deze posten kunnen vooraf niet worden voorzien.

Gemeentelijke belastingen

Hogere lasten van € 13.000 voornamelijk te verklaren door:

- € 13.000 lagere lasten reclamebelasting. Begrotingstechnisch is rekening gehouden met perceptiekosten voor een bedrag van € 13.000. Uiteindelijk zijn hier geen kosten geboekt. Voor de rest zijn geen significante verschillen tussen de realisatie en begroting waarneembaar.

Hogere baten van € 28.000 voornamelijk te verklaren door:

- € 16.000 hogere baten in verband met OZB-gebruikers niet woningen, OZB-eigenaren woningen, OZB-eigenaren niet woningen. In de realisatie is de totale WOZ waarden som hoger uitgekomen dan begroot waardoor nu sprake is van een positief resultaat € 16.000.
- € 12.000 hogere baten Forensenbelasting veroorzaakt door hogere waardering van de WOZ-waardes ad € 7.000 in combinatie met meer belastingplichtigen voor wat betreft het belastingjaar 2022. Tot slot kan worden aangegeven dat nog aanslagen met een omvang van € 5.000 zijn opgelegd die betrekking hebben op het belastingjaar 2021 en 2020.

Voor een nadere toelichting op de OZB wordt verwezen naar de paragraaf Lokale heffingen.

Voor een nadere toelichting op de reserves en voorzieningen wordt verwezen naar de paragraaf weerstandsvermogen.

Overhead

Hogere lasten van € 131.000 hoofdzakelijk te verklaren door

- € 86.000 hogere lasten. Vanwege de stijgende energieprijzen is rekening gehouden met een verplichting voor met name de elektriciteitskosten.
- € 48.000 hogere kosten ICT en gegevensbeheer. Opgebouwd uit enkele onderdelen: € 5.000 hogere licentiekosten voor CADAC autodesk, € 21.000 door aanschaf materialen, € 27.000 hogere

licentiekosten voor office en antivirussoftware en onderhoud en € 5.000 lagere afschrijvingen op het gebied van Informatiebeveiligingsbeleid en Documentaire informatievoorziening.

Hogere baten te verklaren door:

- € 12.000 hogere baten doordat via een uitkeringsinstantie een vergoeding voor een medewerker werd ontvangen.
- € 11.000 hogere baten door verhuur van delen van het gemeentehuis.

Investeringsprojecten programma Bestuur & Dienstverlening

Lopende investeringen	Oorspr. plan jaar van uitvoering	Gevoteerd krediet		Huidige stand van zaken		Lopende investeringen	Oorspr. plan jaar van uitvoering
		Raadsbesluit	Bedrag	Gerealiseerd			
Software omgevingswet	2021	Begr. 2021	145.000	51.000	94.000	2023	
Vervanging bureau's gemeentehuis	2021	Begr. 2022	50.000	29.657	20.343	2023	
Upgrade Corsa-omgeving	2021	Begr. 2023	75.000	40.250	34.750	2023	
Verbeterplannen DIV.	2021	Begr. 2021	100.000	24.000	76.000	2023	
Integratie Liber / gegevensmakelaar	2021	Begr. 2021	11.500	12.198	-698	2023	
Mobile ICT- hardware	2022	Begr. 2022	18.000	18.442	-442	2022*	

* Dit krediet is gereed gekomen in 2022. De overschrijding (binnen bandbreedte van 15%) zijn bijgeraamd.

	Jan 2018 – dec 2018	Jan 2019 – dec 2019	Jan 2020 – dec 2020	Jan 2021 – dec 2021	Jan 2022 – dec 2022
Aantal omgevingsvergunningen	133	135	89	88	85
Waarvan aantal geconstateerde afwijkingen	13	40	15	4	8
Waarvan aantal stilleggingen	2	2	8	1	4
Aantal controles op Rijksmonumenten en cultuurhistorische bebouwing	20	16	13	6	7
Waarvan aantal handhavend opgetreden	8	7	7	1	3
Waarvan aantal stilleggingen	3	1	3	0	1
Aantal controles bouw- en woningtoezicht	16	17	5	4	7
Waarvan handhavend (waarschuwingsbrief)	5	7	3	2	4
Aantal meldingen/klachten	55	65	71	51	56
Afgehandelde meldingen/klachten	89	46	49	36	33

Deel 3

Paragrafen

Paragraaf Bedrijfsvoering

Deel 1 - Kaders

1.1 Inhoud paragraaf

De bedrijfsvoering betreft het hele spectrum van taken die nodig zijn om de gemeentelijke dienstverlening en het extern opereren mogelijk te maken. Hieronder vallen de onderdelen management & organisatie, planning & control, personeelszaken, informatisering & automatisering en huisvesting.

1.2 Beleidskaders

Beleidskaders BEDRIJFSVOERING

Lopend beleid

De zelfstandige gemeente Vaals levert vanuit nabijheid bij de burger en diens omgeving een substantiële meerwaarde aan de kwaliteit van leven. Dat doet de gemeente door vanuit de kennis van en aandacht voor de context, het specifieke van de situatie, te handelen.

De manier waarop gemeentebestuur en organisatie hieraan invulling geven wordt bepaald door van buitenaf naar processen te kijken en zich voortdurend af te vragen wat een inwoner nodig heeft en van de gemeente mag verwachten. De context bepaalt of en zo ja welke interventies (via de gemeente) gewenst zijn, wat een inwoner nodig heeft. Hierbij kan (lokaal) maatwerk leidend zijn.

In principe zijn er twee manieren van organiseren, die passen bij de aard van de processen:

- systeemgedreven: van binnen naar buiten, managen van processen, procedures en regels, vooral bij standaardproducten, per definitie geen maatwerk gewenst
- contextgedreven: van buiten naar binnen, minder regels, vooral kaders, creativiteit faciliteren, per definitie maatwerk gewenst.

Een zelfstandig Vaals, dat in staat is om meerwaarde te leveren aan de kwaliteit van leven, moet de kwaliteiten in bestuur en organisatie hebben, om de burgers de voordelen van de kleinschaligheid te laten voelen. Dat betekent ook dat we keuzes moeten maken, ons concentreren op zaken die er toe doen en geen onnodige energie verspillen en risico's lopen op zaken die anderen beter kunnen. Vanuit onze **bedrijfsvoeringsfilosofie** vullen we dit als volgt in:

Diensten en processen, waarbij de context van groot belang is, vormen de 'corebusiness' van de gemeente Vaals en blijven per definitie lokaal.

De gemeente kan dit, vanuit kleinschaligheid/nabijheid bij de inwoner, beter dan elke andere instantie. Voor deze processen profiteren we van het schaalniveau Vaals. Op deze processen maakt de gemeente het verschil, levert de kwaliteit, die vooral wordt ingegeven door het verrichten van de juiste ondersteuning vanuit de kennis van en aandacht voor de situatie en de omgeving van de inwoner.

Naarmate de processen steeds minder context- en vooral maar systeemgedreven zijn, wordt de samenwerking met andere overheden of wel de zoektocht naar schaalvergroting, op afstand plaatsen en uitbesteden, groter. In deze processen spelen factoren als vakdeskundigheid en efficiency een grote rol.

De organisatie-inrichting en de daarbij geldende uitgangspunten rondom verantwoordelijkheden en dergelijke zijn geregeld in **de Organisatieverordening Gemeente Vaals 2022**.

De verantwoordelijkheden, bevoegdheden, mandaten en dergelijke zijn vastgelegd in **het Mandaatbesluit Gemeente Vaals 2022**. De specifieke verantwoordelijkheden en bevoegdheden van budgethouders en budgetbeheerders zijn vastgelegd in de **Budgetregeling Gemeente Vaals**.

Het gemeentelijk **personeelsbeleid** is vastgelegd in de cao Gemeenten en het Personeelshandboek gemeente Vaals. De gemeentelijke zorgtaken op het gebied van de Arbowetgeving zijn vastgelegd in de Arbowet en in onze nota Arbobeleid en getoetst met de Risico Inventarisatie- en Evaluatie van 2018. Daarnaast ligt een en ander vast in het BHV-plan. Bij de realisatie van het reorganisatieplan voor de gemeentelijke organisatie is gewerkt met een **Sociaal Statuut**

In 2013 heeft de Raad de I&A visie vastgesteld. Het uitgangspunt van deze visie, gebaseerd op door de Raad vastgestelde kaders, is dat de gemeente Vaals haar burgers centraal stelt: de dynamiek in de huidige samenleving vraagt dat wij op elke vraag, op elk door de burger gewenst moment via elk kanaal een antwoord hebben. Het uitgangspunt van deze visie is nog steeds actueel. Vanuit dit uitgangspunt wordt onze (digitale) dienstverlening doorontwikkeld.

Het beleid inzake communicatie en voorlichting is vastgelegd in het **Strategisch Communicatieplan 2011**. Het communicatiebeleid draagt ertoe bij dat de communicatie structureel en geïntegreerd plaatsvindt, rekening houdend met de strategische, tactische en operationele doelstellingen van de gemeente Vaals. Het Cittaslow-gedachtegoed wordt integraal verankerd in het communicatiebeleid en wordt zowel bij in- als externe communicatie uitgedragen.

De huisvesting van de gemeentelijke organisatie en diensten is gebaseerd op het Huisvestingsplan 2011. Dit

huisvestingsplan is dynamisch waarbij de feitelijke huisvesting bij behoefte wordt aangepast als dit in het belang van de dienstverlening en de organisatie is.

Het beleid rondom het gemeentelijk proces van inkopen (waaronder ook aanbesteden) is vastgelegd in het Aanbestedingsbeleid 2022. In dit beleid zijn ook aspecten van duurzaamheid, cittaslow en SocialReturn opgenomen.

De onderdelen van de financiële functie hebben hun beslag gekregen in de volgende regelingen:

- Treasurystatuut 2015 (in 2019 op actualiteit beoordeelt)
- Nota Reserves en Voorzieningen 2021
- Nota Risicomanagement
- Nota Activabeleid 2021
- Verordeningen inzake de financiële functie ex artikel 212, 213 en 213a Gemeentewet (2013 en 2017)

Realisatie 2022

Het geactualiseerde mandaatbesluit is in februari 2022 vastgesteld. De actualisatie van de organisatieverordening wordt na afronding van het functiewaarderingstraject opgepakt (slotstuk van de reorganisatie).

Het inkoop- en aanbestedingsbeleid is in 2022 geactualiseerd en per juli 2022 vastgesteld.

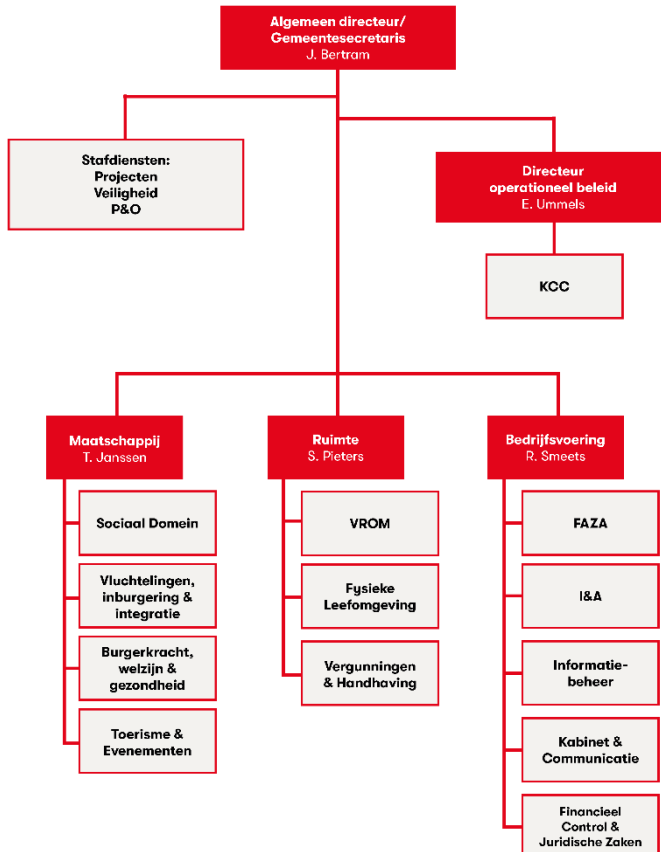
Het actualiseren van de verordeningen inzake de financiële functie is eind 2022 opgestart. De afronding zal in het voor de zomer 2023 plaatsvinden.

In 2022 is geen onderzoek op basis van verordening 213a uitgevoerd.

1.3 Personele kaders

In ons bedrijfsvoeringsmodel sturen we op een integrale benadering van elk beleidsveld of opgave. De medewerker van de gemeente Vaals moet in staat zijn een vraag vanuit diverse invalshoeken te kunnen bekijken. Bij de insteek past eigenlijk geen organisatie-plaatje waarin lijntjes en hokjes zijn getekend. Toch is die structuur natuurlijk wel aangebracht, anders is het niet mogelijk een organisatie te sturen. We werken met de volgende organisatiestructuur

Organogram Gemeente Vaals

SALARISLASTEN

De ambtelijke organisatie kent eind 2022 een totale toegestane omvang van 90,1 fte (full-time-equivalent), bestaande uit 88 medewerkers, die een totale salarislast van 7 miljoen euro vertegenwoordigen.

Onderstaande tabel geeft de totale salarislasten van de gemeentelijke organisatie weer.

Salarislasten	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022
Bestuur (raad, griffie, college)	€ 747.000	€ 772.000	€ 735.000	€ 688.792
Ambtelijke organisatie	€ 6.179.000	€ 6.139.000	€ 6.322.000	€ 6.330.083
Totale salarislasten	€ 6.926.000	€ 6.911.000	€ 7.057.000	€ 7.018.875

De salarislasten van de ambtelijke organisatie zijn € 38.000 lager uitgevallen dan begroot na wijzigingen. Dit wordt met name veroorzaakt door late invulling van vacatures veroorzaakt door een zeer krappe arbeidsmarkt.

Als hierbij een nadeel van € 102.000 door afkoop van pensioen van een wethouder en een voordeel van € 25.000 op overige personele kosten (reiskosten, studie etc.) worden opgeteld is het totaal een nadeel van € 39.000 (zie hiervoor de financiële analyse pagina 32).

Personeelsbestand gemeente Vaals	Per 31-12-2022	
	Medewerkers	Fte's (toegestaan)
Directie en managementteam (MT)	5	5
Stafdiensten (P&O, Projecten, Veiligheid)	8	7,5
Sector MAATSCHAPPIJ	20	19,1
Sector RUIMTE	8	9,9
KCC	8	6,2
Faciliteir bedrijf	19	20
Sector BEDRIJFSVOERING	20	22,4
TOTAAL ORGANISATIE VAALS	88	90,1

De formatie is in 2022 gegroeid ten opzichte van 2021 met 5,5 fte. Deze 5,5 fte is onderverdeeld in 1 fte Duurzaamheid, 0,5 fte Woonwagengebeleid, 1 fte Jeugdzorg, 1 fte WijVaals, 1 fte KCC en 1 fte DIV. Deze wijzigingen zijn gebaseerd op de keuzes in de perspectiefnota 2022 en de voor- en najaarsnota 2022.

De laatste jaren, tot en met 2022, heeft een reorganisatie plaatsgevonden. Het laatste onderdeel van deze reorganisatie wordt afgerond middels de Fuwa, het nieuwe functiehuis van de gemeente Vaals. Deze reorganisatie heeft de laatste jaren ertoe geleid dat er wijzigingen in taakverdelingen tussen de verschillende sectoren hebben plaatsgevonden, met als gevolg een aantal verschuivingen in fte's tussen de sectoren.

De daadwerkelijke bezetting eind 2022 bedraagt 85,2 fte. Het verschil van 4,9 fte tussen de toegestane bezetting en de daadwerkelijke bezetting is te verklaren omdat onder andere op 31 december 2022 een aantal vacatures openstonden die zowel nog niet op contract of via inhuur ingevuld konden worden. Dit heeft te maken met de krapte op de arbeidsmarkt of het vertrek van medewerkers tegen het eind van het jaar waardoor nieuwe invulling nog niet had plaatsgevonden. Tot slot zijn er ook een aantal medewerkers op contract minder uren (dan de toegestane formatie) gaan werken.

De werkdruk is hoog vanwege de krapte op de arbeidsmarkt. Gemeente Vaals heeft te maken met een relatief hoog percentage langdurig verzuim, waardoor naast de inhuur op structurele vacatures veel gebruik wordt gemaakt van overige inhuurkrachten.

PERSONEELSBESTAND – samenstelling

In 2022 zijn 20 medewerkers in dienst gekomen en 18 medewerkers uit dienst getreden. In sommige situaties is tussentijds overlap geweest op eenzelfde functie, bijvoorbeeld met als doel de nieuwe medewerker in te kunnen werken. De grootste verschuiving heeft in 2022 plaatsgevonden in de functie van Vakspecialist A/Jeugd: 2 medewerkers zijn gestart in deze functie en 4 medewerkers zijn gestopt met deze functie.

Leeftijdsofbouw	2021	2022	Omvang dienstverband	2021	2022	Salariëring	2021	2022
< 24 jaar	0%	0%	tussen 0,0 en 0,39 fte	2%	1%	schaal 1 t/m 3	4%	3%
tussen 25 en 34 jaar	18%	14%	tussen 0,4 en 0,59 fte	6%	3%	schaal 4 t/m 6	16%	16%
tussen 35 en 44 jaar	20%	23%	tussen 0,6 en 0,79 fte	10%	16%	schaal 7 t/m 9	56%	54%
tussen 45 en 54 jaar	27%	26%	tussen 0,8 en 0,99 fte	13%	11%	schaal 10 t/m 13	24%	26%
tussen 55 en 59 jaar	23%	25%	fulltime dienstverband	68%	67%	schaal 14	0%	1%
ouder dan 59 jaar	13%	11%	> fulltime	1%	2%			

Het grootste deel van ons personeelsbestand bevindt zich – net zoals vorig jaar – in de categorie tussen de 45 en 54 jaar (27%). Het aantal medewerkers jonger dan 35 jaar bedraagt voor 2022 14% en vertoont daarmee een daling ten opzichte van vorig jaar waarbij deze groep 18% van het totale personeelsbestand vertegenwoordigde. Gemeente Vaals blijft zich actief inzetten om een stabiele mix van ervaren en jeugdige medewerkers te realiseren voor een toekomstbestendige gemeente. Het aantal medewerkers met een parttime dienstverband is gelijk gebleven met het vorige jaar (31%) waardoor het aantal 'fulltimers' relatief hoog blijft (66%) en 2% meer dan fulltime werkzaam is. De salarisverhouding van 2022 blijft in grote lijnen gelijk met de salarisverhouding in 2021. De functieschaal categorie 7 t/m 9 blijft de grootste categorie met 54%, gevolgd door de functieschalen 10 t/m 13 met 26%.

Deel 2 – Doelstellingen en activiteiten

In dit deel wordt per onderdeel in beeld gebracht wat we per speerpunt willen gaan bereiken in de komende periode en wat we daarvoor gaan doen. Tevens wordt aangegeven wanneer een en ander qua tijdspad te verwachten is en, indien mogelijk, hoe het bereikte resultaat meetbaar gemaakt kan worden.

2.1 Management & Organisatie

Het voornaamste inrichtingsprincipe is dat **'de inhoud centraal'** staat. Daarnaast wordt voor een belangrijk deel gewerkt op basis van **integraal management en integrale verantwoordelijkheid**.

De strategisch/tactische aansturing van de organisatie geschiedt door het managementteam. Het managementteam draagt de ambtelijke verantwoordelijkheid voor de realisatie van de producten en taken van de organisatie. De aansturing van de organisatie vindt plaats op basis van onderlinge afstemming en minder vanuit een vaste structuur. Een MT-lid is niet enkel belast met functioneel leidinggevende taken, maar ook voor een belangrijk deel met inhoud op het betreffende vakgebied.

De organisatie zal blijvend de komende jaren een verdere **transitie** ondergaan. Dit past ook nadrukkelijk bij de transitievisie Vaals Verbindt. Vanuit de kracht van de participatie van de samenleving wordt een verdere transitie ingezet in de manier van werken. We kijken heel bewust naar samenwerking met andere partners. De organisatie moet dynamisch en veerkrachtig meebewegen met wat gevraagd wordt. Een stevige doelstelling die past bij een gemeente met ambitie.

De organisatie moet blijvend worden meegenomen in de veranderende rol en positie van de gemeente. De wereld om ons heen is aan blijvende verandering onderhevig, daarmee ook de rol en positie van gemeenten. Dit vraagt een vorm van continue mee-veranderen; een organisatie is daardoor nooit af. De aanpak die daarbij gekozen wordt, sluit aan bij de wijze waarop de gemeente ook de burgers wil benaderen. Daarbij gaat het om aandacht voor het individu. Dat wil zeggen dat vooral vanuit de individuele omstandigheden gekeken wordt naar ontwikkelmogelijkheden. Ingezet wordt op het beter benutten van de sterke kwaliteiten van eenieder. Ondanks de geringe omvang van de organisatie en daarmee de hoeveelheid aan 'eenmans-functies' zal getracht worden mensen blijvend meer het werk te laten doen waar ze goed in zijn en dat ze graag doen, waar ze **talenten** voor hebben. Dat betekent dat mensen flexibeler inzetbaar worden en soms los van bepaalde functies taken vervullen.

2.2 Planning & Control

Op het gebied van planning & control, ook wel de financiële functie van de gemeente genoemd, is de afgelopen jaren een behoorlijk instrumentarium ontwikkeld en geïmplementeerd. Het verbeteren van dit instrumentarium is een continu proces. De beleidscyclus wordt ondersteund met documenten die voor Raad, College en management voldoende concrete sturingsinformatie verschaffen en waarbij gepoogd wordt aan te sluiten bij

wens en behoeften. Een ander blijvend aandachtspunt is het vergroten van de 'leesbaarheid' van de producten uit de P&C-cyclus. De ingeslagen koers, waarbij de opzet en opmaak een upgrade hebben ondergaan, draagt daaraan bij. Met de huidige meer to-the-point programmamteksten probeert het College de effecten van het beleid op een toegankelijke manier inzichtelijk te maken.

Na de aanbesteding van accountant eind 2022 is de nieuwe samenwerking voor de komende vier jaar aangegaan. We ervaren dat de accountant als 'woordvoerder' van het maatschappelijk verkeer strenger is geworden. Om aan te kunnen haken op deze strengere externe blik is doorontwikkeling van Planning & Control noodzakelijk. Hierbij behoort ook het toegenomen belang van het uitvoeren van interne controlewerkzaamheden. Het vangnet van de accountant voor de rechtmatigheidstoets verdwijnt immers vanaf het boekjaar 2023.

2.3 Personeelszaken

Het gemeentebestuur van Vaals heeft een duidelijke keuze gemaakt voor wat betreft de toekomstige koers. Vaals wil zelfstandig en dicht bij de burger het verschil blijven maken. Op basis van deze koers is de ambtelijke organisatie in ontwikkeling. Stapsgewijs en voortdurend is de organisatieontwikkeling onderwerp van gesprek tijdens de overleggen in het managementteam en met de ondernemingsraad.

Het is belangrijk dat medewerkers in staat worden gesteld om mee te bewegen en te ontwikkelen. Zij worden in de gelegenheid gesteld om kennis en ervaring op te doen middels opleiding, training en andere scholing en middels tijdelijke detacheringen bij andere organisaties. Duurzame inzetbaarheid heeft voortdurende aandacht. Voor het volgen van opleidingen en ontwikkelingstrajecten is jaarlijks een opleidingsbudget beschikbaar. Dit budget wordt gebruikt al naar gelang de behoefte aan scholing of een andere vorm van ontwikkeling. Dit heeft ook in 2022 plaatsgevonden in overleg tussen leidinggevenden en medewerkers.

In 2022 is een start gemaakt met het digitaliseren van de personeelsdossiers in Youforce. In de toekomst zal alle workflow wat betreft instroom, doorstroom en uitstroom via Youforce moeten gaan plaatsvinden, waardoor hardcopy formulieren niet meer nodig zijn. Dit geeft een impuls aan de verdere digitaliseringsslag en tevens een beter zicht (en automatisering) op de bewaartermijnen van de digitale personeelsdossiers.

De doorontwikkeling van het reorganisatieplan is nagenoeg afgerond. Als laatste afronding van het reorganisatieplan stond in 2022 de overgang naar een nieuw functiehuis centraal. Het bestaande functiegebouw dateerde van begin 2009. In 2022 is een start gemaakt met het nieuwe functiewaarderingsstelsel HR21 van BuitenHekPlus. Ook hier is gekozen van de bottom-up aanpak. Het inzetten van de nieuwe methodiek HR21 betekent onder andere een gemeentelijke standaard voor het beschrijven en waarderen van functies op basis van een aantal belangrijke kerncompetenties van gemeente Vaals die moeten terugkomen in het 'DNA' van de medewerkers. Het functieboek zal in het eerste half jaar van 2023 worden afgerond en met terugwerkende kracht per 1 januari 2022 worden doorgevoerd.

2.4 Informatisering & Automatisering

ICT is een onmisbare component in de huidige bedrijfsvoering voor lokale overheden. Het basisuitgangspunt van de visie Informatievoorziening & Automatisering is dat de gemeente Vaals haar **burgers centraal** stelt: de dynamiek in de huidige samenleving vraagt dat wij op elke vraag, op elk door de burger gewenst moment en via elk kanaal een antwoord hebben. Om dit mogelijk te maken werken wij met **Virtual Desktop Infrastructure (VDI)**. Ook de komende jaren blijven we investeren in de **optimalisatie, actualisatie en beveiliging** van onze technische infrastructuur. Meer en meer kiezen we voor ontzorging op ICT-gebied en nemen af als **SaaS (Software As A Service)**. Zoals de bijhouding van de diverse geo-gerelateerde basisregistraties (BAG/BGT/BRK/WKPB) ondergebracht bij het Gegevenshuis in Landgraaf. De huidige visie Informatievoorziening & Automatisering beschrijft nog steeds onze ambities. Tevens zijn de door de Gemeenteraad vastgestelde kaders die als basis hebben gediend voor de huidige visie nog steeds actueel:

- het inzetten van ICT om de gemeentelijke dienstverlening en bereikbaarheid te optimaliseren;
- het innovatieve en creatieve karakter van de ICT-architectuur moet behouden en gestimuleerd worden;
- het vinden van een oplossing voor de toenemende kwetsbaarheid;
- uniformiteit in het opslaan, bewerken en archiveren van de informatievoorziening.

De gemeente Vaals heeft de automatiseringsomgeving gedeeltelijk nog in eigen beheer. Het grote voordeel hiervan is dat onze interne medewerkers flexibel zijn in hun aanpak (snelle doorlooptijd bij technische vragen), meer ruimte bestaat voor maatwerk en minder standaardisatie wordt toegepast. Via het inzetten van een externe partij voor ondersteuning is gewerkt aan het verkleinen van de kwetsbaarheid.

De keuze om de automatiseringsomgeving buitenshuis te plaatsen (zoals de omliggende gemeenten gedaan

hebben) leidt tot een jaarlijkse meerlast van ruim € 300.000.

Tot op heden is niet ingezet op deze dure 'garantie voor continuïteit' en wordt de kwetsbaarheid geaccepteerd. Toch worden er steeds meer processen aangepast die uiteindelijk de continuïteit van de ICT omgeving beter borgen.

De ambitie van de afdeling ICT is om de gemeentelijke ICT en informatievoorziening zo te organiseren, dat deze ondersteuning biedt voor een moderne, efficiënte, betrouwbare en integrale bedrijfsvoering en dienstverlening aan inwoners en ondernemers. Team ICT is adviserend, ondersteunend en neemt graag een aanjagende rol aan bij het realiseren van de digitale ambities van onze gemeente.

De **beveiliging van bedrijfsinformatie** speelt een steeds grotere rol. Voor het beveiligen van informatie en data processen passen we de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) toe. Eind 2022 leggen wij verantwoording af over onze informatiebeveiliging door middel van de ENSIA-zelfevaluatie (Eenduidige Normatiek Single Information Audit) en audit. De IT beveiliging wordt door een gerenommeerde security specialist in kaart gebracht. De bevindingen worden, waar nodig en mogelijk, meegenomen in de optimalisatie van de IT beveiliging. Per november 2022 wordt de gehele ICT infrastructuur 24/7 gemonitord door een externe partij op beveiligingsrisico's en beveiligingsissues en wordt bij een dreigende situatie direct actie ondernomen.

Het belang van een adequate IT beveiliging is cruciaal om de integriteit en continuïteit van de data en de daaraan gekoppelde systemen te kunnen blijven garanderen. De CISO (Chief Information Security Officer) zal de vastlegging en naleving van processen en procedures op het gebied van IT verder intensiveren, hiermee voldoet de gemeente aan de eis om "In Control" te zijn.

De complexiteit van het **ICT beheer** neemt jaarlijks toe. Om de focus te houden op de specifieke gemeentelijke IT taken gelieerd aan o.a. de komst van de omgevingswet, informatie-/dataveiligheid en het sociaal domein is er in 2020 voor gekozen enkele basis IT taken (Monitoring, update- en patchmanagement) over te dragen aan een externe IT dienstverlener waarbij we intern de regie houden (mede door een strak contract- en leveranciersmanagement). Deze is ook geëffectueerd en reeds 2 jaar volledig operationeel.

Verder kiest de gemeente Vaals steeds vaker voor Cloud based software en SaaS oplossingen (afnemen van een dienst en dus niet in eigen beheer) om de afhankelijk van de eigen IT omgeving te verkleinen en de flexibiliteit te vergroten.

De archivaris heeft in het periodieke verslag over de uitvoering van de gemeentelijke taken op het gebied van **informatiehuishouding en archiefbeheer** in 2021 duidelijk aan de gemeente Vaals aangegeven dat de gang van zaken op het gebied van informatiebeheer bij de gemeente Vaals ernstig te kort schiet.

Om gecontroleerd een verbeterslag te maken richting digitaal werken en een beter informatiebeheer is met hulp van externe expertise het **Verbeterplan Informatiebeheer** opgesteld. Het is belangrijk om te realiseren dat de verbeteringen niet alleen worden uitgevoerd om de provincie tevreden te stellen, maar juist om het informatiebeheer binnen de eigen organisatie goed op orde te brengen. Goed informatiebeheer ondersteunt immers alle processen binnen de organisatie en voorkomt risico's van bijvoorbeeld informatieverlies of het niet kunnen verantwoorden van besluitvormingsprocessen. Informatiebeheer is een onderdeel van de missie en visie van de organisatie. Hieruit blijkt ook dat informatiebeheer geen 'speeltje' is van de DIV-afdeling maar een verantwoordelijkheid is van de gehele organisatie. Medewerkers dienen dan ook goed begeleid te worden in deze nieuwe manier van digitaal werken en archiveren.

Realisatie van het Verbeterplan Informatiebeheer is alleen mogelijk als **de capaciteit van de formatie kwalitatief en kwantitatief op orde wordt gebracht**. In de voorjaarsnota 2021 en de meerjarenbegroting 2022-2025 zijn de hiervoor noodzakelijke financiën opgenomen. Hierbij is rekening gehouden met de schaal en de mogelijkheden van de gemeente Vaals en is een periode van tweeënhalf jaar uitgetrokken om tot het realiseren van het Verbeterplan Informatiebeheer te komen. Ieder kwartaal wordt de **voortgang** van het Verbeterplan Informatiebeheer besproken met de archivaris zodat hij actief op de hoogte wordt gehouden van de ontwikkelingen op het gebied van **informatiebeheer** en de stappen die worden gezet.

Een **tussentijdse voortgangsrapportage** door de archivaris heeft er medio 2022 toe geleid dat de archivaris concludeert dat: de gemeente Vaals de aanbevelingen uit het inspectierapport ter harte heeft genomen en voortvarend te werk is gegaan. Er is veel werk verzet, op vrijwel alle aspecten is **progressie geboekt** en er zijn de nodige **concrete resultaten bereikt**. Echter dienen nog heel wat aspecten opgepakt, nader uitgewerkt en/of

geïmplementeerd te worden. Ook de provincie Limburg komt in de beoordeling IBT archief- en informatiebeheer 2021 / 2022 tot een soortgelijke conclusie.

De toetreding tot het Gegevenshuis voor het beheer van al onze Geo-data was een belangrijke stap in de verdere professionalisering van ons **gegevensbeheer**. Door de integrale aanpak maken we niet alleen een efficiëntieslag maar heeft de kwaliteit van de diverse Basisregistraties continue de aandacht. Het Gegevenshuis werkt hierbij nauw samen met zowel de diverse gemeentelijke afdelingen maar ook de Belasting samenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW). Een volgende belangrijke stap vormt de zogenaamde Samenhangende Objecten Registratie (SOR). In de SOR zullen alle gegevens van de basisregistraties in het fysieke domein op een uniforme wijze worden vastgelegd. De vermoedelijke wettelijke ingangsdatum van de SOR is 2025. Tussen BZK en VNG wordt momenteel een discussie gevoerd over de positionering en financiering van de SOR. Derhalve heeft BsGW de businesscase voorlopig on hold gezet. Des te belangrijker is de ingebruikname van het zogenaamde regieportaal dat ervoor moet zorgen dat de diverse basisregistraties (BAG-BGT-WOZ) op elkaar afgestemd blijven tot het moment van invoering van de SOR. Om toch aan de slag te kunnen met de uitdagingen die gemeenten hebben is er aan de slag gegaan met een uitvoeringsgerichte agenda. In het kader hiervan is vanuit de VNG en het GGB (Gemeentelijk Geo Beraad) het BAM traject (beter, anders, minder) opgestart. Wat betreft kwaliteitsverbetering wordt vanaf 2021 een jaarlijkse WOZ-mutatiedetectie uitgevoerd (onder andere om de vergunningsvrije bouw in beeld te brengen) en wordt verder gewerkt aan de kwaliteit van de data uit onze openbare ruimte (wegen, groen en riool). Op enig moment koppelen we deze BOR-data aan BGT-BAG-WOZ. Ook de koppeling met de kamer van koophandel wordt verder verfijnd. In 2021 is het gemeentelijke verwerkersregister (registratie van alle handelingen waarbij persoonsgegevens betrokken zijn) door het privacy-team geactualiseerd op functies en medewerkers. Volgens het common ground principe (data niet meer zelf opslaan maar gebruik maken van Landelijke gegevensbronnen) heeft Burgerzaken in 2022 verdere stappen gezet om aan te sluiten op de landelijke voorziening BAG voor wat betreft de adresgegevens. Dit zal verder worden geoptimaliseerd en uitgerold in 2023. Deze ontwikkeling past perfect binnen de hiervoor genoemde visie op het gebied van Informatievoorziening en Automatisering. De hiervoor genoemde ontwikkelingen zijn van groot belang voor een goed en betrouwbaar gegevensbeheer.

Kijkende naar het **contractbeheer** en de inkoop van I&A wordt ingezet op een hoge kwaliteit, acceptabele kosten en partnerschappen met onze leveranciers. Hierbij wordt de inkoopnota van de onze organisatie als leidraad aangehouden en werken wij volgens het principe 'zorg dat je krijgt waarvoor je betaald'. Ook worden contracten met leveranciers (partners), waar mogelijk, niet meer afgesloten voor periodes van 3 tot 5 jaar maar korter, zodat snel 'op -en afgeschaald' kan worden. Hierdoor verhogen wij onze flexibiliteit en wendbaarheid

2.5 Huisvesting

De huisvesting van de gemeentelijke organisatie en diensten is gebaseerd op het zogenaamde Huisvestingsplan. Naast het gemeentehuis aan het Von Clermontplein wordt ook gebruik gemaakt van een dependance voor de openbare werken. Dit betreft de zogenaamde gemeentewerf, gelegen aan de Selzerbeeklaan. Het meerjarig onderhoudsplan (MJOP) is in 2022 geactualiseerd. Hier zijn energiebesparende maatregelen voor de komende jaren in opgenomen. In 2022 hebben we de volgende energiebesparende maatregelen uitgevoerd: Nieuwe software voor de gebouwbeheersystemen van het gemeentehuis, de Kopermolen en de Obelisk. Met als resultaat een besparing op het gasverbruik van het gemeentehuis van 25%. Op alle andere locaties zijn de kloktijden en de temperaturen aangepast. Er zijn diversen onderzoeken gestart o.a. voor het vervangen van de warmwaterbereiding van de kleedlokalen van Rood-Groen, zonnepanelen op gemeentelijke gebouwen en Ledverlichting op de sportvelden. Voor de VvE St. Jozefplein zijn we samen met Krijtland Wonen gestart met het uitwerken van het plan van aanpak m.b.t. het vervangen van het ketelhuis (CV en warmtepomp) van de Brede school.

Vanuit een convenant tussen de Provincie Limburg en diverse Limburgse gemeenten (waaronder Vaals) wordt het project '**energie-labeling en energiebesparende maatregelen gebouwen**' (gefinancierd door de Provincie) uitgevoerd. Hierbij worden alle gemeentelijke gebouwen en gebouwen met een maatschappelijk karakter onderzocht en gelabeld. Bureau Brink ondersteund ons hierin en het project zal in medio augustus 2023 afgerond zijn.

2.6 Gegevensbescherming (Privacy)

Per oktober 2022 zijn een nieuwe privacy officer (PO) en een nieuwe Functionaris voor Gegevensbescherming (FG) benoemd.

Ook heeft in 2022 de nadruk van het privacyteam gelegen op de adviesfunctie richting organisatie. Verwerkersovereenkomsten zijn beoordeeld. Diverse adviezen zijn gegeven waaronder een advies omtrent het nachregister waarbij ook overleg is geweest met andere gemeenten. Van de uitgevoerde DPIA's is die van de Landelijke Stuurgroep Interventieteams (LSI) de belangrijkste welke voorzien is van commentaar en advies door de FG.

De gemeente heeft in 2022 toegang gekregen tot IRPA, een tool van de VNG/ Informatiebeveiligingsdienst voor het maken van DPIA's en waarbij ook gebruik gemaakt kan worden van DPIA's welke al uitgevoerd zijn bij andere gemeenten.

Het traject van actualisering van het Privacybeleid is in 2022 gestart en zal in 2023 afgerond worden.

Er is in 2022 geconstateerd dat nog niet voldaan wordt aan de Wet Politiegegevens (WPG). Het traject van het uiteindelijk voldoen aan de WPG is een van de speerpunten van 2023.

In 2022 is afgesproken om vanaf 2023 de voortgang van de AVG-implementatie te monitoren via het nieuwste AVG borgingsproduct van de VNG/ Informatiebeveiligingsdienst.

2.7 Wet Open Overheid (WOO)

De Wet Open Overheid (WOO) is op 1 mei 2022 in werking getreden en vervangt de Wet Openbaarheid Bestuur (WOB), voor zover het gaat om het openbaar maken van informatie op verzoek. Kern van de nieuwe WOO is dat alle informatie openbaar wordt gemaakt, geanonimiseerd, die voor een burger op een makkelijke manier toegankelijk is. Dit betekent dat de gemeente ook zelf, actief, informatie openbaar moet maken. Hiertoe zijn in de WOO een aantal categorieën opgenomen, die gefaseerd zullen worden ingevoerd. De desbetreffende artikelen zijn echter nog niet in werking. Gelet hierop is in 2022 ook geen beleid inzake de uitvoering van de WOO opgesteld, noch zijn daartoe beleidsvoornemens ondernomen. Dit betekent voorts dat op dit moment de hiermee gepaard gaande kosten nog niet inzichtelijk zijn. Zodra deze inzichtelijk zijn, wordt dit aan de raad voorgelegd.

Deel 3 – Financiën

Onderstaand wordt een overzicht gegeven van de financiële impact van de onderdelen van het taakveld 'overhead'.

	Realisatie 2021	Primaire Raming 2022	Raming 2022 na wijziging	Realisatie 2022
Management & Organisatie	506	2.194*	2.418	2.450
Kabinet & Communicatie	399	119	160	132
Planning & Control	485	77	77	62
Personeelszaken	380	325	375	381
Automatisering & Informatisering	805	634	624	642
Huisvesting & Facilitaire Zaken	825	361	416	508
Totaal	3.400	3.710	4.068	4.175

* De stijging van de lasten management & organisatie vanaf 2022 is gelegen in een tweetal oorzaken: - verwerken kwaliteitsimpuls ambtelijke organisatie (begroting 2021, financieel control en automatisering) - uitbreiding managementteam (interne verschuiving salarislasten vanuit cluster VROM)

De toelichting van de hogere lasten is opgenomen in de financiële jaarrekening, programma Bestuur en Dienstverlening.

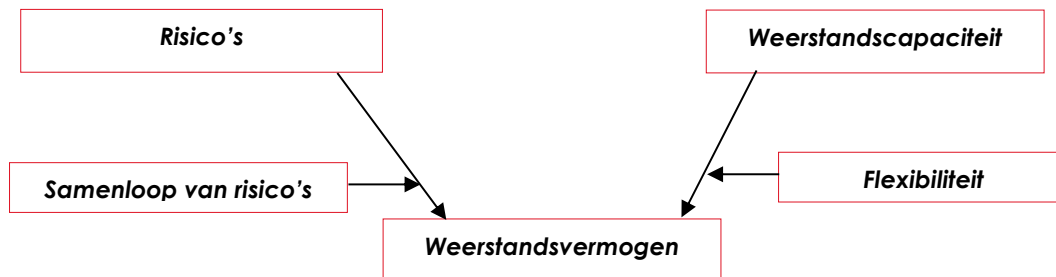
Paragraaf Weerstandsvermogen & Risicobeheersing

1. Inhoud paragraaf

In deel 2 van deze jaarrekening is al uitgebreid ingegaan op de effecten van deze jaarrekening voor de financiële positie van de gemeente Vaals. Een van de belangrijkste aspecten voor het oordeel omtrent deze financiële positie betreft het zogenaamde “weerstandsvermogen”. Bij het weerstandsvermogen gaat het om de mate waarin een gemeente in staat is middelen vrij te maken om substantiële tegenvallers op te vangen, zonder dat dit betekent dat het gehele beleid omgegooid moet worden. In andere bewoordingen: de beschikbare financiële ruimte die zonder ingrijpende beleidswijzigingen beschikbaar is.

Het weerstandsvermogen bestaat uit twee belangrijke onderdelen, namelijk de weerstandscapaciteit en de risico's. Het weerstandsvermogen is de weerstandscapaciteit in relatie tot deze risico's.

In onderstaande figuur komt de samenhang tussen de verschillende onderdelen tot uiting.

In de praktijk bestaat er geen precieze eenduidige definitie van de weerstandscapaciteit. De ‘ruimte’ in de begroting is hierbij een relatief grijs gebied. Op een aantal punten komen de meningen echter wel overeen. Het eigen vermogen van een gemeente vormt veruit de belangrijkste buffer tegen optredende risico's. Het eigen vermogen van de gemeente Vaals bestaat met name uit de algemene reserve. Daarnaast kan de gemeente na een onvoorzien incident de algemene reserve weer op peil brengen door bijvoorbeeld de belastingopbrengsten op te voeren. Deze maatregel heeft echter pas effect in het jaar daaropvolgend. De onbenutte belastingcapaciteit wordt daarom ook wel gezien als het dynamische deel van de weerstandscapaciteit. De paragraaf weerstandsvermogen en risicomanagement geeft aan hoe solide de financiële huishouding van de gemeente is en welke risico's de gemeente loopt. Om financiële tegenvallers te kunnen opvangen, moet de gemeente beschikken over weerstandsvermogen. Het weerstandsvermogen is in artikel 11 van het BBV gedefinieerd:

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen:

1. de weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken;
2. alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.'.

Het minimaal aan te houden weerstandsvermogen is afhankelijk van de grootte van de gemeente, de te onderkennen financiële risico's en het reserve- en voorzieningenbeleid.

2. Beleidskaders

Zoals reeds hierboven aangegeven bestaat het weerstandsvermogen uit de relatie tussen enerzijds de weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden en anderzijds de mate waarin de risico's zijn afgedekt. Het beleid inzake het weerstandsvermogen richt zich dan ook op deze tweedeling.

Voor de weerstandscapaciteit is de omvang van de reserves (vanwege de aanwendbaarheid) van belang. Het beleid en de afwegingen rondom reserves en voorzieningen is vastgelegd in de nota Reserves en voorzieningen 2021, welke door de raad in december 2020 is vastgesteld.

In maart 2009 heeft de raad de Nota Weerstandsvermogen & Risicomanagement voor het laatst vastgesteld. De doelstellingen van deze nog altijd vigerende kadernota luiden als volgt:

- Inzicht krijgen in de risico's die de gemeente loopt. Op basis van dit inzicht kunnen risico's eventueel worden afgedekt;
- Ervoor zorgen dat het optreden van risico's zo weinig mogelijk effect heeft op de uitvoering van het bestaande beleid;

- Verder stimuleren van het risicobewustzijn (van medewerkers) in de organisatie en het treffen van maatregelen ter voorkoming of beperking van de risico's;
- Beoordelen van het weerstandsvermogen en de weerstandscapaciteit inclusief bepaling van de weerstandsfactor.

De benodigde weerstandscapaciteit stelt de gemeente vast aan de hand van een risico-inventarisatie. Alle sectoren inventariseren hun eigen risico's inclusief de kans van optreden en financiële gevolgen.

3. Risico's

3.1 Algemeen

Welke risico's loopt een gemeente zo al? Het kan bijvoorbeeld gaan om (bedrijfs)economische risico's, maar een gemeente kan ook te maken krijgen met juridische of milieutechnische risico's. Bij het maken van een goede risico-inschatting zijn twee aspecten van belang: wat is de kans dat een risico zich voordoet, en welke orde van schade kan ontstaan als dat gebeurt. Alle risico's moeten daarnaast ook in hun totaliteit worden bekeken: wat is met andere woorden het risicoprofiel voor de gemeente? Veel kleinere risico's samen kunnen bijvoorbeeld een schadebeeld opleveren dat vergelijkbaar is aan één groot risico. De kansen op verschillende soorten tegenvallers kunnen ook nog eens afhankelijk van elkaar zijn. Zo kan een terugval van de economische groei leiden tot een lagere algemene uitkering, hogere rente en meer beroep op bijstand uitgaven.

3.2 Risicoanalyse

Het weerstandsvermogen moet worden afgezet tegen de aanwezige risico's. Het Besluit Begroting en Verantwoording moedigt gemeenten aan tot het systematisch inventariseren en 'waarderen' van de aanwezige risico's. Er zijn veel indelingen van risico's in omloop.

Wij onderkennen de volgende risico's:

- Financiële risico's: hierbij kan gedacht worden aan risico's voortvloeiend uit eigen beleid of het beleid van de rijksoverheid, samenwerking met andere gemeenten of instanties.
- Risico's op eigendommen: dit betreft zowel risico's door vervreemding of beschadiging van gemeentelijke eigendommen, maar ook de risico's die voortvloeien uit het ontbreken van onderhouds- en/of beheersplannen en risico's rondom het grondbeleid.
- Risico's die samenhangen met de interne bedrijfsvoering: hiermee wordt bedoeld risico's vanuit de informatievoorziening, de administratieve organisatie en de interne controle. Gevolgen kunnen dan liggen in de sfeer van de uitvoering van regelgeving etc.

De rapportagemomenten aan de gemeenteraad zijn als volgt:

- Jaarrekening: inventarisatie risicoprofiel, beschikbare en benodigde weerstandscapaciteit en het weerstandsvermogen.
- Begroting: actualisatie risicoprofiel, beschikbare en benodigde weerstandscapaciteit en het weerstandsvermogen.
- Tussentijds in raadsvoorstellen bij projecten waar relevante risico's worden gelopen.

3.3 Risicoprofiel Gemeente Vaals

Voor de kans van optreden van een risico hanteert de gemeente een driedeling: Laag, Midden en Hoog. Een exacte kans inschatting is meestal niet te maken, maar hiermee wordt een indicatie verkregen op basis van een reële inschatting.

Risico's relevant voor de weerstandscapaciteit dienen van materiële betekenis te zijn voor het balanstotaal of de financiële positie. Wij rekenen met een ondergrens van € 5.000 als minimale tegenvaller. Risico's waarvan de financiële tegenvaller lager dan € 5.000 wordt geschat, achten we object van reguliere bedrijfsvoering. Deze risico's dienen in principe binnen de productenramingen te worden opgevangen. Voor de jaarrekening 2022 hebben we enkel gekeken, zoals afgesproken in de nota weerstandsvermogen en risicomanagement, naar de belangrijkste risico's

Tabel 1 Samenvatting geïncventariseerde risico's

Nr.	Risico	Kans	Rekenbedrag	Bedrag in jaarrekening 2022	Toelichting	Doorkijk naar 2024
INCIDENTELE RISICO'S:						
1.	Grondexploitatie	Midden	€ 230.000	€ 100.000	Voorziening verhoogd in 2022; € 500.000	€ 213.000
2.	Regionale samenwerking	Laag	€ 12.500	€ -	Risico heeft zich in 2022 niet voorgedaan	€ 12.500
3.	Wachtgeld wethouders en pensioenen gewezen wethouders	Midden	€ 112.500	€ -	Risico heeft zich in 2022 niet voorgedaan	€ 112.500
4.	Bijdragen tekorten gemeenschappelijke regelingen	Midden	€ 250.000	€ -	Risico heeft zich in 2022 niet voorgedaan	€ 250.000
5.	Landschapselementen	Midden	€ 40.000	€ -	Risico heeft zich in 2022 niet voorgedaan	€ 40.000
Subtotaal Incidenteel			€ 645.000	€ 100.000		€ -
Totaal geïncventariseerde incidentele risico's			€ 645.000	€ 100.000		€ 628.000
STRUCTURELE RISICO'S:						
6.	Decentralisatie rijkstaken	Midden	€ 250.000	€ -	Risico heeft zich in 2022 niet voorgedaan.	€ 250.000
7.	Ontwikkelingen gemeenschappelijke regelingen	Midden	€ 125.000	€ -	Risico heeft zich in 2022 niet voorgedaan.	€ 125.000
8.	ICT-risico's	Midden	€ 25.000		Risico heeft zich in 2021 niet voorgedaan.	€ 25.000
9.	Renterisico	Laag	€ 25.000	€ -	Risico heeft zich in 2022 niet voorgedaan.	€ 25.000
10.	Afname uitkering gemeentefonds	Midden	€ 150.000	€ -	Risico heeft zich in 2022 niet voorgedaan.	€ 150.000
11.	Vennootschap belasting	Laag	€ 12.500	€ -	Risico heeft zich in 2022 niet voorgedaan.	€ 12.500
12.	COVID-19	Laag	€ 125.000	€ -	Maatregelen niet meer van toepassing	€ -
13.	Dienstverlening	Hoog	€ 50.000	€ -	Risico heeft zich in 2022 niet voorgedaan.	€ 50.000
14.	Handhaving	Hoog	€ 160.000	€ -	Risico heeft zich in 2022 niet voorgedaan.	€ 160.000
15.	Omgevingswet	Hoog	€ 150.000	€ -	Risico heeft zich in 2022 niet voorgedaan.	€ 150.000
16.	Verkeerspanel	Hoog	€ 12.500	€ -	Risico heeft zich in 2022 niet voorgedaan.	€ 12.500
17.	Parkeeropbrengsten	Midden	€ 50.000	€ -	Risico heeft zich in 2022 niet voorgedaan.	€ 50.000
18.	Overige risico's (incl risico's begroting 2023)	Midden	€ 786.000	€ -	Risico heeft zich in 2022 niet voorgedaan	€ 309.000
Subtotaal Structureel			€ 1.921.000	€ -		€ 1.319.000
Totaal geïncventariseerde structurele risico's			€ 1.921.000	€ -		€ 1.319.000
Totaal geïncventariseerde risico's			€ 2.566.000	€ 100.000		€ 1.947.000

Toelichting van de opgenomen risico's:

1. Grondexploitatie / studentenhuisvesting

Voor het afdekken van het tekort dat door sanering en sloop ontstaat in de de grondexploitatie voormalig Esso-terrein is in 2021 een voorziening gevormd van € 400.000. In de jaarrekening is een extra dotatie opgenomen van € 100.000. In de doorkijk zijn de maximale verliezen in verband met de project resultaten van de locatie Hekkerter € 40.000 en Von Clermontpark van € 173.000 meegenomen.

8. ICT uitgaven voor weerbaarheid.

Door de toegenomen frequentie en ernst van cyberincidenten hebben toezichthouders een verhoogde aandacht voor de weerbaarheid van organisaties waaronder op de financiële systemen, applicaties waarin persoonsgegevens zijn opgeslagen, maar ook op de interne beheersing van uw organisatie als geheel. Zoals uit de praktijkvoorbeelden blijkt, vormen ook overheidsorganen een steeds gewilder doelwit.

12. Risico omtrent uitbraak COVID-19 virus

Maatregelen en bijbehorende beperkingen zijn niet meer van toepassing voor 2023.

17. Parkeeropbrengsten.

De parkeeropbrengsten blijven een risico gezien de economische uitdagingen voor ondernemers en burgers in deze tijden.

18. Overige risico's.

In de overige risico's zijn de risico's uit de begroting 2023 meegenomen. Het bedrag is berekend op basis van het verschil van de totaal geïnventariseerde risico's tussen begroting 2022 en 2023 (€ 636.000). Voor de doorkijk naar 2024 is een bedrag van € 159.000 meegenomen in de overige risico's. Dit is berekend op basis van 25% onzekerheid, zoals opgenomen in de begroting 2023.

4. Weerstandscapaciteit

In principe is een weerstandscapaciteit die alle gesignaleerde risico's volledig (voor 100%) afdekt, toereikend. Aan deze analyse kleven echter ook enkele kanttekeningen. De belangrijkste daarvan zijn:

- niet alle risico's zullen zich tegelijkertijd en in volle omvang voordoen (neiging tot een neerwaartse correctie is aanwezig);
- de waardering en mogelijke kosten van risico's zijn niet objectief meetbaar (andere inschattingen leiden tot andere beelden);
- het aanspreken van de beschikbare weerstandscapaciteit heeft op termijn consequenties (flexibiliteit van de begroting);

Ter afdekking van de risico's is het nodig te beschikken over voldoende veerkracht in de vorm van structurele dan wel incidentele weerstandscapaciteit.

De structurele weerstandscapaciteit wordt afgeleid uit de posten "vrij te besteden budgetruimte en onvoorziene uitgaven" alsmede uit de onbenutte belastingcapaciteit. De beide eerste posten zijn geraamd in de begroting en de meerjarenraming. De regel is dat onbenutte belastingcapaciteit alleen aanwezig is als de lokale tarieven uitgedrukt in een percentage van de waarde (zie de paragraaf lokale heffingen) lager liggen dan het zogenaamde artikel 12 tarief, dat voor 2022 0,1800 % bedraagt. In de begroting 2022 is de onbenutte belastingcapaciteit berekend op € 0. Dit is echter niet het geval voor de jaarrekening. De onbenutte belastingcapaciteit (OZB) is berekend op € 98.000. De gemeente Vaals heeft echter de mogelijkheid om een hoger tarief te vragen dan het artikel 12 tarief, dus deze onbenutte belastingcapaciteit is niet een maximumbedrag.

Indien ruimte bestaat om belastingen en heffingen te verhogen, betekent dit een mogelijkheid om tegenvallers op te vangen. Het verschil tussen de fictieve opbrengsten bij maximale belastingtarieven en de geraamde opbrengsten is dan de onbenutte belastingcapaciteit. In onze gemeente komt hiervoor uitsluitend de onroerende zaakbelasting (OZB) in aanmerking, daar voor de overige heffingen (rioolrechten en afvalstoffenheffing) kostendekkende tarieven worden gehanteerd.

Het jaarresultaat 2022 bedraagt € 4.113.000 en wordt tot de weerstandscapaciteit gerekend.

Onderstaand wordt de structurele weerstandscapaciteit voor 2022 in beeld gebracht:

Structurele weerstandscapaciteit	
Rekeningsaldo	€ 4.113.000
Restant stelpost voor onvoorziene uitgaven	€ 0
Onbenutte belastingcapaciteit (OZB)	€ 98.000
Totale structurele weerstandscapaciteit	€ 4.211.000

De incidentele weerstandscapaciteit heeft een statisch karakter en is niet toe te schrijven aan enig

begrotingsjaar. Deze weerstandscapaciteit wordt afgeleid uit de omvang van de algemene reserve (de buffer), het vrij aanwendbaar deel van de bestemmingsreserves en de stille reserves. Met ingang van 2020 mag het vrij besteedbare deel van de bestemmingsreserves niet meer gebruikt worden voor de berekening van de incidentele weerstandscapaciteit. Met deze gewijzigde regelgeving is bij het actualiseren van de nota reserves en voorzieningen rekening gehouden en zijn diverse bestemmingsreserves opgeheven en is de omvang daarvan overgeheveld naar de algemene reserve.

De algemene reserve is in principe volledig beschikbaar tenzij de raad reeds een gedeelte hiervan geoormerkt heeft zonder dit af te zonderen in een bestemmingsreserve. De algemene reserve bedraagt per 31 december 2022 € 4.037.000. Hiervan is reeds door de Raad € 616.000 bestemd middels raadsbesluiten. Aan de andere kant wordt de algemene reserve de komende jaren gevoed met circa € 1.000.000 (begrote toevoegingen ten laste van de exploitatie). Het verwachte saldo van € 4.421.000 wordt tot de weerstandscapaciteit gerekend. Van stille reserves is sprake indien de reële marktwaarde van de activa (bezittingen) de boekwaarde daarvan overstijgt. In principe dragen de stille reserves bij aan de weerstandscapaciteit. Tot de stille reserves behoren (courante) gebouwen, gronden en deelnemingen. Enkele stille reserves die denkbaar zijn betreffen het gemeentehuis, gebouw Fraiche en de Auw Sjoëël. Gezien het ontbrekende inzicht (stille reserves mogen alleen meegenomen worden op basis van een officiële taxatie) hierin op dit moment zijn de **stille reserves op nihil** gesteld bij de vaststelling van de weerstandscapaciteit.

Onderstaand wordt de **incidentele weerstandscapaciteit** voor 2022 in beeld gebracht:

Incidentele weerstandscapaciteit 2022	
Vrij aanwendbaar deel Algemene Reserve	€ 4.421.000
Stille reserves	€ 0
Totale incidentele weerstandscapaciteit	€ 4.421.000

5. Conclusies

De totale weerstandscapaciteit per 31 december 2022 bedraagt € 8.632.000 (in 2021: € 5.045.000). De totale weerstandscapaciteit is opgebouwd uit de structurele weerstandscapaciteit en de incidentele weerstandscapaciteit.

De structurele weerstandscapaciteit is duidelijk hoger dan voorgaand jaar (€ 3.583.000), met name doordat sprake is van een hoger positief jaarrekeningresultaat.

De incidentele weerstandscapaciteit bedraagt € 4.421.000 ten opzichte van € 4.417.000 in 2021 en is daarmee nagenoeg onveranderd.

De risico-inschatting valt in de tabel in twee groepen uiteen. Enerzijds betreft dit de gerealiseerde bedragen welke zijn verwerkt in de jaarrekening, incidenteel € 100.000 (doorkijk 2024 € 628.000) en structureel nihil (doorkijk 2024 € 1.319.000). Met de berekende risicobedragen voor de doorkijk respectievelijk € 628.000 en € 1.319.000 berekenen we de weerstandscapaciteit.

In het algemeen kan worden geconcludeerd dat de gemeente Vaals per 31 december 2022 over een uitstekend weerstandsvermogen beschikt. De ratio voor de jaarrekening 2022 bedraagt 4,4 (€ 8.632.000 / € 1.947.000). Bij de begroting 2022 werd uitgegaan van een ratio ad 1,7. Ten opzichte van de begroting is dus sprake van een duidelijk hogere ratio, als gevolg van het zeer positieve jaarresultaat en het zich in kleine mate eopenbaren van de ingeschatte risico's.

Ratio weerstandscapaciteit = beschikbare weerstandscapaciteit / benodigde weerstandscapaciteit

Ratio	Beoordelina
> 3,0	Uitstekende weerstandscapaciteit
2,0 – 3,0	Ruim voldoende weerstandscapaciteit
1,0 – 2,0	Voldoende weerstandscapaciteit
< 1,0	Onvoldoende weerstandscapaciteit

De gemeente Vaals hanteert als maximale ratio 3,0 en minimale ratio 1,0. Indien de ratio in enig jaar kleiner is dan de minimale norm, kan de continuïteit van de dienstverlening in gevaar komen. Een ratio kleiner dan 1,0 geeft aan dat de gemeente over te weinig middelen beschikt om de onderkende risico's te dragen. De gemeente is dan kwetsbaar. Bij een ratio van 1,0 is precies genoeg weerstandscapaciteit aanwezig om de onderkende

risico's af te dekken. Als de ratio meer dan 3,0 is, heeft de gemeente meer dan twee keer zoveel geld "voorradijg" als benodigd voor risico's die het heeft ingeschat.

Uit de tabel blijkt dat in totaliteit de weerstandscapaciteit van Vaals ruim uitstekend is. Er is geen landelijke norm voor de ratio weerstandscapaciteit.

6. Financiële kengetallen

In juli 2015 is een regeling opgenomen in het BBV dat financiële kengetallen worden vastgesteld en opgenomen in de begroting en het jaarverslag van provincies en gemeenten. De kengetallen maken het de leden van de gemeenteraad gemakkelijker om inzicht te krijgen in de financiële positie van hun gemeente.

De wijze waarop de kengetallen meewegen in de uiteindelijke beoordeling van de financiële positie van de medeoverheid is voorbehouden aan het horizontale controle- en verantwoordingsproces.

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de medeoverheid ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken.

Omdat bij leningen er onzekerheid kan bestaan of ze allemaal terug worden betaald wordt bij de berekening van de netto schuldquote onderscheid gemaakt door het kengetal te berekenen, zowel inclusief als exclusief de doorgeleende gelden. Op die manier wordt duidelijk wat het aandeel van de verstrekte leningen in de exploitatie is en ook wat dat betekent voor de schuldenlast.

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de medeoverheid in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het totale balanstotaal.

De ratio grondexploitatie geeft weer hoe de waarde van de grond zich verhoudt tot de totale (geraamde) baten. De boekwaarde van de voorraden grond is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop.

De ratio structurele exploitatieruimte is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte een gemeente of provincie heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt thans het onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Dit kengetal geeft aan of de gemeente in staat is om structurele tegenvallers op te vangen dan wel of er nog ruimte is voor nieuw beleid.

De belastingcapaciteit geeft inzicht hoe de belastingdruk in de provincie of gemeenten zich verhoudt ten opzichte van het landelijke gemiddelde.

Jaarstukken 2022	Realisatie	Begroting	Realisatie
Kengetallen in %	2021	2022	2022
1a. Netto schuldquote	67,9	73,0	41,8
1b. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	67,9	73,0	41,8
2. Solvabiliteitsratio	16,6	13,2	26,7
3. Grondexploitatie	13,6	12,4	11,5
4. Structurele exploitatieruimte	1,5	0,1	10,3
5. Gemeentelijke belastingcapaciteit	100,4	102,2	116,0

Er worden door de Provincie geen normen bepaald of conclusies getrokken op basis van deze kengetallen. Voor het toekennen van de toezichtsvorm (repressief of preventief) blijven het structureel en reël sluitend zijn van de (meerjaren)begroting en de tijdige inzending van de begroting en jaarstukken de bepalende criteria, zoals opgenomen is in artikel 203 van de gemeentewet.

De netto schuldquota zijn voor 2022 lager dan de begroting 2022. Dit komt met name door hogere baten. Ten opzichte van de jaarrekening 2021 zijn de vaste en vlottende (kortlopende) schulden lager en de vorderingen in 2022 hoger dan vorig jaar.

De solvabiliteitsratio, de mate dat de gemeente aan haar financiële verplichtingen kan voldoen is gestegen ten opzichte van de begroting 2022 en de jaarrekening 2021. Dit komt met name omdat:

Het eigen vermogen ten opzichte van de totale passiva groter is geworden en daardoor verbeterd. De toevoegingen aan de reserves de onttrekkingen overstijgen, daarnaast is er sprake van een positief resultaat. De structurele exploitatieruimte is hoger dan de begroting 2022. Daarnaast is er sprake van een stijging in het gevolg van het voordelige exploitatieresultaat. Het kengetal grondexploitatie is lager dan in de jaarrekening 2021 en de begroting 2022. Dit komt doordat de verwachte verkoop van grond 'voormalig Opel-Hekkert-terrein' in het Von Clermontpark, de Pastoerswei en de Esso locatie later dan gepland hebben plaatsgevonden. Bij de gemeentelijke belastingcapaciteit blijkt dat ten opzichte van het landelijke gemiddelde de gemeente Vaals zijn belastingcapaciteit (meer dan) volledig benut. Dit betekent dat het genereren van eigen inkomsten door het heffen van belastingen op een niveau zit dat hoger ligt dan het landelijke gemiddelde.

Paragraaf Lokale heffingen

1. Inhoud paragraaf

Deze paragraaf heeft betrekking op zowel heffingen waarvan de besteding is gebonden aan een bepaalde specifieke taak van de gemeente en waarvan de besteding ongebonden is.

De lokale heffingen vormen een belangrijk onderdeel van de inkomsten en zijn daarom een integraal onderdeel van het gemeentelijk beleid.

In deze paragraaf wordt een overzicht gegeven van:

- rechtsgronden gemeentelijke belastingen
- gevoerde gemeentelijke beleid ten aanzien van de lokale heffingen
- de gehanteerde tarieven en opbrengsten 2022
- resultaat kostendekkendheid gebonden heffingen
- overzicht kwijtschelding

2. Beleidskaders

Rechtsgronden gemeentelijke belastingen

De gemeentelijke belastingen 2022 zijn geheven op grond van onderstaande verordeningen en op basis van de vermelde heffingsgrondslagen.

I. Ongebonden heffingen

Soort belasting	Datum verordening	Heffingsgrondslag
Onroerende zaakbelastingen	13 december 2021	Tarief is een percentage van de vastgestelde WOZ-waarde
Toeristenbelasting	13 december 2021	Per persoon (vanaf 6 jaar) per overnachting gesplitst naar camping/kampeerberijderij/groepsaccommodaties en overige verblijven
Forensenbelasting	13 december 2021	Tarief is een percentage van de vastgestelde WOZ-waarde
Reclamebelasting	13 december 2021	Vast bedrag per vestiging waar sprake is van een reclameaanduiding
Hondenbelasting	13 december 2021	Een vast tarief per hond

II. Gebonden heffingen

Soort belasting	Datum verordening	Heffingsgrondslag
Rioolheffing	13 december 2021	<i>Eigenaarsheffing</i> Tarief is een percentage van de WOZ-waarde Verschillende tarieven voor woningen en niet-woningen <i>Gebruikersheffing</i> Tarief gedifferentieerd naar hoeveelheid waterverbruik
Afvalstoffenheffing	13 december 2021	Vast tarief voor één persoons- of meerpersoonshuishouden Aantal ledigingen (volume-frequentie)
Marktgeld	13 december 2021	Per strekkende meter
Leges	13 december 2021	Diverse tarieven opgenomen in aparte tarieventabel
Parkeerbelasting	12 december 2016 laatst gewijzigd 14 december 2020	Afzonderlijke tarieventabel

Gemeentelijk beleid lokale heffingen

De diverse gemeentelijke heffingen en de WOZ-werkzaamheden worden uitgevoerd door de Belastingamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW) te Roermond. Op dit moment beslaat het verzorgingsgebied van de BsGW 29 Limburgse Gemeenten en het Waterschap Limburg. BsGW werkt tegen de laagst mogelijke kosten, uitgaande van de beste prijs/prestatie verhouding gekoppeld aan een optimaal niveau van dienstverlening. Om dit te bewerkstelligen is het ook traject harmonisatie van start gegaan en zijn de eerste uitkomsten gedeeld. Per 2023 worden vervolglagen doorgevoerd op dit onderdeel.

Specifiek vanuit de situatie Vaals kan worden aangegeven dat het marktgeld tussentijds per 1 juli 2022 is verlaagd. Deze keuze is gemaakt vanwege het teruglopend aantal bezoekers aan de weekmarkt.

De gemeentelijke gebonden heffingen (afvalstoffen- en rioolheffing) worden geheven om kosten op een bepaald terrein (o.a. afvalverwijdering en -verwerking of de kosten van rioleringen) te kunnen dekken waarbij het uitgangspunt kostendekkendheid is. In hoofdstuk vier van deze paragraaf wordt dit in kaart gebracht.

De gemeentelijke ongebonden heffingen hoeven niet direct in relatie te worden gebracht met de te maken kosten voor een specifieke gemeentelijke taak. Deze heffingen (met name de onroerende zaakbelastingen) worden dan ook aangemerkt als algemeen dekkingsmiddel.

3. Gehanteerde tarieven en opbrengsten 2022

Hieronder wordt per belastingsoort het fiscale resultaat van 2022 weergegeven.

Onroerende Zaakbelastingen

Omschrijving		Opbrengst	Resultaat
Eigenaar	Woningen	€ 1.676.639	
	Niet-woningen	€ 372.645	
			€ 2.049.284
Gebruiker	Niet-Woningen	€ 260.971	
			€ 260.971
Totale opbrengst			€ 2.310.256
Vermindering			-€ 20.179
Oninbaar			-€ 8.915
Totale opbrengst na vermindering etc.			€ 2.281.161
Begrote opbrengst		€ 2.274.565	
Resultaat			€ 6.596

Verklaring van de meeropbrengst is de hogere WOZ-waarden bij de aanslagoplegging ten opzichte van de prognose oktober 2021 van de BsGW. De meeropbrengst betreft € 6.596.

Forensenbelasting

Omschrijving	Totaal
Totale opbrengst	€ 26.532
Vermindering	-€ 899
Oninbaar	-€ 100
Totale opbrengst na vermindering etc.	€ 25.533
Begrote opbrengst	€ 18.415
Resultaat	€ 7.118

Meeropbrengst wordt veroorzaakt door een lichte toename van het aantal belastingplichtigen en met name de stijging van de WOZ waarden t.o.v. de begroting 2022 (prognose BsGW oktober 2021).

Reclamebelasting

Omschrijving	Totaal
Totale opbrengst	€ 31.450
Vermindering etc.	-€ 1.882
Totale opbrengst na vermindering etc.	€ 29.568
Begrote opbrengst	€ 30.000
Resultaat	-€ 432

Opmerking geniet dat in het bovengenoemde resultaat nog geen rekening is gehouden met de perceptiekosten alsmede het uit te keren bedrag aan SOV.

Toeristenbelasting

Omschrijving	Totaal
Opbrengst toeristenbelasting	€ 1.591.621
Verminderingen/oninbaar	-€ 8.698
Oninbaar	-€ 6.162
Totale opbrengst na vermindering etc.	€ 1.576.760
Begrote opbrengst	€ 1.481.000
Resultaat	€ 95.760

Door de aantrekkende economie in 2022 zijn meer overnachtingen gerealiseerd dan begroot. Dit heeft een positief resultaat tot gevolg van € 95.760. Per 28 februari 2023 bedraagt het aantal bij BsGW bekende overnachtingen over 2022 totaal 664.734.

Jaar	2018	2019	2020	2021	2022
Overnachtingen	621.644	640.919	534.949	614.760	664.734

Conform actuele opgave overnachtingen door BsGW per 28 februari 2023.

Hondenbelasting

Omschrijving	Opbrengst
Totale opbrengst	€ 37.643
Vermindering	-€ 1.257
Oninbaar	-€ 142
Totale opbrengst na vermindering etc.	€ 36.244
Geraamde opbrengst begroting	€ 34.800
Resultaat	€ 1.444

Door een lichte toename van het aantal honden is sprake van een positief resultaat van € 1.444.

Rioolheffing

Omschrijving	Opbrengst	Totaal
Rioolheffing woningen	€ 918.177	
Rioolheffing niet-woningen	€ 149.087	
Totale opbrengst rioolheffing		€ 1.067.264
Verminderingen		-€ 10.715
Oninbaar		-€ 4.113
Totale opbrengst na vermindering etc.		€ 1.052.436
Begrote opbrengst		€ 1.063.577
Verschil t.o.v. begroting		-€ 11.141

Bezien vanuit het belastingjaar 2022 is sprake van een wat lagere realisatie qua waterverbruik. Het licht negatief resultaat bedraagt € 11.141.

Afvalstoffenheffing

Omschrijving	Totaal
Totale opbrengst afvalstoffenheffing	€ 2.089.016
Vermindering	-€ 52.398
Oninbaar	-€ 7.928
Totale opbrengst na vermindering etc.	€ 2.028.689
Begrote opbrengst	€ 1.983.637
Verschil t.o.v. begroting	€ 45.052

Sprake is van een voordeel ten opzichte van de begroting. Verklaring: Er is in 2022 een toename van het aantal eenpersoonshuishoudens en aantal ledigingen t.o.v. prognose oktober 2021 van BsGW, die als basis diende voor de begroting 2022.

Marktgeden

Omschrijving	Totaal
Totale opbrengst marktgeld	€ 34.433
Vminderingen/oninbaar	-€ 134
Totale opbrengst na vermindering etc.	€ 34.299
Initieel begrote opbrengst	€ 48.273
Bijgestelde begrote opbrengst	€ 36.273
Verschil t.o.v. begroting	-€ 1.974

Per 1 juli 2022 is het marktgeden tarief aangepast / gehalveerd voor het laatste half jaar. Dit betekent dat de initiële begrote opbrengst is bijgesteld van € 48.273 naar € 36.273. Uiteindelijk is sprake van een 'licht' negatief resultaat met als reden dat in totaliteit sprake is van een afname van het aantal strekkende meters wat op jaarbasis wordt ingenomen door de marktkoopliden.

Leges

Soort leges	Begroting	Opbrengst	Resultaat
Omgevingsvergunningen	€ 150.000	€ 265.323	€ 115.323
Centrale balie	€ 148.500	€ 141.930	-€ 6.571
Totale opbrengst	€ 298.500	€ 407.252	€ 108.752

Uiteindelijk zijn veel meer aanvragen voor de omgevingsvergunning activiteit bouwen aangevraagd dan was begroot. Dit heeft dan ook een positief financieel effect tot gevolg. In zoverre sluit dit ook aan bij het landelijk beeld.

4. Resultaat kostendekkendheid tarieven

Zoals hiervoor vermeld mag de begrote opbrengst van de gebonden heffingen niet meer dan 100% van de begrote kosten bedragen. Hieronder volgt voor de betreffende belastingsoorten een overzicht met het werkelijke gerealiseerde resultaat op jaarbasis.

Belastingsoort	Begroting		Jaarrekening (totaal resultaat)	
	Kosten	Inkomsten	Kosten	Inkomsten
Rioolheffing	€ 1.034.577	€ 1.047.577	€ 1.057.973	€ 1.057.973
Afvalstoffenheffing	€ 1.927.394	€ 1.983.637	€ 2.049.387	€ 2.049.387
Marktgeden	€ 48.273	€ 48.273	€ 45.818	€ 32.407
Leges	€ 903.330	€ 298.500	€ 945.745	€ 407.252

5. Kwijtschelding gemeentelijke belastingen

In de gemeente Vaals kan kwijtschelding worden aangevraagd voor de onroerende zaakbelastingen, de rioolheffing en de afvalstoffenheffing. Voor de overige belastingen wordt geen kwijtschelding verleend. Beoordeling van de kwijtscheldingsverzoeken vindt plaats op basis van de Leidraad Invordering van de BsGW. Alle deelnemers van BsGW hanteren een kwijtscheldingsnorm van 100% van de bijstandsuitkering. In de praktijk betekent dit dat in principe iedere burger met een inkomen op bijstandsniveau kwijtschelding ontvangt, mits er geen vermogen is. Onder vermogen wordt verstaan spaargeld/auto/huis enz. In onderstaand schema een overzicht van het verloop van de verleende kwijtscheldingen over de laatste 5 jaar.

Kwijtscheldingen		
Belastingjaar	Aantal verzoekschriften	Totaal bedrag
2022	964	€ 259.098
2021	994	€ 216.136
2020	2.314	€ 214.227
2019	2.305	€ 241.173
2018	1.803	€ 206.600

De aanslagen Diftar 2022 zijn achteraf opgelegd (februari 2023) zodat de kwijtscheldingsbedragen hiervan nog niet in bovenstaand schema zijn verwerkt. Het positief resultaat kwijtschelding voor 2022 bedraagt € 15.235.

Paragraaf Financiering

1. Inhoud paragraaf

In deze paragraaf wordt ingegaan op de wijze van financiering van beleid en het beheersen van de financiële risico's die met financiering gelopen worden. Dit taakveld wordt aangeduid met de naam treasuryfunctie, vandaar de naam treasury-paragraaf. De treasuryfunctie ondersteunt de uitvoering van de programma's. De uitvoering ervan vereist snelle beslissingen in een complexer wordende geld- en kapitaalmarkt. Aan de uitvoering van de treasuryfunctie zijn budgettaire consequenties verbonden, onder meer afhankelijk van het risicoprofiel.

Treasury is het sturen en beheersen van, het verantwoorden over, en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's.

2. Beleidskaders

Het beleid van Vaals ten aanzien van de treasuryfunctie is vastgelegd in de beleidsnota:

* Actualisatie Treasurystatuut 2015 (rb. 11.05.2015) (in 2019 op actualiteit beoordeeld)

Dit Treasurystatuut is een afgeleide van de Wet financiering decentrale overheden (wet Fido), welke per 1 januari 2001 is ingesteld. In dit statuut is de beleidsmatige infrastructuur van de treasuryfunctie vastgelegd in de vorm van uitgangspunten, doelstellingen, organisatorische en financiële kaders, de informatievoorziening en de administratieve organisatie.

Een belangrijk punt uit het statuut is, dat het verstrekken van leningen aan derden en het garanderen van gelden alleen is toegestaan uit hoofde van een publieke taak. Daarnaast mag het uitzetten van gelden niet gericht zijn op het genereren van inkomen door het lopen van overmatig risico.

Aan de gemeenteraad behoort specifiek de besluitvorming toe van het vaststellen van de treasurydoelstellingen, het treasurybeleid, globale richtlijnen en limieten. Daarnaast het bewaken van de voortgang, de evaluatie en de verantwoording van de treasuryactiviteiten via het vaststellen van de begroting en de jaarrekening. De uitvoering van het treasurybeleid is gemandateerd aan het college c.q. gedelegeerd aan het hoofd sector bedrijfsvoering.

3. Algemene ontwikkelingen

De renteontwikkeling voor **kortlopende geldleningen**.

In de meerjarenbegroting 2022 is uitgegaan van een rentepercentage van 0 % voor kortlopende geldleningen (geldmarkt). Voor het financieringstekort vallende binnen de kasgeldlimiet werd gerekend op een rentepercentage van 2 %. In werkelijkheid bedroeg het gemiddelde rentepercentage in 2022 voor het opnemen van een kortlopende geldlening (kasgeld 1 maand) - 0,45 %.

In 2022 zijn er in totaal 3 kasgeldleningen aangetrokken:

Bedrag	Looptijd	Rentepercentage
€ 2.000.000	09.02.22 – 09.03.22	0,45 % -/-
€ 2.000.000	10.03.22 – 11.04.22	0,45 % -/-
€ 2.000.000	11.04.22 – 11.05.22	0,45 % -/-

De renteontwikkeling voor **langlopende geldleningen**.

In de meerjarenbegroting 2022 is uitgegaan van een rentepercentage van 1,5 % voor langlopende geldleningen (kapitaalmarkt), omdat sedert medio 2013 de rentepercentages flink gedaald waren. De rentepercentages zijn echter vanaf het derde kwartaal 2022 flink gestegen. Bij het opstellen van deze paragraaf (medio april 2023) schommelt het rentepercentage voor een lening met een looptijd van 20 jaar tussen de 3,40 % en de 3,50 %.

Rentetoerekening aan taakvelden.

Met ingang van 1 januari 2017 is het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) drastisch aangepast. Een van de aanpassingen betreft het toerekenen van rente (als onderdeel van de kapitaallasten) aan taakvelden. Er mag in principe niet meer rente toegerekend worden dan het verschil tussen de verschuldigde rente voor korte en lange

financiering en de rentebaten. Daarnaast moet de toerekening van de rente aan taakvelden plaatsvinden via het taakveld treasury.

Bij het opstellen van de begroting 2022 is het rentepercentage voor toerekening van de rente voor het jaar 2022 berekend op 1,65 % (na afronding). Voor het samenstellen van de jaarrekening dient er een nacalculatie te gebeuren. De nacalculatie voor 2022 kwam uit op 1,6 %. Het vorenstaande leidt tot onderstaand renteschema.

Renteschema 2022		
a) Externe rentelasten over de korte en lange financiering		529.412
b) Externe rentebaten		-/- 3.109
Totaal door te rekenen externe rente		526.303
c1) Toegerekende rente grondexploitatie	-/- 84.493	
c2) Toegerekende rente projectfinanciering	0	
		-/- 84.493
Saldo door te rekenen externe rente		441.810
d1) Rente over eigen vermogen		0
d2) Rente over voorzieningen		0
De aan taakvelden toe te rekenen rente		441.810
e) De werkelijk toegerekende rente		-/- 440.328
f) Renteresultaat op het taakveld treasury		1.482

4. Treasurybeheer

Risicobeheer

Het risicobeheer geeft een samenvatting van het (verwachte) risicoprofiel van de organisatie en is het kernonderdeel van een treasuryparagraaf. Onder risico's wordt onder meer het renterisico op de vlottende schuld en het renterisico op de vaste schuld verstaan.

Renterisico voor de vlottende schuld

De werkelijke netto vlottende schuld wordt getoetst aan de toegestane omvang van de kasgeldlimiet. Deze toets vindt per kwartaal plaats. Indien de werkelijke omvang van de vlottende schuld lager is dan de toegestane kasgeldlimiet, is er sprake van ruimte. Indien de werkelijke omvang hoger is dan de wettelijke toegestane omvang, is er sprake van overschrijding. *Overschrijding is toegestaan voor een periode van drie kwartalen. Na deze periode moet een plan worden opgesteld om tot consolidatie (kort geld omzetten in lang geld) over te gaan.*

Toegestane kasgeldlimiet	2021	2022
Omvang van de jaarbegroting (exploitatie) op 1 januari	€ 31.990.000	€ 34.694.000
Kasgeldlimiet (vastgesteld percentage bij ministeriële regeling)	8,50%	8,50%
Berekende kasgeldlimiet (percentage van de omvang jaarbegroting)	€ 2.719.000	€ 2.949.000
<u>Vlottende schulden:</u>		
Omvang vlottende schuld (in rekening courant) per 31 december	€ 182.000	€ 0
Opgenomen "kort-geld" (leningen met een looptijd korter dan 1 jaar)	€ 0	€ 0
Totaal vlottende schuld:	€ 182.000	€ 0
<u>Vlottende middelen:</u>		
Tegoeden in rekening courant per 31 december	€ 2.110.000	€ 3.011.000
Overige uitstaande gelden < 1 jaar	0	0
Totaal vlottende middelen:	€ 2.110.000	€ 3.011.000
<u>Toets kasgeldlimiet:</u>		
Totaal vlottende schuld (-/-)	€ 182.000	€ 0
Totaal vlottende middelen (+)	€ 2.110.000	€ 3.011.000
Toegestane kasgeldlimiet (zie boven) (+)	€ 2.719.000	€ 2.949.000
Ruimte (+) of overschrijding (-/-) per 31 december:	€ 4.647.000	€ 5.960.000

Uit bovenstaande berekening blijkt een onderschrijding van de kasgeldlimiet per 31 december 2022. De toetsen van alle kwartalen in 2022 lieten een onderschrijding van de toegestane kasgeldlimiet zien. Derhalve was het in 2022 niet noodzakelijk om tot consolidatie (kort geld omzetten in lang geld) over te gaan.

Renterisico van de vaste schuld

De *renterisiconorm* is bestemd om het renterisico op de vaste schuld inzichtelijk te maken. De opbouw van de leningenportefeuille dient zodanig te zijn dat het renterisico uit hoofde van renteaanpassingen en herfinanciering van leningen in voldoende mate wordt beperkt. Voorkomen moet worden dat in enig jaar een onevenredig groot deel van de leningenportefeuille geherfinancierd moet worden of op basis van de leningvoorwaarden wordt beïnvloed door een herziening van de rente.

Rente risiconorm en renterisico's van de vaste schuld begroting – jaarrekening 2022			
	Begroting 2022	Realisatie 2022	Realisatie 2021
1a. Renteherziening op vaste schuld o/g	0	0	0
1b. Renteherziening op vaste schuld u/g	0	0	0
2. Netto renteherziening op vaste schuld (1a – 1b)	0	0	0
3a. Nieuw aangetrokken vaste schuld o/g	€ 2.000.000	0	0
3b. Nieuw aangetrokken vaste schuld u/g	0	0	0
4. Netto aangetrokken vaste schuld (3a – 3b)	€ 2.000.000	0	0
5. Betaalde aflossingen	€ 1.600.000	€ 1.640.000	€ 1.708.000
6. Herfinanciering (laagste van 4 en 5)	€ 1.600.000	0	0
7. Renterisico op vaste schuld (2 + 6)	€ 1.600.000	0	0
Rente risiconorm			
8a. Stand van de vaste schuld	0	0	0
8b. Begrotings- c.q. rekeningtotaal	€ 34.764.000	€ 43.634.000	€ 35.873.000
9. Het bij ministeriële regeling vastgestelde percentage	20%	20%	20%
10. Rente risiconorm	€ 6.953.000	€ 8.726.800	€ 7.174.600
Toets rente risiconorm			
10. Rente risiconorm	€ 6.953.000	€ 8.726.800	€ 7.174.600
7. Renterisico op vaste schuld	€ 1.600.000	0	0
11. Ruimte (+) / overschrijding (-) (10 – 7)	€ 5.353.000	€ 8.726.800	€ 7.174.600

Zoals uit bovenstaand overzicht blijkt, blijft het renterisico op de vaste schuld binnen de renterisiconorm. De voornaamste verklaring voor de afwijking tussen de begroting en de realisatie 2022 is, dat bij het opstellen van de begroting 2022 ervan uitgegaan werd, dat een langlopende lening van € 2.000.000 moest worden afgesloten, terwijl in werkelijkheid geen lening is afgesloten.

EMU-saldo

Het EMU-saldo over de jaarrekening 2022 bedraagt € 6.650.000.

5. Overige ontwikkelingen

Schatkistbankieren

Op 26 november 2013 heeft de Eerste Kamer het wetsvoorstel verplicht schatkistbankieren aangenomen. Dit houdt in dat vanaf 16 december 2013 de decentrale overheden verplicht zijn hun overtollige middelen aan te houden in de schatkist. Het is toegestaan een relatief klein bedrag, het zogenaamde drempelbedrag buiten de schatkist aan te houden. Voor de gemeente Vaals bedraagt het drempelbedrag € 1.000.000. Dit drempelbedrag is met BNG operationeel bepaald op € 250.000. Het tegoed bij de schatkist per 31 december 2022 was € 1.527.000.

6. Conclusie

In 2022 is het treasurybeleid uitgevoerd binnen de gestelde kaders in het treasurystatuut en de voor 2022 opgestelde treasuryparagraaf.

Paragraaf Verbonden partijen

1. Inhoud paragraaf

Deze paragraaf gaat in op de doelstellingen, activiteiten en de mate van financiële betrokkenheid van de samenwerkingsverbanden waarin onze gemeente participeert en bestuurlijke invloed kan uitoefenen; de zogenoemde verbonden partijen. De verbonden partijen betreffen organisaties waarin de gemeente een bestuurlijk belang en een financieel belang heeft.

Onder bestuurlijk belang wordt hier verstaan: een zetel in het bestuur van een participatie of het hebben van stemrecht. Met financieel belang wordt bedoeld dat de gemeente middelen ter beschikking stelt of heeft gesteld, die ze kwijt is in geval van faillissement van de verbonden partij en/of als financiële problemen bij de verbonden partij verhaald kunnen worden op de gemeente.

Naast het bestuurlijk en financieel belang is ook kenmerkend aan een verbonden partij dat zij publiek belang behartigd. Daarnaast dient de gemeente bij een opheffing of een faillissement van een verbonden partij een nieuwe instelling te zoeken die dezelfde activiteiten en prestaties levert met dezelfde doelstelling.

Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft. Verbonden partijen kunnen bijvoorbeeld zijn gemeenschappelijke regelingen, deelnemingen (zoals vennootschappen, stichtingen en verenigingen). Naast “verbonden partijen” heeft de gemeente ook nog relaties met andere derden-partijen, die echter niet onder deze paragraaf vallen.

2. Beleidskaders

Met de invoering van het dualisme is het besluit tot het participeren in een deelneming in principe niet meer aan de raad, het vormt een bestuurlijke beheerstaak voor het college. De raad stelt in deze paragraaf echter de kaders (**visie**) waarbinnen het college een dergelijke beheerstaak uitvoert. Deze kaders zijn overkoepelend af te leiden uit de criteria, zoals de raad die heeft gesteld ten aanzien van samenwerking.

De raad streeft namelijk een **pragmatische samenwerking** na, waarbij voor het aangaan van een samenwerkingsverband duidelijk moet zijn dat haalbaar is:

- een *verhoging* van de kwaliteit/deskundigheid
- een *verbetering* van de effectiviteit
- een *verlaging* van de kosten (schaalvoordeel).

Daarnaast stelt de raad de volgende **specifieke randvoorwaarden** voor het aangaan van deelnemingen in verbonden partijen, te weten:

- het participeren in een verbonden partij is alleen toegestaan indien daarmee een publieke (wettelijke) taak wordt gediend;
- het participeren in een privaatrechtelijke rechtsvorm vindt uitsluitend plaats indien onderzocht en gemotiveerd is waarom uitvoering van beleidsvoornemens niet in een publieke rechtsvorm kunnen plaatsvinden.

Vanuit de kaderstellende en controlerende taak van de raad moet bewaakt worden of het beleid van de verbonden partijen correspondeert met de doelstellingen die de raad in de betreffende programma's heeft gesteld.

De gemeente Vaals heeft geen aparte nota verbonden partijen, maar geeft haar visie over verbonden partijen in deze paragraaf weer. Uit het Verdiepingsonderzoek van de Provincie Limburg is geconstateerd dat Vaals voldoende voldoet aan de voorschriften gesteld aan de paragraaf verbonden partijen.

Overzicht verbonden partijen:

De gemeente Vaals participeert in de volgende verbonden partijen met behorende bijdragen

Gemeenschappelijke Regelingen (GR)

	Naam verbonden partij	Rekening 2021	Begroot 2022 incl. wijzigingen	Rekening 2022
1.	Geneeskundige Gezondheidsdienst Zuid-Limburg (GGD; Veilig Thuis, vanaf 2021 GGD 4-18 jr.)	€ 456.375	€ 523.612	
2.	Inkoop Jeugdzorg regio Zuid-Limburg	€ 53.247	€ 78.611	€ 100.809
3.	Omnibuzz	€ 212.183	€ 249.326	€ 221.217
4.	Regionale samenwerking leerplicht en RMC	€ 38.849	€ 54.500	€ 47.123
5.	Regionale samenwerking leerlingenvervoer	€ 145.713	€ 154.000	€ 103.770
6.	Reinigingsdiensten Rd4	€ 970.832	€ 1.064.395	€ 1.065.271
7.	RUD Zuid-Limburg	€ 85.773	€ 90.470	€ 107.200
8.	Gezamenlijke uitvoeringsorganisatie sociale dienst Maastricht - Heuvellandgemeenten	€ 1.160.432	€ 1.192.432	€ 1.203.702
9.	Werkvoorzieningschap Oostelijk Zuid-Limburg (WOZL)	€ 1.621.016	€ 1.628.600	€ 1.649.462
10.	Belastingensamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW)	€ 169.060	€ 242.101	€ 173.485
11.	Subsidiëring AntiDiscriminatieVoorziening Limburg	€ 4.423	€ 4.196	€ 5.961
12.	Veiligheidsregio Zuid-Limburg	€ 784.411	€ 391.007	€ 432.860
13.	Het Gegevenshuis	€ 111.561	€ 119.841	€ 119.236
	Vennootschappen en coöperaties			
14.	Enexis Holding NV	-	-	-
15.	CSV Amsterdam BV	-	-	-
16.	Publiek Belang Elektriciteitsproductie BV	-	-	-
17.	Rd4 NV	-	-	-
18.	WML NV	-	-	-

In onderstaand overzicht volgt verdere informatie aangaande de verbonden partijen:

NAAM	1. Geneeskundige Gezondheidsdienst Zuid-Limburg (GGD)					
RECHTSVORM	Gemeenschappelijke regeling, openbaar lichaam					
VESTIGINGSPLAATS	Heerlen					
DOELSTELLING EN OPENBAAR BELANG	De regeling heeft als doel het door middel van het openbaar lichaam GGD ZL behartigen van de belangen van gemeenten op het terrein van de volksgezondheid en openbare gezondheidszorg ten behoeve van de bevolking van Zuid-Limburg.					
RELATIE MET BELEIDSPROGRAMMA	Programma 1. Mens & Voorzieningen					
DEELNEMENDE PARTIJEN	De gemeenten Beek, Brunssum, Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Maastricht, Meerssen, Simpelveld, Sittard-Geleen, Stein, Vaals, Valkenburg aan de Geul, Voerendaal en Beekdaelen.					
BESTUURLIJK BELANG	Lid Algemeen Bestuur: Wethouder mevr. E. Jaegers					
FINANCIEEL BELANG	Er is sprake van een jaarlijkse bijdrage (2022 (GGD incl. jgz: € 412.961 , Veilig Thuis € 144.916)) op basis van een verdeelsleutel voor de basisproducten waarbij de besluitvorming via het algemeen bestuur loopt. Aanvullende producten (niet-basis) worden afzonderlijk en op contractbasis inaekocht.					
VERMOGEN	X 1.000	2020	2021	2022	2023 *	2024*
	eigen vermogen	€ 2.330	€ 2.196	€ 149	n.b.	n.b.
	vreemd vermogen	€ 49.185	€ 36.685	€ 36.191	n.b.	n.b.
	* Verwachting					
FINANCIEEL RESULTAAT	X 1.000	2020	2021	2022	2023 *	2024 *
	financieel resultaat	€ 866	€ 216	-€ 1.697	€ 0	€ 0
	*Verwachting					
RISICO'S	Door deelnemende gemeenten is gekozen om geen weerstandsvermogen op te bouwen bij de GGD. Mogelijke verliesbijdragen worden naar rato inwonertal door de gemeente bijgedragen.					
ONTWIKKELINGEN	De GGD versterkt de ingezette koers van Trendbreuk, behoudt de focus op jeugd en verbreedt naar andere doelgroepen. Tegelijkertijd kijkt men vooruit op de komst van het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en Integraal Zorg Akkoord (IZA). Dit zijn grote beleidsontwikkelingen die volop gaande zijn en waarvan de uitvoering en uitkomst nog onzeker zijn. Het doel is een eigentijdse, solide GGD die qua bedrijfsvoering voorbereid is om in te spelen op alle inhoudelijke uitdagingen en in staat is om snel te schakelen en kwalitatief hoogwaardig te blijven presteren.					

NAAM	2. Inkoop Jeugdzorg regio Zuid-Limburg
RECHTSVORM	Gemeenschappelijke regeling, gemeente Maastricht is centrumgemeente.
VESTIGINGSPLAATS	Maastricht
DOELSTELLING EN OPENBAAR BELANG	<p>De deelnemende gemeenten zijn een onderlinge samenwerking aangegaan gericht op de doelstellingen zoals verwoord onder de leden 1 en 2 van dit artikel en op basis van de uitgangspunten zoals verwoord onder de leden 3 tot en met 6 van dit artikel:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Het zorgdragen voor een kwalitatief goede en efficiënte uitvoering van de jeugdhulptaken, zoals vastgelegd in de beleidsplannen Jeugd van de deelnemende gemeenten, met inachtneming van de bepalingen van de Jeugdwet. 2. Het delen van kennis en expertise in de regio die nodig zijn voor de ontwikkeling en uitvoering van het jeugdhulpbeleid. 3. De samenwerking wordt zodanig ingericht dat zij garant staat voor continuïteit en duurzaamheid van de jeugdhulp. 4. In de vormgeving van deze gezamenlijk uit te voeren jeugdhulp wordt maximaal aangesloten op de wijze van inrichting van de lokale jeugdhulptaken in de deelnemende gemeenten. 5. De deelnemende gemeenten behouden hun eigen bestuurlijke structuur, bevoegdheden en verantwoordelijkheden, gericht op een goede dienstverlening aan de eigen bevolking en ruimte voor het behoud van eigen identiteit in de uitvoering van de nieuwe jeugdhulptaken. 6. Deze centrumregeling betreft de taken die de centrumgemeente voor de deelnemers verricht ten behoeve van de verwerving van de dienstverlening van de jeugdhulp zoals omschreven in artikel 4 van deze regeling.
RELATIE MET BELEIDSPROGRAMMA	Programma 1. Mens & Voorzieningen
DEELNEMENDE PARTIJEN	De gemeenten Beek, Brunssum, Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Maastricht, Meerssen, Simpelveld, Sittard-Geleen, Stein, Vaals, Valkenburg aan de Geul, Voerendaal en Beekdaalen.
BESTUURLIJK BELANG	Geen
FINANCIËEL BELANG	Er is sprake van een bijdrage (2022: € 100.890) voor ingekochte zorg op basis van feitelijk gebruik via de centrumgemeente en de uitvoeringskosten van de centrumgemeente. Besluitvorming verloopt via bestuurlijk overleg.
RISICO'S	Er bestaat binnen de Jeugdwet nog steeds een risico op nagekomen kosten uit eerdere jaren via de alternatieve route alsmede correcties (met terugwerkende kracht) die door de accountant van de Centrumregeling worden doorgevoerd. Op sommige onderdelen zoals Jeugdzorg Plus alsook de gecertificeerde instellingen wordt regionaal gestuurd met het risico dat er lokaal niet tijdig informatie voorhanden is. Tevens spelen hier ook regio-overstijgende afspraken die de sturing beïnvloeden. Al deze elementen vallen binnen de kosten (en afrekeningen) Jeugdwet die we vanuit de Centrumregeling Maastricht ontvangen.

ONTWIKKELINGEN	<p>In 2023 wordt het beleidskader geactualiseerd. In 2022 is het in 2019 door de gemeenteraad vastgestelde beleidskader Jeugd Zuid-Limburg echter nog van toepassing. In het kader van de landelijke Norm voor Opdrachtgeverschap (hierna afgekort als NvO) stelt elke jeugdhulpregio een regiovisie op. In deze regiovisie geeft de regio aan hoe er ten aanzien van jeugdhulp regionaal wordt samengewerkt, welke beleidsdoelen prioriteit hebben, op welke manier jeugdzorg wordt ingekocht en hoe de transformatieopgaves ten aanzien van het jeugdzorglandschap vorm krijgen. Inmiddels is de regiovisie voor Zuid-Limburg in de colleges vastgesteld. Ons college heeft dit op 19 oktober 2021 gedaan. De regiovisie laat zien dat er komende jaren gewerkt wordt volgens de principes van netwerksturing. Dit sturingsmodel benadrukt dat alle verschillende 'spelers' binnen het jeugdhulplandschap eigen kennis, expertise, maar ook verantwoordelijkheden hebben. Uiteindelijk is het een gezamenlijke opdracht om volgens een gedeelde visie vorm te geven aan de best mogelijke ondersteuning voor jeugdigen. Met de uitvoering van het Transformatieplan Jeugdhulp zetten we de eerste praktische stappen om volgens dit model van netwerksturing te werken. Het doel van het regionale transformatieplan is om de jeugdhulp in Zuid-Limburg zo breed mogelijk onder de loop te nemen en uiteindelijk tot nieuwe afspraken te komen met zorgaanbieders over het zorgaanbod in de regio.</p>
----------------	--

NAAM	3. Omnibuzz					
RECHTSVORM	Gemeenschappelijke regeling, openbaar lichaam					
VESTIGINGSPLAATS	Sittard-Geleen					
DOELSTELLING EN OPENBAAR BELANG	Omnibuzz vervoert namens de deelnemende gemeenten klanten met een WMO-indicatie. Missie is goed, veilig, betrouwbaar en betaalbaar doelgroepenvervoer voor nu en later. Een regionale aanbesteding heeft schaalvoordeel als voordeel. Het combineren van ritten is ingewikkelder wanneer gemeenten het regionaal vervoer individueel regelen. Het niet combineren van ritten kost de gebruikers weliswaar minder reistijd, maar kost een taxibedrijf (en dus ook de gemeenschap) meer geld.					
RELATIE MET BELEIDSPROGRAMMA	Programma 1. Mens & Voorzieningen					
DEELNEMENDE PARTIJEN	De gemeenten Beek, Echt-Susteren, Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittern, Meerssen, Sittard-Geleen, Stein, Vaals, Valkenburg aan de Geul, Beesel, Bergen (L), Brunssum, Gennep, Heerlen, Horst aan de Maas, Kerkrade, Landgraaf, Leudal, Maasgouw, Maastricht, Nederweert, Peel en Maas, Roerdalen, Simpelveld, Venlo, Venray, Voerendaal, Weert en Beekdaelen.					
BESTUURLIJK BELANG	Lid Dagelijks Bestuur: n.v.t. Lid Algemeen Bestuur: Mevr. E. Jaegers					
FINANCIEEL BELANG	Er is sprake van een bijdrage (2022: € 221.217) op basis van een verdeelsleutel voor de kosten van personeel en beheer die voortvloeien uit het te behartigen belang en de werkzaamheden. Alle kosten verband houdende met de uitvoering van het vervoer worden gedragen door de gemeenten op basis van het werkelijk gebruik daarvan door de inwoner van die gemeenten. Besluitvorming betreft een bevoegdheid van het algemeen bestuur.					
VERMOGEN	X 1.000	2021	2022	2023 *	2024 *	*2025
	eigen vermogen	€ 4.242	€ 4.422	€ 575	€ 569	€ 563
	vreemd vermogen	€ 3.626	€ 1.977	€ 3.892	€ 3.651	€ 3.657
	*Verwachting					
FINANCIEEL RESULTAAT	X 1.000	2021	2022	2023 * var	2024 * var	*2025
	financieel resultaat	€ 2.886	€ 3.382	€ 25.750	€ 26.091	€ 26.379
RISICO'S	Er is afgesproken dat de colleges er steeds zorg voor dragen dat het openbaar lichaam te allen tijde over voldoende middelen beschikt om al zijn verplichtingen te kunnen voldoen. Het eigen vermogen is begroot door een zo goed mogelijke inschatting te geven van de reserves en voorzieningen op basis van de nu bekende					

	risico's.
ONTWIKKELINGEN	<p>In 2020 en 2021 was het vervoersvolume zo laag dat er niet genoeg werk was voor alle chauffeurs. De vervoerders hebben medewerkers moeten laten gaan. Dit heeft in 2022, toen het vervoer weer aantrok, geleid tot een chauffeurstekort bij de taxibedrijven. Omnibuzz heeft daarom, samen met de vervoerders, een wervingscampagne opgezet. Dit chauffeurstekort heeft niet alleen gevolgen gehad voor de vervoerders. Ook onze klanten hebben hiervan hinder ondervonden. Om het vervoer zo optimaal mogelijk te laten verlopen tijdens deze periode, heeft Omnibuzz tevens ingezet op vraagspreiding om zodoende echte piekmomenten te voorkomen. In 2022 is de meeste aandacht besteed aan de afspraken die met de vervoerders gemaakt moesten worden als gevolg van het dalen van het vervoersvolume. Omnibuzz heeft als gevolg van COVID-19 in 2020 de afspraken die afwijken van de raamovereenkomst in een addendum opgesteld en hierin goede afspraken vastgelegd. Het afgelopen jaar is gekeken wat het 'nieuwe normaal' is en hoe dit in goede afspraken omgezet kan worden met de vervoerders. Als het vervoersvolume nog niet 100% is, kunnen sommige ambities zoals contractueel afgesproken niet gerealiseerd worden. Bovendien is de prijsstelling ook afhankelijk van het vervoersvolume.</p>

NAAM	4. Regionale samenwerking leerplicht en RMC
RECHTSVORM	Gemeenschappelijke regeling, gemeente Maastricht is centrumgemeente
VESTIGINGSPLAATS	Maastricht
DOELSTELLING EN OPENBAAR BELANG	Doel van de leerplichtwet is te waarborgen dat jongeren in de Gemeente Vaals onderwijs volgen en gebruik maken van hun recht op onderwijs. Door regionale samenwerking ontstaat ruimte voor kwaliteitsverbetering, het toezicht op het handhaven van de leerplicht wordt eenduidiger en meer direct. Ook is de continuïteit van de uitvoering van de functie gewaarborgd. Voor scholen en instellingen is er één adres waar gemeld moet worden. Daarnaast worden de scholen en instelling meer betrokken in het verdere proces en zien ze sneller resultaat van hun melding.
RELATIE MET BELEIDSPROGRAMMA	Programma 1. Mens & Voorzieningen
DEELNEMENDE PARTIJEN	De gemeenten Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem, Maastricht, Meerssen, Vaals en Valkenburg aan de Geul.
BESTUURLIJK BELANG	Geen
FINANCIEEL BELANG	Er is sprake van een vergoeding (2022: € 47.123) voor de kosten voor het personeel op basis van een vooraf vastgestelde kostprijs en formatieberekening. Besluitvorming betreft een bevoegdheid van de raden van de deelnemende gemeenten, het portefeuillehouders overleg adviseert hierin.
RISICO'S	Lichte vorm van een gemeenschappelijke regeling. Beleidsuitgangspunten, begroting en jaarrekening worden in gezamenlijk overleg jaarlijks vastgesteld.

ONTWIKKELINGEN	<p>De uitvoering is belegd bij Team Onderwijs van Sociale Zaken Maastricht Heuvelland. Leerplicht, RMC en VSV vormen één inhoudelijk en organisatorisch geheel om schoolverzuim en schooluitval tegen te gaan.</p> <p>Naast haar uitvoeringstaken heeft het Team Onderwijs intensieve contacten met het Rijk en de onderwijspartners in RMC-regio 39 Zuid-Limburg. Dit in het kader van de gemaakte afspraken in het Regionaal Programma 'Voorkomen Voortijdig Schoolverlaten en aandacht voor kwetsbare jongeren'. Het programma wordt nadrukkelijk in verbinding gebracht met de regionale afspraken over onderwijs, jeugd, zorg, gezondheidszorg en arbeidsmarkttoeleiding om een sluitend traject voor jongeren te creëren. De maatregelen die in het kader van het regionale programma worden genomen zijn verdeeld over drie doelgroepen: nieuwe voortijdig schoolverlaters, overbelaste jongeren en jongeren in een kwetsbare positie en worden uitgevoerd door gemeenten, scholen en een aantal bij het programma betrokken samenwerkingspartners.</p> <p>Nationaal Programma Onderwijs (NPO). In 2021 heeft de rijksoverheid het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) in het leven geroepen. NPO is er voor herstel en ontwikkeling van het onderwijs tijdens en na corona. Scholen in het primair (PO), voortgezet (VO) en speciaal onderwijs (S(B)O, VSO) krijgen extra geld om leerlingen en leraren hierin te ondersteunen. Het onderwijs bepaalt autonoom, op basis van uitgevoerde schoolscans, waar zij deze middelen op inzetten. Ook gemeenten krijgen middelen om de scholen te ondersteunen bij de aanpak van de coronavertragingen. Implementatie en uitvoering vindt plaats per schooljaar 2021-2022 en kan per gemeente afwijken, afhankelijk van de uitkomsten van de schoolscans in de betreffende gemeente.</p>
----------------	--

NAAM	5. Regionale samenwerking Leerlingenvervoer
RECHTSVORM	Gemeenschappelijke regeling, gemeente Maastricht is centrumgemeente
VESTIGINGSPLAATS	Maastricht
DOELSTELLING EN OPENBAAR BELANG	<p>Leerlingenvervoer is bedoeld voor kinderen die niet zelf naar school kunnen. Bijvoorbeeld door een handicap of doordat de school ver weg ligt. Het kan gaan om een leerling van een basisschool, het (voortgezet) speciaal onderwijs of een gehandicapte leerling van een reguliere basisschool of het voortgezet onderwijs. Leerlingen uit de deelnemende gemeenten kunnen gebruik maken het leerlingenvervoer. Samenwerking leidt niet alleen tot kostenbesparing, maar ook tot meerwaarde voor leerlingen. Zo leidt efficiëntie in rijtijden tot minder lange ritten.</p>
RELATIE MET BELEIDSPROGRAMMA	Programma 1. Mens & Voorzieningen
DEELNEMENDE PARTIJEN	De gemeenten Vaals, Maastricht, Meerssen, Valkenburg a/d Geul, Eijsden-Margraten en Gulpen-Wittem.
BESTUURLIJK BELANG	Geen
FINANCIEEL BELANG	<p>Er is sprake van een vergoeding van de kosten voor het personeel waarbij het aantal afgegeven beschikkingen de maatstaf is en een vergoeding voor de praktische uitvoering van het leerlingenvervoer waarbij het aantal aan een vervoersvoorziening deelnemende leerlingen de maatstaf is. 2022: € 103.770.</p>
RISICO'S	Besluitvorming betreft een bevoegdheid van de colleges van de deelnemende gemeenten, het portefeuillehoudersoverleg adviseert hierin.

ONTWIKKELINGEN	<p>Na het rapport van de Kinderombudsman van augustus 2019 genaamd: "Als de weg naar Passend Onderwijs niet passend is." heeft de VNG vervolgens een modelverordening aangeboden.</p> <p>De aanleiding voor de modelverordening had weliswaar geen wettelijke grondslag, maar kwam voort uit de ontwikkelingen die in het sociaal domein en specifiek in het passend onderwijs spelen. Er was behoefte aan meer afstemming met Samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs, maar ook aan ruimte voor meer maatwerk voor leerlingen. De nieuwe modelverordening geeft inhoudelijk geen nieuw beeld maar wel de weg naar de beslissing geeft een wijziging in aanpak aan. In deze werkwijze moet er in gesprek worden gegaan met de aanvragers om duidelijk te maken welke voorziening het meest passend is. Rekening houdend met de vraag vanuit het kind en de mogelijkheden vanuit de verordening. Dit geeft ons wellicht ook een mogelijkheid om in samenspraak met de ouder/verzorger de voorziening op de bedoelde wijze in te vullen.</p>
----------------	---

NAAM	6. Reinigingsdiensten Rd4				
RECHTSVORM	Gemeenschappelijke regeling, openbaar lichaam				
VESTIGINGSPLAATS	Heerlen				
DOELSTELLING EN OPENBAAR BELANG	De Gemeenschappelijke Regeling heeft als doel het door middel van een openbaar lichaam behartigen van de belangen van - en het tot stand brengen van een samenwerking tussen - de aan de regeling deelnemende gemeenten op het terrein van het (doen) inzamelen en bewerken van afvalstoffen afkomstig uit de deelnemende gemeenten, het reinigen van de openbare ruimten en de daarmee samenhangende taken evenals het bestrijden van gladheid in het gebied, een en ander met inachtneming van het provinciaal milieubeleidsplan als bedoeld in de Wet milieubeheer en van het door de overheid gevoerde afvalstoffenbeleid.				
RELATIE MET BELEIDSPROGRAMMA	Programma 2. Wonen & Verkeer				
DEELNEMENDE PARTIJEN	De gemeenten Brunssum, Eijsden-Margraten, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld, Vaals, Voerendaal, Gulpen-Wittem en Beekdaelen.				
BESTUURLIJK BELANG	Lid Dagelijks Bestuur: Mevr. J.P. Verbeek-Benink Lid Algemeen Bestuur: n.v.t.				
FINANCIEEL BELANG	Bij de Rd4 afgenomen diensten worden op contractbasis ingekocht (2022: € 948.226. Het algemeen bestuur besluit en informeert de raden van de deelnemende gemeenten.				
VERMOGEN	X 1.000	2021	2022	2023 *	2024 *
	eigen vermogen	€ 4.494	€ 2.858	€ 3.244	€ 3.671
	vreemd vermogen	€ 44.716	€ 50.576	€ 38.810	€ 37.861
	*Verwachting				
FINANCIEEL RESULTAAT	X 1.000	2021	2022	2023 *	2024 *
	financieel resultaat	€ 1.667	€ -606	€ 284	€ 427
	*Verwachting				
RISICO'S	Er sprake van een waarborg voor de betaling van rente en aflossing van geldleningen waarbij de stemverhouding als verdeelsleutel geldt. De dienstverlening voor elke gemeente is tot in de details per product doorgerekend. Er wordt al jaren consequent en volgens een vaste methodiek gerapporteerd over de resultaten, zodat er nagenoeg geen financiële verrassingen in het lopende jaar voor de gemeenten kunnen ontstaan.				
ONTWIKKELINGEN	In het jaar 2022 heeft Rd4 het Strategisch Meerjaren plan voor de jaren 2022-2026 als leidraad gebruikt voor de verdere doorontwikkeling van Rd4. De vervolgplannen voor de doorontwikkeling van de overslaglocatie zijn uitgewerkt en door het bestuur geaccordeerd. Aansluitend zijn de bestekken opgesteld. Er is samen met de				

	beleidswerkgroep gewerkt aan de acties uit het Grondstoffenplan. Intern is Rd4 verder gegaan met het verbeteringstraject met als thema "Samen Steeds Slimmer". Als we de cijfers tussen 2022 en 2021 op hoofdlijnen vergelijken dan vallen met name de posten omzet, salarissen en sociale lasten, inhuur personeel, uitbesteed werk en verwerkingskosten op.
--	---

NAAM	7. RUD Zuid-Limburg				
RECHTSVORM	Gemeenschappelijke regeling, openbaar lichaam				
VESTIGINGSPLAATS	Maastricht				
DOELSTELLING EN OPENBAAR BELANG	Het openbaar lichaam is ingesteld ter behartiging van de belangen van de deelnemers ter zake van de uitvoering van taken van vergunningverlening, toezicht op en handhaving van het omgevingsrecht.				
RELATIE MET BELEIDSPROGRAMMA	Programma 2. Wonen & Verkeer				
DEELNEMENDE PARTIJEN	De gemeenten Beek, Brunssum, Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Maastricht, Meerssen, Simpelveld, Sittard-Geleen, Stein, Vaals, Valkenburg aan de Geul, Voerendaal, Beekdaelen en Provincie Limburg.				
BESTUURLIJK BELANG	Lid Dagelijks en Algemeen Bestuur: Dhr. H.M.H. Leunessen				
FINANCIEEL BELANG	Er is sprake van een bijdrage (2022: € 93.377) aan de kosten op basis van de feitelijke afname. Bij de kostentoerekening worden naast de directe uitvoeringskosten tevens de overheadkosten verdisconteerd. Het algemeen bestuur besluit inzake het financiële en administratieve beheer.				
VERMOGEN	X 1.000	2021	2022	*2023	*2024
	eigen vermogen	€ 2.219	€ 1.128	n.b	n.b
	vreemd vermogen	€ 2.161	€ 2.329	n.b	n.b
	Solvabiliteitsratio	49%	33%	n.b	n.b
FINANCIEEL RESULTAAT	X 1.000	2021	2022	*2023	*2024
	financieel resultaat	€ 1.081	€ - 18	n.b.	n.b.
RISICO'S	Er is sprake van een waarborg voor de tijdige en volledige betaling van rente, aflossing, boeten en kosten van gesloten en af te sluiten kort- en langlopende leningen, leasecontracten en rekeningcourant overeenkomsten.				
ONTWIKKELINGEN	Het afgelopen jaar is voor de RUD organisatie, in de huidige overspannen arbeidsmarkt, een uitdaging geweest. Het werkaanbod was hoger dan vooraf in de begroting ingeschat. Dit heeft veel flexibiliteit, creativiteit en saamhorigheid gevraagd van onze medewerkers. Hoewel we er in zijn geslaagd om veel (meer) producten te leveren op diverse terreinen en disciplines, zoals bijvoorbeeld op het gebied van vergunningverlening, is het ook zo dat het heeft gekneld bij toezichts- en handhavingzaken. Gewoonweg omdat de capaciteit niet toereikend was om de geplande inzet te leveren. Medewerkers gaan met pensioen, wisselen van baan, staan aan het begin van een carrière et cetera en gekwalificeerd personeel volgens geldende normen is niet 1-2-3 voor handen. Dit heeft tot bijstelling en her-prioritering op dat punt in de werkprogramma's van de RUD deelnemers moeten leiden. En het betekent ook een opgave voor RUD deelnemers om gezamenlijk in te zetten op aantrekkelijk werkgeverschap voor de uitvoering van onze belangrijke taken als het gaat om de uitvoering van klimaat-, milieu- en energiematregelen.				

NAAM	8. Gezamenlijke uitvoeringsorganisatie sociale dienst Maastricht - Heuvellandgemeenten
RECHTSVORM	Gemeenschappelijke regeling, gemeente Maastricht is centrumgemeente
VESTIGINGSPLAATS	Maastricht

DOELSTELLING EN OPENBAAR BELANG	Het uitvoeren van de Participatiewet voor de deelnemende gemeenten. Het doel van deze samenwerking is een meer efficiënte uitvoering van de Participatiewet. Dit levert een stevigere organisatie op en een betere kwaliteit van de dienstverlening. Zowel digitaal als persoonlijk.
RELATIE MET BELEIDSPROGRAMMA	Programma 3. Werk & Economie
DEELNEMENDE PARTIJEN	De gemeenten Gulpen-Wittem, Maastricht, Meerssen, Vaals en Valkenburg a/d Geul.
BESTUURLIJK BELANG	De regeling is bestuurlijk gezien een 'lichte' regeling: het uitvoeren van de Participatiewet en de daarmee samenhangende wetten en uitvoeringsregelingen (Wethouder Kompier).
FINANCIËEL BELANG	Er is sprake van een bijdrage in de kosten (2022: € 1.203.702) voor de uitvoering van het vastgestelde meerjarenplan op basis van een verdeelsleutel. Voor de uitvoering van het lokaal vastgestelde beleid, wordt een afzonderlijke dienstverlenings-overeenkomst gesloten. De financiële zeggenschap ligt bij de afzonderlijke gemeenten.
RISICO'S	Bij uittreden of opheffing participeert de gemeente in de aanwezige schulden c.q. kosten van liquidatie. Een ander aspect is de ontwikkeling van de werkgelegenheid. Onzekerheid over de rijksbijdrage voor deze taken. Financiële risico's worden grotendeels afgedekt via het weerstandvermogen van de deelnemende gemeenten.
ONTWIKKELINGEN	Per 1 januari 2015 is de Participatiewet van kracht geworden. De rol van de gemeente is veranderd van het bieden van voorzieningen naar het ondersteunen van mensen om meer zelfstandigheid te nemen. Meervoudige (sociale) problematiek binnen gezinnen dient te worden opgepakt vanuit het principe: één gezin, één plan, 1 regisseur.

NAAM	9. Werkvoorzieningschap Oostelijk Zuid-Limburg (WOZL)				
RECHTSVORM	Gemeenschappelijke regeling, openbaar lichaam				
VESTIGINGSPLAATS	Heerlen				
DOELSTELLING EN OPENBAAR BELANG	Het Werkvoorzieningschap heeft tot doel: <ul style="list-style-type: none"> 1. Het voorzien in en het bieden van passende werkgelegenheid en arbeidsrevalidatie voor ingezetenen, die blijkens een door het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV) afgegeven indicatiebeschikking of herindicatiebeschikking uitsluitend onder aangepaste omstandigheden tot regelmatige arbeid in staat zijn. 2. Uitvoering geven aan de door de deelnemende Gemeenten opgedragen werkzaamheden in het kader van de Participatiewet. 				
RELATIE MET BELEIDSPROGRAMMA	Programma 3. Werk & Economie				
DEELNEMENDE PARTIJEN	De gemeenten Brunssum, Gulpen-Wittem, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld, Vaals, Valkenburg aan de Geul, Voerendaal en Beekdaelen.				
BESTUURLIJK BELANG	Lid algemeen bestuur (Wethouder Kompier)				
FINANCIËEL BELANG	Er is sprake van een bijdrage (2022: € 1.649.462) in de kosten van het Werkvoorzieningschap op basis van een verdeelsleutel (WSW-middelen). Het algemeen bestuur stelt regels vast met betrekking tot de organisatie van de administratie en van het beheer van de vermogenswaarden van het Werkvoorzieningschap.				
VERMOGEN	WOZL hanteert het uitgangspunt dat zij niet over een eigen weerstandsvermogen hoeft te beschikken.				
	X 1.000	2021	2022	2023 *	2024 *
	eigen vermogen	€ 871	€ 646	n.b.	n.b.

	vreemd vermogen	€ 7.243	€ 10.935	n.b.	n.b.
	* Verwachting				
FINANCIEEL RESULTAAT	X 1.000	2021	2022	2023 *	2024 *
	financieel resultaat	€ 789	-€ 2.411	€ 1.913	€ 1.862
RISICO'S	Er is sprake van een bijdrage bij een eventueel exploitatietekort. Ook wordt de betaling van rente, aflossing en kosten van de door het Werkvoorzieningschap aangegane geldleningen en op te nemen gelden in rekeningcourant, door de gemeenten gegarandeerd.				
ONTWIKKELINGEN	<p>Sinds enkele jaren is o.a. de governance, de juridische structuur en ook de verbinding met de gemeenschappelijke regeling Werkgeversservicepunt Parkstad (GR WSP Parkstad) geëffectueerd. Mede op basis van de beleidskaders 2016-2021 is besloten om de organisatie GR WOZL en GR WSP Parkstad als één organisatie te managen.</p> <p>De deelnemende gemeenten hebben de opdracht voor de GR WOZL verankerd in de beleidskaders Arbeidsmarktbeleid met een aantal strategische uitgangspunten. Ook in 2022 heeft GR WOZL gehandeld binnen deze beleidskaders. Via de begrotings(wijzigingen) kan de gemeenteraad steeds toetsen in hoeverre WOZL op schema ligt met het verwezenlijken van de afgesproken doelstellingen</p>				

NAAM	10. Belastingssamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW)
RECHTSVORM	Gemeenschappelijke regeling, openbaar lichaam
VESTIGINGSPLAATS	Roermond
DOELSTELLING EN OPENBAAR BELANG	<p>BsGW Belastingssamenwerking Gemeenten en Waterschappen heft en int alle lokale belastingen namens haar deelnemers, beheert de authentieke basisregistratie WOZ en verzorgt het product waarden. BsGW voert deze taken uit voor haar deelnemers, zijnde 29 gemeenten en 1 waterschap. Dit doet BsGW zo efficiënt mogelijk en op een zorgvuldige en pragmatische wijze, gericht op tijdigheid en volledigheid. BsGW is een uitvoerende en dienstverlenende organisatie die op basis van bedrijfseconomische principes wordt geleid.</p> <p>BsGW werkt tegen de laagst mogelijke kosten, uitgaande van de beste prijs/prestatie verhouding gekoppeld aan handhaving en waar mogelijk verhoging van het niveau van de dienstverlening. Hierbij hoort ook expliciet het zoveel mogelijk zoeken en daadwerkelijk aangaan van samenwerkingsverbanden met andere overheden wanneer deze schaalvergroting en efficiëntievoordelen opleveren. BsGW investeert als kwaliteitsorganisatie continu in de ontwikkeling van kennis en resultaatbewustzijn van zijn medewerkers; grote waarde wordt toegekend aan welzijn, veiligheid en gezondheid van de medewerkers in het functioneren.</p>
RELATIE MET BELEIDSPROGRAMMA	Programma 4. Bestuur & Dienstverlening
DEELNEMENDE PARTIJEN	De gemeenten Venlo, Bergen (L), Nederweert, Beek, Echt-Susteren, Leudal, Maasgouw, Peel en Maas, Roerdalen, Roermond, Brunssum, Heerlen, Landgraaf, Maastricht, Simpelveld, Sittard-Geleen, Stein, Voerendaal, Beesel, Eijsden-Margraten, Gennep, Gulpen-Wittem, Kerkrade, Meerssen, Vaals, Valkenburg aan de Geul, Weert, Beekdaelen, Mook en Middelaar en Waterschap Limburg.
BESTUURLIJK BELANG	Lid algemeen bestuur : Wethouder Kompier
FINANCIEEL BELANG	Er is sprake van een bijdrage (2022: € 173.485) van Vaals in de kosten overeenkomstig de kostenverdeelssystematiek. Het algemeen bestuur stelt regels vast voor het financieel beheer en de inrichting van de financiële organisatie.
VERMOGEN	Weerstandsvormogen: Conform de begin 2020 uitgevoerde risicoanalyse ten behoeve van de begroting 2021 en meerjarenraming 2021-2025 is dit vastgesteld op € 1.330 miljoen. In 2022 is een positief resultaat behaald van € 792.000.

	X 1.000	2020	2021	2022	2023 *	2024*
	eigen vermogen	- € 889	- € 362	€ 1.982	€ 1.203	€ 1.203
	vreemd vermogen	€ 9.101	€ 9.491	€ 8.199	€ 1.143	€ 857
	*Verwachting					
FINANCIEEL RESULTAAT	X 1.000	2020	2021	2022	2023 *	2024*
	financieel resultaat	- € 2.092	-€ 1.565	€ 792	€ 0	€ 0
	*Verwachting					
RISICO'S	<p>De risico's met betrekking tot de bedrijfsvoering komen voor rekening van de regeling. De overige risico's, waaronder de risico's met betrekking tot de eigen belastingopbrengst komen voor rekening van de deelnemers. Ook staan de deelnemers garant voor de juiste betaling van rente, aflossing, boete en kosten van langlopende leningen, kasgeldleningen en in rekeningcourant op te nemen gelden naar verhouding van de kostenverdeelssystematiek. BsGW voert jaarlijks op basis van een consistente methode, een risicoanalyse uit op haar bedrijfsvoeringsrisico's. In de risicoanalyse is voor elk van de risico's de kans dat het zich voordoet realistisch ingeschat en worden de gevolgen benoemd met daarbij de omvang van de financiële impact. Door het treffen van effectieve beheersmaatregelen, kan BsGW de financiële gevolgen hiervan terugbrengen.</p> <p>Net als elk jaar is begin 2022 opnieuw een risicoanalyse uitgevoerd, welke is geactualiseerd op basis van de meest actuele begrotingscijfers 2022. Voor de begroting 2023 heeft BsGW een hoger weerstandsvermogen (€ 1,421 miljoen) waarover in de jaarrekening 2023 wordt gerapporteerd.</p>					
ONTWIKKELINGEN	<p>BsGW heeft nog steeds te maken velerlei organisaties en met name no cure no pay (ncnp) bedrijven veroorzaken een relatief groot aantal van de jaarlijkse (WOZ) bezwaren met de daaruit voortvloeiende uitvoerings- en proceskosten. Bovendien worden de bezwaren steeds uitgebreider, complexer en technischer.</p> <p>In januari 2022 nam de Tweede Kamer de Wijzigingswet Wet open overheid (Woo) aan, de opvolger van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). De Woo trad per 1 mei 2022 in werking en beoogt een meer transparante en actieve overheid. Het op orde brengen van de informatiehuishouding vergt ingrijpende veranderingen bij BsGW. Omdat in vrijwel alle processen binnen BsGW data/documenten ontstaan is een BsGW-brede aanpak nodig en zal veel inspanning vergen. Een doorlooptijd van ongeveer 8 jaar wordt hiervoor ingeschat. De implementatie van de nieuwe Archiefwet (2021) zal hierin meegenomen worden, waarbij vanuit de wet het aanstellen van een archivaris verplicht is. In 2022 is voorbereidend gewerkt aan de harmonisatie BsGW waarvoor de deelnemers in 2023 een besluit nemen.</p>					

NAAM	11. Subsidiëring Anti Discriminatie Voorziening Limburg
RECHTSVORM	Gemeenschappelijke regeling, gemeente Maastricht en Roermond zijn centrumgemeente
VESTIGINGSPLAATS	Maastricht
DOELSTELLING EN OPENBAAR BELANG	Anti-discriminatievoorziening Limburg (ADV Limburg) signaleert, voorkomt en bestrijdt discriminatie en ongelijke behandeling in de provincie Limburg. De regeling beoogt het inrichten van de Anti-discriminatievoorziening zo efficiënt mogelijk te laten verlopen.
RELATIE MET BELEIDSPROGRAMMA	Programma 4. Bestuur & Dienstverlening
DEELNEMENDE PARTIJEN	De gemeenten Beek, Beesel, Bergen (L), Brunssum, Echt-Susteren, Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittern, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Leudal, Maasgouw, Maastricht, Meerssen, Nederweert, Peel en Maas, Roerdalen, Roermond, Simpelveld, Sittard-Geleen, Stein, Vaals, Valkenburg aan de Geul, Venlo, Venray, Voerendaal, Weert en Beekdaelen.
BESTUURLIJK BELANG	Geen
FINANCIEEL BELANG	Er is sprake van een bijdrage (2022: € 5.961) ter financiering van de ADV Limburg en de coördinerende taken en werkzaamheden door de centrumgemeente naar rato van het aantal inwoners.

RISICO'S	Bij het uittreden of opheffing participeert de gemeente in de aanwezige schulden c.q. kosten van liquidatie.
ONTWIKKELINGEN	<p>Discriminatie en uitsluiting vormen een harde realiteit in onze samenleving en een groot onrecht in het leven van velen. De krachtige signalen over discriminatie en racisme zowel binnen de maatschappij als binnen de overheid, zijn gehoord en worden opgepakt. De grootschalige Black Lives Matter (BLM)-demonstraties van 2020, de roep om verandering vanuit het parlement en de samenleving en het rapport Ongekend Onrecht van de parlementaire ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag hebben geleid tot een kantelpunt in de aanpak van discriminatie en racisme.</p> <p>Een aanpak waarbij signalen uit de samenleving worden opgepakt en omgezet in beleid en wijzigingen in de uitvoering. Een aanpak waarbij mensen die de gevolgen van discriminatie ondervinden centraal staan en betrokken worden bij de oplossingen. De terecht toegenomen aandacht voor het onderwerp noopt tot actie. Het kabinet wil met een versterking van de aanpak komen tot concrete maatschappelijke resultaten, samen met het parlement en de samenleving. ADV Limburg voert twee wettelijke taken en een derde niet-wettelijke taak uit:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Klachtmelding en klachtbehandeling 2. Registratie, monitoring en beleidsadvisering 3. Voorlichting en preventie

NAAM	12. Veiligheidsregio Zuid-Limburg				
RECHTSVORM	Gemeenschappelijke regeling, openbaar lichaam				
VESTIGINGSPLAATS	Maastricht				
DOELSTELLING EN OPENBAAR BELANG	Het doel van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Zuid-Limburg is het realiseren van een efficiënte en kwalitatief hoogwaardige organisatie en uitvoering van de brandweer, geneeskundige hulpverlening, gemeentelijke bevolkingszorg, crisisbeheersing en rampenbestrijding binnen het werkgebied van de veiligheidsregio.				
RELATIE MET BELEIDSPROGRAMMA	Programma 4. Bestuur & Dienstverlening				
DEELNEMENDE PARTIJEN	De gemeenten Beek, Brunssum, Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Maastricht, Meerssen, Simpelveld, Sittard-Geleen, Stein, Vaals, Valkenburg aan de Geul, Voerendaal en Beekdaalen.				
BESTUURLIJK BELANG	Lid algemeen bestuur (Burgemeester Leunessen)				
FINANCIEEL BELANG	Er is sprake van een bijdrage (2022: € 832.860) op basis van de onlangs gewijzigde verdeelsleutel. Het algemeen bestuur stelt financieel beleid, beheer en organisatie vast.				
VERMOGEN	X 1.000	2021	2022	2023 *	2024*
	eigen vermogen	€ 4.641	€4.387	€ 4.460	€ 4.550
	vreemd vermogen	€ 55.556	€ 59.386	€ 29.812*	€26.732*
	*Verwachting				
FINANCIEEL RESULTAAT	X 1.000	2021	2022	2023*	2024*
	2024*financieel	€ 680	- € 402	€ 0	€ 0
	*Verwachting				
RISICO'S	<p>In de gemeenschappelijke regeling ligt vast dat de financiële eindverantwoordelijkheid voor de financiële positie van de veiligheidsregio door de deelnemende gemeenten wordt gedragen.</p> <p>Hierbij de belangrijkste risico 's:</p> <ul style="list-style-type: none"> > De snelheid van technologische ontwikkelingen. > Verduurzaming en milieu eisen worden regelmatig aangescherpt en deels ad hoc ingevoerd. > Datalekken en cyberaanvallen. 				

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ De nieuwe omgevingswet en de gevolgen voor de VRZL. ➤ Herijking FLO-casus kan een financiële impact hebben voor de deelnemende gemeenten.
ONTWIKKELINGEN	<p>In 2022 zijn bestuurlijke afspraken gemaakt om het fundament van de veiligheidsregio's te versterken</p> <p>Ten behoeve van de versterking van onze crisisbeheersing stellen we de komende tijd nadere plannen op. In lijn met de landelijke ambities van het Rijk en het Veiligheidsberaad – en met het oog voor geconstateerde regionale behoeften – zal het accent op de volgende zaken liggen:</p> <p>Verstevigen van crisisbeheersing als vak (leren, ontwikkelen, kennisborging en kwaliteitszorg/“zicht op prestaties”).</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Verstevigen van de regiefunctie in het netwerk van crisispartners (gezamenlijke aanpak van risico's en crises). 2. Door de bovenstaande verstevigingen realiseert VRZL ook een robuustere crisisorganisatie, die zowel in staat is om acute incidenten te bestrijden ('GRIP-op-schalingen') als om langdurige crises te bestrijden door de inzet van crisisregisseurs en informatiemanagers. <p>In 2022 is VRZL gestart met een leiderschapsprogramma. Alle leidinggevendenden van directie tot en met het niveau van ploegchef nemen de komende jaren deel aan dit programma. Het helpt ons om onze organisatie nog professioneler, vitaler en wendbaarder te maken. Daarbij verwachten we van onze medewerkers dat ze lef en initiatief tonen en dat ze eendrachtig samenwerken binnen diezelfde organisatie.</p>

NAAM	13. Het Gegevenshuis			
RECHTSVORM	Gemeenschappelijke regeling, openbaar lichaam			
VESTIGINGSPLAATS	Landgraaf			
DOELSTELLING EN OPENBAAR BELANG	Het Gegevenshuis is een samenwerkingsverband van overheidsorganisaties, dat zich richt op het beheer van basisregistraties en geo-informatie.			
RELATIE MET BELEIDSPROGRAMMA	Programma 4. Bestuur & Dienstverlening			
DEELNEMENDE PARTIJEN	De gemeenten Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld, Voerendaal, Eijsden-Margraten, Beekdaelen, Vaals, Sittard-Geleen, Gulpen-Wittem en Waterschap Limburg.			
BESTUURLIJK BELANG	Lid Dagelijks Bestuur: n.v.t. Lid Algemeen Bestuur: Dhr. J.P. Kompier			
FINANCIEEL BELANG	Er is sprake van een jaarlijkse bijdrage (2022: € 119.236 op basis van een jaarlijks overeen te komen dienstverleningsovereenkomst).			
VERMOGEN	X 1.000	2020	2021	2022
	eigen vermogen	€ 183	€ 319	€ 316
	vreemd vermogen	€ 2.049	€ 1.079	€ 1.061
FINANCIEEL RESULTAAT	X 1.000	2020	2021	2022
	financieel resultaat	€ 69	€ 262	€ 299
RISICO'S	Er sprake van een waarborg voor de betaling van rente en aflossing van geldleningen waarbij de verhouding tot ieders bijdrage aan de regeling als verdeelsleutel geldt. Voor uittreden geldt een opzeggingstermijn van één jaar, echter na een minimale deelname van vier kalenderjaren.			
ONTWIKKELINGEN	De overeengekomen prestaties werden of geheel behaald of er was incidenteel sprake van een logisch verklaarbare afwijking. Om de afgesproken prestaties te leveren, waren kort door de bocht die middelen nodig die ook vooraf waren gecalculeerd. Deelnemers hebben meer dan geprognosticeerd ad hoc opdrachten verstrekt aan Het Gegevenshuis (opdrachten niet voorzien in de			

	<p>dienstverleningsovereenkomst). De belangrijkste oorzaak van het positief saldo is dat bij salarissen een bedrag is opgenomen voor WIA-uitkeringen. Het Gegevenshuis is echter geen eigenrisicodragers, dus de reservering hiervoor zal niet worden aangewend. Daarnaast ontvangt Het Gegevenshuis voor specifieke gevallen van ziekte UWV-vergoedingen, terwijl geen extra personeel hiervoor werd ingehuurd. Afwijkingen in de rekening ten opzichte van de begroting hangen dan ook in hoofdzaak samen met lagere lasten dan de prognose. Het beeld van inhuur versus salarissen wordt enigszins vertroebeld doordat medewerkers van deelnemers via detachering werden ingezet op vacatures of vacatures werden ingevuld met trainees waardoor de kosten niet ten laste van salarissen, maar ten laste van inhuur derden komen.</p>
--	--

NAAM	14. Enexis Holding NV				
RECHTSVORM	Naamloze Vennootschap (NV)				
VESTIGINGSPLAATS	's-Hertogenbosch				
DOELSTELLING EN OPENBAAR BELANG	Altijd en overal in het voorzieningsgebied van Enexis kunnen beschikken over energie, tegen aanvaardbare aansluit- en transporttarieven.				
RELATIE MET BELEIDSPROGRAMMA	Programma 4. Bestuur & Dienstverlening				
DEELNEMENDE PARTIJEN	Provincie plus tal van gemeenten; de gemeente Vaals is aangesloten bij VEGAL (Vereniging Gemeenten Aandeelhouders in Limburg binnen Enexis Holding).				
BESTUURLIJK BELANG	Aandeelhouder (Wethouder Kompier)				
FINANCIEEL BELANG	Het betreft een deelneming in het aandelenkapitaal. Het nominale aandelenpakket bedraagt € 180.900 (180.900 aandelen van nominaal € 1). Aandeelhouders ontvangen jaarlijks dividend. In 2022 is de dividenduitkering €198.520, het contante dividendbedrag plus de eenmalige uitkering inzake de boekwinst voor de verkoop van Fudura.				
VERMOGEN	X 1.000	2019	2020	2021	2022
	eigen vermogen	€ 4.112	€ 4.116	€ 4.241	€ 5.441
	vreemd vermogen	€ 4.146	€ 4.635	€ 5.154	€ 4.907
FINANCIEEL RESULTAAT	X 1.000	2019	2020	2021	2022
	financieel resultaat	€ 210.000	€ 108.000	€ 199.000	€ 1.300
RISICO'S	<p>Enexis is financieel gezond. Enexis heeft de Standard & Poor's (S&P) rating A+ (Stable outlook) en bij Moody's Aa3 (stable outlook).</p> <p>Het risico voor de aandeelhouders is gering omdat Enexis opereert in een gereguleerde (energie)markt, onder toezicht van de Energiekamer. Daarnaast is het risico gering in relatie tot de (intrinsieke) waarde van Enexis Holding N.V.</p> <p>Wettelijk is minimaal 40% eigen vermogen vereist, Enexis heeft op dit moment meer dan 50% eigen vermogen.</p> <p>Een aanvullend risico is het achterblijven van de geraamde dividendinkomsten. Het risico is echter gemitigeerd middels een overeengekomen streefwaarde van € 100 miljoen voor het jaarlijkse dividend.</p>				
ONTWIKKELINGEN	<p>Beleidsvoornemens:</p> <p>In 2022 wordt het strategisch beleid geactualiseerd (AVA april 2022). Enexis stelt zichzelf de volgende missie: 'Wij brengen mensen steeds meer duurzame energie. Dat doen we door mede richting te geven aan het energiesysteem van de toekomst en door slim te investeren in betrouwbare energie en infrastructuur. Zo houden we de energietransitie haalbaar en betaalbaar.'</p> <p>Deze missie komt voort uit maatschappelijke ontwikkelingen die een materiële</p>				

	<p>impact op Enexis hebben: klimaatverandering & energietransitie; participatie en vertrouwen in instituties (burgers willen meer invloed op hun directe leefomgeving); digitale transformaties</p> <p>De energietransitie leidt tot grote investeringen in het net. De missie en opgave heeft dan ook grote gevolgen voor de financiële positie van Enexis. Ook dat komt aan de orde in het strategisch beleid. Het financieel beleid bij het strategisch plan heeft als uitgangspunt dat Enexis financieel solide blijft en tenminste een A credit-rating behoudt. Enexis is met haar aandeelhouders in gesprek over de gevolgen van de strategie en investeringen voor het financieel beleid (waaronder het dividendbeleid, de mogelijke verkoop van Fudura en mogelijke participatie door het Rijk).</p>
--	--

NAAM	15. CSV Amsterdam BV				
RECHTSVORM	Besloten Vennootschap (BV)				
VESTIGINGSPLAATS	's-Hertogenbosch				
DOELSTELLING EN OPENBAAR BELANG	<p>Deze nieuwe organisatie vervult drie doelstellingen:</p> <p>a. namens de verkopende aandeelhouders van Essent een eventuele schadeclaimprocedure voeren tegen de Staat als gevolg van de WON;</p> <p>b. namens de verkopende aandeelhouders van Attero eventuele garantieclaim procedures voeren tegen RECYCLECO BV (hierna Waterland);</p> <p>c. het geven van instructies aan de escrow-agent wat betreft het beheer van het bedrag dat op de escrow-rekening n.a.v. de verkoop van Attero is gestort.</p>				
RELATIE MET BELEIDSPROGRAMMA	Programma 4. Bestuur & Dienstverlening				
DEELNEMENDE PARTIJEN	Tal van gemeenten; Vaals is aangesloten bij VEGAL (Vereniging Gemeenten Aandeelhouders in Limburg binnen Enexis Holding)				
BESTUURLIJK BELANG	Aandeelhouder (Wethouder Kompier)				
FINANCIËEL BELANG	De gemeente Vaals heeft in deze vennootschap een deelneming in het aandelenkapitaal. Het nominale aandelenpakket bedraagt € 24 (2.417 aandelen van nominaal groot € 0,01), welke gelijk is aan de boekwaarde.				
VERMOGEN	X 1.000	2019	2020	2021	2022
	eigen vermogen	€ 452	€ 393	€ 293	€ 110
	vreemd vermogen	€ 84	€ 27	€ 25	€ 13
	* verwachting				
FINANCIËEL RESULTAAT	X 1.000	2019	2020	2021	2022
	financieel resultaat	- € 295	€ 172	€ -43	€ -102
RISICO'S	Het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders is relatief gering en beperkt tot de hoogte van het gestort aandelenkapitaal en het resterend werkkapitaal van deze vennootschap.				
ONTWIKKELINGEN	<p>Begin maart 2021 werd via de media bekend dat er misbruik had plaatsgevonden van de Escrow-rekening die onder beheer werd gehouden door advocatenkantoor Pels Rijcken, en met name Mr. F.J. Oranje als de Escrow Agent. Op dinsdag 9 maart heeft Pels Rijcken, CSV formeel schriftelijk op de hoogte gebracht van voornoemd misbruik en dat verschuivingen van gelden van de Escrow Account naar een externe rekening in het verleden hadden plaatsgevonden door Mr. Oranje. Inmiddels hebben Pels Rijcken en CSV overeenstemming bereikt over de vergoeding van de financiële schade die CSV hierdoor heeft geleden. Pels Rijcken heeft op 13 juli 2021 de totale financiële vergoeding van € 75.122,71 aan CSV betaald. Daarmee is de zaak verder afgesloten.</p> <p>CSV zal voorlopig nog voortbestaan om op eigen kosten en risico namens Deponie Zuid B.V. (vennootschap onder Attero Holding B.V.), in overleg met de</p>				

	<p>aandeelhouderscommissie, het bezwaar en/of beroep te voeren tegen de Belastingdienst ten aanzien van de naheffingsaanslag afvalstoffenbelasting. In februari 2021 heeft CSV bezwaar gemaakt tegen de naheffingsaanslag afvalstoffenbelasting. Op het moment is CSV in gesprek met de Belastingdienst over het bezwaar. Afhankelijk van de reactie van de Belastingdienst en de kans van slagen van een eventuele gerechtelijke procedure zal in overleg met Aandeelhouderscommissie van CSV de procedure al dan niet worden voortgezet. Na afwikkeling van deze bezwaar- en eventuele gerechtelijke procedure of eventuele voortijdige beëindiging van deze procedure (bijvoorbeeld door een mogelijk compromis tussen de Belastingdienst en CSV of een besluit van de Aandeelhouderscommissie de procedure niet verder voort te zetten) zal CSV kunnen worden opgeheven en de resterende liquide middelen kunnen worden uitgekeerd aan de aandeelhouders naar rato van het aandelenbelang.</p>
--	--

NAAM	16. Publiek Belang Elektriciteitsproductie BV					
RECHTSVORM	Besloten Vennootschap (BV)					
VESTIGINGSPLAATS	's-Hertogenbosch					
DOELSTELLING EN OPENBAAR BELANG	Afhandeling van alle rechten en plichten die zijn voortgekomen uit de verkoop van Essent (namens de verkopende aandeelhouders Essent). Daarnaast is PBE verplichtingen aangegaan in het kader van het Convenant Borging Publiek Belang Kerncentrale Borssele uit 2009. Hiermee is een termijn tot sluiting van de Kerncentrale Borssele (voorgenomen sluiting 2033) gemoeid.					
RELATIE MET BELEIDSPROGRAMMA	Programma 4. Bestuur & Dienstverlening					
DEELNEMENDE PARTIJEN	Tal van gemeenten; Vaals is aangesloten bij VEGAL (Vereniging Gemeenten Aandeelhouders in Limburg binnen Enexis Holding)					
BESTUURLIJK BELANG	Aandeelhouder (Wethouder Kompier)					
FINANCIEEL BELANG	De gemeente Vaals heeft in deze vennootschap een deelneming in het aandelenkapitaal. Betreffende deelneming is in de boekhouding opgenomen met een boekwaarde van € 1,-.					
VERMOGEN	X 1.000	2019	2020	2021	2022	2023*
	eigen vermogen	€ 1.590	€ 1.569	€ 1.532	€ 1.480	n.b.
	vreemd vermogen	€ 455	€ 20	€ 7	€ 9	n.b.
	*verwachting					
FINANCIEEL RESULTAAT	X 1.000	2019	2020	2021	2022	2023*
	financieel resultaat	- € 15	- € 20	- € 37	- € 52	- € 75
	*verwachting					
RISICO'S	Het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders is relatief gering en beperkt tot de hoogte van het gestort aandelenkapitaal en het resterend werkkapitaal in deze vennootschap.					
ONTWIKKELINGEN	Ondanks dat het General Escrow fonds in juni 2016 is geliquideerd, dient de vennootschap als gevolg van contractuele verplichtingen met betrekking tot het Convenant Borging Publiek Belang Kerncentrale Borssele uit 2009 nog in stand gehouden te worden. Het bestuur van de vennootschap is in overleg met de andere contractuele partijen om na te gaan of deze contractuele verplichtingen voortijdig kunnen worden beëindigd en de vennootschap vervolgens kan worden ontbonden. Het doel is dat de vennootschap in 2022 zal kunnen worden opgeheven en de resterende liquide middelen kunnen worden uitgekeerd aan de aandeelhouders naar rato van het aandelenbelang.					

NAAM	17. Reinigingsdiensten Rd4 NV
RECHTSVORM	Naamloze Vennootschap

VESTIGINGSPLAATS	Heerlen				
DOELSTELLING EN OPENBAAR BELANG	Reinigingsdiensten Rd4 verzorgt de inzameling en verwerking van afvalstromen voor de deelnemende gemeenten. Ook beheert de Rd4 de milieuparken in deze gemeenten, verzorgt de straatreiniging, transport, kringloopactiviteiten en gladheidbestrijding. Ook adviseert de Rd4 de gemeenten bij hun afvalbeleid. Rd4 neemt in opdracht van de aangesloten gemeenten de wettelijke afvalzorgplicht volledig voor haar rekening door een zo optimaal mogelijke exploitatie en beheer (maatschappelijk, financieel, milieu) van de gehele afvalketen.				
RELATIE MET BELEIDSPROGRAMMA	Programma 2. Wonen & Verkeer				
DEELNEMENDE PARTIJEN	De gemeenten Beekdaelen, Brunssum, Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld, Vaals en Voerendaal.				
BESTUURLIJK BELANG	Lid algemeen bestuur (Wethouder Verbeek - Benink)				
FINANCIEEL BELANG	Bij de Rd4 afgenomen diensten worden op contractbasis ingekocht (2021: € 948.226. Het algemeen bestuur besluit en informeert de raden van de deelnemende gemeenten.				
VERMOGEN	X 1.000	2020	2021	2022 *	
	eigen vermogen	€ 3.040	€ 4.026	€ 2.495	
	vreemd vermogen	€ 41.315	€ 38.833	€ 40.448	
	*Verwachting				
FINANCIEEL RESULTAAT	X 1.000	2020	2021	2022 *	2023 *
	financieel resultaat	€ 973	€ 1.667	€ 0	€ 0
	*Verwachting				
RISICO'S	Er sprake van een waarborg voor de betaling van rente en aflossing van geldleningen waarbij de stemverhouding als verdeelsleutel geldt. De dienstverlening voor elke gemeente is tot in de details per product doorgerekend. Er wordt al jaren consequent en volgens een vaste methodiek gerapporteerd over de resultaten, zodat er nagenoeg geen financiële verrassingen in het lopende jaar voor de gemeenten kunnen ontstaan.				
ONTWIKKELINGEN	Naast de focus op de dagelijkse uitvoering is gewerkt aan een nieuwe toekomstvisie. De stakeholders zijn diverse keren geïnformeerd over de ambities die beschreven zijn in het Strategische Meerjarenplan 2022- 2026. Maar om buiten te winnen, moet je binnen beginnen. In 2021 is gestart met een intensief intern verbetertraject 'Samen steeds slimmer'. Een verbetertraject dat in de komende jaren centraal staat in de organisatie. Ook zijn veel bedrijfsprocessen geoptimaliseerd en gedigitaliseerd. Logistieke en operationele aanpassingen zijn verbeterd zoals een aangepaste sorteerlijn bij het textielsorteercentrum en op de op- en overslaglocatie. Daarnaast heeft Rd4 samen met de 10 gemeenten een nieuw grondstoffenplan 2022 – 2026 opgesteld. Dit nieuwe grondstoffenbeleid is inmiddels in alle gemeenten vastgesteld.				

NAAM	18. WML
RECHTSVORM	Naamloze Vennootschap NV
VESTIGINGSPLAATS	Maastricht
DOELSTELLING EN OPENBAAR BELANG	Voorzien in de behoefte aan water in de provincie Limburg en aangrenzende gebieden.
RELATIE MET BELEIDSPROGRAMMA	Programma 2. Wonen & Verkeer / Programma 4. Bestuur & Dienstverlening
DEELNEMENDE PARTIJEN	De Provincie Limburg en de 33 Limburgse gemeenten.

BESTUURLIJK BELANG	Aandeelhouder (Wethouder Kompier)				
FINANCIEEL BELANG	Alleen de provincie Limburg en de in Limburg gelegen gemeenten kunnen aandeelhouder zijn. De gemeente Vaals heeft in deze vennootschap een deelneming in het aandelenkapitaal. Het nominale aandelenpakket bedraagt € 13.614 (3 aandelen van nominaal groot € 4.538). Dit aandelenkapitaal is volledig afgeschreven.				
VERMOGEN	X 1.000	2019	2020	2021	2022
	eigen vermogen	€ 215.305	€ 187.941	€ 194.003	n.b.
	vreemd vermogen	€ 395.345	€ 397.127	€ 387.395	n.b.
FINANCIEEL RESULTAAT	X 1.000	2019	2020	2021	2022
	financieel resultaat	€ 5.919	€ 4.191	€ 6.063	n.b.
RISICO'S	Doordat in het verleden reeds afschrijving van het aandelenpakket heeft plaatsgevonden en geen dividend wordt uitgekeerd, blijft het risico beperkt tot benodigde extra bijdragen bij mogelijke toekomstige tegenvallende bedrijfsresultaten van de NV.				
ONTWIKKELINGEN	<p>Missie: heel Limburg kan rekenen op betrouwbaar drinkwater en waterdiensten op maat, nu en in de wereld van morgen. Het vertrouwen in gezond (drink)water, het stimuleren van duurzaam gebruik en het veiligstellen van de voorzieningen is van groot maatschappelijk belang.</p> <p>De WML bedrijfsdoelen volgen uit de missie en zijn samengevat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - We leveren nu en in de toekomst, 24 uur per dag, 7 dagen in de week betrouwbaar drinkwater aan inwoners, bedrijven en instellingen in Limburg; - Onze klanten zijn tevreden over ons product, onze dienstverlening en prijs; - We ondernemen met oog voor mens en milieu. <p>WML wil middels een verantwoorde bedrijfsvoering de levering van betaalbaar en onberispelijk drinkwater borgen, vandaag en in de toekomst.</p> <p>Het financieel beleid is herijkt (tariefsverhoging). Hierdoor verbetert de schuldratio en voldoet WML vanaf 2025 aan de normen van commerciële banken. Daardoor zijn banken bereid WML te financieren voor investeringen, waarmee de zekerstelling van onze drinkwatervoorziening is geborgd.</p> <p>WML heeft in lijn met de herziene landelijke Beleidsnota Drinkwater en als antwoord op de klimaatverandering, het programma 'Zuinig op (drink)water' opgesteld. Hiermee neemt WML stelling als waterketenpartner. Vanaf 2021 wordt bewust drinkwatergebruik gestimuleerd om de stijgende trend om te buigen en bij te dragen aan een duurzaam watersysteem in ons land en Limburg.</p>				

Paragraaf Grondbeleid

De paragraaf grondbeleid gaat in op het beleid en de positie die de gemeente inneemt ten aanzien van gronden (onroerend goed) welke gebruikt worden voor een (strategische) ontwikkeling. Gronden in eigendom worden gezien als 'voorraad', een bedrijfsmiddel waarmee op een gewenste toekomstige ontwikkeling gestuurd kan worden. De grondpositie bestaat uit een aantal zogenaamde 'grondexploitaties'. Dat zijn locaties welke in ontwikkeling komen dan wel zijn. Eenmaal afgerond is geen sprake meer van exploitaties.

Bij de ontwikkeling van een gebied is de gemeente gehouden aan de geldende wettelijke en ruimtelijke kaders. Deze zijn vastgelegd in Europese en nationale wet- en regelgeving, maar ook in mogelijke provinciale, regionale en lokale beleidsnota's, kadernota's en visiedocumenten. In het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de verordening artikel 212 van de Gemeentewet worden beheersmatige aspecten in paragrafen behandeld. In artikel 11g van deze verordening is het kader aangegeven: "In de paragraaf grondbeleid van de begroting en jaarstukken wordt ingegaan op de uitvoering van het grondbeleid en de financiële ontwikkelingen van de in ontwikkeling genomen projecten."

Grondbeleid heeft een grote financiële impact. De eventuele baten maar ook financiële risico's komen uiteindelijk uit in de Algemene Reserve en zijn daarmee van grote invloed op de algemene financiële positie van de gemeente. Hoewel bij planontwikkelingen en exploitatieberekeningen getracht wordt de risico's zoveel mogelijk te minimaliseren, is het noodzakelijk een algemene buffer achter de hand te houden. Zie hiervoor de paragraaf Risicomanagement en Weerstandsvermogen.

De inhoudelijke aspecten (planning, resultaten) van de diverse strategische ontwikkellocaties zijn nader beschreven bij het programma Wonen & Verkeer in het beleidsdeel van deze begroting.

GRONDEXPLOITATIES:

De grondpositie van de gemeente Vaals kan momenteel gesplitst worden in een 6-tal grondexploitaties (onderhanden projecten).

Grond-Exploitaties	Boekwaarde begin 2022	Vermeerderingen in 2022	Verminderingen In 2022	Boekwaarde eind 2022	Resultaat-Verwachting
Hekkert-terrein	€ 1.000.445		€ 396 -/-	€ 1.000.049	€ 40.000 V
Von Clermontpark VCP	€ 2.448.426			€ 2.448.426	€ 473.000 V
Locatie Beemderlaan	€ 380.000			€ 380.000	€ 100.000 W
Pastoerswei/Linden.	€ 159.390		€ 4.063 -/-	€ 155.327	€ 554.000 W
Vereinschoes Koperstraat	€ 246.630		€ 10.723 -/-	€ 235.907	€ 60.000 W
Esso-locatie	€ 831.409	€ 371.267		€ 1.202.676	€ 500.000 V
Vijlen Zuid-Oost fase 3	€ 1.834	€ 2.817		€ 4.651	€ 345.000 W

Zoals elk jaar in de paragraaf Grondbeleid wordt aangegeven, zullen de tekorten en winsten op de onderdelen 'Hekkert, VCP en Beemderlaan' uiteindelijk worden gesaldeerd en als restant boekwaarde op het project Von Clermontpark blijven staan. De na verkoop/ontwikkeling nog resterende bezittingen in het Von Clermontpark (o.a. de voormalige loods, welke jarenlang door Krijtland Wonen werd gehuurd) vertegenwoordigen een waarde die boven deze boekwaarde ligt.

Hekkert-terrein

Het grondstuk aan de Sneeuwberglaan, waarop de voormalige auto-garage Hekkert was gehuisvest, omvat zo'n 2.700 m² oppervlakte. Concreet zicht op een ontwikkeling op deze locatie is er nog niet. Er zijn wel enkele verkennende gesprekken gevoerd op initiatief van diverse ontwikkelaars, maar deze hebben vooralsnog niet tot een concreet resultaat geleid. Mede omdat de ontwikkelingsrichting nog niet helder is. Het lijkt logisch om die koers te bepalen bij de ontwikkeling van een visie op het gebied Sneeuwberg-/Selzerbeeklaan. De boekwaarde van het grondstuk is vrij fors. In 2022 is nog een beperkt bedrag aan afschrijving geboekt. We gaan er vooralsnog van uit dat de boekwaarde nagenoeg te realiseren is. Rekening moet worden gehouden met kosten in de zin van voorbereiding en advisering. Bovendien ligt er nog een afspraak met het naastgelegen bedrijf/woning om, afhankelijk van de vormgeving van het nieuwbouwplan, de inritconstructie e.d. bij de burens aan te passen. Met een verkoopprijs van € 1 mio zouden we uiteindelijk het verlies op dit project kunnen beperken tot € 40.000. Dat verlies blijft als resterende boekwaarde Von Clermontpark staan.

Von Clermontpark

Het stadsvernieuwingproject Von Clermontpark kent zijn oorsprong in de jaren '90 en omvat de herstructurering van een omvangrijk terrein waar voorheen onder andere de oude naaldenfabriek Muva stond, aangevuld met de voormalige voetballocatie Wit-Groen. Momenteel resteert nog de 'lange strook' achter vijver De Obelisk met een

totale oppervlakte van ca. 6.500 m² als ook de locatie van het voormalige 'Van Houten-gebouw' aan de Beemderlaan. Laudy Vastgoedontwikkeling heeft eerder de mogelijkheid gekregen om een haalbaarheidsonderzoek uit te voeren naar het mogelijk realiseren van een mix aan woningbouw voor zowel starters, jonge gezinnen als ook senioren. Mede vanwege de onzekerheden in de bouwsector, veroorzaakt door de forse prijsstijgingen, heeft dit onderzoek langer geduurd dan verwacht. Eind 2022 heeft Laudy laten weten voldoende kansen te zien om het plan te realiseren en begin 2023 is de verkoopovereenkomst ondertekend. Bedoeling is om in 1 complex 27 huur-/koopappartementen te realiseren, en daarnaast 16 grondgebonden (starters-)woningen en een 6-tal bouwkavels. In 2023 zullen de procedures doorlopen worden en met een positief verloop zou eind 2023 de omgevingsvergunning onherroepelijk kunnen zijn en het eigendom definitief worden overgedragen. Dan zou ook de koopsom van € 2.000.000 worden ontvangen. Rekening houdende met kosten voor voorbereiding en advisering (raming € 25.000) komt het uiteindelijke resultaat uit op een tekort van € 473.000. Dit blijft als restant boekwaarde Von Clermontpark staan.

Locatie Beemderlaan

Op de locatie aan de Beemderlaan, waar nu het oude 'bedrijfsverzamelgebouw' is onderzoek verricht naar de haalbaarheid van een gecombineerde ontwikkeling. De richting van deze ontwikkeling betreft een centrale maatschappelijke voorziening, met eventueel een functie voor huisartsen/apotheek en woonruimten (senioren). Op zich geeft dat onderzoek een positief beeld, maar voor een spoedige start van de ontwikkeling is van belang of de gemeente gaat participeren met bijvoorbeeld ruimte (huren) voor maatschappelijk functies. Vanwege uitstel van keuzes inzake het gemeentelijk accommodatiebeleid is de verwachting nu dat er in de loop van 2023 knopen kunnen worden doorgemaakt, zodat de benodigde procedures gestart kunnen worden en het in 2024 tot definitieve verkoop/eigendomsoverdracht kan komen. Rekening wordt gehouden met toekomstige kosten inzake voorbereiding en advisering, naar schatting € 20.000. Uitgaande van een verkoopprijs van € 500.000, wordt een boekwinst van € 100.000 verwacht, welke gesaldeerd wordt met het tekort op het VCP.

Pastoerswei

De locatie Pastoerswei is medio 2020 verkocht aan Burgt Bouw Zuyd uit Maastricht. Het plan is om dit terrein 18 levensloopbestendige seniorenwoningen te ontwikkelen. In 2021 en begin 2022 is een uitgebreide omgevingsdialog gevoerd. Belangrijke thema's voor de omwonenden waren de toegang tot hun eigen achtertuinen alsmede het zoveel mogelijk behouden van het groen/bomen op de locatie. In goede onderlinge afstemming met hen heeft de ontwikkelaar het oorspronkelijke plan op diverse onderdelen aangepast. Dat heeft er uiteindelijk mede toe geleid dat in 2022 zowel de procedure bestemmingsplan als vervolgens ook de omgevingsvergunning zonder bezwaren konden worden doorlopen. Beide zijn inmiddels onherroepelijk. Dat betekent dat het eigendom in 2023 definitief kan worden overgedragen en de overeengekomen koopsom kan worden betaald. In 2022 is nog € 23.000 op de restant boekwaarde afgeschreven. We houden nog rekening met enkele kosten vanwege advisering/ontwikkeling. Na betaling van de koopsom ad € 700.000 zou dan een boekwinst van € 554.000 resulteren. Dit positieve resultaat wordt in 2023 toegevoegd aan de algemene reserve.

Esso-locatie

In 2017 heeft de gemeenteraad besloten het op dat moment nog in exploitatie zijnde Esso-tankstation aan de Maastrichterlaan als strategische aankoop te verwerven. Een unieke kans om het risicovolle tankstation uit de woonkern te weren en een ruimtelijke kwaliteitsslag te realiseren op deze centrumlocatie, met een doorsteek naar het achtergelegen Von Clermontpark. In 2021 is de locatie verkocht aan VanHier Wonen uit Voerendaal. Deze corporatie wenst op deze locatie ca. 35 appartementen te realiseren in het hogere sociale huursegment. Grootste probleem van de ontwikkeling betreft de nogal forse opgave inzake sloop en sanering. Via een samenwerkingsovereenkomst tussen gemeente en Provincie Limburg is door de Provincie een bijdrage toegezegd in 50% van het niet afgedekte 'gat' voor wat betreft sloop en saneringskosten van het voormalige Esso-tankstation, met een maximum van € 267.500. Het project kent een tweetal grote vertragingsfactoren. Eerst is er ruim een half jaar tijd verloren vanwege het noodzakelijke onderzoek naar vleermuizen en andere inheems diersoorten, alvorens gestart kon worden met slopen. Een tweede oorzaak was de intussen opgetreden forse prijsstijgingen in de bouwsector, waardoor Vanhier Wonen lange tijd heeft gewerkt aan een aangepast plan om het uiteindelijk financieel haalbaar te maken. In 2022 is de sloop grotendeels afgerond, met nog een restant naar 2023. Naast € 11.000 aan o.a. gemeentelijke belastingen en beheerskosten (anti-kraak) is in 2022 reeds € 360.000 gerealiseerd aan sloopkosten. De sloopkosten vallen in totaliteit echter fors tegen. Allerlei onverwachte funderingsverbindingen zorgen voor extra kosten. Tevens zijn meer ondergrondse tanks tijdens de werkzaamheden aangetroffen, dan oorspronkelijk op kaarten en via onderzoek bekend was. In totaal toch een te verwachten tegenvaller van ca. € 75.000 (in 2023). Daarnaast moeten we waarschijnlijk ook rekening houden met meerkosten voor het gemeentelijk deel van de aanleg van de infra. De gemeente zorgt namelijk voor de nieuwe inrichting van het wegdeel dat vanuit de Jos Francotteweg toegang zal geven tot het aan de achterzijde van het plan gelegen parkeerterrein. We gaan vooralsnog uit van € 25.000 aan meerlasten (raming). Daardoor komt het uiteindelijke tekort op dit project uit op € 500.000. Bij de jaarrekening 2022 is reeds een voorziening gevormd voor € 400.000 vanwege het te verwachten tekort. Deze zal bij de huidige jaarrekening opgehoogd moeten worden naar € 500.000.

Vijlen Zuid-Oost fase 3

Het uitbreidingsplan Vijlen Zuid-Oost heeft in de afgelopen jaren reeds 2 fasen doorlopen. De gemeente heeft in het resterende deel nog bouwgrond, net als dat Vastgoed Ontwikkelingscentrum Jongen grond in eigendom heeft. Beide partijen hebben in 2021 het initiatief gestart voor een gezamenlijke ontwikkeling van woningbouw (de afronding van het gehele uitbreidingsproject). Op basis van een peiling onder inwoners (o.a. via informatiemiddag) is gebleken dat de belangstelling voor woningen voor diverse groepen uit onze gemeente, met name uit de kern Vijlen, heel groot is. Op grond daarvan is tussen gemeente en VOC begin 2022 een samenwerkingsovereenkomst gesloten, waarin besloten is tot een gezamenlijke ontwikkeling (woningen, bouwkavels en infrastructuur). De ruimtelijke procedures zijn inmiddels doorlopen. In 2022 is voor bijna € 3.000 aan voorbereidingskosten gerealiseerd. Inmiddels is gestart met de infrastructurele werken. Overigens worden deze afgestemd op de voortgang van het project Zuthof, de bouw van 4 luxe woningen naast het WoZoCo. Verwachting is dat de oplevering in 2024 zal worden afgerond. Vanaf 2023 wordt het grootste deel van de kosten gemaakt op het gebied van onderzoeken, advisering, infrastructuur etc. Deze kosten worden tussen gemeente en VOC verdeeld (op basis van een zogenaamde gezamenlijke GREX) naar rato van het grondbezit aan bouwkavels. Hetzelfde geldt voor de verkoopopbrengst van woningen en kavels. Uiteindelijk verwachten we een boekwinst te realiseren van € 345.000, welke pas na realisatie kan worden toegevoegd aan de algemene reserve (conform de BBV-voorschriften).

VOORRADEN:

Vereinshoes Koperstraat 21/21a

Het gebouw bestaat uit een café, bovenliggend zaaltje en een bovenwoning. In het verleden heeft de gemeente dit object in eigendom overgenomen van de Stichting Ons Volkshuis. In eerste instantie met de bedoeling om het eventueel te betrekken bij de ontwikkeling van het Koningin Julianaplein. Het beleid is inmiddels gewijzigd en het gebouw zal worden afgestoten. In 2022 is ca. € 10.000 aan afschrijving geboekt. We gaan uit van een verkoop in 2023 tegen een prijs van € 300.000. Rekening houdende met diverse bijkomende kosten zou dit resulteren in een boekwinst van € 60.000, welke bij realisatie kan worden toegevoegd aan de algemene reserve.

Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

1. Inleiding

Deze paragraaf gaat in op de (gewenste) onderhoudstoestand en de onderhoudskosten van infrastructuur (wegen, riolering), voorzieningen (groen, openbare verlichting en gebouwen) binnen de gemeente Vaals. Deze uitgaven voor onderhoud komen in alle programma's voor, maar met name in de programma's Wonen & Verkeer en Mens & Voorzieningen.

Vaals heeft aan openbare ruimte o.a. 35.000 meters weg binnen de bebouwde kom, 47.000 meters weg buiten de bebouwde kom, 72.000 strekkende meters riolering, 156.000 vierkante meter openbaar groen in beheer en ongeveer 20 gemeentelijke gebouwen. De kwaliteit van de wegen, riolering, groen, gebouwen e.d. en het onderhoud daarvan is bepalend voor het voorzieningenniveau en uiteraard de hoogte van de lasten.

Conform artikel 17 van de financiële verordening gemeente Vaals 2017 (vastgesteld 6 februari 2017) wordt in deze paragraaf een vertaling weergegeven van de onderhoudsplannen wegen, openbaar groen, gebouwen, riolering en openbare verlichting.

In de jaarrekening 2022 worden alleen nog de regulier (jaarlijks terugkomende) kosten c.q. klein onderhoud ten laste van de exploitatie gebracht. De kosten voor groot onderhoud worden rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht. In de najaarsnota 2022 zijn de onderhoudsvoorzieningen Wegen infrastructuur en Openbare verlichting vrijgevallen vanwege het ontbreken van een adequaat onderhoudsplan. Deze vrijvallen zijn ten gunste van de nieuw gevormde reserve Masterplan openbare ruimte geboekt. Met de afronding van heyt Masterplan openbare ruimte zullen de voorzieningen voor groot onderhoud opnieuw worden gevormd.

2. Wegen

Beleidskader

Naast het reguliere onderhoud is in 2022 veel aandacht (en geld) gegaan naar de reconstructie van de Vijlenerweg. Leek dat op basis van vooronderzoeken een reguliere ingreep te zijn, maar tijdens het werk werd al snel duidelijk dat meer nodig was. Het asfalt bleek in slechte toestand te zijn en teerhoudend materiaal te bevatten. Aangezien de onderbouw goed is, is besloten om een nieuwe top laag te plaatsen, waardoor goten vernieuwd en herstart moest worden. Daarbij is gekozen voor duurzame oplossingen.

Bij het voetpad van Viergrenzenweg richting Drielandenpunt (in de volksmond der Stiele) is het asfalt vervangen door klinkerbestrating. Door de stortbuien in de zomer van 2021 was door uitspoeling reparatie noodzakelijk. WML moest de waterleiding van het pompstation Viergrenzenweg richting Drielandenpunt vervangen en heeft hiervoor degeneratiekosten betaald, met deze financiële bijdrage heeft de gemeente de nieuwe bestrating voor een groot gedeelte kunnen bekostigen.

In juni was er een onderspoeling die veroorzaakt werd door een waterlekage op de Lange Bosweg. Deze straat stond op de nominatie van groot onderhoud om het asfalt te vervangen. Door deze onderspoeling heeft er een nieuwe onderbouw en bovenbouw van het weglichaam plaatsgevonden voor de helft van de straat, de kosten hiervoor waren voor de rekening van WML.

Financiële consequenties

Op basis van bovengenoemde meerjaren-onderhoudsplanning is een aanbestedingstraject gestart waarbij de verwachte kosten zijn geraamd om alle wegen op het minimale gewenste niveau van 'B' te krijgen (op een schaal van A – D). Hiertoe zijn in de begroting middelen opgenomen om alle 'D en C wegen' naar kwaliteitsniveau 'B' te brengen.

De reguliere onderhoudskosten bedroegen in 2022 € 36.000 (onderhoud straatmeubilair, klein onderhoud, onderhoud veldwegen en klachtenafhandeling) en zijn verantwoord in de exploitatie. Daarnaast zijn er enkele onvoorziene gelden ontvangen ad € 153.000 voor schade die nutsbedrijven aanbrengen aan wegen door het werken aan de leidingeninfrastructuur.

In 2021 is tevens een start gemaakt met het in beeld brengen van het complete financiële plaatje voor het groot onderhoud van het hele areaal (masterplan), met inachtneming van het gewenste kwaliteitsniveau 'B'. In 2022 is dit verder uitgewerkt.

3. Openbaar groen

Beleidskader

Naast de reguliere werkzaamheden in het openbaar groen, conform de kwaliteitsniveaus uit het IBOR, is 2022 ook gebruikt om de discussie voor te bereiden over een (meer) klimaatadaptieve inrichting van het openbaar groen, mede als onderdeel van de discussie over het Masterplan Openbare Ruimte (MOR).

Financiële consequenties

Voor regulier groen onderhoud in de openbare ruimte is in 2022 een bedrag van circa € 400.000 opgenomen in de begroting. Dit betreft o.a. algemeen onderhoud groen, groen Bloemendalpark, onkruidbestrijding, onderhoud bomen, etc. De realisatie in 2022 bedraagt circa € 360.000, met name door verschuiven van projecten.

4. Gebouwen

Beleidskader

Het meerjarig onderhoudsplan Breemen is in 2022 in gegaan. De toevoeging aan de voorziening onderhoud is verhoogd met € 168.000 om aan de benodigde omvang van de voorziening te geraken. Het reguliere onderhoud neemt door het plan toe met € 58.000.

Financiële consequenties

De jaarlijkse onderhoudslasten voor gebouwen worden op basis van het MJOP uitgesplitst in reguliere onderhoudslasten, die rechtstreeks ten laste van de exploitatie komen en lasten voor groot onderhoud, die rechtstreeks ten laste van de voorziening gebouwen worden gebracht.

De kosten voor regulier onderhoud in 2022 zijn verantwoord in de exploitatie en bedragen € 175.160. Begroot was € 179.840.

In 2022 is voor groot onderhoud begroot € 428.149. De realisatie in 2022 betreft € 79.700 en het restant € 348.432 wordt uitgegeven in 2023.

5. Rioleringen

Beleidskader

Basis is het **Gemeentelijk Rioleringsprogramma (GRP) 2018-2022**. Het investeringsprogramma is achtergebleven bij het gestelde in het GRP. Enerzijds heeft dat te maken met een herbezinning op een integrale benadering van het totale veld openbare ruimte, waar riolering onderdeel van uitmaakt. Anderzijds ligt er ook een stevige relatie met de discussie in 2023 over het (meer) klimaat-adaptief inrichten van de openbare ruimte. Een en ander kan ingrijpende consequenties hebben voor de afkoppel- en herstelstrategie (wel of niet relinen). Het afgelopen jaar is wel gebruikt om zoveel mogelijk data te verzamelen die kunnen ondersteunen bij de aanstaande keuzes. Rioliinspecties, nul opname huidige staat van riolering worden momenteel uitgevoerd voor het up to date brengen van het beheerprogramma. Overigens zijn de achterblijvende investeringen vanuit technisch perspectief geen probleem.

De nadruk heeft gelegen op het oplossen van acute problemen en knelpunten, zoals bijvoorbeeld in de Prins Bernardstraat.

Formatief is veel aandacht uitgegaan naar de uitvoering van het Deltaplan Vaals, dat een bijdrage moet leveren aan meer waterveiligheid in het Mechelderbeekdal en de Hermansbeek.

Financiële consequenties

De gemeente Vaals hanteert sinds jaren een 100% kostendekkende tarieven rioolheffing. Dit betekent dat alle lasten gemoeid met het beleidsveld riolering gedekt moeten worden door de opbrengst rioolheffing. Indien tijdens het opstellen van de jaarrekening blijkt dat de kostendekkendheid van de rioolheffing hoger is dan 100% (meer baten dan lasten), zullen de gelden toegevoegd worden aan de voorziening gebonden heffingen ter bepaling van het tarief rioolheffing van het komende begrotingsjaar.

De voorziening rioleringen (voorheen reserve rioleringen), blijft intact om eventuele grote onvoorziene uitgaven gedurende een begrotingsjaar te dekken. Daarnaast dient deze voorziening ter dekking uit te keren subsidies in het kader van “afkoppelen regenwater”.

De integrale exploitatielasten onderhoud (en dus ook rioolheffing) waren in 2022 begroot op € 282.966 De werkelijke lasten bedragen € 248.186. De lagere lasten wordt o.a. veroorzaakt doordat er minder gebruik is gemaakt van inhuur personeel. De afwijking in de baten wordt met name veroorzaakt door een wat lagere realisatie qua waterverbruik. Het licht negatief resultaat bedraagt € 11.141.

Per saldo is er uit de voorziening een bedrag aan de baten toegevoegd van € 255.000 vanuit de gesloten systeem van de rioolheffingen zoals toegelicht in deel 2B en 2C en de Financiële verantwoording van het programma Wonen en verkeer.

6. Openbare verlichting

Beleidskader

Basis is het beleidsplan Openbare verlichting dat loopt tot en met 2025. Het **beleidsplan** is de basis voor onderhoud van kapotte masten en/of armaturen en vervanging van afgeschreven materialen. In 2022 is conform het programma uitgevoerd. Er is geen sprake van achterstallig onderhoud.

2022 is ook gebruikt om een strategie voor te bereiden op het (verplicht) uitfaseren van een type lampen dat in de naaste toekomst niet meer gebruikt mag worden vanwege duurzaamheidseisen. Een en ander zal separaat aan de gemeenteraad voorgelegd worden.

Financiële consequenties

Het huidige contract met de aanbieder loopt tot 2026. In het nieuwe contract is vastgelegd dat voor de aanleg van verlichting vanaf € 50.000 geen verplichting meer bestaat dit 1 op 1 aan de aanbieder te gunnen. Dit sluit aan bij ons aanbestedingsbeleid waarbij werken vanaf € 50.000 meervoudig aanbesteed moeten worden. De kosten voor regulier onderhoud en stroom worden verantwoord in de exploitatie en bedragen in 2022 € 143.000, vrijwel conform begroting (€ 148.000).

Deel 4

Jaarrekening 2022

Balans per 31 december 2022

ACTIVA	2021	2022	PASSIVA	2021	2022
VASTE ACTIVA			VASTE PASSIVA		
Immateriële vaste activa	€ 101.857	€ 93.877	Eigen vermogen	€ 5.408.176	€ 6.738.956
Kosten sluiten geldeningen en saldo agio en disagio	€ -	€ -	Algemene reserve	€ 3.989.092	€ 4.593.955
Onderzoek en ontwikkeling	€ -	€ -	Bestemmingsreserves	€ 1.419.084	€ 2.145.001
Bijdragen activa derden	€ 101.857	€ 93.877			
Materiële vaste activa	€ 27.318.978	€ 25.747.820	Rekeningresultaat	€ 628.285	€ 4.113.235
Economisch nut	€ 12.963.266	€ 11.569.247			
Economisch nut (heffing)	€ 8.750.789	€ 9.134.318			
Maatschappelijk nut	€ 5.604.923	€ 5.044.255			
			Voorzieningen	€ 2.865.004	€ 2.139.407
			Verplichtingen, verliezen en risico's	€ 294.525	€ 269.895
			Egalisatievoorzieningen	€ 2.570.479	€ 1.869.512
Financiële vaste activa	€ 99.677	€ 99.652	Langlopende schulden	€ 22.752.390	€ 21.112.340
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	€ 99.677	€ 99.652	Onderhandse leningen		
Leningen aan deelnemingen	€ -	€ -	-binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen		
Leningen aan woningcorporaties	€ -	€ -	-binnenlandse banken en overige		
Overige langlopende leningen	€ -	€ -	financiële instellingen	€ 22.740.000	€ 21.100.000
Uitzettingen	€ -	€ -	Waarborgsommen	€ 12.390	€ 12.340
Bijdragen activa derden					
Totaal vaste activa	€ 27.520.512	€ 25.941.349	Totaal vaste passiva	€ 31.653.855	€ 34.103.938
VLOTTENDE ACTIVA			VLOTTENDE PASSIVA		
Voorraden	€ 4.668.134	€ 4.937.536			
Onderhanden werk en bouwgronden in exploitatie	€ 4.668.134	€ 4.937.536			
Vorderingen	€ 4.072.800	€ 9.396.919	Vlottende schulden	€ 3.277.000	€ 3.827.712
Vorderingen openbare lichamen	€ 3.213.726	€ 7.308.426	Kasgeldleningen	€ -	€ -
Uitzetting 's Rijks schatkist	€ 589.007	€ 1.526.792	Overige schulden	€ 3.277.000	€ 3.827.712
Overige vorderingen	€ 270.067	€ 561.701			
Overige uitzettingen	€ -	€ -			
Liquide middelen	€ 75.810	€ 153.405	Liquide middelen	€ -	€ -
Kas- en banksaldi			Kas- en banksaldi		
Overlopende activa	€ 20.877	€ 180.033	Overlopende passiva	€ 1.427.278	€ 2.677.592
Van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen bedragen door voorfinanciering specifieke uitkeringen	€ -	€ -	Verplichtingen	€ 666.441	€ 1.480.175
Vooruitbetaalde bedragen	€ 20.877	€ 180.033	Specifieke uitkeringen Rijk	€ 734.813	€ 1.170.880
				€ -	€ -
Totaal vlottende activa	€ 8.837.621	€ 14.667.893	Totaal vlottende passiva	€ 4.704.278	€ 6.505.304
Totaal activa	€ 36.358.133	€ 40.609.242	Totaal passiva	€ 36.358.133	€ 40.609.242
			Bedrag waartoe aan natuurlijke en rechtspersonen borgstelling of garantiestellingen zijn verstrekt	41.822.588	40.003.253
			Aan gemeente Vaals verstrekte garantie	46.294	46.294

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgesteld volgens de geldende voorschriften zoals opgenomen in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV). In artikel 24 van het BBV is opgenomen, dat de balans en de toelichting verplichte onderdelen zijn van de jaarrekening. Alle bedragen luiden in euro's (€).

Ook moet in de jaarrekening uitgelegd worden op welke manier het resultaat is bepaald en via welke methode de boekwaarde van bezittingen en schulden worden bepaald. In deze paragraaf zal hier nader op worden ingegaan.

Tenzij bij het betreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

Grondslagen van de waardering van activa (bezittingen)

Activa (bezittingen) worden, tenzij anders vermeld, gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. De verkrijgingsprijs wordt ook wel de historische kostprijs genoemd. Deze is opgebouwd uit de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschafkosten van de grond- en hulpstoffen die zijn gebruikt om het goed te vervaardigen. Daarbij komen nog bijkomende kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. Ook kunnen een redelijk deel van de indirecte kosten worden meegenomen in de vervaardigingsprijs. Op vaste activa wordt jaarlijks lineair afgeschreven volgens een stelsel dat is afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur. De afschrijvingstermijnen per investering (actief) zijn opgenomen in de Nota Activabeleid gemeente Vaals (raadsbesluit 07 juni 2021). Als er sprake is van een investering gedurende het boekjaar, wordt pas afgeschreven in het daaropvolgende jaar.

Soort activa	Waarderingsgrondslag
Immateriële vaste activa	Immateriële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en duurzame waardeverminderingen. Eventuele van derden verkregen specifieke investeringsbijdragen worden in mindering gebracht op het geactiveerde bedrag. De afschrijvingstermijn op kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen is maximaal 5 jaar (ex 212-verordening), tenzij de looptijd van de lening korter is. De afschrijvingstermijn voor de kosten voor onderzoek en ontwikkeling is maximaal 5 jaar (artikel 212-verordening). Bijdragen aan activa in eigendom van derden worden gewaardeerd tegen het bedrag van de verstrekte bijdragen verminderd met de afschrijvingen. De verleende bijdragen worden afgeschreven in de periode waarin het betrokken actief van de derde op basis van de door de gemeente gestelde voorwaarden moet bijdragen aan de publiek taak
Materiële vaste activa	Materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en duurzame waardeverminderingen. Eventuele van derden verkregen specifieke investeringsbijdragen worden in mindering gebracht op het geactiveerde bedrag.
Financiële vaste activa	Kapitaalverstrekkingen en deelnemingen, leningen, overige langlopende leningen en overige uitzettingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde verminderd met aflossingen en een eventuele voorziening voor verwachte oninbaarheid. Onder uitzettingen worden aandelen, obligaties, maar ook leningen en vorderingen verstaan. Uitzette bedragen met een looptijd langer dan één jaar worden onder de financiële vaste activa opgenomen. Uitzettingen met een looptijd korter dan één jaar worden onder de vorderingen (vlottende activa) opgenomen.
Voorraden	Voorraden, grond- en hulpstoffen en gereed product, alsmede bouwgronden in exploitatie worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Voorraden en deelnemingen moeten tegen de marktwaarde worden gewaardeerd, indien de marktwaarde lager is dan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs (artikel 65 BBV). Voor de bouwgronden in exploitatie geldt, dat de winstneming plaatsvindt volgens de percentage-of-completion methode, hetgeen betekent, dat voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd tussentijds naar rato van de voortgang van de grondexploitatie winst wordt genomen. Hiervoor geldt de voorwaarde, dat het resultaat op betrouwbare wijze moet kunnen worden ingeschat.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	De vorderingen zijn opgenomen tegen de nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.
Liquide middelen	De liquide middelen zijn opgenomen tegen de nominale waarde.
Overlopende activa	De overlopende activa zijn opgenomen tegen de nominale waarde.

Afschrijvingstermijnen conform Nota Activabeleid gemeente Vaals 2021

Categorie	Omschrijving	Termijn in jaren
Gronden	Tuinaanleg / groenbeheer	20
	Sportpark velden	25-30
	Sportpark terreinen	25-30
	Aankoop gronden	N.v.t.
Gebouwen	Nieuwbouw	40
	Verbouwing / renovatie / uitbreiding	25
	Terreinafrastering (hekwerk)	10
	Installaties (o.a. verwarming)	15
	Inventaris (meubilair)	10
	Telefooncentrale	10
Openbare ruimte	Aanleg / reconstructie van wegen, parkeerplaatsen, woonomgeving, pleinen, fiets- en voetgangerspaden	20
	Kunstwerken	25
	Speeltoestellen	15
	Aanbrengen verkeersvoorzieningen	10-20
	Vervanging openbare verlichting	20
	Aanleg riolering	40
Voorzieningen	Wagenpark < 5.000 kg	7
	Wagenpark > 5.000 kg	12
	Woonwagens	25
	Hardware (server e.d.)	5
	Software (o.a. centrale balie, financiële administratie e.d.)	3-10
Onderzoek	Ontwikkelings- en onderzoekskosten	5

Bovenstaand genoemde afschrijvingstermijnen zijn indicatief bedoeld. De werkelijke gebruiksduurverwachting wordt per actief beoordeeld. Afwijking van bovenstaand genoemde afschrijvingstermijnen vindt enkel plaats wanneer hier op grond van de economische realiteit gegronde redenen toe bestaan. Deze afwijking wordt geformaliseerd middels een separaat raadsbesluit.

Grondslagen voor de waardering van passiva (schulden)

Passiva worden, tenzij anders vermeld, gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Soort Passiva	Waarderingsgrondslag
Eigen vermogen	Het eigen vermogen bestaat uit de reserves - bestaande uit de algemene reserve en bestemmingsreserves - en het resultaat na bestemming, volgend uit de programmarekening. De balans toont de financiële positie na aanwendungen en toevoegingen aan reserves.
Vorzieningen	Vorzieningen worden gevormd ter afdekking van: <ul style="list-style-type: none"> -verliezen of risico's van bepaalde te verwachten verplichtingen, waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is. Er wordt een inschatting gemaakt van het risico en dit wordt afgedekt door het vormen van een voorziening; -kosten die een volgend begrotingsjaar worden gemaakt en die hun oorsprong vinden in het begrotingsjaar. Het doel van deze voorziening is om de kosten gelijkmatig te verdelen over een aantal jaren. Middelen die van derden verkregen zijn en die specifiek moeten worden besteed, worden opgenomen onder voorzieningen. Aan de voorzieningen vindt geen rente-toevoeging plaats. Tenzij bij de betreffende voorziening anders wordt vermeld, worden voorzieningen gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.
Uitzettingen met een rente-typische looptijd van één jaar of langer	Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met de aflossingen. De vaste schulden hebben een rente-typische looptijd van één jaar of langer.
Netto-vlottende schulden met een rente-typische looptijd korter dan één jaar	Vlottende schulden worden opgenomen tegen de nominale waarde.
Overlopende passiva	Overlopende passiva worden opgenomen tegen de nominale waarde.

Borg- en garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente zijn gewaarborgd, is buiten de balanstelling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. In de toelichting op de balans is nadere informatie dienaangaande opgenomen.

Grondslagen van de resultaatbepaling

Bij het opstellen van de jaarrekening is het baten- en lastenstelsel gehanteerd. Dit houdt in, dat opbrengsten (baten) en kosten (lasten) zijn toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's, die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen, indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

De algemene uitkering wordt opgenomen conform de in het jaar laatst gepubliceerde accresmededeling.

De dividendopbrengsten worden verantwoord op het moment dat deze betaalbaar worden gesteld.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen (personeelskosten) van een jaarlijks gelijkblijvend volume wordt geen voorziening getroffen of op een andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar.

Toelichting op de balans

Immateriële vaste activa Immateriële vaste activa

Volgens balans-indeling worden de immateriële vaste activa als volgt onderverdeeld:

- kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio;
- kosten van onderzoek en ontwikkeling van activa;
- bijdragen aan activa in eigendom derden.

Immateriële vaste activa	Boekwaarde 31.12.2021	Vermeerdering investeringen	Vermindering investeringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31.12.2022
Kosten sluiten geldleningen en saldo agio / disagio	0	0	0	0	0	0	0
Kosten onderzoek en ontwikkeling	0	0	0	0	0	0	0
Bijdragen activa derden	101.857	0	0	7.980	0	0	93.877
Totaal immateriële vaste activa	101.857	0	0	7.980	0	0	93.877

In de onderstaande tabel worden de bijdragen aan activa in eigendom van derden gespecificeerd.

Bijdragen aan activa in eigendom van derden	Boekwaarde 31.12.2021	Vermeerdering investeringen	Vermindering investeringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31.12.2022
Zaal Lemiers	20.000	0	0	1.666	0	0	18.334
Restauratie orgel Kopermolen	11.390	0	0	3.797	0	0	7.593
Behoud oudste gebouw	70.467	0	0	2.517	0	0	67.950
Inrichten keuken opvangcentrum Lemiers	0	24.000	24.000	0	0	0	0
Totaal bijdrage aan activa in eigendom van derden	101.857	24.000	24.000	7.980	0	0	93.877

Materiële vaste activa

Volgens balans-indeling worden de materiële vaste activa als volgt onderverdeeld:

- investeringen met een economisch nut;
- investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven;
- investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut.

Materiële vaste activa	Boekwaarde 31.12.2021	Vermeerdering investeringen	Vermindering investeringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarde-ningen	Boekwaarde 31.12.2022
Investeringen met economisch nut	12.963.266	156.101	0	739.957	810.163	0	11.569.247
Investeringen met economisch nut met heffing	8.750.789	792.315	0	346.786	62.000	0	9.134.318
Investeringen met maatschap-pelijk nut	5.604.923	31.929	1.230	591.367	0	0	5.044.255
Totaal materiële vaste activa	27.318.978	980.345	1.230	1.678.110	872.163	0	25.747.820

In onderstaande tabellen worden de investeringen met economisch nut en de investeringen met maatschappelijk nut gespecificeerd. Investeringen hebben een economisch nut als ze verhandelbaar zijn of als ze kunnen bijdragen aan het genereren van middelen.

Investerin-gen met economisch nut	Boekwaarde 31.12.2021	Vermeerdering investeringen	Vermindering investeringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarde-ningen	Boekwaarde 31.12.2022
Gronden en terreinen	2.897.864	25.480	0	137.219	0	0	2.786.125
Woon-ruimten	52.742	0	0	2.919	0	0	49.823
Bedrijfs-gebouwen	8.190.558	2.883	810.163	377.202	0	0	7.006.076
Vervoer-middelen	616.044	49.087	0	80.951	0	0	584.180
Machines, apparaten en installaties	1.206.058	78.650	0	141.665	0	0	1.143.043
Totaal investeringen met economisch nut	12.963.266	156.100	810.163	739.956	0	0	11.569.247

Ten opzichte van 2021 neemt de boekwaarde af. Dit vloeit voort uit de regulier afschrijvingen op de investeringen. De vermeerderingen (toename boekwaarden) worden veroorzaakt door uitgaven op: ontwikkeling

Selzerbeekgebied, aanschaf diverse voertuigen en materiaal buitendienst, nieuwe I-pads Raad, vervanging meubilair kantine en conferentieruimte en optimalisatie automatisering.

De vermindering (bijdrage van derden) betreft de restantbijdrage van de Veiligheidsregio in de door de gemeente Vaals gefinancierde nieuwbouw van de brandweerkazerne.

Investerin- gen met economisch nut met heffing	Boekwaarde 31.12.2021	Vermeerdering investerings	Vermindering investerings	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarde- ringen	Boekwaarde 31.12.2022
Gronden en terreinen	5.939.885	201.086	0	190.075	0	0	5.950.896
Grond-, weg- en waterbouw- kundige werken	2.810.904	591.229	0	156.711	62.000	0	3.183.422
Totaal investerings met economisch nut met heffing	8.750.789	792.315	0	346.786	62.000	0	9.134.318

Ten opzichte van 2021 neemt de boekwaarde, ondanks de reguliere afschrijvingen, per saldo toe.

De vermeerdering (toename boekwaarde) wordt veroorzaakt door uitgaven op:

aankoop grond Vijlenstraat t.b.v. waterbeheersing, uitvoering Deltaplan Vaals en relinen riolering Prins Bernhardstraat. Op deze laatste investering is van het Rijk in het kader van de wateroverlast een bijdrage ontvangen.

Investerings met maatschappelijk nut betreffen investeringen in de openbare ruimte (b.v. wegen, bruggen, rotondes e.d.).

Investerin- gen met maatschap- pelijk nut	Boekwaarde 31.12.2021	Vermeerdering investerings	Vermindering investerings	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarde- ringen	Boekwaarde 31.12.2022
Grond-, weg- en waterbouw- kundige werken	5.604.923	31.929	1.230	591.367	0	0	5.044.255
Totaal investerings met maatschap- pelijk nut	5.604.923	31.929	1.230	591.367	0	0	5.044.255

Ten opzichte van 2021 neemt de boekwaarde per saldo af. Dit vloeit voort uit de reguliere afschrijvingen op de investeringen.

De vermeerderingen (toename boekwaarden) wordt veroorzaakt door uitgaven op lopende projecten, zoals o.a. plaatsen laadpalen voor elektrische fietsen en aankoop grond Koperstraat.

De vermindering (afname boekwaarde) betreft een bijdrage in het voorbereidingskrediet verkeersmaatregelen panel.

Financiële vaste activa

Volgens de balansindeling vindt de onderverdeling van de financiële vaste activa plaats in:

- kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen;
- leningen aan woningcorporaties;
- leningen aan deelnemingen;
- overige langlopende leningen;
- overige uitzettingen met een rente-typische looptijd langer dan één jaar;

Financiële vaste activa	31.12.2021	31.12.2022
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	99.677	99.652
Totaal financiële vaste activa	99.677	99.652

Per onderdeel worden de belangrijkste gegevens uiteengezet.

Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen

De aandelen zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, dan wel tegen de marktwaarde, indien deze lager is dan de verkrijgingsprijs. De gemeente bezit de volgende aandelen.

Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	31.12.2021	31.12.2022	In boekjaar betaalbaar gesteld dividend
Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)	38.847	38.847	39.036
Reinigingsdiensten Rd4	0	0	12.003
Enexis Holding NV	60.805	60.805	120.141
Publiek Belang Elektriciteitsproductie BV	1	0	0
Claim Staat Vennootschap BV	24	0	0
Totaal kapitaalverstrekkingen deelnemingen	99.677	99.652	171.180

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden volgens de geldende voorschriften verantwoord in het jaar waarin het recht op ontvangst ontstaat (dit is dus het jaar waarin de aandeelhoudersvergadering plaatsvindt).

Vorraden

De voorraden bestaan uit bouwgronden in exploitatie. Op de boekwaarde is tot en met 2015 rente bijgeschreven.

Vorraden	Boekwaarde 31.12.2021	Vermeer- dering inve- steringen	Vermin- dering inve- steringen	Afschrijving winstneming	Boekwaarde 31.12.2022	Voorziening verliesla- tend complex	Balanswaarde 31.12.2022
Bestemmingsplan Von Clermontpark	3.267.722	0	0	0	3.267.722	0	3.267.722
Studentenhuisvesting Von Clermontpark	1.352.251	0	0	0	1.352.251	0	1.352.251
Studentenhuisvesting Hekkert terrein	396	0	0	396	0	0	0
BP Vijlen 3 ^e fase	1.834	2.817	0	0	4.651	0	4.651
Studentenhuisvesting voorm. Wit Groen- terrein	-791.498	0	0	0	-791.498	0	-791.498
Koperstraat 21 + 21a	246.630	0	0	10.723	235.907	0	235.907
Herinrichting omgeving Lindenstraat 4	159.390	0	0	4.063	155.327	0	155.327
Rehabilitatie omgeving Esso- station	831.409	371.267	0	0	1.202.676	-500.000	702.676
Ontwikkeling plangebied Aken- Vaals	0	10.500	0	0	10.500	0	10.500
Totaal voorraden	5.068.134	384.584	0	15.182	5.437.536	-500.000	4.937.536

Vorraden	Boekwaarde 31.12.2022	Verwachte vermeerderingen / nog te maken kosten	Verwachte verminderingen / nog te realiseren opbrengsten	Geraamd eindresultaat nominale waarde
Von Clermontpark	3.828.475	85.000	-3.500.475	-413.000
BP Vijlen 3 ^e fase	4.651	p.m.	p.m.	345.000
Koperstraat 21 + 21a	235.907	0	-295.907	60.000
Herinrichting omgeving Lindenstraat 4	155.327	0	-709.327	554.000
Rehabilitatie omgeving Esso- station	1.202.676	100.000	-802.676	-500.000
Ontwikkeling plangebied Aken- Vaals	10.500	p.m.	p.m.	p.m.
Totaal voorraden	5.437.536	185.000	-5.308.385	46.000

Uit bovenstaand overzicht blijkt, dat bij de rehabilitatie van de omgeving Esso-station een verlies verwacht wordt van € 500.000. Hiervoor is een voorziening gevormd, die in mindering is gebracht op de boekwaarde van de

voorraden. De overige veranderingen van de boekwaarde van de voorraden is helemaal toe te schrijven aan de bouwgrond-exploitatie. In de paragraaf Grondbeleid worden de mutaties per grondexploitatie uitgebreid toegelicht.

Uitzettingen met een rente-typische looptijd korter dan één jaar (Vorderingen)

Uitzettingen met een rente-typische looptijd korter dan één jaar	31.12.2021	31.12.2022
Vorderingen op openbare lichamen	3.264.356	7.308.426
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	589.007	1.526.792
Overige vorderingen	302.917	602.071
Af: voorziening voor oninbaarheid	-83.480	-40.370
Totaal uitzettingen met een rente-typische looptijd korter dan één jaar	4.072.800	9.396.919

De openstaande debiteuren hebben een normaal verloop. Een specificatie ligt ter inzage bij de administratie.

Van het totaal te vorderen bedrag op openbare lichamen heeft € 2.274.000 betrekking op de compensabele BTW, die pas op 1 juli 2023 wordt ontvangen. Daarnaast heeft € 2.013.000 betrekking op de vordering op het ministerie van Justitie en Veiligheid inzake de opvang van Oekraïense ontheemden.

De voorziening voor oninbaarheid (dubieuze debiteuren) wordt op de vorderingen in mindering gebracht. Van dit gedeelte van de vorderingen is niet zeker of deze ook daadwerkelijk binnen zullen komen. Betreffende voorziening is in 2022 toegenomen met € 8.000.

Ingaande 2014 moet in de toelichting op de balans in het kader van Schatkistbankieren nader informatie over het drempelbedrag worden verstrekt. Verwezen wordt naar onderstaande tabel.

Schatkistbankieren	2022
Drempelbedrag	250.000
Gemiddeld bedrag buiten 's Rijks Schatkist 1 ^e kwartaal 2022	-362.000
Gemiddeld bedrag buiten 's Rijks Schatkist 2 ^e kwartaal 2022	-200.000
Gemiddeld bedrag buiten 's Rijks Schatkist 3 ^e kwartaal 2022	-210.000
Gemiddeld bedrag buiten 's Rijks Schatkist 4 ^e kwartaal 2022	-195.000

Liquide middelen

Liquide middelen	2021	2022
Bank voor Nederlandse Gemeenten	65.375	145.074
Rabobank	3.080	4.033
Kasgeld	7.355	4.298
	75.810	153.405

De stand van de liquide middelen betreft steeds een momentopname per 31 december van het jaar. Het kan daarom zijn dat per jaar de stand van de liquide middelen sterk verschilt. Voor de financieringsbehoefte kan de gemeente gebruik maken van een kortlopende kredietfaciliteit bij de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG). De hoogte van deze faciliteit is onderdeel van de treasuryfunctie. Hierover leest u meer in de paragraaf Treasury.

Overlopende activa

De overlopende activa betreffen vooruitbetaalde kosten voor 2023. Facturen die betrekking hebben op 2023 en in 2022 al aan de gemeente worden gestuurd en betaald moeten worden voor 31 december 2022 staan op de

balans onder de vooruitbetaalde facturen. Deze kosten horen namelijk in 2023 thuis en niet in 2022. De functionele verantwoording in 2023 heeft inmiddels plaatsgevonden. Daarnaast dienen hier de nog te ontvangen bedragen te worden opgenomen, waarvan de afwikkeling in een volgend boekjaar te verwachten is.

Overlopende activa	31.12.2021	31.12.2022
Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen	20.877	180.033
Totaal overlopende activa	20.877	180.033

Eigen vermogen

Eigen vermogen	Balans 31.12.2021	Balans 31.12.2022
Algemene reserve	3.989.092	4.593.955
Bestemmingsreserves	1.419.084	2.145.001
Saldo rekening na bestemming	628.285	4.113.235
Totaal eigen vermogen	6.036.461	10.852.191

Algemene Reserve	Balans 31.12.2021	Toevoegingen	Onttrekkingen	Bestemming resultaat vorig boekjaar	Vermindering ter dekking van afschrijvingen	Balans 31.12.2022
Algemene reserve	3.989.092	436.000	-459.551	628.414	0	4.593.955
Totaal algemene reserve	3.989.092	436.000	-459.551	628.414	0	4.593.955

Voor aard en doel van de Algemene Reserve wordt verwezen naar de Nota Reserves en Voorzieningen 2021, zoals vastgesteld in de raadsvergadering van 14 december 2020.

De volgende mutaties hebben plaatsvonden in de algemene reserve:

- Onttrekking t.b.v. incidentele lasten DIV € -28.000
- Onttrekking t.b.v. budget invoering omgevingswet € -45.986
- Onttrekking t.b.v. budget verantwoord op weg € -38.566
- Onttrekking t.b.v. voeding reserve overloop € -347.000
- Toevoeging t.l.v. jaarrekeningsaldo 2020 € 628.414
- Toevoeging Veiligheidsregio bijdrage brandweerkazerne € 436.000

Bestemmingsreserves	Balans 31.12.2021	Toevoegingen	Onttrekkingen	Bestemming resultaat vorig boekjaar	Vermindering ter dekking van afschrijvingen	Balans 31.12.2022
Minimabeleid	65.917	0	-20.000	0	0	45.917
Overloop	108.352	0	-343.661	347.000	0	111.691
Uniformen-fonds	31.151	0	0	0	0	31.151
Re-integratie	151.000	118.000	-45.000	0	0	224.000
WWB	250.000	0	0	0	0	250.000
WMO	251.000	0	0	0	0	251.000
Ontwikkelfonds	0	444.000	-9.860	0	0	434.140
Bestemmingsplannen	25.563	0	-25.563	0	0	0
Parkeerbonds Vaals	30.102	6.000	0	0	0	36.102
Gemeentefonds	506.000	0	0	0	0	506.000
Masterplan openbare ruimte	0	867.000	-612.000	0	0	255.000
Totaal bestemmingsreserves	1.419.085	1.435.000	-1.056.084	347.000	0	2.145.001

Voor aard en doel van de bestemmingsreserves wordt verwezen naar de Nota Reserves en Voorzieningen 2021, zoals vastgesteld in de raadsvergadering van 14 december 2020.

De volgende mutaties hebben plaatsvonden in de bestemmingsreserves:

- Onttrekking reserve minimabeleid Stop kinderarmoede € -20.000
- Onttrekking reserve overloop t.g.v. exploitatie 2022 € -343.661
- Toevoeging reserve overloop € 347.000
- Toevoeging reserve re-integratie € 118.000
- Onttrekking reserve re-integratie € -45.000
- Toevoeging reserve Ontwikkelfonds € 444.000
- Onttrekking reserve Ontwikkelfonds visueel onderzoek belevingskwaliteit € 9.860
- Onttrekking reserve bestemmingsplannen t.b.v. omgevingswet € -25.563
- Toevoeging reserve Parkeerbonds € 6.000
- Toevoeging reserve masterplan Openbare ruimte € 867.000
- Onttrekking reserve Masterplan Openbare ruimte groot onderhoud 2022 € -612.000

Het resultaat over 2022 bedraagt € 4.113.235. In de toelichting op de jaarcijfers vindt een analyse hiervan plaats.

Voorzeningen

Voorzeningen	Boekwaarde 31.12.2021	Boekwaarde 31.12.2022
Voorzeningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	294.525	269.895
Egalisatievoorzeningen	2.570.479	1.869.512
Totaal voorzieningen	2.865.004	2.139.407

Voorzeningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	Boekwaarde 31.12.2021	Toevoegingen	Vrijval	Aanwendungen	Boekwaarde 31.12.2022
Uitkeringen gewezen wethouders	184.000	12.330	0	-12.330	184.000
Voormalig personeel	79.322	0	0	-12.630	66.692
Kwaliteitsfonds landelijke inpassing	31.203	0	0	-12.000	19.203
Totaal voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	294.525	12.330	0	-36.960	269.895

Egalisatievoorzeningen	Boekwaarde 31.12.2021	Toevoegingen	Vrijval	Aanwendungen	Boekwaarde 31.12.2022
Onderhoud gemeentelijke gebouwen	1.006.788	382.093	0	-79.716	1.309.165
Wegen infrastructuur	611.717	0	-611.717	0	0
Rioleringen	154.475	0	0	-1.998	152.477
Openbare verlichting	224.910	0	-224.910	0	0
Woningbouwinitiatieven	40.040	0	0	0	40.040
Gebonden heffingen	532.549	90.161	0	-254.880	367.830
Totaal egalisatievoorzeningen	2.570.479	472.254	-836.627	-336.594	1.869.512

Voor aard en doel van de voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's wordt verwezen naar de Nota Reserves en Voorzeningen 2021, zoals vastgesteld in de raadsvergadering van 14 december 2020.

De volgende mutaties hebben in 2022 plaatsgevonden:

- Onttrekking t.b.v. wachtgelduitkeringen gewezen wethouders € -12.330
- Toevoeging voeding voorziening wachtgelduitkeringen gewezen wethouders € 12.330
- Onttrekking voorziening voormalig personeel € -12.630
- Onttrekking t.b.v. voedselbos Lemiers € -12.000
- Toevoeging onderhoud gemeentelijke gebouwen € 382.093
- Onttrekking onderhoud gemeentelijke gebouwen € -79.716
- Vrijval voorziening onderhoud wegen € -611.717
- Onttrekking voorziening rioleringen € -1.998
- Vrijval voorziening openbare verlichting € -224.910
- Toevoeging meeropbrengst afvalstoffenheffing 2022 € 90.000
- Onttrekking lagere opbrengst rioolheffing 2022 € -255.000

Vaste (langlopende) schulden met een rente-typische looptijd van één jaar of langer

Vaste (langlopende) schulden met een rente-typische looptijd van één jaar of langer	Boekwaarde 31.12.2022	Opgenomen in 2022	Aflossing en nieuwe leningen	Totale schuld 31.12.2022	Aflossing in 2023	Boekwaarde 31.12.2023
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen (langer dan een jaar)	22.740.000	0	0	22.740.000	1.640.000	21.100.000
Waarborgsommen	12.390	150	200	12.340		12.340
Totaal vaste schulden met een rente-typische looptijd van één jaar of langer	22.752.390	150	200	22.752.340	1.640.000	21.112.340

Staat van vaste geldleningen

Datum geldlening	Rente-percentage	Boekwaarde 31-12-2021	Opgenomen in 2022	Aflossingen in 2022	Totale schuld 31.12.2022	Aflossing in 2023	Boekwaarde 31.12.2023	Rentelast 2022
05.01.06	3,365	1.200.000	0	120.000	1.080.000	120.000	960.000	39.342
16.01.07	3,975	1.230.000	0	120.000	1.110.000	120.000	990.000	45.957
24.04.07	4,500	1.100.000	0	100.000	1.000.000	100.000	900.000	46.471
01.06.11	4,250	4.750.000	0	500.000	4.250.000	500.000	3.750.000	192.076
09.09.14	1,990	7.100.000	0	400.000	6.700.000	400.000	6.300.000	138.305
14.06.19	0,760	9.000.000	0	400.000	8.600.000	400.000	8.200.000	67.260
Totaal		24.380.000	0	1.640.000	22.740.000	1.640.000	21.100.000	529.411

De waarborgsommen hebben betrekking op huurders van gemeentelijke gebouwen, woonwagens, garageboxen en gronden.

Netto-vlottende schulden met een rente-typische looptijd korter dan één jaar

Netto-vlottende schulden met een rente-typische looptijd korter dan één jaar	31.12.2021	31.12.2022
Overige schulden	3.277.000	3.827.712
Totaal netto-vlottende schulden met een rente-typische looptijd korter dan een jaar	3.277.000	3.827.712

Overlopende passiva

Overlopende passiva	31.12.2021	31.12.2022
Verplichtingen die in het lopende jaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	666.441	1.480.175
Van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbetalingen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	734.813	1.170.880
Overige vooruit ontvangen bedragen, die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	26.024	26.537
Totaal overlopende passiva	1.427.278	2.677.592

Van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbetalingen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	Boekwaarde 31.12.2021	Ontvangen bedragen	Vrijgevallen bedragen en terugbetalingen	Boekwaarde 31.12.2022
Europese Unie				
	0	0	0	0
Rijk				
Onderwijsachterstandenbeleid	105.895	0	50.195	55.700
Onderwijsachterstandenbeleid Corona	13.663	32.791	0	46.454
Cliëntenonderzoek	0	50.000	0	50.000
Gezondheidszorg	10.000	0	0	10.000
Sportakkoord	22.836	0	16.189	6.647
Sportstimulering	9.579	17.206	25.393	1.392
Sanering verkeerslawaaai	95.658	0	37.849	57.809
Advies Warmtetransitie	3.724	0	0	3.724
Reductie energiegebruik	297.938	0	256.862	41.076
Energiearmoede	0	333.460	0	333.460
SPUK Hulp toeslagenregeling	2.094	0	0	2.094
Provincie Limburg				
Doe Mee	0	12.969	0	12.969
Krimpgelden Bergzicht	23.902	1.239	0	25.141
Laaggeletterdheid	25.092	0	0	25.092
tUrbine	109.112	0	0	109.112
Energiek Heuvelland	0	208.000	0	208.000
Overige				
Combinatiefunctionaris	15.320	0	0	15.320
Bijdragen derden in Sportakkoord	0	36.780	0	36.780
Omgevingswet	0	34.378	0	34.378
Ruilwinkel	0	19.732	0	19.732
Delta glasvezel	0	76.000	0	76.000
Totaal voorschotbetalingen	734.813	822.555	386.488	1.170.880

De overlopende passiva betreffen vooruit ontvangen baten die betrekking hebben op 2023 en eventueel volgende jaren. Daarnaast worden hier de verplichtingen opgenomen die in het lopende jaar zijn opgebouwd, maar in toekomstige jaren worden betaald.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

In dit hoofdstuk zijn de verplichtingen opgenomen, die niet uit de balans zijn te herleiden. Dit kunnen verplichtingen zijn in de vorm van borg en garantstellingen aan natuurlijke en rechtspersonen. Belangrijke financiële verplichtingen waaraan de gemeente voor de komende jaren is gebonden, worden hier ook vermeld.

Gewaarborgde geldleningen	Oorspronkelijk	Percentage	Boekwaarde	Boekwaarde
Woningcorporaties				
Stichting Krijtland Wonen	1.784.757	50 %	801.120	721.601
Stichting Krijtland Wonen	746.330	50 %	376.706	351.504
Stichting krijtland Wonen	1.085.881	50 %	487.417	439.036
Stichting Krijtland Wonen	1.034.940	50 %	696.370	670.734
Stichting krijtland Wonen	198.150	50 %	133.327	128.419
Stichting Krijtland Wonen	308.912	50 %	207.855	200.202
Stichting Krijtland Wonen	2.405.035	50 %	1.781.945	1.725.210
Stichting Krijtland Wonen	3.400.000	50 %	711.709	484.522
Stichting Krijtland Wonen	5.000.000	50 %	5.000.000	5.000.000
Stichting Krijtland Wonen	5.000.000	50 %	3.000.000	2.750.000
Stichting Krijtland Wonen	2.400.000	50 %	1.120.000	960.000
Stichting Krijtland Wonen	3.500.000	50 %	3.500.000	3.500.000
Stichting Krijtland Wonen	4.500.000	50 %	3.450.000	3.300.000
Stichting Krijtland Wonen	5.000.000	50 %	4.000.000	3.833.000
Stichting Krijtland Wonen	750.000	50 %	570.000	540.000
Stichting Krijtland Wonen	1.500.000	50 %	1.200.000	1.150.000
Stichting Krijtland Wonen	3.750.000	50 %	2.500.000	2.250.000
Stichting Krijtland Wonen	2.650.000	50 %	2.120.000	1.988.000
Stichting Krijtland Wonen	2.050.000	50 %	410.000	0
Stichting Krijtland Wonen	2.400.000	50 %	1.680.000	1.440.000
Stichting Krijtland Wonen	5.000.000	50 %	4.333.333	4.000.000
Stichting Krijtland Wonen	995.742	50 %	0	995.742
Woonpunt	2.761.253	50 %	1.564.445	1.470.440
Overige bedrijven				
Heton	2.650.000	100 %	2.178.361	2.104.842
Totaal gewaarborgde geldleningen			41.822.588	40.003.253

Verstreckte Bankgaranties	Omschrijving	Garantiebedrag per 31.12.2022	Uitbetalingen op basis garantstelling
CBRE DRET Custodian	Huurpenningen parkeergarage Beemderlaan	46.294	0

Zowel voor de gewaarborgde geldleningen, als de verstreckte bankgarantie zijn 2022 geen betalingen gedaan uit hoofde van aanspraken op verleende borg- en garantstellingen.

Overzicht meerjarige contracten

Nr.	Sector	Cluster	Leverancier	Jaar	Duur	Omschrijving	Jaarlijkse kosten
1.	Maatschappij	-	Heton	2015	30 jaar	Onderhoud sportcomplexen	360.000
2.	Maatschappij	-	VVV Zuid-Limburg	2017	4 jaar	Subsidie	112.500
3.	Maatschappij	-	Gemeente Maastricht	2013	GR	Leerlingenvervoer	153.000
4.	Maatschappij	-	Landal GreenParks Hoog Vaals	2008	10 jaar	Dienstverlening en toegankelijkheid park	40.300
5.	Maatschappij	-	WOZL detachering	2012	1 jaar, stilzwijgende verlenging	Papier prikken	20.000
6.	Ruimte	Infrastructuur	WOZL BV	2014	stilzwijgende verlenging	Detachering	65.200
7.	Ruimte	Infrastructuur	Balanz	2016	3 jaar, verlengd met 1 jaar	Onderhoud maaien kernen	59.500
8.	Ruimte	Infrastructuur	Van der Valk	2008	5 jaar, verlengd tot 31.12.2019	Rioolinspectie	54.300
9.	Ruimte	Infrastructuur	Rooden	2016	3 jaar	Onderhoud sportvelden	19.500
10.	Ruimte	Infrastructuur	Aquaco	1979	einde 31.12.2020	Onderhoud beregeninginstallaties	2.100
11.	Ruimte	Infrastructuur	Dolmans	2016	einde 31.12.2020	Onkruidbestrijding	36.500
12.	Ruimte	Infrastructuur	Global Vitus	2010	einde 31.12.2020	Onderhoud huisaansluitingen	1.100
13.	Ruimte	Infrastructuur	Gruppen	2019	3 jaar	Onderhoud vijverfonteinen	1.900
14.	Ruimte	Infrastructuur	Ibis	2018	1 jaar stilzwijgende verlenging	Online bestekadministratie	1.300
15.	Ruimte	Infrastructuur	De Inde	2017	1 jaar verlengd tot 31.12.2020	Onderhoud von Clermontpark	10.000
16.	Ruimte	Infrastructuur	Jonkers Hoveniers	2017	1 jaar verlengd tot 31.12.2020	Onderhoud plantsoenen	17.300
17.	Ruimte	Infrastructuur	Meteogroup	2018	5 jaar	Digitale gladheidsverwachting	2.000
18.	Ruimte	Infrastructuur	Mullenders Groen	2017	1 jaar verlengd tot 31.12.2020	Onderhoud speelterreinen en begraafplaatsen	10.000
19.	Ruimte	Infrastructuur	Provincie Limburg	2019	3 jaar	Onderhoud groenstrook N278	5.000
20.	Ruimte	Infrastructuur	Schaapskooi Mergelland	2017	1 jaar verlengd tot 31.12.2020	Begrazen met schapen	11.200

21.	Ruimte	Infrastructuur	Wielierclub Trappedoelies	2017	1 jaar met stilzwijgende verlenging	Onderhoud mountainbikeroute	1.700
22.	Ruimte	Infrastructuur	Vaessen	2017	1 jaar verlengd tot 31.12.2020	Onderhoud hagen buitengebied	16.000
23.	Ruimte	Infrastructuur	Ziut	2016	10 jaar	Onderhoud openbare verlichting	85.000
24.	Ruimte	Infrastructuur	Schots	2017	3 jaar	Ecologisch maaibeheer	28.000
25.	Ruimte	Vergunningen & Handhaving	Roxit	2009	1 jaar, stilzwijgende verlenging	Onderhoud SquitXO	40.000
26.	Bedrijfsvoering	Financiën & Control	Concordia	2004	stilzwijgende verlenging	Eigendommen verzekering	35.400
27.	Bedrijfsvoering	Financiën & Control	G4s	2019	4 jaar	Parkeerservice en directe geldverwerking	28.000
28.	Bedrijfsvoering	Financiën & Control	RSM Nederland Accountants NV	2023	4 jaar	Accountantsdiensten	65.000
29.	Bedrijfsvoering	I & A	TMobile	2018	stilzwijgende verlenging	Telefonie	31.000
30.	Bedrijfsvoering	I & A	Canon Business Center	2013	5 jaar	Kopieerapparatuur	30.000
31.	Bedrijfsvoering	I & A	Eurofiber	2009	5 jaar, stilzwijgende verlenging	Internet	30.000
32.	Bedrijfsvoering	I & A	Ziggo zakelijk	2017	stilzwijgende verlenging	Ethernet VPN, Internet en telefonie	20.800
33.	Bedrijfsvoering	I & A	BCT BV	2001		Corsa platform informatiemanagement	29.000
34.	Bedrijfsvoering	I & A	Isilinx	2007	20 jaar	Glasvezelkabel	12.500
35.	Bedrijfsvoering	I & A	Pink Roccade	2003	7 jaar, Stilzwijgende verlenging	Applicatie middelen	14.200
36.	Bedrijfsvoering	I & A	Microsoft	2017	stilzwijgende verlenging	Microsoft Office	10.000
37.	Bedrijfsvoering	I & A	BCT BV	2019		Liber platform informatiemanagement	33.000
38.	Bedrijfsvoering	I & A	iBabs	2018		Digitale vergadertool	6.000
39.	Bedrijfsvoering	I & A	De Ree	2010		Beheer- en beschrijftool archieven	3.800
40.	Bedrijfsvoering	I & A	Validsign	2019		Integratietool digitale handtekeningen	6.600
41.	Bedrijfsvoering	I & A	Interaction Next	2020		Xential Saas oplossing	5.000
42.	Bedrijfsvoering	I & A	RHCL	2014		Dienstverleningsovereenkomst toezicht archief	8.000
43.	Bedrijfsvoering	Parkeren	Cannock	2020	2 jaar	Naheffingsaanslagen	6.000

			Chase			parkeerbelasting	
44.	Bedrijfsvoering	I & A	PinkRoccade	2018	Stilzwijgende verlenging	Hosting Makelaar Suite	18.000
45.	Facilitair bedrijf	-	EBG	2017	5 jaar stilzwijgende verlenging	CV gemeentehuis	30.000
46.	Facilitair bedrijf	-	WOZL	2010	5 jaar stilzwijgende verlenging	Inhuur	19.200
47.	Facilitair bedrijf	-	DVEP Energie	2020	2 jaar en 2 optie jaren	Gas	afhankelijk van verbruik
48.	Facilitair bedrijf	-	DVEP Energie	2020	2 jaar en 2 optie jaren	Elektriciteit	afhankelijk van verbruik
49.	P & O	-	Centraal Beheer Achmea	2010		Werkgevers uitstapverzekering	28.500

Baten en Lasten 2022

Toelichting op Baten en Lasten 2022

In dit onderdeel wordt belicht op welke wijze het rekeningresultaat 2022 tot stand is gekomen, gezien vanuit de afwijkingen per programma ten opzichte van de oorspronkelijke begroting 2022.

Rekeningresultaat 2022 (bedragen * € 1.000)	Begroting 2022			Rekening 2022			Resultaat-afwijking	
	Primair			Lasten	Baten	Saldo	Abs.	%
Programma's	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo		
Mens & Voorzieningen	-9.308	739	-8.569	-10.482	3.336	-7.146	1.423	17%
Wonen & Verkeer	-7.169	4.372	-2.797	-8.259	6.118	-2.141	656	23%
Werk & Economie	-9.015	5.912	-3.103	-10.096	6.084	-4.012	-909	-29%
Bestuur & Dienstverlening	-3.732	409	-3.323	-4.098	892	-3.206	117	4%
Subtotaal programma's	-29.224	11.432	-17.792	-32.935	16.430	-16.505	1.287	7%
Overhead	-3.718	9	-3.709	-4.208	33	-4.175	-466	-13%
Financiering / algemene dekkingsmiddelen	-1.720	23.233	21.513	-2.378	27.171	24.793	3.280	15%
Totaal	-34.662	34.674	12	-39.521	43.634	4.113	4.101	34175%

Actuele Begroting: Rechtmatigheid – begrotingscriterium

Rekeningresultaat 2022 (bedragen * € 1.000)	Begroting 2022			Rekening 2022		
	na wijzigingen			Lasten	Baten	Saldo
Programma's	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Mens & Voorzieningen	-10.531	1.965	-8.566	-10.482	3.336	-7.146
Wonen & Verkeer	-8.211	5.929	-2.282	-8.259	6.118	-2.141
Werk & Economie	-10.494	5.970	-4.524	-10.096	6.084	-4.012
Bestuur & Dienstverlening	-4.154	780	-3.374	-4.098	892	-3.206
Subtotaal programma's	-33.390	14.644	-18.746	-32.935	16.430	-16.505
Overhead	-4.077	9	-4.068	-4.208	33	-4.175
Financiering/ algemene dekkingsmiddelen	-2.842	26.810	23.968	-2.378	27.171	24.793
Totaal	-40.309	41.463	1.154	-39.521	43.634	4.113

Voor een toelichting wordt verwezen naar pagina 33 en 34.

Informatie Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

De WNT is van toepassing op de gemeente Vaals. Het voor de gemeente Vaals toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2022 € 216.000 (algemeen bezoldigingsmaximum).

Verantwoordingsmodel WNT 2022

Gegevens 2022			
bedragen x € 1	J.H.M. Bertram	B.G.P. Hoevenagel	F.L.M.H. Coenen
Functiegegevens	Secretaris / Algemeen Directeur	Griffier	Griffier
Datum van tot	01.01.2022 - 31.12.2022	01.01.2022 - 01.05.2022	13.09.2022 - 31.12.2022
Omvang dienstverband	1,0	1,0	1,0
Dienstbetrekking	Onbepaalde tijd - 36 uur per week	Onbepaalde tijd - 36 uur per week	Onbepaalde tijd - 36 uur per week
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	109.700	30.481	21.765
Beloningen betaalbaar op termijn	18.845	5.164	3.531
Subtotaal	128.545	35.645	25.296
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	216.000	71.014	65.096
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	128.545	35.645	25.296
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

Gegevens 2021			
bedragen x € 1	J.H.M. Bertram	B.G.P. Hoevenagel	
Functiegegevens	Secretaris / Algemeen Directeur	Griffier	
Omvang dienstverband	1,0	1,0	
Dienstbetrekking	Onbepaalde tijd - 36 uur per week	Onbepaalde tijd - 36 uur per week	
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	100.824	85.369	
Beloningen betaalbaar op termijn	18.944	15.611	
Subtotaal	119.768	100.980	
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	209.000	209.000	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	
Bezoldiging	119.768	100.980	
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	

Staat van reserves en voorzieningen

Omschrijving	1-1-2022	Toevoegingen	Onttrekkingen	31-12-2022
9000000 (R) Algemene reserve	€ 4.617.506	€ 436.000	€ -459.551	€ 4.593.955
AR ALGEMENE RESERVE	€ 4.617.506	€ 436.000	€ -459.551	€ 4.593.955
9100120 (BR) Minimabeleid	€ 65.917	€ -	€ -20.000	€ 45.917
9100180 (BR) Overloop	€ 108.352	€ 347.000	€ -343.661	€ 111.691
9100190 (BR) Uniformenfonds	€ 31.151	€ -	€ -	€ 31.151
9100200 (BR) Reintegratie	€ 151.000	€ 73.000	€ -	€ 224.000
9100210 (BR) Reserve Pentasz WWB	€ 250.000	€ -	€ -	€ 250.000
9100220 (BR) Reserve WMO/Jeugd	€ 251.000	€ -	€ -	€ 251.000
9100230 (BR) Ontwikkefonds	€ -	€ 444.000	€ -9.860	€ 434.140
9200110 (BR) Bestemmingsplannen	€ 25.563	€ -	€ -25.563	€ -
9200170 (BR) Parkeerbonds Vaals	€ 30.102	€ 6.000	€ -	€ 36.102
9300080 (BR) Gemeentefonds	€ 506.000	€ -	€ -	€ 506.000
9300220 (BR) Masterplan openbare ruimte	€ -	€ 867.000	€ -612.000	€ 255.000
BR SUBTOTAAL BESTEMMINGSRERVE	€ 1.419.085	€ 1.737.000	€ -1.011.084	€ 2.145.001
R SUBTOTAAL RESERVES	€ 6.036.591	€ 2.173.000	€ -1.470.635	€ 6.738.956
9200080 (V) Uitkeringen gewezen wethouders	€ 184.000	€ 12.330	€ -12.329	€ 184.000
9300040 (V) Onderhoud gemeentelijke gebouwen	€ 1.006.799	€ 382.093	€ -79.716	€ 1.309.176
9300050 (V) Wegen infrastructuur	€ 611.718	€ -	€ -611.718	€ -
9300100 (V) Rioleringen	€ 154.474	€ -	€ -1.998	€ 152.477
9300110 (V) Dubieuze debiteuren	€ 83.480	€ 7.519	€ -	€ 90.999
9300120 (V) Voorz. verliezen bestemmingsplannen	€ 400.000	€ 100.000	€ -	€ 500.000
9300140 (V) Openbare verlichting	€ 224.910	€ -	€ -224.910	€ -
9300170 (V) Kwaliteitsfonds Landelijke	€ 31.203	€ -	€ -12.000	€ 19.203
9300180 (V) Woningbouwinitiatieven	€ 40.040	€ -	€ -	€ 40.040
9300200 (V) Egalisatie gebonden heffingen	€ 532.549	€ 90.161	€ -254.880	€ 367.830
9300210 (V) Voormalig personeel	€ 79.322	€ -	€ -12.630	€ 66.692
V SUBTOTAAL VOORZIENINGEN	€ 3.348.495	€ 592.103	€ -1.210.181	€ 2.730.417
TOTAAL RESERVES EN VOORZIENINGEN	€ 9.385.086	€ 2.765.103	€ -2.680.816	€ 9.469.372

Beleidsindicatoren

Beleidsindicator	Eenheid	Peiljaar	Waarde Vaals	Waarde Nederland
Onderwijs - absoluut verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	2019	7,2	2,4
Onderwijs - relatief verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	2021	7	20
Onderwijs - vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	2019	3,7%	1,7%
Sport, cultuur en recreatie - niet sporters	Percentage	2020	55,7%	49,2%
Sociaal domein - jongeren met een delict voor de	% 12 t/m 21 jarigen	2019	1%	1%
Sociaal domein - kinderen in uitkeringsgezin	% kinderen tot 18	2021	8%	6%
Sociaal domein - jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18	Q1-Q2 2022	10,4%	10,7%
Sociaal domein - jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18	2021	0,8%	1,1%
Sociaal domein - jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	Q1-Q2 2022	x	0,3%
Sociaal domein - cliënten met een maatwerkarrangement WMO	Aantal per 10.000 inwoners	2021	500	713
Sociaal domein - banen	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 t/m 74 jaar	2021	315,9	685,7
Sociaal domein - netto arbeidsparticipatie	% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	2022	58,1%	72,2%
Sociaal domein - werkeloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen	2021	2%	2%
Sociaal domein - personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 10.000 inwoners	2021	517	431
Sociaal domein - lopende re-integratievoorzieningen	Aantal per 10.000 inwoners van 15-64 jaar	2020	208,2	202
Economie - functiemenging	Aantal fun 10.000 inwoners	2021	29,4%	53,3%
Economie - vestigingen (van bedrijven)	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 t/m 64 jaar	2021	133,2	165,1
Veiligheid - verwijzingen HALT	Aantal per 1.000 jongeren	2021	2	8
Veiligheid - winkeldiefstallen	Aantal per 1.000 inwoners	2022	12,83	22,82
Veiligheid - geweldsmisdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	2022	1,5	4,6
Veiligheid - diefstallen uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	2022	1,5	1,4
Veiligheid - vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	Aantal per 1.000 inwoners	2022	4,4	6
Volksgezondheid en milieu - omvang huishoudelijk restafval	Kilogram/inwoner	2021	128	169
Volksgezondheid en milieu - hernieuwbare	Percentage	2019	x	20%
VHROSV - nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	2022	1,7	9,3
VHROSV - demografische druk	Percentage	2022	78,4%	70,3%
VHROSV - gemiddelde WOZ-waarde	Duizend euro	2021	174	290
VHROSV - gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	In Euro's	2022	958	823
VHROSV - gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	In Euro's	2022	1050	905

Beleidsindicator	Eenheid	Peiljaar	Waarde
Bestuur en ondersteuning - formatie	FTE per 1.000 inwoners	2022	8,84
Bestuur en ondersteuning - bezetting	FTE per 1.000 inwoners	2022	8,36
Bestuur en ondersteuning - apparaatskosten	Kosten per inwoner	2022	€ 410
Bestuur en ondersteuning - overhead	% van totale lasten	2022	10,6%

SISA bijlage jaarrekening 2022

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties 									
SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 14-2-2023									
Verstr ekker Uitker ngsc ode	Juridi sche grond slag	Ontva nger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
Jen V	A16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne Gemeenten	Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde plek per dag (GOO) 1 maart tot en met 14 oktober 2022	Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde plek per dag (GOO) met ingang van 15 oktober 2022 (jaar T)	Vul in verschil werkelijke bestedingen ten opzichte van de gecombineerde uitkomst van A16/01 en A16/02 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO)	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitzonderd uitvoeringkosten	Besteding (jaar T) uitvoeringskosten en tbv de transitie	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (POO)	
			<i>Aard controle R</i> Indicator: A16/01	<i>Aard controle R</i> Indicator: A16/02	<i>Aard controle R</i> Indicator: A16/03	<i>Aard controle R</i> Indicator: A16/04	<i>Aard controle R</i> Indicator: A16/05	<i>Aard controle R</i> Indicator: A16/06	
			€ 1.547.200	€ 851.995	€ 0	€ 23.932	€ 0	€ 0	
			Totaal bedrag vorderingen uitgekeerde verstrekkingen (jaar T) POO	Vul in totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) in (jaar T)	Berekening totale besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)		
			<i>Aard controle R</i> Indicator: A16/07	<i>Aard controle R</i> Indicator: A16/08	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: A16/09	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: A16/10	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: A16/11		
			€ 0	€ 9.660	€ 2.432.787	€ 2.432.787	Ja		
Jen V	A18 B	Bekostiging eerste opvang ontheemden Oekraïne door Veiligheidsregio's (SiSa tussen medeoverheden) SiSa tussen medeoverheden	Naam veiligheidsregio	Naam kostensoort	Besteding per kostensoort (jaar T)				
			<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: A18B/01	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: A18B/02	<i>Aard controle R</i> Indicator: A18B/03				
			1 050706 Veiligheidsregio Zuid-Limburg	Meerkosten coördinerende gemeente	€ 0				
			2 050706 Veiligheidsregio Zuid-Limburg	Hotels/centra	€ 0				

			3	050706 Veiligheidsregio Zuid-Limburg	Overige specifieke meerkosten	€ 0				
			4	050706 Veiligheidsregio Zuid-Limburg	Overige Meerkosten	€ 0				
				Project afgerond in jaar T? (Ja/Nee)	Eventuele toelichting als bij de vorige indicator "nee" is ingevuld					
				Aard controle n.v.t. Indicator: A18B/04	Aard controle n.v.t. Indicator: A18B/05					
				Ja						
FIN	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek		Aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (jaar T)	Cumulatief aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (t/m jaar T)	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T)	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T)	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee)(vanaf 2021)	Normbedragen voor e (ja/nee) (vanaf 2021)	
		Gemeenten		Aard controle R Indicator: B2/01	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/02	Aard controle D2 Indicator: B2/03	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/04	Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2 Aard controle n.v.t. Indicator: B2/05	Nee: reeks 1/ Ja: reeks 2 Aard controle n.v.t. Indicator: B2/06	
			6	6	0	0	Nee	Nee		
				Eindverantwoording (Ja/Nee)	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/08	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle n.v.t. Indicator: B2/09				
				Nee	€ 0,00	€ 0,00				
				Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/10	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/11	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/12	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/13	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/14	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/15	
				€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
				Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten (jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	

			Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/16</i>	Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/17</i>	Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/18</i>	Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/19</i>	Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/20</i>	Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/21</i>
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/22</i>	Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/23</i>	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/24</i>	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/25</i>	Totaal Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: B2/26</i>	
							€ 0	
BZK	C43	Regeling reductie energiegebruik woningen Gemeenten	Beschikkingnummer/naam <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C43/01</i>	Besteding (jaar T) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: C43/02</i>	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: C43/03</i>	Aantal bereikte woningen <i>Aard controle D1</i> <i>Indicator: C43/04</i>	Toelichting <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C43/05</i>	Eindverantwoording (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C43/06</i>
			RREW2020-00449556	€ 256.862	€ 278.879	3.284		Nee
			Totaal aantal bereikte huurwoningen <i>Aard controle D1</i> <i>Indicator: C43/07</i>	Is minstens 70% van de uitgekeerde specifieke uitkering bestemd voor activiteiten als bedoeld in artikel 4, eerste lid, onder a, b of c van de regeling (Ja/Nee)? <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C43/08</i>				
			2.047	Ja				
BZK	C55	Aanpak energiearmoede	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening <i>Aard controle</i>	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten <i>Aard controle R</i>	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten <i>Aard controle</i>	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening <i>Aard controle</i>	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten <i>Aard controle R</i>	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten <i>Aard</i>

			<i>n.v.t.</i> Indicator: C55/01	<i>n.v.t.</i> Indicator: C55/02	<i>n.v.t.</i> Indicator: C55/03	<i>n.v.t.</i> Indicator: C55/04	<i>n.v.t.</i> Indicator: C55/05	<i>n.v.t.</i> Indicator: C55/06
			0	€ 0	€ 0	0	€ 0	€ 0
			Het aantal huishoudens dat ondersteuning –bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen.	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten			
			<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: C55/07	<i>Aard controle R n.v.t.</i> Indicator: C55/08	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: C55/09			
			0	€ 0	€ 0			
			Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips)	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen)	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.)	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.)	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energieverbruik/energierekening tot gevolg.	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen
			<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: C55/10	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: C55/11	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: C55/12	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: C55/13	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: C55/14	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: C55/15
			0	0	0	0	0	0
BZK	C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
			<i>Aard controle R n.v.t.</i> Indicator: C62/03	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: C62/04				
			€ 0	Ja				

OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO)	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)
		Gemeenten	Aard controle R Indicator: D8/01	Aard controle R Indicator: D8/02	Aard controle R Indicator: D8/03	Aard controle R Indicator: D8/04	Aard controle R Indicator: D8/05
			€ 139.421	€ 147.333	€ 4.451	€ 0	€ 105.895
		Hieronder per regel één gemeente (code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aard controle n.v.t. Indicator: D8/06	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag Aard controle R Indicator: D8/07	Hieronder per regel één gemeente (code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen Bedrag Aard controle n.v.t. Indicator: D8/08	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag Aard controle R Indicator: D8/09	In 2022 opgebouwde reserve om mee te nemen naar volgende vierjarige periode Bedrag Aard controle R Indicator: D8/10
	1			€ 0		€ 0	€ 55.700
	2						
	100						
OCW	D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)
			Aard controle R Indicator: D14/01	Aard controle R Indicator: D14/02	Aard controle R Indicator: D14/03	Aard controle R Indicator: D14/04	Aard controle R Indicator: D14/05
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 13.663

			Hieronder per regel één gemeente(cod e) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordin gsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoording sinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs																
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D14/06</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D14/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/09</i>																
		1		€ 0		€ 0																
		2																				
		10																				
lenW	E3	Subsidieregeling sanering verkeerslawaa i	Hieronder per regel één beschikkingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordin gsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Overige bestedingen (jaar T)	Besteding (jaar T) door meerwerk dat o.b.v. art. 126 Wet geluidshinder ten laste van het Rijk komt	Correctie over besteding (t/m jaar T)	Kosten ProRail (jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 4 van deze regeling ten laste van Rijksmidde len														
									<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E3/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: E3/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: E3/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: E3/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: E3/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: E3/06</i>								
									1	2015.090-03	€ 37.849	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0							
									2													
									100													
									100	Kopie beschikkingsnummer	Cumulatieve bestedingen ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T)	Cumulatieve overige bestedingen (t/m jaar T)	Cumulatieve Kosten ProRail (t/m jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 4 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen	Correctie over besteding kosten ProRail (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)							
																<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E3/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E3/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E3/09</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E3/10</i>	<i>Aard controle R Indicator: E3/11</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E3/12</i>	
																1	2015.090-03	€ 37.849	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
																2						
									100													

S Z W	G 2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2022 Alle gemeenten verantwoord voor hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/01</i>	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/02</i>	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/03</i>	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/04</i>	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/05</i>	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/06</i>
			€ 3.808.976	€ 72.824	€ 194.302	€ 1.906	€ 25.780	€ 0
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/07</i>	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/08</i>	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/09</i>	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/10</i>	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/11</i>	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/12</i>
			€ 34.488	€ 6.471	€ 0	€ 326.395	€ 0	€ 5.826
		Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW) <i>Aard controle D2</i> <i>Indicator: G2/13</i>	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G2/14</i>					
		€ 0	Ja					
S Z W	G 3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2022	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Bob	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob)

		<p>Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004</p> <p>Alle gemeenten verantwoord voor hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.</p>	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
			<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>
			<i>Indicator: G3/01</i>	<i>Indicator: G3/02</i>	<i>Indicator: G3/03</i>	<i>Indicator: G3/04</i>	<i>Indicator: G3/05</i>	<i>Indicator: G3/06</i>
			€ 0	€ 0	€ 1.967	€ 0	€ 0	€ 0
		<p>BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB)</p> <p>Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire</p>	<p>BBZ vóór 2020 – kapitaalverstreking (exclusief BOB)</p> <p>Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire</p>	<p>BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekingen (BOB)</p> <p>Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BOB in (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire</p>	<p>BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstreking</p> <p>Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire</p>	<p>Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)</p>		
		Gemeente	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Indicator: G3/11</i>
			<i>Indicator: G3/07</i>	<i>Indicator: G3/08</i>	<i>Indicator: G3/09</i>	<i>Indicator: G3/10</i>		
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	
S	G	<p>Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) gemeentedeel 2022</p> <p>Alle gemeenten verantwoord voor hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr</p>	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud	Besteding (jaar T) kapitaalverstreking	Baten (jaar T) levensonderhoud	Baten (jaar T) kapitaalverstreking (aflossing)	Baten (jaar T) kapitaalverstreking (overig)
Z	4			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
W			<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>
			<i>Indicator: G4/01</i>	<i>Indicator: G4/02</i>	<i>Indicator: G4/03</i>	<i>Indicator: G4/04</i>	<i>Indicator: G4/05</i>	<i>Indicator: G4/06</i>
		1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 3.659	€ 18.055	€ 574
		2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 1.800	€ 10.772	€ 374

3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 6.229	€ 1.846	€ 146
4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 574	€ 833	€ 67
5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 17	€ 0	€ 284	€ 0	€ 0
6	Totaal	€ 17	€ 0	€ 12.546	€ 31.506	€ 1.161
	Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)		
		Gemeente	Gemeente	Gemeente		
	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/09</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/10</i>		
1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Ja		
2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Ja		
3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Ja		
4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Ja		
5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Ja		
6	Totaal	0	0			
	Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalversterkking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalversterkking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing	Baten (jaar T) kapitaalversterkking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	
		<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/11</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/12</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/13</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/14</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/15</i>
1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)					
2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)					
3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)					
4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)					
5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)					
6	Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	

			Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Levensonderhoud - Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Kapitaalverstrekingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekingen Tozo in jaar T i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/16	Gemeente Aard controle R Indicator: G4/17	Gemeente Aard controle D2 Indicator: G4/18	Gemeente Aard controle R Indicator: G4/19
		1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0
		2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0
		3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0
		4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0
		5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0
		6	Totaal	0	0	0
SZ W	G 1 0	Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2022	Besteding (jaar T) Gemeente Aard controle R Indicator: G10/01	Baten (jaar T) Gemeente Aard controle R Indicator: G10/02	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente Aard controle n.v.t. Indicator: G10/03	
		Alle gemeenten verantwoord voor het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	€ 48.378	€ 0	Nee	
SZ W	G 1 2	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslag affaire_ gemeentedeel	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) Gemeente	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente	

		Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Aard controle R Indicator: G12/01	Aard controle R Indicator: G12/02	Aard controle n.v.t. Indicator: G12/04			
			€ 0	€ 0	Nee			
SZ W	G 1 3	Onderwijsroute 2022_ deel gemeente Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Bestedingen onderwijsroute (jaar T) Gemeente Aard controle R Indicator: G13/01	Baten onderwijsroute (jaar T) Gemeente Aard controle R Indicator: G13/02	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente Aard controle R Indicator: G13/03	Baten overige voorzieningen (jaar T) Gemeente Aard controle R Indicator: G13/04	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: G13/05	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	
VW S	H 4	Regeling specifieke uitkering stimuleringsport Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) Aard controle R Indicator: H4/01	Totale werkelijke berekende subsidie Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02				
			€ 17.206	€ 0				
			Activiteiten Aard controle n.v.t. Indicator: H4/03	Totale werkelijke berekende subsidie per project (jaar T) Aard controle R Indicator: H4/04	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) Onroerende zaken Aard controle R Indicator: H4/05	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) roerende zaken Aard controle R Indicator: H4/06	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) overige kosten Aard controle R Indicator: H4/07	Toelichting - Verplicht als het een activiteit betreft welke NIET in de toekennin g meegenomen is Aard controle n.v.t. Indicator: H4/08
			1		€ 8.632	€ 0	€ 6.520	
			2					
			100					

VW S	H 8	Regeling Sportakkoord 2020-2022	Beschikkingnummer	Totaal bedrag volgens beschikking	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T)	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T)	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T)	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T)
					Gerealiseerd	Gerealiseerd	Gerealiseerd	Gerealiseerd
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: H8/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: H8/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/06</i>
			1 1042069	€ 18.858	€ 0	€ 35.047	€ 15.000	€ 64.742
			2					
			3					
			4					
			Kopie beschikkingnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/08</i>				
			1 1042069	Nee				
			2					
			3					
			4					
VW S	H 1 2	Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken	Besteding (jaar T)	Is voldaan aan de uitvoering van het lokale preventieakkoord of aanpak? (Ja/Nee)	Eindverantwoording? (Ja/Nee)			
			<i>Aard controle R Indicator: H12/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H12/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H12/03</i>			
			€ 0	Ja	Nee			
VW S	H 2 1	Specifieke uitkering cliëntondersteuning	Gerealiseerde activiteit Inzet projectleiding en/of Onderzoek lokale versterking functie (in jaar T) (Ja/Nee)	Toelichting - indien bij H21/01 indicator Nee is ingevuld is een toelichting verplicht	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H21/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H21/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: H21/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: H21/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H21/05</i>	
			Nee	Nog geen activiteiten gerealiseerd	€ 0	€ 0	Nee	

Bijlage taakvelden BBV

TAAKVELDENREKENING GEMEENTE VAALS 2022

	2022	2022	2022	Programma
	Primaire raming	Actuele raming	Rekening	
0 - Bestuur en ondersteuning	-16.437.360	-17.148.122	-14.950.171	
0.1 – Bestuur	988.327	1.061.327	1.083.581	B&D
<i>Lasten</i>				
1.1 Salarissen en sociale lasten	772.000	785.000	739.049	
3.5.1 Ingeleend personeel	-	-	19.951	
3.8 Overige goederen diensten	160.170	179.170	265.298	
4.3.2 Inkomensoverdrachten - gemeenten	30.000	65.000	14.038	
4.3.6 Inkomensoverdrachten - overige overheden	26.000	32.000	35.486	
7.2 Mutatie voorzieningen	-	-	12.330	
7.3 Afschrijvingen	-	-	-	
7.4 Toegerekende reële en bespaarde rente	157	157	305	
<i>baten</i>				
3.8 Overige goederen diensten	-	-	-2.875	
0.2 - Burgerzaken	703.200	874.200	822.871	B&D
<i>Lasten</i>				
1.1 Salarissen en sociale lasten	463.720	514.720	453.367	
3.5.1 Ingeleend personeel	-	87.000	93.256	
3.8 Overige goederen diensten	178.380	251.380	240.195	
4.3.1 Inkomensoverdrachten - Rijk	34.000	34.000	38.259	
4.3.3 Inkomensoverdrachten - gemeenschappelijke regelingen	119.841	119.841	124.666	
7.3 Afschrijvingen	15.000	15.000	15.252	
7.4 Toegerekende reële en bespaarde rente	759	759	732	
<i>Baten</i>				
3.7 Leges en andere rechten	-108.500	-148.500	-141.943	
3.8 Overige goederen diensten	-	-	-563	
4.3.1 Inkomensoverdrachten - Rijk	-	-	-350	
0.3 - Beheer overige gebouwen en gronden	-	-	-	
0.4 - Overhead	3.973.927	4.378.087	4.472.176	B&D
<i>Lasten</i>				
1.1 Salarissen en sociale lasten	2.247.940	2.247.940	1.979.849	
2.1 Belastingen	6.270	6.270	2.647	
3.5.1 Ingeleend personeel	85.000	309.000	625.715	
3.8 Overige goederen diensten	1.460.437	1.598.385	1.697.368	
4.3.1 Inkomensoverdrachten - Rijk	4.000	4.000	4.813	
4.3.6 Inkomensoverdrachten - overige overheden	11.000	11.000	6.382	
4.3.8 Inkomensoverdrachten - overige instellingen en personen	8.000	8.000	-	
7.2 Mutatie voorzieningen	42.622	84.834	98.518	

7.3	Afschrijvingen	98.068	98.068	88.236	
7.4	Toegerekende reële en bespaarde rente	19.490	19.490	18.692	
<i>Baten</i>					
3.5.2	Verhuur personeel aan derden	-100	-100	-	
3.6	Huren	-7.000	-7.000	-18.483	
3.8	Overige goederen diensten	-1.800	-1.800	-31.561	
0.5 - Treasury		-139.604	-135.784	-150.106	B&D
<i>Lasten</i>					
1.1	Salarissen en sociale lasten	44.800	46.720	45.738	
2.1	Belastingen	360	360	512	
3.8	Overige goederen diensten	7.851	8.511	9.629	
5.1	Rente	529.412	529.412	529.412	
7.2	Mutatie voorzieningen	-	1.240	1.441	
7.3	Afschrijvingen	5.240	5.240	6.051	
7.4	Toegerekende reële en bespaarde rente	2.562	2.562	2.510	
<i>Baten</i>					
3.6	Huren	-	-	-480	
3.8	Overige goederen diensten	-200	-200	-604	
5.1	Rente	-	-	-3.109	
5.2	Dividenden en winsten	-160.839	-160.839	-200.355	
7.4	Toegerekende reële en bespaarde rente	-568.790	-568.790	-540.852	
0.61 - OZB woningen		-1.608.231	-1.608.231	-1.562.740	B&D
<i>Lasten</i>					
1.1	Salarissen en sociale lasten	44.500	44.500	33.165	
3.5.1	Ingeleend personeel	-	-	20.130	
3.8	Overige goederen diensten	10.925	10.925	4.433	
4.3.3	Inkomensoverdrachten - gemeenschappelijke regelingen	46.210	46.210	40.809	
4.4.8	Oninbaar GB	8.622	8.622	6.495	
<i>Baten</i>					
2.2.1	belastingen op producenten	-1.718.488	-1.718.488	-1.667.772	
0.62 - OZB niet-woningen		-538.334	-538.334	-605.393	B&D
<i>Lasten</i>					
4.3.3	Inkomensoverdrachten - gemeenschappelijke regelingen	14.953	14.953	15.209	
4.4.8	Oninbaar GB	2.790	2.790	2.420	
<i>Baten</i>					
2.2.1	belastingen op producenten	-556.077	-556.077	-623.022	
0.63 - Parkeerbelasting		-679.000	-729.000	-743.248	W&V
<i>Lasten</i>					
3.8	Overige goederen diensten	6.000	6.000	-	
<i>Baten</i>					
3.7	Leges en andere rechten	-685.000	-677.000	-735.882	
3.8	Overige goederen diensten	-	-58.000	-7.366	

0.64 - Belasting overig	-32.541	-32.541	-38.791	B&D
<i>Lasten</i>				
3.8 Overige goederen diensten	30.177	30.177	25.000	
4.3.3 Inkomensoverdrachten - gemeenschappelijke regelingen	1.743	1.743	1.616	
4.4.8 Oninbaar GB	339	339	774	
<i>Baten</i>				
2.2.1 belastingen op producenten	-30.000	-30.000	-29.500	
2.2.2 belastingen op huishoudens	-34.800	-34.800	-36.164	
3.8 Overige goederen diensten	-	-	-517	
0.7 - Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	-19.931.178	-22.775.178	-23.180.178	B&D
<i>Baten</i>				
4.3.1 Inkomensoverdrachten - Rijk	-19.931.178	-22.775.178	-23.180.178	
0.8 - Overige baten en lasten	827.174	1.211.174	136.262	B&D
<i>Lasten</i>				
1.1 Salarissen en sociale lasten	455.000	21.000	142.811	
3.8 Overige goederen diensten	476.796	1.184.796	-14.068	
7.2 Mutaties voorzieningen	-	-	7.519	
7.3 Afschrijvingen	-88.984	1.016	-	
7.4 Toegerekende reële en bespaarde rente	4.362	4.362	-	
<i>Baten</i>				
3.6 Huren	-20.000	-	-	
0.9 - Vennootschapsbelasting	-	-	-	
0.10 - Mutaties reserves	-1.100	1.146.158	702.365	B&D
<i>Lasten</i>				
7.1 Mutatie reserves	194.000	2.094.000	1.561.000	
<i>Baten</i>				
7.1 Mutatie reserves	-195.100	-947.842	-858.635	
0.11 - Resultaat van de rekening van baten en lasten	-	-	4.113.030	B&D

1 - Veiligheid	1.305.089	943.089	901.042
-----------------------	------------------	----------------	----------------

1.1 - Crisisbeheersing en brandweer	900.923	464.923	484.729	B&D
<i>Lasten</i>				
1.1 Salarissen en sociale lasten	30.300	30.300	14.594	
3.8 Overige goederen diensten	18.062	43.062	36.738	
4.3.3 Inkomensoverdrachten - gemeenschappelijke regelingen	852.007	852.007	894.115	
7.4 Toegerekende reële en bespaarde rente	554	554	537	
<i>baten</i>				
4.3.3 Inkomensoverdrachten - gemeenschappelijke regelingen	-	-461.000	-461.255	

1.2 - Openbare orde en veiligheid	404.166	478.166	416.314	B&D
<i>Lasten</i>				
1.1 Salarissen en sociale lasten	350.000	350.000	301.842	
3.8 Overige goederen diensten	57.537	131.537	93.984	
4.2.0 Subsidies	283	283	-	
4.3.2 Inkomensoverdrachten - gemeenten	4.196	4.196	5.962	
4.3.8 Inkomensoverdrachten - overige instellingen en personen	12.150	12.150	17.266	
<i>Baten</i>				
3.8 Overige goederen diensten	-20.000	-20.000	8.562	
4.3.3 Inkomensoverdrachten - gemeenschappelijke regelingen	-	-	-11.302	
2 - Verkeer, vervoer en waterstaat	2.285.725	1.062.411	1.534.804	
2.1 - Verkeer en vervoer	1.710.818	503.504	937.820	W&V
<i>Lasten</i>				
1.1 Salarissen en sociale lasten	304.620	317.580	311.046	
2.1 Belastingen	2.708	2.708	3.837	
3.8 Overige goederen diensten	461.677	511.250	643.869	
7.2 Mutatie voorzieningen	221.345	200.203	10.808	
7.3 Afschrijvingen	621.968	579.823	587.804	
7.4 Toegerekende reële en bespaarde rente	107.100	107.100	90.269	
<i>Baten</i>				
3.6 Huren	-	-	-3.600	
3.8 Overige goederen diensten	-8.600	-378.600	-482.664	
7.2 Mutatie voorzieningen	-	-836.560	-223.550	
2.2 - Parkeren	574.907	558.907	596.984	W&V
<i>Lasten</i>				
1.1 Salarissen en sociale lasten	62.040	62.040	66.769	
2.1 Belastingen	3.350	3.350	4.898	
3.5.1 Ingeleend personeel	47.500	49.500	47.477	
3.8 Overige goederen diensten	414.563	404.563	439.480	
7.3 Afschrijvingen	40.497	32.497	32.977	
7.4 Toegerekende reële en bespaarde rente	6.957	6.957	5.383	
2.3 - Recreatieve havens	-	-	-	W&V
2.4 - Economische havens en waterwegen	-	-	-	W&V
2.5 - Openbaar vervoer	-	-	-	W&V
3 - Economie	-1.273.424	-1.250.469	-1.413.916	
3.1 - Economische ontwikkeling	25.140	25.140	30.946	W&E
<i>Lasten</i>				

1.1	Salarissen en sociale lasten	24.600	24.600	13.262	
3.8	Overige goederen diensten	540	100.540	40.359	
7.5	Overige verrekeningen	-	-	76.000	
<i>Baten</i>					
3.8	Overige goederen diensten	-	-100.000	-98.675	
3.2 - Fysieke bedrijfsinfrastructuur		-	-	-	
3.3 - Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen		1.952	14.907	9.984	W&E
<i>Lasten</i>					
1.1	Salarissen en sociale lasten	19.360	19.840	17.578	
2.1	Belastingen	98	98	127	
3.8	Overige goederen diensten	41.254	41.419	28.757	
4.3.3	Inkomenoverdrachten - gemeenschappelijke regelingen	1.294	1.294	842	
4.4.8	Oninbaar GB	235	235	134	
7.2	Mutatie voorzieningen	-	310	360	
7.3	Afschrijvingen	1.082	1.082	1.285	
7.4	Toegerekende reële en bespaarde rente	202	202	211	
<i>Baten</i>					
3.6	Huren	-10.000	-10.000	-7.087	
3.7	Leges en andere rechten	-48.273	-36.273	-32.407	
3.8	Overige goederen diensten	-3.300	-3.300	183	
3.4 - Economische promotie		-1.300.516	-1.290.516	-1.454.846	W&E
<i>Lasten</i>					
1.1	Salarissen en sociale lasten	16.400	16.400	7.775	
3.8	Overige goederen diensten	22.257	32.257	19.279	
4.3.3	Inkomenoverdrachten - gemeenschappelijke regelingen	35.274	35.274	39.347	
4.3.8	Inkomenoverdrachten - overige instellingen en personen	113.500	113.500	113.775	
4.4.8	Oninbaar GB	93	93	6.262	
7.3	Afschrijvingen	8.000	8.000	9.421	
7.4	Toegerekende reële en bespaarde rente	3.375	3.375	1.055	
<i>Baten</i>					
2.2.1	belastingen op producenten	-1.481.000	-1.481.000	-1.621.292	
2.2.2	belastingen op huishoudens	-18.415	-18.415	-30.468	
4 - Onderwijs		668.233	768.035	745.737	
4.1 - Openbaar onderwijs		-	-	-	M&V
4.2 - Onderwijshuisvesting		101.511	100.087	89.458	M&V
<i>Lasten</i>					
2.1	Belastingen	7.655	7.655	-	
3.8	Overige goederen diensten	6.025	5.510	3.188	
7.2	Mutatie voorzieningen	1.380	471	540	
7.3	Afschrijvingen	62.668	62.668	62.668	

7.4	Toegerekende reële en bespaarde rente	23.783	23.783	23.062
4.3 - Onderwijsbeleid en leerlingzaken		566.722	667.948	656.279 M&V
<i>Lasten</i>				
1.1	Salarissen en sociale lasten	32.800	32.800	28.187
2.1	Belastingen	27.015	27.015	35.149
3.8	Overige goederen diensten	166.337	238.478	209.136
4.3.2	Inkomensoverdrachten - gemeenten	45.500	54.500	47.123
4.3.3	Inkomensoverdrachten - gemeenschappelijke regelingen	159.000	163.000	155.632
4.3.8	Inkomensoverdrachten - overige instellingen en personen	201.754	201.754	234.350
7.2	Mutatie voorzieningen	25.178	41.263	48.072
7.3	Afschrijvingen	150.026	150.026	150.026
7.4	Toegerekende reële en bespaarde rente	54.459	54.459	52.809
7.5	Overige verrekeningen	-	-	32.790
<i>Baten</i>				
3.6	Huren	-10.012	-10.012	-10.000
3.8	Overige goederen diensten	-	-	-3.000
4.3.1	Inkomensoverdrachten - Rijk	-285.335	-285.335	-273.801
7.5	Overige verrekeningen	-	-	-50.195
5 - Sport, cultuur en recreatie		2.851.132	3.052.908	2.906.329
5.1 - Sportbeleid en activering		273.170	226.170	222.078 M&V
<i>Lasten</i>				
1.1	Salarissen en sociale lasten	42.750	42.750	46.203
3.8	Overige goederen diensten	197.245	150.245	129.428
4.3.8	Inkomensoverdrachten - overige instellingen en personen	76.175	101.925	75.062
7.5	Overige Verrekeningen	-	-	53.986
<i>Baten</i>				
3.8	Overige goederen diensten	-18.000	-18.000	-15.349
4.3.1	Inkomensoverdrachten - Rijk	-25.000	-50.750	-51.064
7.5	Overige Verrekeningen	-	-	-16.189
5.2 - Sportaccommodaties		569.044	645.748	626.225 M&V
<i>Lasten</i>				
2.1	Belastingen	10.532	10.532	6.279
3.8	Overige goederen diensten	490.025	521.352	499.476
4.3.8	Inkomensoverdrachten - overige instellingen en personen	39.048	39.048	38.599
7.2	Mutatie voorzieningen	21.869	67.246	78.219
7.3	Afschrijvingen	38.671	38.671	38.087
7.4	Toegerekende reële en bespaarde rente	11.869	11.869	11.005
<i>Baten</i>				
3.3	Pachten	-20.720	-20.720	-20.720
3.6	Huren	-4.250	-4.250	-4.250
3.8	Overige goederen diensten	-18.000	-18.000	-20.470

5.3 - Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie		467.275	518.942	492.977	M&V
<i>Lasten</i>					
1.1	Salarissen en sociale lasten	105.200	107.120	86.668	
2.1	Belastingen	21.833	21.833	20.113	
3.8	Overige goederen diensten	180.837	193.602	192.647	
4.3.8	Inkomenoverdrachten - overige instellingen en personen	105.013	105.013	94.100	
7.2	Mutatie voorzieningen	37.345	74.327	86.449	
7.3	Afschrijvingen	131.595	131.595	132.407	
7.4	Toegerekende reële en bespaarde rente	32.808	32.808	31.872	
7.5	Overige Verrekeningen	-	-	1.239	
<i>Baten</i>					
3.6	Huren	-85.250	-85.250	-96.049	
3.8	Overige goederen diensten	-18.200	-18.200	-17.304	
4.3.2	Inkomenoverdrachten - gemeenten	-	-	-39.165	
7.5	Overige verrekeningen	-43.906	-43.906	-	
5.4 - Musea		61.451	74.096	31.521	M&V
<i>Lasten</i>					
1.1	Salarissen en sociale lasten	4.100	4.100	1.944	
2.1	Belastingen	1.985	1.985	-	
3.8	Overige goederen diensten	8.366	15.758	11.454	
4.3.8	Inkomenoverdrachten - overige instellingen en personen	33.376	33.376	34.046	
7.2	Mutatie voorzieningen	4.364	9.617	11.204	
7.3	Afschrijvingen	10.401	10.401	11.259	
7.4	Toegerekende reële en bespaarde rente	4.659	4.659	2.679	
<i>Baten</i>					
3.6	Huren	-5.800	-5.800	-6.066	
3.8	Overige goederen diensten	-	-	-35.000	
5.5 - Cultureel erfgoed		44.138	47.006	42.521	M&V
<i>Lasten</i>					
2.1	Belastingen	181	181	188	
3.8	Overige goederen diensten	3.193	4.480	1.282	
4.3.8	Inkomenoverdrachten - overige instellingen en personen	27.962	27.962	25.979	
7.2	Mutatie voorzieningen	2.934	4.515	5.260	
7.3	Afschrijvingen	8.016	8.016	8.016	
7.4	Toegerekende reële en bespaarde rente	1.852	1.852	1.796	
5.6 - Media		158.100	158.100	162.282	B&D
<i>Lasten</i>					
1.1	Salarissen en sociale lasten	16.500	16.500	17.673	
3.8	Overige goederen diensten	1.600	1.600	1.539	
4.3.8	Inkomenoverdrachten - overige instellingen en personen	140.000	140.000	143.070	
7.5	Overige verrekeningen	15.352	15.352	-	
<i>Baten</i>					
4.3.8	Inkomenoverdrachten - overige instellingen en personen	-15.352	-15.352	-	

5.7 - Openbaar groen en (openlucht)recreatie	1.277.954	1.382.846	1.328.726	W&V
<i>Lasten</i>				
1.1 Salarissen en sociale lasten	569.820	589.500	578.950	
2.1 Belastingen	25.190	25.190	24.934	
3.5.1 Ingeleend personeel	50.000	78.000	70.420	
3.8 Overige goederen diensten	504.922	548.189	528.115	
4.3.8 Inkomensoverdrachten - overige instellingen en personen	3.700	3.700	3.755	
7.2 Mutatie voorzieningen	-	13.945	16.211	
7.3 Afschrijvingen	117.422	117.422	124.001	
7.4 Toegerekende reële en bespaarde rente	19.550	19.550	18.410	
<i>Baten</i>				
3.6 Huren	-7.000	-7.000	-13.721	
3.8 Overige goederen diensten	-5.650	-5.650	-22.348	
6 - Sociaal domein	10.099.389	11.264.508	9.619.777	

6.1 - Samenkracht en burgerparticipatie	1.917.148	1.798.267	648.014	M&V
<i>Lasten</i>				
1.1 Salarissen en sociale lasten	924.150	924.150	1.021.991	
2.1 Belastingen	5.061	5.061	5.553	
3.5.1 Ingeleend personeel	96.000	96.000	275.331	
3.8 Overige goederen diensten	101.063	1.323.292	1.290.906	
4.1.1 Sociale uitkeringen in geld	-	-	5.826	
4.3.2 Inkomensoverdrachten - gemeenten	366.426	165.426	148.664	
4.3.3 Inkomensoverdrachten - gemeenschappelijke regelingen	8.110	-	-	
4.3.8 Inkomensoverdrachten - overige instellingen en personen	500.857	520.857	379.725	
7.2 Mutatie voorzieningen	9.555	16.555	19.247	
7.3 Afschrijvingen	542	542	542	
7.4 Toegerekende reële en bespaarde rente	205	205	199	
7.5 Overige verrekeningen	-	-	62.969	
<i>Baten</i>				
3.6 Huren	-3.000	-3.000	-3.000	
3.8 Overige goederen diensten	-	-	-21.602	
4.3.1 Inkomensoverdrachten - Rijk	-	-1.185.000	-2.464.613	
4.3.2 Inkomensoverdrachten - gemeenten	-2.500	-2.500	-	
4.3.8 Inkomensoverdrachten - overige instellingen en personen	-89.321	-63.321	-73.724	

6.2 - Wijkteams	173.911	173.911	149.042	M&V
<i>Lasten</i>				
3.8 Overige goederen diensten	40.300	40.300	25.549	
4.3.2 Inkomensoverdrachten - gemeenten	78.611	78.611	101.561	
4.3.3 Inkomensoverdrachten - gemeenschappelijke regelingen	24.000	24.000	14.447	
4.3.6 Inkomensoverdrachten - overige overheden	28.000	28.000	21.352	
4.3.8 Inkomensoverdrachten - overige instellingen en personen	3.000	3.000	4.096	
<i>baten</i>				

3.8	Overige goederen diensten	-	-	-17.963	
6.3 - Inkomensregelingen		2.077.807	3.393.807	3.206.864	W&E
<i>Lasten</i>					
1.1	Salarissen en sociale lasten	73.050	73.050	73.196	
2.1	Belastingen	910	910	403	
3.4.1	Specifieke uitkeringen in natura	35.000	59.000	31.966	
3.8	Overige goederen diensten	30.625	50.625	42.714	
4.1.1	Sociale uitkeringen in geld	4.840.133	6.082.699	5.818.186	
4.3.3	Inkomenoverdrachten - gemeenschappelijke regelingen	1.192.432	1.192.432	1.233.786	
4.4.8	Kapitaaloverdrachten - overige instellingen en personen	274.333	274.333	300.035	
7.5	Overige verrekeningen	-	-	19.732	
<i>Baten</i>					
3.8	Overige goederen diensten	-	-	-19.732	
4.3.1	Inkomenoverdrachten - Rijk	-4.368.676	-4.339.242	-4.293.421	
6.4 - Begeleide participatie		1.585.406	1.688.406	1.669.410	W&E
<i>Lasten</i>					
2.1	Belastingen	436	436	-	
3.8	Overige goederen diensten	56.000	38.000	26.078	
4.3.3	Inkomenoverdrachten - gemeenschappelijke regelingen	1.497.600	1.628.600	1.624.053	
4.3.8	Inkomenoverdrachten - overige instellingen en personen	31.370	21.370	19.278	
6.5 - Arbeidsparticipatie		386.184	361.184	223.489	W&E
<i>Lasten</i>					
1.1	Salarissen en sociale lasten	-	-	8.359	
3.8	Overige goederen en diensten	-	-	99	
4.3.3	Inkomenoverdrachten - gemeenschappelijke regelingen	172.930	147.930	139.442	
4.3.8	Inkomenoverdrachten - overige instellingen en personen	213.254	213.254	75.588	
6.6 - Maatwerkvoorzieningen (WMO)		135.000	145.000	146.021	M&V
<i>Lasten</i>					
3.4.1	Specifieke uitkeringen in natura	135.000	145.000	146.021	
6.71 - Maatwerkdienstverlening 18+		2.019.017	1.829.017	1.651.100	M&V
<i>Lasten</i>					
3.4.1	Specifieke uitkeringen in natura	1.650.000	1.550.000	1.393.396	
4.3.3	Inkomenoverdrachten - gemeenschappelijke regelingen	249.326	249.326	224.551	
4.3.6	Inkomenoverdrachten - overige overheden	200.000	140.000	138.445	
<i>Baten</i>					
4.3.6	Inkomenoverdrachten - overige overheden	-80.309	-110.309	-105.292	
6.72 - Maatwerkdienstverlening 18-		1.510.000	1.530.000	1.612.867	M&V
<i>Lasten</i>					
3.4.1	Specifieke uitkeringen in natura	-	-	5.148	
4.3.2	Inkomenoverdrachten - gemeenten	1.475.000	1.505.000	1.588.612	

4.3.6	Inkomensoverdrachten - overige overheden	35.000	25.000	19.107	
6.81 - Geëscaleerde zorg 18+		-	-	-	M&V
6.82 - Geëscaleerde zorg 18-		294.916	344.916	312.971	M&V
<i>Lasten</i>					
4.3.2	Inkomensoverdrachten - gemeenten	150.000	200.000	191.246	
4.3.3	Inkomensoverdrachten - gemeenschappelijke regelingen	144.916	144.916	99.381	
<i>baten</i>					
4.3.3	Inkomensoverdrachten - gemeenschappelijke regelingen	-	-	22.344	
7 - Volksgezondheid en milieu		-187.125	-9.846	-329.979	
7.1 - Volksgezondheid		487.394	517.754	495.587	M&V
<i>Lasten</i>					
1.1	Salarissen en sociale lasten	22.250	22.250	37.302	
3.8	Overige goederen diensten	62.948	74.448	44.909	
4.3.1	Inkomensoverdrachten - rijk	-	-11.250	-11.224	
4.3.3	Inkomensoverdrachten - gemeenschappelijke regelingen	402.196	432.306	424.600	
7.2 - Riolering		-316.854	-321.439	-357.947	W&V
<i>Lasten</i>					
1.1	Salarissen en sociale lasten	134.400	140.160	136.871	
2.1	Belastingen	450	450	640	
3.8	Overige goederen diensten	324.839	325.944	298.739	
4.3.3	Inkomensoverdrachten - gemeenschappelijke regelingen	41.338	41.338	25.844	
4.4.8	Oninbaar GB	6.143	6.143	4.113	
7.2	Mutatie voorzieningen	-	1.550	1.801	
7.3	Afschrijvingen	349.748	352.748	340.821	
7.4	Toegerekende reële en bespaarde rente	151.692	151.692	147.430	
<i>Baten</i>					
2.2.1	Belastingen op producenten	-1.047.577	-1.063.577	-147.189	
2.2.2	Belastingen op huishoudens	-	-	-910.784	
3.6	Huren	-	-	-600	
3.8	Overige goederen diensten	-600	-600	-754	
7.2	Mutatie voorzieningen	-277.287	-277.287	-254.880	
7.3 - Afval		-633.546	-623.042	-684.884	W&V
<i>Lasten</i>					
1.1	Salarissen en sociale lasten	145.400	150.680	147.508	
2.1	Belastingen	1.030	1.030	1.408	
3.8	Overige goederen diensten	1.201.839	1.203.654	1.226.434	
4.3.3	Inkomensoverdrachten - gemeenschappelijke regelingen	101.289	101.289	69.070	
4.4.8	Oninbaar GB	8.757	8.757	7.928	
7.2	Mutatie voorzieningen	-	3.409	148.387	
7.3	Afschrijvingen	21.725	21.725	23.955	

7.4	Toegerekende reële en bespaarde rente	6.275	6.275	6.247
<i>Baten</i>				
3.6	Huren	-	-	-1.320
3.7	Leges en andere rechten	-1.983.637	-1.983.637	-2.049.387
3.8	Overige goederen diensten	-81.962	-81.962	-210.851
7.2	Mutatie voorzieningen	-54.262	-54.262	-54.263
7.4 - Milieubeheer		267.828	408.828	213.050 W&V
<i>Lasten</i>				
1.1	Salarissen en sociale lasten	2.960	2.960	80.899
3.5.1	Ingeleend personeel	80.000	140.000	12.254
3.8	Overige goederen diensten	254.398	669.398	307.462
4.3.3	Inkomensoverdrachten - gemeenschappelijke regelingen	90.470	90.470	107.201
7.5	Overige Verrekeningen	-	-	541.460
<i>Baten</i>				
3.8	Overige goederen diensten	-	-	-55
4.3.1	Inkomensoverdrachten - Rijk	-160.000	-494.000	-333.460
4.3.2	Inkomensoverdrachten - Gemeenten	-	-	-100.000
4.3.4	Inkomensoverdrachten - Provincie	-	-	-108.000
7.5	Overige Verrekeningen	-	-	-294.711
7.5 - Begraafplaatsen en crematoria		8.053	8.053	4.215 W&V
<i>Lasten</i>				
1.1	Salarissen en sociale lasten	740	740	-
3.8	Overige goederen diensten	13.313	13.313	4.806
<i>Baten</i>				
3.8	Overige goederen diensten	-6.000	-6.000	-591
8 - Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing		688.341	1.317.486	986.375
8.1 - Ruimtelijke ordening		479.825	1.064.825	823.608 W&V
<i>Lasten</i>				
1.1	Salarissen en sociale lasten	156.750	156.750	139.140
2.1	Belastingen	2.110	2.110	2.378
3.5.1	Ingeleend personeel	20.000	400.000	298.483
3.8	Overige goederen diensten	178.209	333.209	229.732
7.2	Mutatie voorzieningen	-	-	100.000
7.3	Afschrijvingen	59.500	59.500	54.823
7.4	Toegerekende reële en bespaarde rente	115.256	115.256	120.340
7.5	Overige Verrekeningen	-	-	34.378
<i>Baten</i>				
3.6	Huren	-2.000	-2.000	-1.000
3.8	Overige goederen diensten	-50.000	-	-154.666
8.2 - Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)		-	-	- W&V

8.3 - Wonen en bouwen		208.516	252.661	162.768 W&V
<i>Lasten</i>				
1.1	Salarissen en sociale lasten	312.850	312.850	370.138
2.1	Belastingen	1.262	1.262	1.205
3.5.1	Ingeleend personeel	90.000	-	-
3.8	Overige goederen diensten	98.000	92.000	57.615
7.3	Afschrijvingen	2.686	12.831	13.642
7.4	Toegerekende reële en bespaarde rente	867	867	5.308
<i>Baten</i>				
3.6	Huren	-14.149	-14.149	-21.276
3.7	Leges en andere rechten	-280.000	-150.000	-265.323
3.8	Overige goederen diensten	-3.000	-3.000	1.458
Totale lasten		-34.674.215	-40.165.523	-42.849.460
Totale baten		-34.674.215	-40.165.523	-42.849.460
Saldo		-	-	-